

A situación laboral de los periodistas gallegos e o impacto da crise no sector

COLEXIO PROFESIONAL DE XORNALISTAS DE GALICIA

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE TRABALLO E BENESTAR
Dirección Xeral de Relacións Laborais

FACULTADE DE CIENCIAS DA COMUNICACIÓN

A situación laboral dos e das xornalistas galegos e o impacto da crise no sector

Decano do CPXG:

Xosé Manuel Pereiro

Xunta de Goberno do CPXG:

Marcos Sanluis López

Francisco López Iglesias

Darío Janeiro Pereira

Luis Álvarez Pousa

Francisco González Sarria

Ana Belén Puñal Rama

Rosa Aneiros Díaz

Xosé Manuel Rodríguez Durán

Leticia Vilar Pumares

Marcos Mosquera Domínguez

Comisión do proxecto:

Xosé Manuel Pereiro

Darío Janeiro Pereira

Marcos Mosquera Domínguez

Marcos Sanluis López

Rosa Aneiros Díaz

Director académico:

Miguel Tüñez López

Produción CPXG

Mª José Cela González

Investigador do CPXG:

Iván Cuevas Domínguez

Investigadores da USC:

José Pereira Fariña

María Yolanda Martínez Solana

José Sixto García

Carmen Costa Sánchez

Carlos Toural Bra

Clara Bernal Castro

Sabela Díaz Amoedo

Luis Antonio Ogando Des

Editado polo **Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia**. ISBN: **978-84-694-9969-6**

Para citar esta investigación: **Tüñez, M., coordinador, (2011): "Informe sobre a situación dos e das xornalistas Galegos e o impacto da crise no sector", en Publicacións do Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia; recuperado o __ de _____ de 201_, de <http://www.xornalistas.com/mediateca/publicacions/informecrise.pdf>**

ÍNDICE

Introdución	3
1. O traballo de investigar: ¿Como se fixo o informe?	5
2. Crise: a estratexia de reduciilo todo	15
2.1. Desemprego e crise económica en España e en Galicia	17
2.2. Situación dos e das xornalistas en España	20
2.3. Situación dos e das xornalistas en Galicia	28
3. As feridas da crise nos medios galegos	39
3.1. A opinión dos expertos	45
4. As cifras da situación laboral en Galicia	54
4.1. Informe sobre os colexiados	55
4.2. Informe sobre os licenciados pola USC	109
4.3. Informe sobre os xornalistas galegos	159
4.4. Visión de xénero: colexiadas e licenciadas	211
4.5. Resumo de conclusións dos 3 informes	218
5. Os estudantes de Comunicación en prácticas	246
6. A crise do xornalismo nas novas dos medios	262
6.1. As novas da crise na web do CPXG	273
7. Os convenios: as regras de xogo	283
8. Bibliografía e fontes consultadas	345

INTRODUCCIÓN

Menos calidade, menos oferta laboral, menos medios para desenvolver o traballo. A crise escribe en negativo sobre os cadernos dos xornalistas galegos. Menos oportunidades, menos salario, menos medios de comunicación, a pesar do aire esperanzador que supoñían iniciativas novas, como *Xornal de Galicia* ou *V Televisión*.

O *Informe sobre a situación dos xornalistas galegos e o impacto da crise no sector* reflicte o impacto desa tendencia na análise das estatísticas oficiais e nas respostas dos informadores galegos: dos que levan anos e dos que acaban de incorporarse, dos que se asocian e dos que cren que ser libre implica desvincularse tamén de asociacións profesionais, dos que están no paro, dos que só chegan á casa con menos de 600 euros e dos que nunha nómina cuadriplifican esa cantidade.

O *Informe 2011* quere reflectir a visión conxunta dos dous grupos de profesionais máis numerosos no xornalismo galego: os colexiados no CPXG e os licenciados pola USC. Ao longo de oito capítulos revísase un panorama que vai do global ao local, do alleo ao propio; que revisa os feitos que delatan as feridas da crise na pel do xornalismo galego. E que busca a análise dos expertos e a opinión dos que cada día fan de informar un modo de vivir, incluso para os que teñen difícil convertelo nun modo de gañar a vida.

Os datos do IGE falan de 400 xornalistas parados a finais de mes. Entre os colexiados, a crise deixa un aumento das cifras de desemprego que se triplica en relación a 2002, ao pasar dun 3,96% a un 9,87% na actualidade. Os licenciados en Xornalismo pola USC forman a fornada de novos informadores máis numerosa dos medios galegos. Para os que comezan o paro duplicouse na última década: do 15,2% en 2002 pasouse ao 32% en 2011. A maioría dos licenciados aseguran que a crise lles afecta porque hai menos oportunidades de traballo e que estas son en condicións máis precarias. Na súa maioría afirman que acceden ao mercado laboral a través das prácticas que complementan a súa formación universitaria en medios galegos ou con sede en Galicia e ás que acceden cada ano máis dun cento de estudantes universitarios.

Nos últimos dez anos licenciáronse case 1.000 novos xornalistas neste país. Licéncianse pero non se colexian. Certo é que nin todos os que traballan en medios son licenciados nin todos os licenciados estudaron en Galicia, pero non é menos certo que a suma de colexiados e licenciados en Xornalismo pola USC son o universo máis aproximado ao conxunto de xornalistas de Galicia, xa que non hai referencias censais globais nas bases documentais de ningún organismo público nin de ningunha asociación profesional.

Esta nova investigación promovida polo CPXG con financiamento da Dirección Xeral de Relacións Laborais da Xunta de Galicia e desenvolvida desde a Facultade de Ciencias de Comunicación da USC pretende revisar todos os apartados sinalados: o que din os estudos nacionais e internacionais sobre a crise no xornalismo, o que sinalan as cifras oficiais, o que pensan os colexiados, o que din os licenciados pola universidade galega e o que pensan ambos os dous conxuntamente; o que opinan os expertos que teñen baixo a súa responsabilidade dirixir a actividade profesional, a formación, a sindicación ou a colexiación dos profesionais galegos.

Tamén se revisan os principios feitos que ocorreron no xornalismo galego do 2008 ao 2010 e que, con despedimentos de traballadores e peches de medios, deixan marcas profundas nunha profesión que sigue reivindicándose nun panorama que convida á reflexión profunda sobre o modo de exercer e as condicións nas que se exerce o xornalismo.

**1. O TRABALLO DE INVESTIGAR O XORNALISMO
¿COMO SE FIXO O INFORME?**

1. O traballo de investigar: ¿Como se fixo o informe?

O *Informe sobre a situación dos xornalistas galegos e o impacto da crise no sector* estuda as condicións laborais, ambientais e sociais en que os xornalistas galegos desenvolven o seu labor cotián. O ámbito de estudo abrangue todos os homes e mulleres adscritos ao Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia (CPXG) e tamén todos os licenciados nos últimos dez anos pola Facultade de Ciencias da Comunicación da Universidade de Santiago de Compostela (USC), a única do Sistema Universitario Galego que imparte a *case* extinguida Licenciatura en Xornalismo e o actual Grao en Xornalismo.

O *Informe* complementábase coa recadación de datos oficiais sobre a situación laboral dos xornalistas en España e en Galicia durante o período 2008-2010. Fixéronse, amais, entrevistas en paralelo con representantes dos comités de empresa dos principais medios de comunicación en Galicia co mesmo propósito de que valorasen a situación dos traballadores nos respectivos medios.

Por outra parte, o presente *Informe* inclúe tamén unha recompilación dos feitos noticiosos relacionados coa profesión xornalística acontecidos durante o período 2009-2010 xunto cunha escolma elaborada polo propio Colexio de asuntos nos que este tivo participación directa. Como escenario de tratamento global de todos os datos recadados, convocouse un grupo de discusión con directivos de medios de comunicación, sindicatos e representantes da Facultade de Ciencias da Comunicación da USC e do propio CPXG para analizar en conxunto a situación da profesión xornalística.

Como última parte, inclúese un apartado de análise das prácticas que os estudantes de Comunicación de Galicia realizaron nos cursos 2008-2009 e 2009-2010, tanto das concertadas nas propias universidades como a través da Fundación Empresa Universidade Galega (FEUGA), así como un exame dos convenios para o exercicio da profesión que rexen en diferentes medios galegos.

O obxectivo principal deste Informe é, pois, o estudo estatístico da situación laboral dos membros do Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia (CPXG) e dos licenciados en Xornalismo pola Universidade de Santiago de Compostela (USC) durante os dez últimos anos.

En canto aos obxectivos específicos do estudo, distinguimos os seguintes:

- a) Indagación acerca das condicións laborais nas que o xornalista desenvolve o seu traballo, é dicir, o tipo de contrato que posúe, as horas que traballa, a remuneración económica que recibe, a maneira en que atopou traballo e as veces que o perdeu nos últimos cinco anos.
- b) Análise da repercusión da crise económica durante os dous últimos anos (2009-2010) na empresa de traballo, atendendo á redución de salarios, expedientes de regulación de emprego (ERE), redución de recursos e materiais, e incidencia sobre a calidade produtiva e sobre a vida persoal do profesional.
- c) Estudo das tarefas e funcións desenvolvidas polo xornalista no seu día a día, isto é, investigación sobre as rutinas e hábitos de traballo, así como dos mecanismos de obtención de información, uso e dominio das novas tecnoloxías no proceso de produción informativa e contacto coas fontes.
- d) Avaliación do nivel de satisfacción manifestado polos xornalistas en función da actividade desenvolvida, do salario recibido, do recoñecemento profesional, dos medios facilitados para o exercicio diario, das doenzas derivadas do traballo e, en xeral, das condicións laborais.
- e) Cualificación dos servizos e coberturas ofrecidos polo CPXG en canto a asesoramento xurídico e profesional, cursos de formación, defensa da deontoloxía, vantaxes para colexiados e, en definitiva, a acción en xeral.

As ferramentas de investigación empregadas para a consecución dos obxectivos anteriores responden a unha combinación de técnicas de carácter cualitativo e cuantitativo. A combinación destes dous tipos de técnicas implica que a investigación se desenvolvese baixo o que se denomina triangulación metodolóxica, que supón a utilización destes dous tipos de técnicas nunha mesma investigación para gañar en rigorosidade científica e calidade investigadora. É dicir, a combinación de técnicas de talante cuantitativo e cualitativo nunca desmerece unha a favor doutra, senón que sempre se complementan e reforzan.

Neste sentido, a primeira das técnicas empregadas foi unha **enquisa de respostas pechadas** que se enviou a todos os colexiados. Tráballose sobre un modelo pregunta-resposta, de diferencial semántico e escalas tipo Likert. Este último tipo de escalas é un modelo psicométrico comunmente empregado en cuestionarios que permite

especificar o nivel de acordo ou desacordo que o entrevistado ten acerca dun determinado ítem.

A enquisa estaba composta por 111 cuestións que se estruturaron en sete grandes apartados:

- 1) Localización e identificación do traballo desenvolvido e das condicións en que se produce.
- 2) Repercusión da crise económica no período 2009-2010.
- 3) Tarefas e funcións durante a xornada laboral.
- 4) Contacto coas fontes.
- 5) Utilización de Internet no traballo e na vida persoal.
- 6) Nivel de satisfacción persoal.
- 7) Actividade do CPXG.

Tras a preparación do mailing correspondente, procedeuse ao envío da enquisa por correo electrónico -mediante hipervínculo- aos colexiados. O envío realizouse o 14 de marzo de 2011 e, comprobada a baixa contestación, foi recordado á semana seguinte, o 21 de marzo, aínda que o derradeiro recordatorio se realizou o luns 11 de abril. Non entanto, a insuficiencia nas respostas obrigou a entrevistar por teléfono boa parte do universo, de maneira que en total se contactou con 879 colexiados ao menos nalgunha ocasión. As chamadas comezaron a realizarse o 26 de marzo por un equipo composto de tres investigadores que traballaron en quendas continuadas desde as 10 horas ata as 18 horas.

O primeiro problema que se lle presentou ao equipo investigador foi a inexactitude dos datos de rexistro que figuraban na base do CPXG, posto que do total de 1.086 colexiados existían 38 que procedía descontar do universo: un finara, tres déranse de baixa no Colexio e outros 34 xa estaban xubilados. Deste xeito, o universo real do estudo estaría composto de 1.048 colexiados.

879 colexiados foron contactados dalgunha maneira –por teléfono, por correo electrónico ou por ambos os dous medios-, aínda que 36 negáronse abertamente a responder a enquisa e outros 15 afirmaron que non exercían a profesión. Existen, doutra banda, 168 colexiados cos que non se puido contactar, 82 porque non respondían as chamadas nin os mails e 86 porque ningún dos datos de contacto que posúe o CPXG era real.

Así as cousas, dos 879 contactos, o total de entrevistas validadas ascende a 395, das cales 234 se realizaron por teléfono e 161 por correo electrónico. Se o total de colexiados é N=1.048 e a mostra conseguida é de 395 xornalistas (n=395), cun intervalo de confianza do 95%, a marxe de erro sitúase pouco por riba do 3,9%. A seguinte táboa reflicte estes datos:

FICHA TÉCNICA ESTUDO Colexiados		
Universo	1.048	
Técnica utilizada	Entrevista de respostas pechadas (incorpora escalas tipo Likert)	
Medios técnicos de realización	Teléfono (sistema CATI) ¹ Correo electrónico	
Data recollida datos	Marzo a xuño 2011	
Data procesamento resultados	Xuño a xullo 2011	
Tratamento datos	Recolla en sistema Google Docs e tratamento estatístico SPSS	
Método selección	Rexistro do CPXG Universo <i>full</i>	
Contactados (mail, teléfono ou ambos)	879	
	51 non quixeron responder	36 negáronse a responder
		15 non exercen a profesión
Non contactados	168	82 <i>misssing</i> (non responden teléfono nin mail)
		86 figuran con datos de contacto erróneos
Marxe de erro	3,9%	
Intervalo de confianza	95%	
RESPOSTAS VÁLIDAS	395	

A segunda das técnicas empregadas foi de novo unha **enquisa de respostas maioritariamente pechadas** que se enviou a todos os licenciados en Xornalismo das dez últimas promocións pola Universidade de Santiago de Compostela, con independencia de que estivesen ou non colexiados. Igual que no caso dos colexiados, a base estruturouse en función dun sistema de pregunta-resposta con abundancia de cuestións que fundamentaban a resposta no sistema de Likert.

¹ Computer Aided Telephone Interwring: sistema comunmente empregado nas enquisas mediante o que o entrevistador vai lendo o cuestionario por teléfono ao entrevistado, ao tempo que apunta as respostas nunha base telemática para o seu posterior tratamento informático.

Neste caso o número de preguntas elevouse a 122 porque, á parte dos obxectivos compartidos coa enquisa aos colexiados, inquiriuse acerca dos motivos para non colexiarse ou facelo nun futuro próximo e sobre a busca do primeiro emprego, dada a nova idade dos entrevistados.

Establecemos para a realización fixación de cotas, de xeito que entrevistamos o 29,30% das licenciadas e o 25,89% dos licenciados na última década. A canle de envío empregada en primeira instancia foi o correo electrónico con hipervínculo ao soporte telemático da enquisa.

Contabamos cun universo de 968 licenciados (N=968). A mostra conseguida é de 278 (n=276) cun intervalo de confianza do 95% e unha marxe de erro do 5%.

FICHA TÉCNICA ESTUDO Licenciados en Periodismo por la USC: 2001-2010	
Universo	968
Técnica utilizada	Entrevista de respuestas cerradas (incorpora escalas tipo Likert)
Medios técnicos de realización	Teléfono (sistema CATI) Correo electrónico
Recollida de datos	Xuño 2011
Procesamiento resultados	Xullo 2011
Tratamento datos	Recolla en sistema Google Docs e tratamento estatístico SPSS
Método selección	10 últimas promocións de Xornalismo da USC Universo <i>full</i>
Contactados (mail, teléfono o ambos)	728
Marxe de erro	5%
Intervalo de confianza	95%
RESPUESTAS VÁLIDAS	278

Os datos de ambas as dúas tipoloxías de entrevistas foron recollidos en bases de datos en soporte informático que permitiron o posterior traballo cos mesmos e o seu tratamento estatístico mediante o programa SPSS.

Para a elaboración da terceira parte do informe, a referida á situación laboral dos xornalistas en Galicia, procedeuse á suma da mostra de colexiados coa mostra de licenciados. As mostras non se duplican, posto que só o 6% dos licenciados na USC nos dez últimos anos están colexiados, polo que se obtén unha mostra conxunta de 673 suxeitos, que á súa vez é representativa do censo total de xornalistas galegos:

FICHA TÉCNICA ESTUDO Xornalistas	
Universo	1.958
Técnica utilizada	Entrevista de respostas pechadas (incorpora escalas tipo Likert)
Medios técnicos de realización	Teléfono (sistema CATI) Correo electrónico
Data recollida datos	Marzo a xuño 2011
Data procesamento resultados	Xullo 2011
Tratamento datos	Recolla en sistema Google Docs e tratamento estatístico SPSS
Método selección	Rexistro do CPXG + 10 últimas promocións de Xornalismo da USC
Contactados (mail, teléfono ou ambos)	1758
Marxe de erro	3,1%
Intervalo de confianza	95%
RESPOSTAS VÁLIDAS	673

Ademais realizamos unha aproximación ao obxecto de estudo desde unha perspectiva exploradora de **indagación e revisión de bases de datos** xa científicamente valoradas. O obxectivo foi recadar documentación sobre a situación laboral dos xornalistas nos niveis español e galego no período 2008-2010. Esta documentación procede dos organismos oficiais que se ocupan da elaboración de informes e estatísticas, fundamentalmente, o Instituto Galego de Estatística, o Instituto Galego das Cualificacións e o Instituto Nacional de Estatística.

Os datos permiten analizar a evolución do mercado laboral español e galego, por grupos de idade, por xénero e por sectores de actividade. As magnitudes deben ser comparadas coas de anos anteriores, especialmente coas de 2007, xa que cabe prever que a situación empeorara para o colectivo profesional dos xornalistas. Grazas a estes datos elaboramos un marco de referencia que nos permitiu deducir como evolucionou a situación e en que grao.

Solicitáronse datos de interese ao Instituto Nacional de Estatística para a análise das magnitudes relacionadas co sector periodístico. Neste senso, atopouse a seguinte dificultade: a profesión xornalística ten un código de catro díxitos, en concreto 2511, mentres que a Clasificación Nacional de Ocupacións (CNO-94) clasifica con tres díxitos e, polo tanto, habería que filtrar os datos segundo a categoría previa que é a 251: Escritores y artistas de la creación o de la interpretación. Isto supón que a adecuación

dos datos non sexa rigorosa, tendo en conta que outros moitos profesionais e artistas, tales como escultores, pintores, cantantes, etc. entrarían a formar parte desas magnitudes.

Por iso, optamos por facer un cruzamento entre a categoría da CNO-94 e a CNAE-93 con empresas correspondentes aos seguintes códigos: (a) 921: Actividades cinematográficas e de vídeo; (b) 922: Actividades de radio e televisión; (c) 581: Edición de libros, periódicos e outras actividades editoriais; (d) 582: Edición de programas informativos; (e) 591: Actividades cinematográficas, de vídeo e de programas de televisión; (f) 60: Actividades de programación e emisión de radio e televisión; (g) 63: Servizos de información. A partir de aquí buscouse un filtrado de datos tamén por comunidades autónomas, para conseguir aqueles máis axeitados á realidade galega.

Á parte das entrevistas, outra técnica empregada no desenvolvemento do estudo foi a **recolección en hemeroteca** das informacións publicadas acerca de **feitos relacionados co sector en xeral e cos xornalistas en particular** durante o período 2009-2010: despedimentos, expedientes de regulación de emprego, prexubilacións, folgas e situacións irregulares no tocante ao emprego que afectaron aos profesionais do xornalismo, etc. Desta maneira, observáronse en conxunto os acontecementos máis importantes que afectaron o tecido empresarial do xornalismo e da comunicación en España e en Galicia. Os xornais seleccionáronse atendendo aos que presentaban maior difusión en Galicia no ano 2009, segundo os datos da Oficina de Justificación de la Difusión (OJD).

Así pois, dos xornais de tirada nacional consultáronse (por orde de difusión) *El Mundo*, *El País*, *ABC*, *La Razón*, *Público* e *La Vanguardia*. No tocante aos galegos buscáronse informacións en *La Voz de Galicia*, *El Correo Gallego*, *Faro de Vigo*, *Xornal de Galicia* e *Galicia Hoxe*. Na busca excluíronse as noticias relacionadas co CPXG, posto que estas foron escolmadas polo propio Colexio.

En calquera caso, a localización destas informacións baseouse na recompilación de feitos que os medios recollían acerca de conflitos ou situacións que afectaron os profesionais que os elaboran e que, dalgún xeito, contextualizan o escenario no que se recollen os datos das entrevistas.

As noticias detectadas foron clasificadas por ano (de 2007 a 2010) e por tema, sendo as categorías temáticas máis empregadas as seguintes:

1. Situación e problemas do xornalismo
2. Situación xeral dos medios
3. Situación laboral dos xornalistas
4. Peches de medios
5. Despedimentos na profesión
6. Folgas na profesión

En paralelo ao desenvolvemento da análise de datos, realizáronse **entrevistas con representantes dos comités de empresa** dos principais medios de comunicación en Galicia, concretamente: La Voz de Galicia, Faro de Vigo, CRTVG, El Progreso, Editorial Compostela, Onda Cero e RNE. Tamén co representante do Sindicato de Xornalistas de Galicia. A todos eles se lles pediu que fixesen un balance da situación do seu medio de comunicación no bienio 2008-2010, en todo o referente á situación laboral dos traballadores.

Outra das técnicas de investigación empregadas foi o grupo de discusión con directivos de medios, representantes dos xornalistas en Galicia e da Facultade de Ciencias da Comunicación de Compostela, encargada da formación dos futuros xornalistas galegos. Desde o mes de xuño contactouse con diversos profesionais relacionados coas empresas mediáticas galegas. Non obstante, recoméndase que o grupo estea conformado por entre 8 e 10 persoas, pois máis de 10 implicaría un grave risco de división do grupo e menos de 8 faríao pouco produtivo.

En concreto, o **grupo de discusión** celébrase o 07 de Xullo de 2011 na Sala de Xuntas da Facultade de Ciencias da Comunicación da Universidade de Santiago de Compostela. Tras a celebración do grupo de discusión, transcribiuse a conversa e identificáronse os temas máis relevantes. A redacción do informe de resultados implica combinar a interpretación do investigador cos textos do discurso que resultan máis destacados.

RESUMO técnicas e métodos de investigación utilizados	
Carácter cuantitativo	Carácter cualitativo
Entrevistas de respostas pechadas - Colexiados - Licenciados	Entrevistas abertas - Comités de empresa - Con xornalistas - Con representantes sindicais
Revisión das bases de datos de colexiados e de licenciados.	
Consulta bases de datos oficiais e solicitude de datos a Institucións (INE, IGE, USC, UdeG, UdeV)	Grupo de discusión (2 moderadores e 9 participantes)

Recolección en hemeroteca (medios e web do CPXG)	
Revisión acordos de prácticas	
Revisión de convenios	

2. CRISE: A ESTRATEXIA DE REDUCILO TODO

2. Crise, a estratexia de reduciilo todo

A crise económica mundial provoca que as empresas informativas esixan aos xornalistas cada vez unha maior versatilidade, formación e dedicación coa finalidade de acadar unha maior rendibilidade. Varios estudos estadounidenses (Weaver, 2009; Beam, Weaver, Brownlee, 2009) poñen de manifesto os efectos nocivos que esta tendencia supón para o exercicio profesional dos xornalistas, debido tamén, en parte, ao aumento da carga de traballo e a que as empresas que despediron xente minguaron a calidade de cobertura dos temas importantes. Robert Picard, profesor de Economía dos Medios na Jonkoping University de Suecia e editor do *Journal Media Economics* durante máis dunha década, advirte que é a tecnoloxía quen está restando competencias aos xornalistas, posto que ameaza as tres funcións fundamentais que xeraran valor económico no Xornalismo ata o momento: as fontes, a determinación da relevancia da información e a súa expresión eficaz, permitindo *grosso modo* que xornalista poida ser calquera. Que a crise económica supuxo cambios diversos no negocio das empresas informativas é incuestionable (Larrañaga, 2009). A redución de gastos en Recursos Humanos degrada os contidos xornalísticos ao fomentar a creación de produtos sen valor engadido, reduce a difusión coa consecuenta perda de valor para o usuario e, por tanto, provoca tamén a redución de vendas e ingresos por publicidade, o que implica de novo unha redución de gastos en persoal (Roses, 2011). É a pescadiña que se morde a cola.

A redución do tamaño do pastel publicitario reduciu os ingresos das empresas, mentres que os beneficios procedentes das vendas de exemplares no caso dos xornais ou doutras fontes de obtención de recursos non se incrementaron. Pola súa parte, os xerentes das empresas informativas están a aplicar diferentes estratexias para reducir custes e aumentar a súa competitividade nun mercado onde existe saturación de oferta (Farias e Roses, 2009): procesos de fusión ou colaboración, peticións de subvencións públicas ou de capital privado alleo ao sector ou mesmo a redución dos gastos fixos de persoal.

Os recortes aplicados polas empresas con dificultades económicas, pero tamén por aquelas outras que aínda rexistran beneficios, efectúanse de xeito directo mediante expedientes de regulación de emprego (ERE) ou de maneira indirecta por medio da externalización de servizos, o que permite eludir os convenios colectivos (De Mateo, 2009). Estas circunstancias provocan que as organizacións profesionais –asociacións de

prensa, colexios profesionais de xornalistas ou sindicatos- aumenten as súas reivindicacións e denuncias e que non deixen de prestar servizos xurídicos por conflitos laborais ou despedimentos.

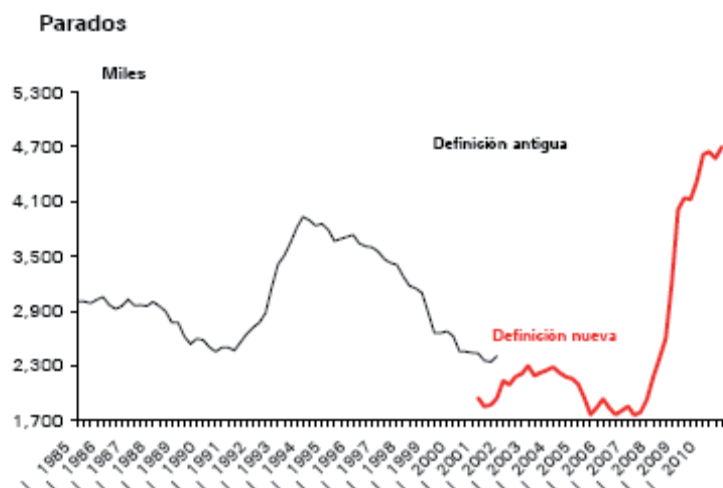
Non entanto, tanto as organizacións sindicais e profesionais coma a inspección do traballo atopan dificultades para lograr unha visión de conxunto sobre o sector que permita elaborar análises completas e complexas acerca de cales son realmente os efectos destas estratexias nas empresas xornalísticas. Dificultades que comezan pola ausencia dunha categoría laboral única de xornalista recoñecida como tal nas categorías principais de análise estatístico coas que traballan os Institutos de Estatística Oficiais.

O que está claro é que a estratexia de redución de gastos de persoal mingua a calidade do produto informativo e a calidade de vida do xornalista debido aos despedimentos improcedentes, ás prexubilacións e aos expedientes de regulación de emprego; á subcontratación de servizos a terceiras empresas máis pequenas que non están obrigadas a acollérense aos convenios colectivos; á externalización da actividade a autónomos, *falsos autónomos* ou *freelance*, cuxa retribución non está regulada, e bolseiros que nin sequera figuran de alta na Seguridade Social; e á redución das retribucións mediante o impagamento ou a supresión de complementos salariais, a modificación dos contratos a modalidades máis precarias ou a formalización de novos contratos non axustados á categoría profesional do empregado (Farias et al., 2007 e 2009).

2.1. Desemprego e crise económica en España e en Galicia

Dos 1.833.900 parados/as que existían en España en 2007 aos 4.696.600 correspondentes ao último trimestre de 2010 (segundo a EPA), podemos deducir o elevado impacto da crise económica no mercado laboral no conxunto de España en apenas tres anos.

O incremento do paro case se triplica neste curto período de tempo, sendo o peor indicador desde o ano 1985 no noso país e supoñendo o bienio 2008-2009 o punto de inflexión dunhas cifras que viñan sendo relativamente baixas grazas aos anos de bonanza económica anteriores.

Fonte: INE

Por áreas económicas, é no sector da Construción especialmente, aínda que tamén no da Industria, nos que as cifras de desemprego se ven máis acentuadamente incrementadas. Esta tendencia tamén se confirma en Galicia, malia que o peso do sector da Construción era menos importante en relación con outras comunidades autónomas españolas.

Por sexo, segundo os datos de fins de 2010, a cantidade de desempregados é lixeiramente superior en homes que en mulleres, aínda que a taxa de ocupación é quince puntos superior para os varóns (67,72) en relación coas mulleres (52,60).

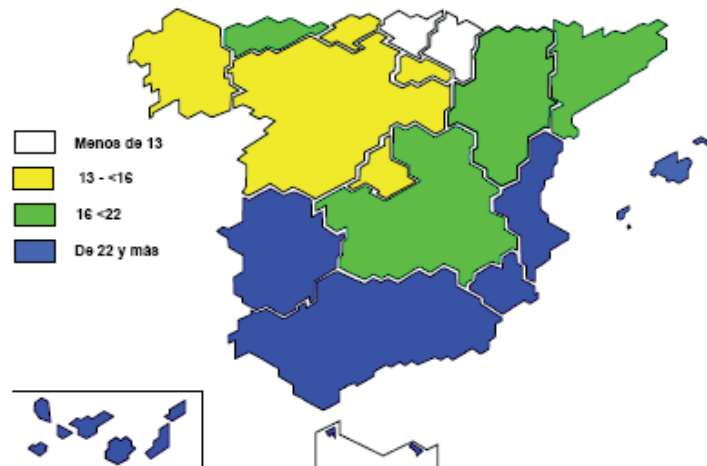
Taxa de ocupación e de paro por sexo. Galicia e España

VARIABLE	OCUPADOS		PARADOS		TAXA ACTIVIDADE		TAXA PARO	
	HOME	MULLER	HOME	MULLER	HOME	MULLER	HOME	MULLER
TOTAL	10.209,7	8.198,5	2.545,2	2.151,4	67,72	52,60	19,95	20,79
GALICIA	593,0	500,1	106,3	97,2	61,47	48,00	15,20	16,28

Fonte: INE. Decembro de 2010. Elaboración propia.

Por comunidades autónomas, Galicia atópase nun nivel intermedio, entre aquelas comunidades cunha taxa de paro do 16% e superior –tales como Andalucía, Extremadura, Murcia, Comunidad Valenciana, Castilla La Mancha, Aragón e Cataluña- e aquelas que presentan unha taxa de paro inferior ao 13% (é o caso do País Vasco e de Navarra).

Tasa de Paro
(España = 20.33)

Fonte: INE. Decembro de 2010. Taxa de paro por comunidades autónomas.

Ao remate de 2010, en España estaban rexistradas 2.049.200 persoas que perderon o seu emprego había máis dun ano e que aínda non conseguiran outro. O número de fogares con todos os seus membros activos en paro aumentara en 35.600 nese último trimestre e situábase en 1.328.000. En Galicia, a xaneiro de 2011, estaban rexistrados un total de 245.381 demandantes de emprego, o que supón un incremento dun 32% en seis anos. Do total de demandantes de emprego que hai na actualidade na nosa comunidade autónoma un 47,15% son homes fronte a un 52,84% de mulleres.

Demandas de emprego pendentes de parados (paro rexistrado)

ANO/SEXO	HOMES	MULLERES	TOTAL
2005	61.794	103.455	165.249
2006	59.641	101.635	161.276
2007	54.666	95.881	150.546
2008	64.601	97.910	162.512
2009	92.395	113.851	206.245
2010	104.348	121.889	226.237
2011 (Xaneiro)	115.698	130.133	245.831

Fonte: IGE. Elaboración propia

2.2. A situación das e dos xornalistas en España

En datos do *Informe Anual da Profesión Periodística (2010)*, en España no ano 2010 había 7.069 xornalistas demandantes de emprego, unhas 400 persoas máis que o ano anterior. En canto á cifra de xornalistas en paro, esta situábase en 5.564 en 2010, fronte aos 5.155 do ano anterior.

Por Comunidades Autónomas, en Galicia atoparíase un 4% dos demandantes de emprego do conxunto do Estado español, un total de 286 persoas. O groso dos demandantes de emprego en España situaríase en Madrid en 2.583 persoas que buscan emprego de xornalistas, en porcentaxe un 36,5% do total.

Comunidade Autónoma	Demandantes de emprego (2010)	% sobre o total de 2010
Andalucía	913	12,9
Aragón	112	1,6
Asturias	111	1,6
Baleares	105	1,5
Canarias	146	2,1
Cantabria	86	1,2
Castela e León	265	3,7
Castela A Mancha	176	2,5
Cataluña	741	10,5
Ceuta	6	0,1
Madrid	2583	36,5
Navarra	179	2,5
Comunidade Valenciana	562	8
Extremadura	90	1,3
Galicia	286	4
La Rioja	34	0,5
Melilla	2	0
Murcia	98	1,4
País Vasco	574	8,1
Total	7069	100

Fonte: *Informe Anual de la Profesión Periodística 2010*

As propiedades que con carácter xeral definen o facer diario do xornalismo no imaxinario común levaron a moitos no camiño destes anos dende o nacemento do oficio a preguntarse onde residía a causa da consabida precariedade que de forma habitual acompaña a descrición da profesión. A insatisfacción e o descontento coas condicións laborais e salariais entre os xornalistas tense demostrado en varias investigacións desenvolvidas en España nos últimos anos: Cantalapiedra, Coca e

Bezunartea (2000); Labio (2002); Farias et al. (2006, 2007, 2008, 2009, 2010); Túniz (1996, 2002 e 2004); Herrera e Maciá (2009), Suárez, Romero e Almansa (2009), etc. Herrera e Maciá, por exemplo, alertaban de como a sensación de fragilidade no posto de traballo e a falta de independencia profesional degradaban o produto informativo. Nunha liña semellante, Suárez, Romero e Almansa (2009) constataron que aos xornalistas non se lles respectaban as necesidades básicas de contrato, horario e salario e que moitos dos xornalistas peor pagados remataban por perderen a vocación. Outro estudo de Martín e Amurrio (2007) centrado nos profesionais que traballan nos medios audiovisuais do País Vasco, reflicte que unha quinta parte dos enquisados gañaba menos de 600 euros mensuais e que só o 12% superaba os 1.800 euros mensuais². Tamén en 2005 Calvo recadou os resultados do Informe sobre a Situación Laboral e Profesional do Periodista Dixital en Cataluña e ratificou que moitos dos xornalistas dixitais non teñen convenios laborais nas empresas en que traballan que os equiparen aos compañeiros doutros medios coas mesmas categorías profesionais, funcións, tramos salariais e horarios.

É agora preciso analizar de que forma concreta e con que consecuencias e antecedentes se enfrontan os profesionais da comunicación á incidencia da crise económica mundial na que os mercados se atopan inmersos. Os medios de comunicación como empresas que operan a nivel global están sometidos ás grandes presións dos mercados tendo como agravante o feito de que á crise puramente económica, de números, se lle engaden desde hai uns anos outras tan importantes para o sector como a crise estrutural, produtiva e de credibilidade. O actual perfílese como un momento especialmente difícil de enfrontar para a industria da comunicación que se encontra agora á espera dunha redefinición de si que lle permita sobrevivir e adaptarse ás esixencias dos novos públicos e do sempre presente mercado.

Para Ortega e Humanes, no seu estudo do ano 2000 o aspecto máis primixenio do mundo da comunicación era o mesmo que o de calquera outra empresa unha organización racional, inversión de capital, produción de bens e servizos e rendibilidade. A obtención de beneficios económicos por parte dos medios de comunicación responde á posta en circulación no mercado duns determinados produtos que son as noticias, a forma particular que toma a actualidade informativa, a principal obriga é a de que consigan o éxito suficiente para engrosar as arcas da

² Dous anos antes, en 2005, Del Moral estudara a situación laboral dos xornalistas vascos que traballaban en medios dixitais e descubrira que o soldo medio se situaba entre os 600 e os 1.000 euros mensuais, ao que atribuíu a curta idade deste perfil de xornalista e que aínda non alcanzaran as condicións máis favorables dos convenios.

empresa, obriga que se fai necesaria agora máis coa concentración empresarial e a natureza multimedia das redaccións (Ortega e Humanes, 2000).

O contexto non se debuxa favorable para o mundo da comunicación. Cos primeiros ecos da crise no 2008 as redaccións de diferentes categorías tiveron que enfrontarse a unha busca de beneficios moito máis cruenta nun escenario onde proliferan de forma implacable o número de medios dos que dispón a audiencia, a necesidade de obter unha maior competitividade e a difícil obtención de ingresos ante a caída xeralizada de vendas no caso da prensa escrita e o complexo reparto da publicidade que non creceu de xeito proporcional ao aumento do número de medios que tentan acceder a ela. É dicir, o mesmo pastel a repartir entre moitos máis comensais, feito que no caso da televisión tivo un breve respiro para as televisións privadas españolas coa supresión dos anuncios publicitarios nas cadeas da televisión pública.

Ao mesmo tempo, “as empresas informativas esixen aos seus xornalistas cada vez máis unha maior formación, versatilidade e dedicación que teñen como finalidade a rendabilización do profesional e do produto informativo a través da súa distribución en varios medios do grupo empresarial, responsabilizando ao xornalista da execución de tarefas multiplataforma que, presumiblemente e segundo o caso, non responden aos contratos ou non se remuneran como deberían” (Roses, 2011). Aínda coa busca dunha mellor preparación dos seus traballadores, os medios de comunicación manteñen unha intensa dinámica entre a profesionalización e a non preparación específica en comunicación, isto é, “indefinición de estudos necesarios para exercer a profesión, criterios selectivos particularistas e endogámicos, mobilidade de carácter familiarista, etcétera” (G^a de Cortázar e G^a de León, 2000, p. 268), feito que se demostra en que a gran maioría dos traballadores con salarios por riba dos datos medios correspóndense con máis veteranos das redaccións que, ao mesmo tempo, son os que posúen unha menor formación específica no eido da comunicación.

Cuestións de relevancia á hora de analizar a situación laboral dos traballadores da comunicación son tanto as distintas variables relacionadas cos salarios percibidos como o número de horas traballadas ao día, un dos principais hándicaps que se adoitan atribuír ao traballo realizado polos distintos profesionais da comunicación. Segundo os datos aportados recentemente polo Instituto Nacional de Estatística (INE) a través da súa Enquisa Nacional de Estrutura Salarial 2009 a ganancia media anual bruta por traballador en España foi de 22.511,47 euros o que supuxo un crecemento do 2,9% con respecto ao ano anterior (2008) e un aumento de 2.121,12 euros con

respecto aos 20.390,35 euros de ganancia media anual bruta por traballador no ano 2007. O salario máis frecuente situouse en torno aos 15.500 euros brutos anuais, o que segundo o diario *Cinco Días* supón arredor de 1.000 euros mensuais en 14 pagas e coas súas correspondentes retencións.

Na Enquisa Nacional de Estrutura Salarial 2007 as *profesións asociadas a titulacións de segundo e terceiro ciclo universitario* - que constitúen o Grupo D segundo a denominación aportada pola Clasificación Nacional de Ocupacións (CNO-94) no que se inclúen os xornalistas- gañaran de media uns 34.093,36 euros brutos anuais, os datos máis recentes da enquisa de 2009 amosan un aumento do salario medio neste apartado ascendendo ata os 36.961,71 euros brutos anuais, o que supón un ascenso do 4,1% con respecto ao ano 2008. No caso do ano 2007 este colectivo era o terceiro grupo mellor remunerado unicamente por detrás de *directivos de administracións públicas ou empresas de máis de dez traballadores e xerentes de empresas de menos de dez traballadores*, unha tendencia que se mantén tamén cos novos datos aportados polo INE correspondentes a 2009 (Roses, 2011).

En canto a ganancias por tipo de actividade económica o cambio na Clasificación Nacional de Actividades Económicas 2009 para os diferentes grupos laborais reflicte mudanzas significativas con respecto a anterior Enquisa Nacional de Estrutura Salarial (2007) que efectuaba os seus cálculos sobre as Clasificación Nacional de Actividades Económicas do ano 1993. Nos datos recentes os traballadores relacionados coas tarefas vinculadas ao xornalismo aparecen integrados nun único grupo o de *Información e Comunicacións* e a súa ganancia é neste caso a terceira mellor con 31.551,65€ de salario medio anual, experimentando un aumento con respecto ao ano 2008 do 3%. A actividade económica con mellor salario medio anual foi o *Subministro de enerxía eléctrica, gas, vapor e aire acondicionado* con 50.536,70€ seguida polos integrantes de *Actividades financeiras e de seguros* con 41.863,11€ medios anuais. A *Hostalería* segue a ser a actividade económica peor remunerada cuns 13.996,70€ de salario medio anual.

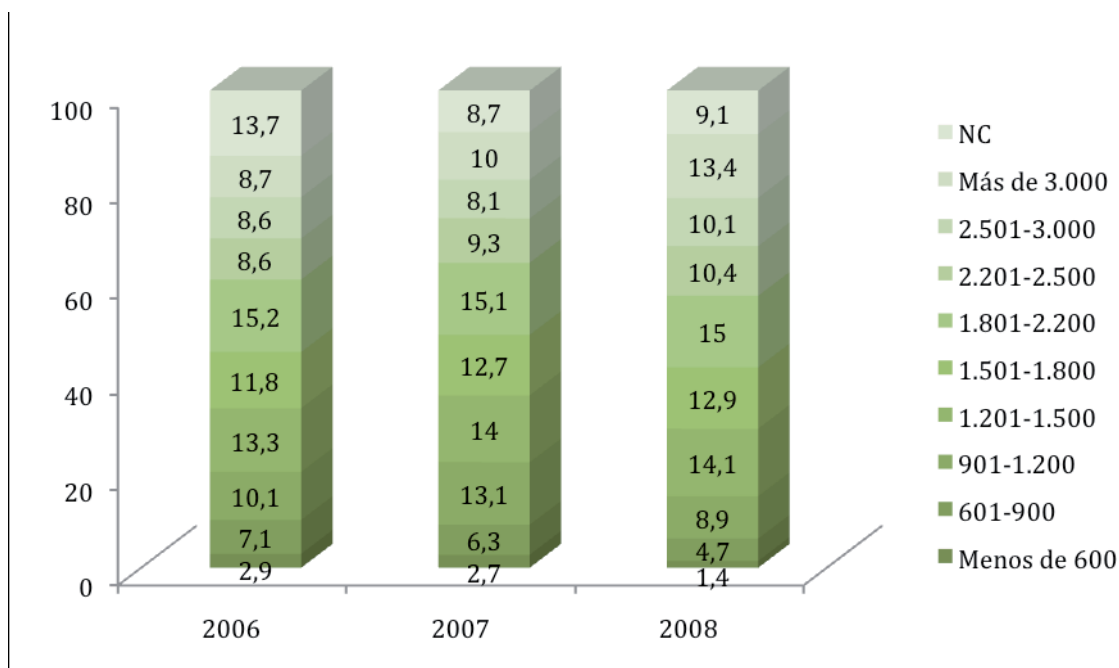
A pesar da imaxe da precariedade instalada no imaxinario común do oficio, a situación semella ter mellorado para os profesionais da comunicación no período de tempo comprendido entre os anos 2000 e 2009. No ano 2000 o estudo levado a cabo por García de Cortázar e García de León poñía de manifesto algunhas tendencias relacionadas cos salarios e a distribución destes en función da idade e, sobre todo, do sexo. Así, o 31,1% dos xornalistas ingresaba ata seis millóns de pesetas ao ano como

salario bruto, o 31,4% entre os seis e os dez millóns e un 30,7% máis de dez millóns, como se observa as tres franxas nas que se dividen os salarios se amosan bastante equilibradas. En canto aos medios, a radio e a televisión eran os mellores pagados seguidos pola prensa escrita, mentres que o extremo contrario, o de menor remuneración, estaba copado polos profesionais das axencias de comunicación e os que traballaban en institucións, o que poñía de manifesto a vinculación do salario coa tipoloxía de propiedade do medio e coa idade, debido as restriccións de salarios nas institucións públicas e á concentración do persoal máis mozo nas axencias de información.

En 2008 Javier Calvo analizou a situación sociolaboral dos profesionais da comunicación en Andalucía e atopou que o nivel formativo era certamente alto. Preto do 80% tiñan unha titulación universitaria, mentres que só o 3,4% sinalaron ter cursado unicamente estudos primarios ou secundarios. Malia que a porcentaxe referente a este último sector é moi baixa, cómpre recalcar que sería impensable o exercicio noutras profesións sen a correspondente titulación, aínda que se estea en posesión dun título universitario distinto. Pensemos nun médico que sexa veterinario ou nun avogado que sexa licenciado en Pedagogía.

O traballo continuado de Farias e outros desde 2006 a 2009 permite coñecer a evolución dos salarios dos xornalistas no conxunto de España a través dos Informes anuais da Profesión Periodística da Asociación da Prensa de Madrid. Segundo esta fonte, os ingresos mensuais netos dos xornalistas distribuíronse do seguinte xeito:

Ingresos mensuales netos dos xornalistas en España (2006-2008)

Fonte: Farias et al. (2009)

O estudo máis recente publicado verbo desta liña de investigación é o de Sergio Roses (2011) e nel indícase que un terzo dos xornalistas (31,92%) cobra menos de 1.500 euros netos ao mes (21.000 euros anuais), mentres que a maioría (58,06%) percibiu en 2009 entre 16.800 e 35.000 euros netos, pero, de todos os xeitos, estas cifras están por debaixo das sinaladas por un estudo dos salarios de 25 convenios laborais de medios españois (APM, 2010).

Tamén a este respecto atopamos en España estudos como o de Ana Tamarit (2006) sobre a situación laboral dos xornalistas en Castela e León, que conclúe indicando que existen dúbidas razoables para considerar a actividade xornalística das provincias como unha profesión no seu sentido pleno. Tamarit argumenta que o traballo dos xornalistas caracterízase por ser de baixa calidade debido a que (1) os contidos se acomodan aos temas que propoñen as fontes; (2) se ofrece a imaxe da sociedade que proxectan os grupos sociais privilexiados, apoiando así a cultura dominante das elites; (3) se deixan fóra da proxección mediática as realidades de quen non ten posibilidade de ser fonte de información; (4) se substitúe o debate público polo fortalecemento das perspectivas e os valores que teñen os grupos políticos e sociais relevantes; (5) se transmiten realidades repletas de tópicos con informacións comúns e manidas; (6) o xornalista se converte nun simple mediador entre os feitos que protagonizan os líderes e o público, pero (7) esta mediación non é crítica, senón a dun simple repetidor de

enunciados que simula máis o papel dun altofalante que o labor dun profesional con criterios.

O nivel salarial dos xornalistas non está determinado nin polo nivel de estudos, nin polo tipo de titulación universitaria cursada nin pola posesión dun título de doutoramento ou de máster, aínda que si o está polo xénero e a idade do xornalista, pola súa experiencia profesional, o tipo de medio en que traballa, a localización xeográfica dese medio, o tamaño da empresa á que pertence, o tipo de contrato, a categoría profesional e a antigüidade na empresa.

O salario debuxa unha profesión cunha bolsa de precariedade. O traballo de Sergio Roses (2011) sobre a situación dos xornalistas no conxunto do Estado permite identificar tres tipos de prototipos en España segundo o seu nivel de ingresos:

- a) O prototipo de xornalista con nivel salarial alto: ingresa máis de 2.200 euros netos mensuais, é un home maior de 46 anos cuns 28 anos de experiencia profesional, normalmente na mesma empresa. É o director ou subdirector de informativos dunha televisión pertencente a unha grande empresa e coa que mantén unha relación contractual indefinida.
- b) O prototipo de xornalista con nivel salarial intermedio: ingresa entre 1.501 e 2.200 euros netos mensuais, é unha muller de entre 36 e 45 anos cunha experiencia laboral duns 15 anos, normalmente na mesma empresa. Ocupa un posto de responsabilidade intermedia e mantén unha relación contractual indefinida.
- c) O prototipo de xornalista con nivel salarial baixo: ingresa menos de 1.500 euros netos mensuais, é unha muller de menos de 35 anos con menos de dez anos de experiencia profesional que hai pouco que aterrou nun medio dixital, pertencente a unha empresa pequena localizada en calquera provincia española distinta de Madrid ou Barcelona. A xornalista ten a categoría laboral de redactora e a súa relación contractual coa empresa é mediante contrato temporal.

A cuestión do xénero é, cando menos, preocupante, no sentido de que o traballo dos xornalistas é mellor retribuído có das xornalistas. De feito, segundo este estudo, case a metade dos homes (47,2%) supera os 2.200 euros netos de salario mensual, mentres que no caso das mulleres non chegan a un cuarto (23,1%) e, ademais, aínda que realicen as mesmas tarefas e pertencen á mesma categoría profesional as mulleres cobran menos.

En canto á idade, os soldos increméntanse paralelamente ao aumento de idade, de tal xeito que son os menores de 35 anos os que sofren as peores condicións retributivas: o 58,9% gaña menos de 1.500 euros netos ao mes. E non é ata os 46 anos cando a maior parte dos xornalistas (55%) comeza a cobrar un salario superior aos 2.200 euros, o que evidencia que a progresión idade-salario é moi lenta.

Ser licenciado en Xornalismo ou noutra rama vinculada á Comunicación non aumenta o nivel salarial dos xornalistas e, segundo Roses (2009), non se atopan diferenzas significativas entre os xornalistas con titulación universitaria e os que carecen dela nin tampouco entre os licenciados en Comunicación e os titulados noutras carreiras, malia que tanto os empresarios da comunicación como os diferentes gobernos avoguen polo Xornalismo como unha profesión titulada (Fernández Areal, 2010).

O citado estudo demostra, asemade, que canto maior é a experiencia laboral adquirida, maior é o nivel retributivo do xornalista, aínda que tamén evidencia a lentitude coa que pode chegar a conseguirse unha mellora significativa do nivel salarial, xa que a maioría dos xornalistas tardan entre 21 e 30 anos en acceder aos soldos máis altos (máis de 2.200 euros). Os inicios adoitan ser precarios e, de feito, de entre aqueles profesionais con menos de dez anos de experiencia o 64,7% cobra menos de 1.500 euros mensuais.

De igual maneira, os profesionais que conseguen manterse durante máis tempo nun mesmo medio alcanzan mellores niveis retributivos aínda que as grandes diferenzas de salario veñen definidas polas categorías profesionais entre cargos directivos e redactores de a pé. Case a metade (46,4%) de todos os redactores gaña un soldo de nivel baixo, mentres que o 45,9% dos seus xefes inmediatamente superiores –os xefes de sección- gozan de soldos altos, así como un sexto (60,3%) dos redactores xefe e sete de cada dez (72,7%) dos directores (Roses, 2011).

A televisión é o medio mellor pagado seguido dos departamentos de comunicación e os gabinetes de prensa, mentres que os medios que peor pagan aos seus empregados son as revistas, as radios e, sobre todo, os medios dixitais. Non obstante, o tipo de salario non depende tanto do tipo de medio como do tamaño da empresa. A investigación de Roses demostra que as empresas pequenas e moi pequenas pagan soldos baixos á metade do plantel, nas empresas medianas a distribución é máis equitativa e nas empresas de máis de 250 traballadores é onde mellor se cobra. Por cidades, Madrid e Barcelona son os lugares onde os salarios son máis altos,

especialmente en Madrid onde os salarios son maioritariamente medios e altos. Pola contra, case a metade (46,4%) dos xornalistas empregados noutras provincias gana menos de 1.500 euros netos ao mes.

2.3. A situación das e dos xornalistas en Galicia

Segundo o Instituto Galego de Estatística, en Galicia existen entre 3.000 e 5.000 persoas que estiveron dende 2009 ata a actualidade a buscar traballo na área de *Información, Comunicacions, actividades artísticas, recreativas e de entretememento*, categoría na que se inclúen os datos relativos aos titulados en Xornalismo.

En concreto, as peores cifras detéctanse na última enquisa trimestral de 2009, mentres que a situación máis favorable podemos situala no segundo trimestre de 2010. Por sexo, son máis as mulleres quen están a buscar emprego nesta rama de actividade.

Parados por sexo e rama de actividade. En miles de persoas. Galicia

TOTAL	HOMES	MULLERES
2009/III		
4,5	2,5	2
2009/IV		
5,5	1,9	3,5
2010/I		
5,4	2,5	2,9
2010/II		
3,2	1,6	1,6
2010/III		
4,1	1,6	2,5
2010/IV		
4,9	2,4	2,5

Fonte: IGE. Elaboración propia

A pesar de ser orientativa, esta resulta, non obstante, unha categoría demasiado xeral e demasiado ampla.

Tal como nos amosa a radiografía ofrecida polo Observatorio das Ocupacións do Servizo Público de Emprego Estatal, o número de parados do grupo correspondente cos *xornalistas, escritores e asimilados* atópase fundamentalmente na provincia da Coruña, seguida da de Pontevedra.

A evolución mensual do número de parados deste grupo ocupacional para o ano 2010 amosa unha mellora da situación nos meses próximos ao verán, en concreto abril, maio e xuño, fronte ao empeoramento que se produce no mes de setembro, cando volve medrar a cifra de xornalistas parados especialmente nas provincias da Coruña e Pontevedra.

Evolución mensual do paro durante o ano 2010. Por provincias

	XANEIRO		FEBREIRO		MARZO		ABRIL		MAIO		XUÑO	
	Nº		Nº		Nº		Nº		Nº		Nº	
A CORUÑA	229		237		223		218		207		204	
LUGO	20		22		21		21		21		24	
OURENSE	36		35		30		30		29		29	
PONTEVEDRA	122		121		121		131		122		111	

XULLO		AGOSTO		SETEMBRO		OUTUBRO		NOVEMBRO		DECEMBRO	
Nº		Nº		Nº		Nº		Nº		Nº	
211		233		240		227		223		217	
19		21		22		19		21		22	
28		29		23		25		30		30	
116		130		127		121		121		121	

Fonte: Observatorio das Ocupacións do Servizo Público de Emprego Estatal

A evolución mes a mes do número de contratos para o mesmo período amosa cifras de 65 contratos, nos mellores meses, os de marzo e de decembro. Tamén na Coruña e en Pontevedra, é onde medra máis o emprego en relación coas outras provincias galegas. Hai moitos meses, se nos detemos a observar, nos que apenas se creou emprego na

profesión, cun número de contratos que oscila entre 0 e 10 sobre todo en Ourense e Lugo.

Evolución mensual dos contratos durante o ano 2010. Por provincias

	XANEIRO	FEBREIRO	MARZO	ABRIL	MAIO	XUÑO
	Nº	Nº	Nº	Nº	Nº	Nº
A CORUÑA	40	49	65	29	42	44
LUGO	4	1	3	2	3	1
OURENSE	0	0	5	4	3	5
PONTEVEDRA	18	10	17	12	20	16

XULLO	AGOSTO	SETEMBRO	OUTUBRO	NOVEMBRO	DECEMBRO
Nº	Nº	Nº	Nº	Nº	Nº
43	41	36	50	43	65
9	8	12	6	2	3
1	2	0	3	0	5
16	15	21	21	13	17

Fonte: Observatorio das Ocupacións do Servizo Público de Emprego Estatal

Facendo unha comparativa entre 2010 e 2009, atopámonos que os contratos experimentan na provincia da Coruña, a máis activa a nivel laboral para os xornalistas pois é na que máis xente está no paro e na que máis contratos se fan, unha variación interanual de signo positivo –fanse máis contratos en 2010 que en 2009- agás nos meses de abril, agosto e setembro.

Porcentualmente, na provincia de Lugo hai fortes crecementos e baixadas nos contratos asinados, que fan que poidan medrar nun 200% (mes de marzo) e que poidan decrecer un 75% (mes de febreiro) debido a que falamos dun número de contratos moi reducido.

Na provincia de Ourense atopamos igualmente un panorama de forte contraste na creación de emprego entre 2009 e 2010. En Pontevedra, os meses nos que se fixeron menos contratos que en 2009 foron os de febreiro, abril, xuño e agosto.

Variación dos contratos respecto o mesmo mes de 2009. Por provincias

	XANEIRO	FEBREIRO	MARZO	ABRIL	MAIO	XUÑO
A CORUÑA	29,03%	22,50%	32,65%	-55,38%	44,83%	4,76%
LUGO	100%	-75,00%	200,00%	-33,33%	50%	-66,67%
OURENSE	-100%	-100,00%	0,00%	-20,00%	-25,00%	66,67%
PONTEVEDRA	28,57%	-44,44%	70,00%	-29,41%	66,67%	-20,00%

XULLO	AGOSTO	SETEMBRO	OUTUBRO	NOVEMBRO	DECEMBRO
-2,27%	-4,65%	-12,20%	38,89%	2,38%	32,65%
800,00%	11,11%	50%	-50%	33,33%	200%
-80,00%	100%	-100%	0%	-100%	0%
0,00%	-6,25%	40%	0%	23,53%	70,00%

Fonte: Observatorio das Ocupacións do Servizo Público de Emprego Estatal

Nos datos procedentes do Instituto Galego das Cualificacións, Subdirección Xeral adscrita á Dirección Xeral de Formación e Colocación da Consellería de Traballo, a profesión “xornalista” aparece asemade como parte do grupo ocupacional *escritores, xornalistas e asimilados*. Segundo recolle o Instituto Galego das Cualificacións, exemplos de ocupacións incluídas neste grupo primario serían:

- Crítico literario
- Escritor
- Xornalista
- Redactor, prensa

Cos datos que fai públicos o Instituto Galego das Cualificacións, podemos comprobar como se incrementa o número de demandantes de emprego na categoría laboral de *Escritores, periodistas e asimilados* (2511) entre 2007 e 2010, así como noutros perfís profesionais do sector da comunicación: fotógrafos e operadores de gravación de imaxe e son, actores e directores de cine, radio, televisión e asimilados.

Tomando como base a nova ferramenta do Instituto das Cualificacións denominada “A Miña Profesión” podemos acceder de forma precisa e concreta aos datos particulares da profesión seleccionada, que neste caso é a de xornalista. Así obtivemos estes dous

últimos datos ilustrados, o mapa do crecemento do paro por comarcas e a gráfica da evolución dos parados para a mesma profesión.

O maior número de demandantes parados situados no grupo de xornalistas concéntrase nos concellos de Santiago de Compostela, A Coruña e Vigo, con cifras entre os 301-500 no primeiro caso e 101-300 no caso da Coruña e 51-100 en Vigo. O resto de comarcas con demandantes sitúase entre os 1 e 50, situándose neste último grupo o resto das sete cidades máis importantes da comunidade como Pontevedra, Lugo, Ourense e Ferrol. Agás estas últimas comarcas os maiores índices localízanse nas áreas máis urbanizadas e que contan cun volume de poboación considerable. Un total de 13 comarcas non conta con ningún tipo de demandante, estas comarcas sitúanse na súa maior parte na provincia de Ourense, seguida de Lugo e A Coruña.

CATEGORÍAS PROFESIONAIS	2007	2008	2009	2010	Tendencia 2007-2010
Escritores/as, periodistas e asimilados/as	138	168	269	250	30,4%
Fotógrafos e operadores de equipos de gravación de imaxe e son	203	251	332	362	38,2%
Actores e directores de cine, radio, televisión e de teatro e asimilados	162	162	193	190	10,3%
Total de grupos ocupacionais	503	581	794	802	28,1%

Fonte: Instituto Galego das Cualificacións. Elaboración propia

Xornalistas parados por comarcas. Decembro de 2010

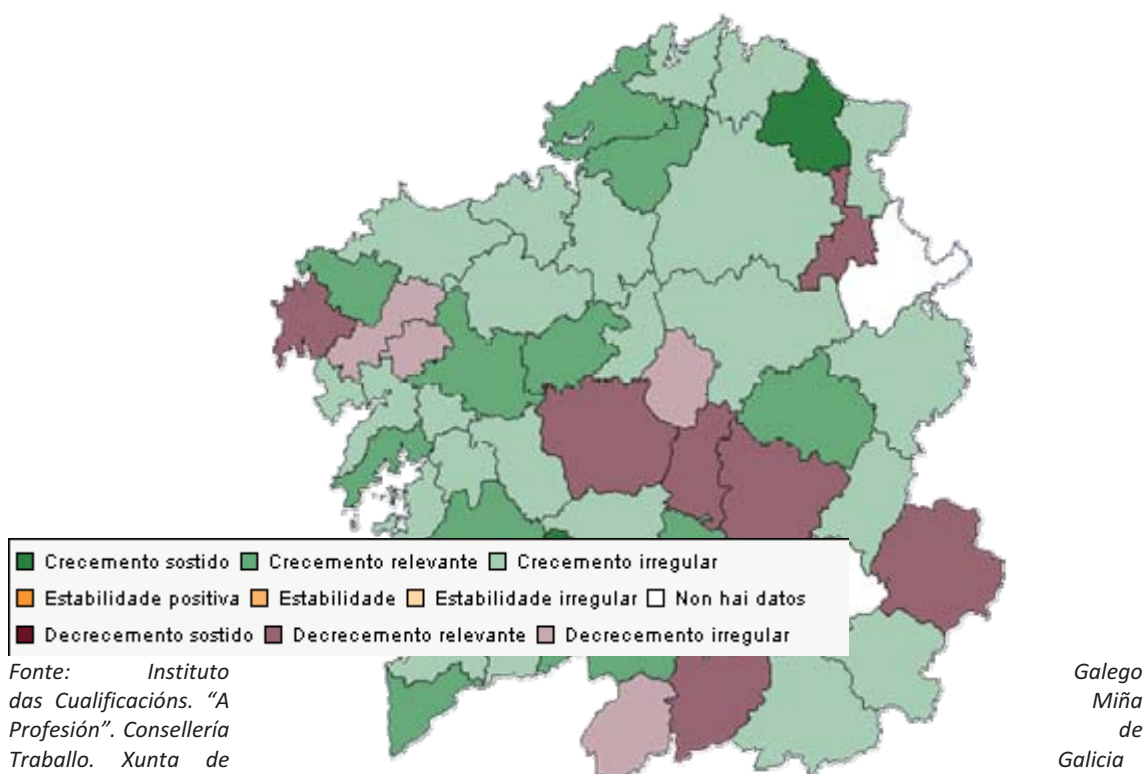

Fonte: Instituto das Cualificacións "A Miña Profesión". Consellería de Traballo. Xunta de Galicia

Analizando máis de preto estas información obtemos como resultado un crecemento sostido do número de parados na profesión nos últimos 3 anos (36 meses), mentres que partimos de aproximadamente uns 200 parados a comezos do 2007, a cifra sitúase por riba dos 400 no último mes de 2010.

No caso do crecemento do paro podemos comprobar como ese aumento é sostido nas comarcas da Mariña Central e O Ribeiro. As comarcas de crecemento relevante atópanse bastante repartidas pola xeografía galega e son as de Ferrol, Eume, Terra de Soneira, Santiago de Compostela, Arzúa, Barbanza, Morrazo, Pontevedra, O Baixo Miño, A Paradanta, Ourense, Terra de Celanova e Sarria. O resto de comarcas manteñen un crecemento irregular do paro e mesmo nalgunhas o número de parados redúcese de forma relevante ou irregular.

Creceemento dos xornalistas parados en Galicia 2008-2010

Por canto ao número de contratados, obsérvase como a tendencia é negativa para o número de contratados desde 2006 a 2010, con especial relevancia nos dous últimos anos, é dicir, 2009 e 2010.

Por outra banda, as demandas medias anuais medran sobre todo a partir de 2009, ubicándose en 2010 en 250. O indicador de tendencia é á baixa e o de ocupabilidade laboral é tamén negativo.

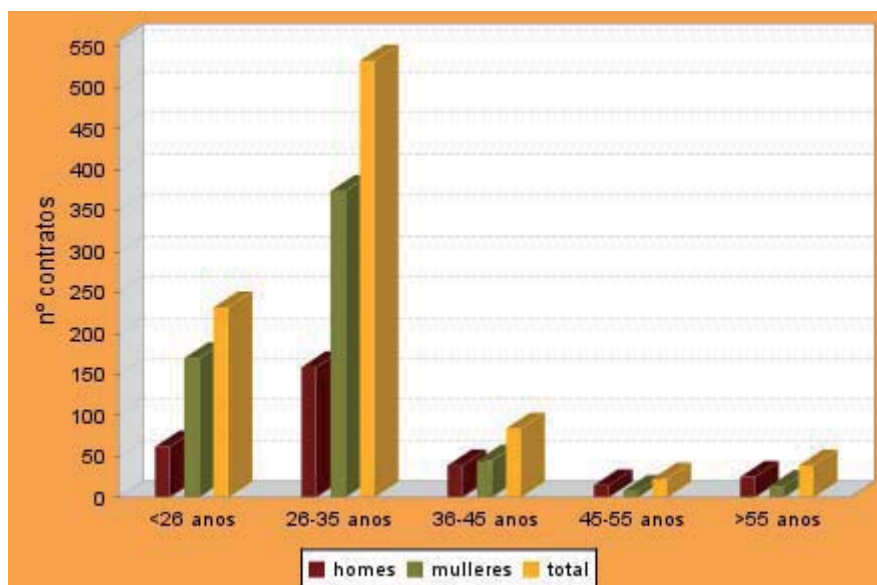
Escritores, periodistas e asimilados					
	Ano 2006	Ano 2007	Ano 2008	Ano 2009	Ano 2010
CONTRATADOS	460	411	432	295	280
% CONTRATADOS SOBRE O TOTAL	0,25 %	0,23 %	0,26 %	0,21 %	0,21 %
DEMANDAS MEDIAS ANUAIS	176	138	168	269	250
% DEMANDAS MEDIAS SOBRE O TOTAL	0,21 %	0,17 %	0,18 %	0,24 %	0,22 %
SALDO NETO ANUAL	284	273	264	26	30

INDICADOR DE ESTABILIDADE LABORAL	MEDIA	MEDIA	ALTA	MEDIA	ALTA
INDICADOR DE TENDENCIA	BAIXA		DECRECEMENTO RELEVANTE		
CLASIFICACIÓN DA TENDENCIA					
INDICADOR DE OCUPABILIDADE	Ocupabilidade laboral BAIXA				

Fonte: Instituto Galego das Cualificacións. Consellería de Traballo. Xunta de Galicia

O número de contratos en relación co xénero e coa idade determina que estes son máis numerosos nas mulleres no tramo de idade de 26 a 35 anos; non obstante, a medida que a franxa de idade é superior son máis numerosos os xornalistas homes contratados que as mulleres.

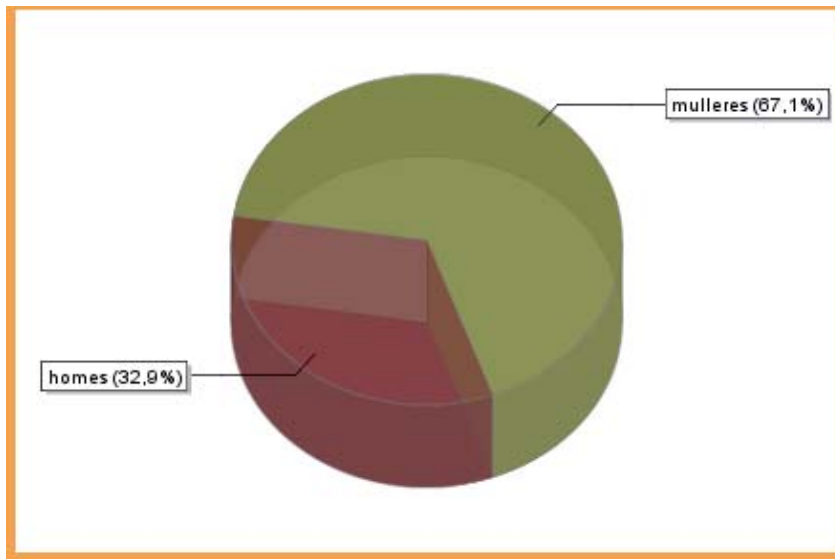
Nº contratos por grupo ocupacional escritores, xornalistas e asimilados (decembro 2010)

Fonte: Instituto Galego das Cualificacións. Consellería de Traballo. Xunta de Galicia

En xeral, o número de contratos por sexo confirma que hai máis mulleres contratadas que homes, nun reparto de 70% e 30% respectivamente.

Grupo ocupacional contratado por sexo (Decembro 2010)

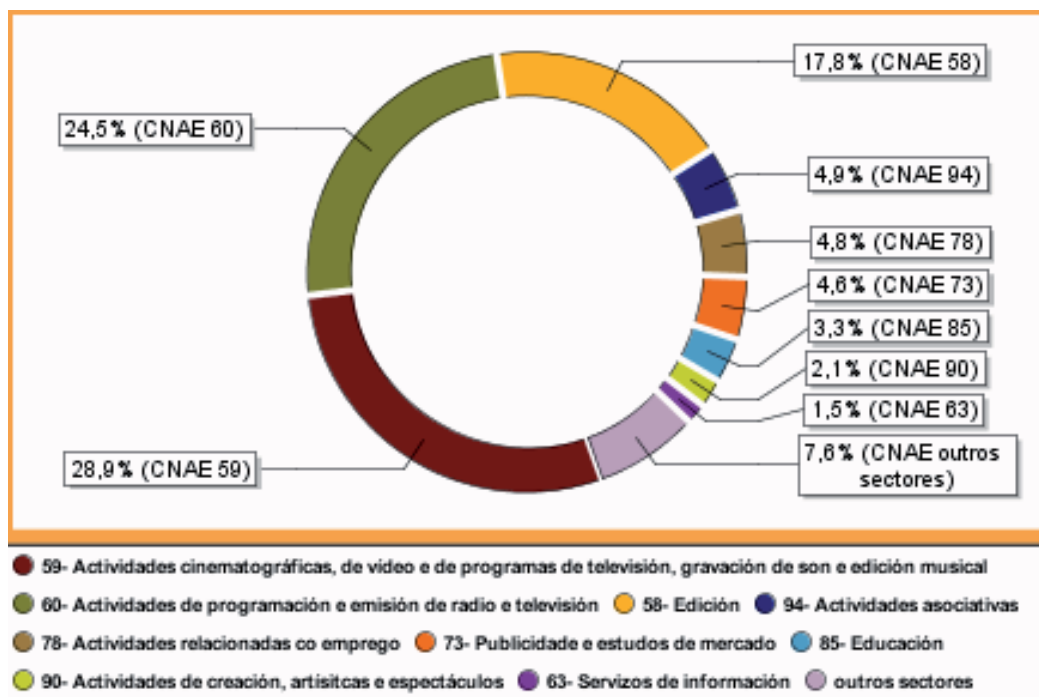

Fonte: Instituto Galego das Cualificacións. Consellería de Traballo. Xunta de Galicia

Segundo a Clasificación Nacional de Actividades Económicas, un 28,9% dos xornalistas traballa na actividade económica denominada *Actividades cinematográficas, de vídeo e de programas de televisión, gravación de son e edición musical*, seguidos do 24,5% que se ocupa de Actividades de programación e emisión de radio e televisión.

Minoritariamente, aparecen vinculados a *Servizos de información* ou a *Actividades de creación, artísticas e espectáculos*.

Nº xornalistas por área de actividade (decembro 2010)

Fonte: Instituto Galego das Cualificacións. Consellería de Traballo. Xunta de Galicia

No tocante a Galicia, en 1996 identifícase o perfil do xornalista galego cun home de entre 26 e 35 anos, que traballa en prensa escrita e posúe titulación superior. A relación contractual coa empresa en que traballa é indefinida a tempo completo, a súa xornada laboral é dunha media de 8,3 horas diarias e o seu salario oscila entre os 600 e os 900 euros mensuais. Está satisfeito coa súa situación laboral e tamén co salario e non manifesta intención de deixar a profesión (Túñez, 1996).

A Ponencia do Consello da Cultura Galega sobre as *Condicións Laborais e Actitudes Profesionais nos Medios de Comunicación* (Túñez e López, 2000) deixaba patente que case un terzo (32,7%) dos xornalistas que traballaban en Galicia tiñan un contrato temporal un 9,8% nin sequera tiñan contrato, malia que a maioría (68,8%) estaban contratados a xornada completa. Ao tempo atopáronse discrepancias no 19% dos casos entre a ocupación pola que foran contratados os xornalistas e a ocupación real que aseguraban estar realizando na empresa en que traballaban, fundamentalmente no caso dos locutores e redactores. Ademais todos os consultados aseguraban traballar máis de oito horas diarias, agás os docentes que se situaban en pouco máis de sete.

No ano 2000 o perfil do xornalista galego seguía a corresponderse cun home que traballa en prensa, ten 32 anos e posúe contrato fixo. É licenciado en Ciencias da Información e traballa unha media de 8,4 horas por xornada. Está satisfeito co traballo desenvolvido, pero non co salario que recibe (varía entre os 900 e os 1.200 euros). Ademais, o 15,2% dos profesionais afirma traballar en máis dun medio.

Na investigación sobre a *Situación Laboral dos Xornalistas Galegos* (Túñez, 2002) caracterizábase o perfil do xornalista galego como o dun home de 37 anos, licenciado en Ciencias da Información, que traballa en prensa diaria, en Santiago de Compostela, con contrato de redactor a xornada completa. O seu salario bruto oscila entre os 900 e os 1.200 euros por unha media de 22,6 xornadas laborais mensuais dunha duración de 8,2 horas diarias e que se sente obrigado a facer horas extra que non sempre lle son retribuídas. Da investigación dedúcese que o salario e os horarios excesivos son a principal fonte de descontento dos profesionais, ao tempo que sinalan ter dúbidas sobre a súa continuidade na profesión e aseguran que coñecen casos de precariedade laboral na súa contorna, principalmente compañeiros sen contrato e tamén bolseiros que cobren substitucións.

Na Galicia de 2002 a prensa era o medio onde traballan a maioría (38,3%) dos xornalistas galegos, seguido pola televisión, a radio, os gabinetes de prensa e as

axencias. A maioría dos xornalistas en activo eran varóns (só unha de cada tres xornalistas era muller) de entre 31 e 40 anos. Con respecto á formación académica, nove de cada dez (90%) aseguraban ter formación universitaria, aínda que deles só o 50,7% se licenciara en Ciencias da Información.

En 2009 o *Estudio sobre a situación dos e das xornalistas en Galicia* promovido polo Colexio Profesional de Xornalistas, situaba a media de idade dos xornalistas en 40 anos, a maioría deles localizados nas provincias da Coruña ou Pontevedra e traballadores da prensa escrita. Eran maioría os licenciados en Xornalismo (aínda que o 39,9% non o eran) e o seu salario neto arroteaba os 1.500 euros.

3. AS FERIDAS DE CRISE NOS MEDIOS GALEGOS

3. As feridas da crise nos medios galegos

Neste apartado inclúense as referencias á crise económica, despedimentos, folgas, expedientes de regulación de emprego (ERE), peche de empresas, etc. relacionadas coa profesión periodística en Galicia e a avaliación que fan destes sucesos representantes de organizacións sindicais que forman parte do comité de empresa de diferentes medios galegos. Complementábase cunha escolma de novas sobre a crise no xornalismo galego publicadas na prensa española e/ou galega no período 2008-2010 e un resumo dos principais feitos recollidos na páxina web do CPXG.

A nova situación e os cambios máis importantes acontecidos en Galicia neses anos recóllense ao longo das seguintes liñas:

- **A caída dos xornais gratuítos en Galicia (reflexo tamén do que sucede en España):**

No ano 2000, a prensa gratuíta iniciaba a súa traxectoria en España e eran catro as iniciativas fundamentais que sobresaían no mercado: *Metro*, *20 Minutos*, *ADN* e *Qué*. En Galicia, ademais, a fins de 2006 un grupo de comunicación autonómico apostaba tamén polo mercado dos gratuítos e nacíu *LV (De Luns a Venres)*, o primeiro diario gratuíto escrito en galego.

Non obstante, o ano 2008 leva ao **peche das delegacións de ADN** en Galicia, desembocando en oito traballadores –ubicados nas delegacións de Vigo e A Coruña– despedidos. Posteriormente, a empresa de Planeta asinará un acordo co gratuíto *LV* (propiedade da empresa galega *El Progreso*) de modo que este último accedese á publicidade e aos contidos de ámbito nacional do diario español.

En 2009, a crise obriga tamén ao **peche de Metro** a nivel de España, dando lugar ao despedimento de 83 traballadores, que traballaban en Madrid, Barcelona, Zaragoza, Sevilla, Málaga, Bilbao, Vigo e A Coruña. A crise conduce así mesmo a despedimentos no gratuíto *Qué!*, en concreto ten lugar un ERE, fundamentado segundo a empresa, na grave crise financeira que á súa vez é consecuencia da caída nos investimentos publicitarios.

Ademais, o diario gratuíto **20Minutos** pecha 8 oito das súas 15 delegacións para transformalas en corresponsalías, o que provocará a saída da empresa de entre 16 e 20 periodistas. As delegacións pechadas son as de Asturias, A Coruña, Vigo, Alicante, Córdoba, Granada, Murcia e Valladolid.

- **O peche de medios galegos e en galego. Pechan *Vieiros*, *A Nosa Terra* e *A Peneira*:**

A véspera do Día Nacional de Galicia de 2010 produciuse o peche de *Vieiros*, xornal electrónico con máis de 15 anos de traxectoria do cal partiron moitas das iniciativas vinculadas ao soporte web. Eleccións *on line* dende 1997, cibercharlas (Isaac Díaz Pardo foi o primeiro) ou apostas pola incipiente literatura electrónica como *Por conto alleo*. Segundo o seu director, Lois Rodríguez, a pesares dos seus 20.000 lectores diarios este xornal electrónico nunca foi rendible, polo que precisaba dos recursos doutra empresa, Acordar, que empregaba unhas trinta persoas e que desapareceu en decembro de 2009.

En setembro dese mesmo ano (2010), pecha tamén o histórico *A Nosa Terra*, semanario en galego con máis dun século de historia que deixará de estar nos quioscos como consecuencia da súa precaria situación económica. O seu presidente e conselleiro delegado, Alfonso Eiré, aludía á falta de apoio público desde que se produciu o cambio político na Xunta de Galicia.

Meses máis tarde, en marzo de 2011, a cabeceira comarcal *A Peneira*, bota tamén o peche tras unha ardua temporada de problemas, débedas, impagamentos e imposibilidades de manter o seu cadro. "O motivo é tan sinxelo como que os ingresos eran inferiores aos gastos", relatou o seu director Guillermo Rodríguez quen asegurou ter posto moitas veces cartos do seu peto para sacar adiante a publicación. "As publicidades e mais eu fomos o sustento", di, "e xa sabe que os xornalistas non temos moitos cartos".

Desta maneira, entre 2010 e 2011, pechaban tres das publicacións galegas e en galego máis destacadas do panorama periodístico no noso país. As dificultades económicas, a falta de axudas públicas, etc. foron apuntadas como as causas máis destacadas deste peche en cadea. De feito, no Diario Oficial de Galicia (DOG) publicábase en setembro de 2010 que a Administración autonómica levaría a cabo unha redución da axuda ás publicacións en galego, que este ano sería dun total de 400.00 euros, un 40% menos que en 2009.

- **A remodelación e reestruturación da Compañía de Radio Televisión de Galicia (CRTVG),** co peche de delegacións:

En novembro de 2010, a CRTVG levou a cabo unha reestruturación da súa rede de delegacións, de modo que a Compañía de Radio Televisión de Galicia (CRTVG) tomou a decisión de "abandonar a externalización" dos informativos, para o que reestrutura as súas delegacións fóra de Santiago e pecha dúas sés, a de Ferrol e a de Burela (Lugo).

Pola súa banda, o local de Pontevedra permanece aberto pero se integra na delegación de Vigo por canto a xestión, e continuarán os centros de A Coruña, Lugo, Ourense e Vigo.

- **A febleza do tecido empresarial do xornalismo galego,** que se manifesta en expedientes de regulación de emprego debido á situación económica. Así, o xornal ourensán **La Región** anuncia en novembro de 2009 que vai abrir un ERE para despedir 35 traballadores dun total de 200. A empresa fundamenta a medida no descenso dos investimentos por publicidade que cuantifica en arredor do 18% e tamén en cuestións organizativas e técnicas.

Desde o Comité de Empresa do xornal aseguran que “as condicións xa non eran boas e aproveitando a crise, peor (...) Houbo un ERE que empezou en 2009 pero foron despedimentos escalonados de maneira que houbo xente que marchou en 2010 (...) Ao final o ERE afectou a unhas 25 persoas porque houbo persoas que ían ser eres temporais e outros que non se chegaron a marchar. Afectou sobre todo á Redacción e non tanto a outros departamentos e pódese dicir que con máis fincapé na xente de maior idade”. Recoñecen que “houbo tamén algunha contratación nova porque houbo un cambio de sistema, de tecnoloxía, pero a xente nova que entrou, que foi pouca, non entrou para postos de nova creación senón porque están cubrindo baixas ou necesidades previas”.

En Atlántico Diario, os sindicatos explican que “botaron a xente que non estaba fixa, rescindiron contratos temporais e doutro tipo pero sen chegar a facer un ERE”. As relacións dos representantes dos traballadores coa dirección son, segundo un voceiro do Comité, “máis ben de indiferenza”.

Tamén **La Voz de Galicia**, o xornal de maior difusión en Galicia, se propuxo reducir custos cunha serie de medidas. Segundo o publicado por *Xornal.com* en outubro de 2010, a dirección pretendía eliminar numerosos complementos salariais, como os de antigüidade, por natalidade e nupcial; igualar o prezo dun domingo ao dun día normal, reducir o complemento á prestación da Seguridade Social segundo o número de

baixas, substituír as actuais categorías por grupos profesionais, etc. Son medidas que complementarían a redución salarial do 3% aprobada en setembro do 2009. Este acordo entre o plantel e a empresa implicaba a redución salarial a cambio de que non se destrúisen postos de traballo e estará en vigor até fins de 2011.

Para o Comité de Empresa do Grupo Voz, “o máis chamativo deste bienio 2008-2010 é que se asinou un acordo entre o comité de empresa e a empresa a día 21 de outubro de 2009, polo cal os traballadores aceptaban a redución do seu salario un 3% e a empresa se comprometía a non facer despidos. Isto aplicouse a todas as empresas da Corporación Voz e tamén aos colaboradores, pero non a todos pois houbo colaboradores dos que se prescindiu e tamén dalgunha corresponsalía, como por exemplo a de Bruselas. (...) Por outra parte, non se renovaron os contratos a tempo parcial. Fixéronse unhas 10 ou 12 prexubilacións a partir dos 61 anos e tamén baixas incentivadas”.

En canto aos complementos salariais, “a empresa propuxo suprimilos, aínda que de momento no se levou a cabo. En referencia ás novas contratacións, algunha moi puntual e de maneira temporal. Fixéronse unas 60 máis ou menos para Voz televisión, menos das que se prevera nun principio”, segundo Manuel Rodríguez, membro do Comité entrevistado para esta investigación.

As previsións a curto prazo non son moito mellores. O acordo asinado mantense até decembro de 2011. “A partir de xaneiro de 2012, a empresa tería que subir ese 3% co que plantexa, en contraprestación, entre 46 e 75 *desvinculacións*. Esas desvinculacións enmarcaríanse nunha reorganización da produción, que afectaría non a persoas, senón a postos de traballo. O motivo que se alega é o descenso dos ingresos de publicidade, o que tería xerado perdas, pero se se observa con calma, as perdas desde 2007 son relativamente pequenas”, segundo o portavoz sindical.

“Tamén detectamos –engade- unha maior hostilidade e rexeitamento social á figura do xornalista. Cada vez que vamos a cubrir unha información, a xente incrépate porque pensa que vas a cotillear. Parte desta imaxe negativa da profesión se debe aos famosos que se autodenominan periodistas. Animicamente, esta situación de incertidume está afectando moito aos traballadores. Nótase o pesimismo na xente e o desexo de estar informados. Percíbese unha carga de apatía no traballo diario. Aínda que temos que seguir contando historias.”

- Os casos de **agresión ás liberdades persoais**. O despedido dunha xornalista da Cadena COPE foi considerado nulo en sentenza xudicial por considerar que se debía a razóns persoais de orientación sexual (casara con outra muller) e ideolóxicas (por ser

nacionalista). A traballadora e a Cadena chegaron a un acordo despois de dous despedimentos. A cuestión estaba tanto na lesión laboral en tanto que xornalista como na agresión aos dereitos e liberdades individuais como persoa.

- **O incremento de xornalistas en paro**, tanto a nivel estatal coma galego.

Tanto a Federación de Asociacións de Periodistas de España (FAPE), como a nivel galego, o Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia, o Sindicato de Xornalistas de Galicia (SXG) e as Asociacións de Prensa provinciais foron dando conta do incremento de xornalistas en paro en España e en Galicia, que foron recollidos nos medios.

As advertencias sobre as consecuencias que a situación de inestabilidade laboral ten para o exercizo da profesión foron outras das reflexións realizadas por xornalistas, voceiros e representantes das asociacións profesionais.

En opinión, de David González, do Sindicato de Xornalistas de Galicia (SXG) “é o período do que coñecemos da peor crise. O número de despedimentos é o maior da historia do periodismo en Galicia. En La Región houbo un ERE. En Xornal de Galicia, despedimentos, tamén en AGN... Sempre alegando motivos económicos. Isto tamén afecta aos medios públicos, o que crea unha grande incertidume sobre o que vai pasar. A OPE na CRTVG pode supoñer un ERE encuberto. Son moitas menos prazas que persoas que concurren a elas”.

A vision de futuro tamén é, en opinión do sindicato, pesimista. “O panorama é moi escuro e non hai ningunha promesa de que se vaia mellorar a profesión (...) A crise económica supuxo unha precarización aínda maior dunha situación de partida xa de por si precaria. As reducións salariais, ERES, despedimentos e observamos un proceso que xa se viña dando dos traballadores con maior idade isto aproveitouse por substituílos por xente en prácticas. (...) Esto supón un empeoramento da calidade da información. Trátase de quitar un produto cos menores costes laborais posibles. (...) As perspectivas que se están levando a cabo fan pensar que a situación vai ir a peor”.

Na súa opinión “as facultades tamén teñen responsabilidade porque non se pode formar xente que vai ir ao paro. Ademais, as novas xeracións son moi individualistas e descoñecen o mercado laboral. Hai que inculcarlles un pouco de conciencia de traballadores (...) Nós percibimos unha suba no número de sindicatos, pero moi baixa. En moitos casos, hai medo a represalias (...) e dereitos que eran fundamentais, que se gañaron con moitos anos e esforzos estanse perdendo”.

- A cara positiva da crise foi o **nacemento dun novo diario autonómico, *Xornal de Galicia* e dunha nova canle autonómica de TDT, *V Televisión*:**

Un novo medio de comunicación iniciou a súa andaina en decembro de 2008. Un novo diario en papel baixo o nome de *Xornal de Galicia*, anos despois de que *Xornal.com* se lanzara en Internet. O novo diario de información xeral, dirixido por José Luís Gómez e editado por unha filial de Udramedios (Grupo San José), cubría xeograficamente as novas de toda Galicia, con especial atención ás áreas metropolitanas. Con redaccións na Coruña, Vigo e Compostela, *Xornal de Galicia* naceu cun plantel conformado por 53 periodistas e cen colaboradores de opinión. Lamentablemente, a crise tamén rematou con este xornal, tanto na edición impresa coma na dixital, no segundo semestre de 2011.

A prensa recollía tamén a inicios de 2008, o nacemento dunha publicación galega baixo o nome de *Trueiro*, especializada en pesca deportiva, de carácter trimestral e que se distribuiría gratuitamente en tendas especializadas.

En maio de 2010, prodúcese a posta en marcha do canal autonómico dixital da TDT baixo a titularidade da Corporación Voz de Galicia. O director nese momento, hoxe director xeral da Corporación, é Lois Blanco, En palabras do representante do comité de empresa, creáronse uns 60 postos de traballo, menos dos que se tiña previsto nun principio.

3.1. A opinión dos expertos

Os resultados da análise foron sometidos á consideración dun grupo de expertos convocados para participar nun grupo de discusión. Optouse por esta modalidade fronte as entrevistas individuais para fomentar a dinámica de grupo e a valoración conxunta das ideas e avaliacións expostas polos convocados. Na selección tendeu a facer coincidir directores de medios, redactores expertos en áreas de economía, responsables de organizacións sindicais e de institucións de ensino, e o decano do CPXG.

Ficha técnica

Técnica de investigación	Focus Group
Data	07/07/11
Duración	1 hora 30 minutos

Nº de integrantes	9 + 2
Tema	A situación do xornalismo en Galicia e o impacto da crise económica

Participantes:

(M) Moderadores: Carmen Costa Sánchez e José Sixto García

Integrantes:

Xosé Manuel Pereiro, decano do Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia.

Gabriel Lemos, redactor da sección de Economía de *La Voz de Galicia*.

Rosa Martínez, directora da *Radio Galega*.

Santi Montes, en representación do Sindicato de Xornalistas de Galicia.

Luis Pérez, director de *Correo tv*.

Rita Penedo, delegada de *Europa Press-Galicia*.

Marta Pérez, vicedecana da Facultade de Ciencias da Comunicación.

Jacobo Rey, director de *Axencia Galega de Noticias (AGN)*.

María Val, subdirectora de *Xornal de Galicia*.

Os expertos concordan en que a **crise económica** tivo un impacto negativo para as condicións laborais dos xornalistas galegos. En primeiro lugar, polos despedimentos e polos expedientes de regulación de emprego; en segundo lugar, a nivel de salarios e de precarización da profesión.

Está claro que a crise económica trouxo consigo a precarización do traballo dos xornalistas, como trouxo consigo a precarización do traballo de cinco millóns de españois segundo a EPA. (Rosa Martínez, CRTVG)

Na crise económica dos medios, ten unha importante repercusión o recorte de **axudas públicas ás empresas xornalísticas**. Os participantes coinciden en que os medios de comunicación precisan das axudas institucionais como outros sectores económicos, mais puntualizan que esas axudas deben reorientarse e condicionarse á implantación das novas tecnoloxías nas redaccións, por exemplo, ou á estabilidade laboral dos seus profesionais.

O máis importante é a crise a nivel de recursos do sistema público. Porque o sistema público en Galicia ten un papel importantísimo no mantemento

económico dos medios de comunicación. Unha vez que o sistema público rompe e hai unha crise xeralizada nos sectores económicos do país, desvela que estamos nun sistema de empresas inviable, co que as cousas empezan a caer polo seu propio peso. Eso agora quedou ao descuberto. (Santi Montes, SXG)

Na época de Fraga houbo un apoio dende ás institucións aos medios de comunicación tanto aos públicos como aos privados. Iso co bipartito mantívose e agora non, agora reduciuse en parte polos presupostos da Xunta e ao mellor tamén porque non cre necesario este goberno adoptar este mesmo apoio que achegaban antes. (Luis Pérez, Correo tv)

Axudas aos medios si, como hai para outros sectores. Pero cunha esixencia de rendibilidade. Medios en galego por suposto, pero aínda que sexan malos? (Rosa Martínez, CRTVG)

¿É por que os medios que son 100% en galego reciben menos axudas que outros medios que meten só unha información en galego? O problemas das axudas é que teñen que ser axudas reenfocadas. Eses convenios que se están asinando agora eu non os vin antes. Unha cousa é un caderniño e outra cousa é que vendas directamente a información. Podería haber axudas para a implantación das novas tecnoloxías... (María Val, subdirectora de Xornal de Galicia)

Partimos de que os medios son empresas que buscan gañar cartos. O criterio máximo que se lle debería esixir é estabilidade nos postos de traballo e empregos de calidade. (Rita Penedo, delegada de Europa Press Galicia)

Puntualizan que houbo unha época de **bonanza económica previa** á crise na que os beneficios non foron axeitadamente empregados polas empresas de comunicación galegas, polo que se perdeu a oportunidade de empregar esa situación económica positiva nunha mellora empresarial e dos profesionais.

¿As empresas como as cousas ían ben facían un control de calidade? Non, o problema é que as empresas perderon pulso porque se meteron en guerras político-empresariais, na burbulla, pero todo iso pasa tamén porque non hai unha sociedade que demande outra cousa (Xosé Manuel Pereiro, CPXG)

Non obstante, os participantes puntualizaron varias cousas a este respecto. En primeiro lugar, habería que falar dunha **precarización das condicións laborais** dos xornalistas galegos previa á crise, de modo que esta última o que fixo foi agudizar ese malestar que xa existía previamente. É dicir, a crise económica empeorou unha situación que xa de antes era pouco favorable.

Eu creo que a precarización dos xornalistas é moi anterior á crise, o que pasa é que coa crise se acelerou unha caída, a da desvalorización do traballo do xornalista. (Santi Montes, SXG)

Eu levo 20 anos nisto e teño visto precariedade laboral sobre todo nos xornais e nas radios desde sempre. Xornadas maratonianas, salarios miserables... (María Val, subdirectora de Xornal de Galicia)

En segundo lugar, os participantes coinciden en falar xa non da crise económica, senón da **crise da profesión**, da crise do xornalismo, un traballo pouco valorado desde os propios profesionais e desde as empresas de comunicación.

Na época de bonanza económica non se investiu en xeral en profesionais. A peor crise é que tanto as empresas como a xente se deron de conta de que non fan falta periodistas porque a xente dos gabinetes cobra máis, ten máis tempo e coñece mellor o tema, entón o normal é que faga unha nota inmellorable como non tes tempo de contrastar , nin se leva, etc. o que está en crise é o papel do periodista (Xosé Manuel Pereiro, CPXG)

Hai uns días a campaña do New York Times era “a nosa forza son os nosos profesionais” e preguntome se aquí os medios farían eso... (Marta Pérez, vicedecana da Facultade de Ciencias da Comunicación)

Isto repercute na **calidade da oferta informativa** que os medios lle ofrecen ás audiencias e está en relación co modelo de negocio. Non se pode esixir cobrar por un traballo, por un produto, que é igual en todos os medios. Se non se achega valor engadido, se non se dá calidade, non se debe esixir un prezo a cambio. Pero chegamos tamén a un círculo vicioso. Un profesional en peores condicións laborais, fará tamén un traballo de peor calidade.

Habería que preguntarse: Cántos de nós pagaríamos pola información que se está fabricando nestes momentos? Eu póño en dúbida (María Val, directora de Xornal de Galicia)

Non, porque non estás diferenciando. Porque tela nun sitio e tela no outro. Todos os medios están cargando os seus recortes nos seus profesionais, baixando os soldos, facendo EREs, despedimentos... Eso indica que non se está apostando polos profesionais. Non podes esperar pagarlle menos á xente e ter menos xente, e dicir: eu estou apostando pola calidade (Santi Montes, SXG)

En terceiro lugar, e relacionado co anterior, está a **crise de credibilidade**. Os cidadáns máis inquedaos non recorren coma antes aos medios tradicionais para informarse porque carecen de profesionais de referencia nos medios que consideren de necesaria consulta para informarse.

“Hai que preguntarse por que os lectores prefiren ir ao Twitter antes que ir ao xornal. Porque hai unha crise de credibilidade dos medios tradicionais”. Marta Pérez, vicedecana da Facultade de Ciencias da Comunicación)

De feito, baixou o consumo de informativos de televisión moitísimo, en xeral, en todas as cadeas. (Rosa Martínez, CRTVG)

O que temos que pensar é até que punto a xente que teoricamente é máis inqueda á hora de buscar información é a que ten maior rexeitamento dos medios tradicionais. Non podemos pensar que se estivemos dando un menú determinado durante un tempo, a xente vai, logo, demandar outra cousa... (Xosé Manuel Pereiro, CPXG)

Pero se a xente ten un hábito adquirido de consultar un medio porque se fía dun medio de comunicación, o primeiro que vai mirar é eso, e logo pode mirar outras moitas cousas. (Santi Montes, SXG)

Outro aspecto que xera certa incertidume entre os participantes é o do **futuro dos modelos de negocio dos medios** de comunicación e como está afectando aos hábitos de consumo informativo. Isto xera dúbidas acerca do perfil de xornalista que demandarán os medios en dez ou quince anos, pero tamén acerca da calidade do que están ofrecendo os medios se a xente se informa a través de blogs ou de confidenciais.

Otra crise do sector da comunicación que, en parte vén polas novas tecnoloxías, que non sabemos cara a onde van os medios tradicionais clásicos, é moi difícil saber que vai pasar co papel, coa televisión. Eu creo que estamos nun momento de transición, eu creo que no que é a prensa en papel, mal. Os demais medios poden ter futuro. E despois, todo ese mundo de internet é unha nebulosa tan grande, que non sabemos que tipo de profesionais farán falta (Luis Pérez, Correo tv)

Hai un tema que me preocupa, que se está perdendo a propiedade da mensaxe. Agora a xente busca en Google a información e le as primeiras páxinas, pero non van aos medios. Ese algoritmo está definindo o consumo informativo (Rita Penedo, delegada de Europa Press Galicia)

Non obstante, os participantes tamén opinan que independentemente do soporte empregado, o importante é **non perder a capacidade de contar historias**, de ter algo que contar de facelo de maneira diferente e interesante.

O problema non é tanto o soporte, é o que facemos nese soporte, no papel, en internet, na radio ou na tele. (María Val, subdirectora de Xornal de Galicia)

As présas – a rapidez- e a falta dunha axenda de fontes son identificadas como **dinámicas produtivas** que están prexudicando o exercizo profesional.

¿Cantos xornalistas coñeces que teñan unha boa axenda? ¿Cantos preguntan nunha rolda de prensa? Non pregunta ninguén. ¿Por que a xente nova non quere baixar á rúa? ¿Por que quere quedar na redacción transcribindo teletipos? (Rosa Martínez, CRTVG)

Eu non teño a percepción de que a xente nas redaccións transcriba teletipos. Hai moitas informacións que ti buscas por teléfono. Nas seccións de Economía, tes que buscar por teléfono. (Gabriel Lemos, xornalista)

En gran medida, a xente ten unha carga de traballo tan grande, que non ten tempo... Cando empezamos, traías a túa noticia, tomabas un café con alguén, tiñas tempo de escribir... (Luis Pérez, Correo tv)

Neste senso, as novas xeracións de xornalistas saídos da facultade parecen non ser tan inquedados como os xornalistas de xeracións previas. Os participantes apuntan que os rapaces deben cuestionarse máis as cousas e ter máis ganas de aprender. Porén, entóan o *mea culpa* ao considerar que tampouco se está facendo o suficiente esforzo desde as empresas para titorizalos e para formalos.

Os participantes concordan en que os estudantes en período de **prácticas profesionais** substitúen a persoal de vacacións, unha función que non se corresponde co que cobran polo traballo efectuado.

O que é triste é que se queixen por traballar 12 horas e non se queixen porque están facendo Nacional e Internacional, non protestan por conseguir temas propios, por estar en local... O bolseiro ten que vir a aprender e a estar en todos lados. (María Val, subdirectora de Xornal de Galicia)

Hay que hacer un poco de autocrítica en los medios. No los tratamos como alumnos en prácticas. Porque no tienes tiempo para dedicarle el tiempo que necesita no el primer día, sino todos. (Jacobo Rey, director de AGN)

Poñer un horario de media xornada non é real na profesión (Luis Pérez, Correo tv)

Hai un concepto distinto do xornalismo pola xente máis nova que pola máis vella. Da facultade veñen co básico, co a-b-c, pero non veñen co oficio. Non teñen esa inquedanza de meter titular en primeira. (María Val, subdirectora de Xornal de Galicia)

Hoxe en día, hai sitios que están utilizando as prácticas, botar xente e coller xente de prácticas ao mesmo tempo. O problema é que a empresa necesita que o bolseiro estea 12 horas. Porque necesitan que estean así para sacar o produto adiante. Porque están precarizando a profesión. (Santi Montes, SXG)

No sistema de prácticas que temos na facultade intentamos dúas cousas: que se lles pague unha cantidade e que fagan un límite de horas. Antes contabas que se o facías ben, ías quedar uns meses máis. Eu creo que agora están desmotivados porque pensan que non van quedar. (Marta Pérez, vicedecana da Facultade de Ciencias da Comunicación)

O tema da **vocación** é apuntado como fundamental para estar motivados á hora de exercer a profesión. Unha vocación que quizás se está perdendo. O xornalista de rúa é considerado máis vocacional por oposición ao xornalista de gabinete de comunicación.

É unha profesión moi vocacional. Hai seis meses estivemos facendo entrevistas de traballo e de doce persoas, dez o primeiro que preguntaron foi cal é o horario. (María Val, subdirectora de Xornal de Galicia)

Segundo os profesionais os xornalistas deben profundizar, achegar un valor engadido, autorespectarse, preocuparse pola calidade do que fan e autovalorarse máis, cuestionarse todo, como **formas de poñer en valor a profesión**, unha profesión que, aínda que na transición gozou de certo poder, na actualidade, carece del.

As empresas tamén teñen a súa parte de responsabilidade e de capacidade de mellora da profesión, a través dos controis de calidade e a través da mellora das condicións laborais. E a sociedade ten tamén a responsabilidade de pedir un produto de mellor calidade.

Unha cousa que se está abandoando bastante é o orgullo profesional. É a esencia da profesión. Vamos contar cousas, aínda que sexan roldas de prensa, pero vamos afrontar un pouco o rito de enterarse de algo e facer que sexa interesante. (Xosé Manuel Pereiro, CPXG)

Hai que darlle un plus á xente, hai que darlles algo máis. Cando compro un xornal, busco algo que profundice. A xente busca historias. Busca que che conten as cousas doutra maneira. O xornalismo impreso debería volver ás crónicas. (Marta Pérez, vicedecana da Facultade de Ciencias da Comunicación)

O modelo de negocio das empresas non depende de nós. O que depende de nós é darnos a valer profesionalmente. (Xosé Manuel Pereiro, CPXG)

Volver a facer consellos de redacción serios, volver valorar economicamente o traballo da xente e o traballo da empresa, autovalorarse os medios de comunicación... Pode haber moitas fórmulas pero todas teñen que pasar por eso. (Santi Montes, SXG)

En los últimos años, he visto que sí que puede haber futuro en el periodismo local, como de proximidad. Eso es algo que aún tiene recorrido. (Jacobo Rey, director de AGN)

Aínda que as expectativas a curto prazo non son boas, ante a pregunta de **que vai pasar trala crise**, os participantes opinan que comezará unha nova etapa, totalmente diferente da anterior.

As expectativas son moi negras. Se pensas na OPE da CRTVG, toda a xente que se vai ir á rúa é un número impresionante. Tamén é certo que creceu esaxeradamente tal vez. Pero vai estar na rúa xente con estudos, con experiencia, con preparación... (Santi Montes, SXG)

Hai factores que se nos escapan. O modelo de negocio das empresas non depende de nós. (Xosé Manuel Pereiro, CPXG)

Eu creo que non vai volver ser nada igual. Eu creo que vai ser un periodismo diferente á crise. Nada vai volver ser igual. (Rosa Martínez, CRTVG)

A resistencia a ese cambio estamos impedindo tamén saír desta crise. Hai moitas empresas que non queren cambiar nada, a ver se é unha cuestión de aguantar ... (Santi Montes, SXG)

4. AS CIFRAS DA SITUACIÓN LABORAL EN GALICIA

4. As cifras da situación laboral en Galicia

4.1. A situación dos colexiados en Galicia

4.1.1. *Introdución: o perfil do colexiado galego*

A partir da información extraída do rexistro de datos do Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia (CPXG) en marzo de 2011 podemos perfilar un retrato definitorio dos xornalistas que conforman o Colexio e á vez dos profesionais que traballan no ámbito da comunicación na nosa comunidade autónoma. Debemos entender o presente estudo como un paso máis no empeño do Colexio por radiografar periodicamente a profesión xornalística e as condicións nas que esta se desenvolve.

A análise permite constatar que os homes seguen sendo maioría no CPXG. A media de idade do colexiado-tipo sitúase en 43,9 anos (46,7 anos no caso dos homes e 40,2 nas mulleres). Xeograficamente Santiago de Compostela condensa a maior porcentaxe de colexiados empregados, seguida da Coruña e Vigo. A prensa escrita segue a ser o medio estrela no ámbito da comunicación en canto a número de empregados, por diante da radio, a televisión e os gabinetes.

4.1.1.1. *Medio*

Os datos recollidos para o presente estudo serven tamén para identificar o sistema de empresas de comunicación que operan en Galicia, caracterizado pola presenza dun gran número de xornais locais e o importante papel que xoga a compañía pública CRTVG.

- A prensa escrita segue sendo o soporte que máis colexiados emprega na nosa comunidade.
- A radio e televisión empregan practicamente o mesmo número de xornalistas, acercándose cada vez máis á prensa escrita.
- Os gabinetes de comunicación son o cuarto sector que máis colexiados contratados ten en Galicia.
- A porcentaxe de xornalistas colexiados que traballan en prensa dixital segue a ser residual.
- O total de colexiados parados chega case ao 10%.

SOPORTE	Xornalistas	Porcentaxe
Prensa dixital	8	2
Radio	69	17
Televisión	67	17
Gabinetes	63	16
Axencias	8	2
Prensa escrita	98	25
Parados	40	10
Outro	33	9
NS/NC	9	2
TOTAL	395	100

4.1.1.2 Idade e sexo

A media de idade dos colexiados é de 43,9 anos. No caso dos homes a media ascende ata os 46,7 anos, mentres que no das mulleres sitúase en 40,2. En todo caso, ambos os dous sexos amosan un crecente avellentamento, posto que o número de colexiados menores de 30 anos non chega ao 6,5%, mentres que en 2002 esta porcentaxe chegaba ata o 23%. Os homes continúan sendo maioría (58%) e sitúanse no total en 16 puntos porcentuais por enriba das mulleres colexiadas (42%).

SEXO	Xornalistas	Porcentaxe
Homes	606	57,8
Mulleres	442	42,2
TOTAL	1.048	100

IDADE	Xornalistas	Porcentaxe
MENOS DE 26	10	1
26 a 30	57	5,5
31 a 35	116	11,1
36 a 40	208	20,0
41 a 45	202	19,4
46 a 50	184	17,7
51 a 55	162	15,6
56 a 60	74	7,1
61 a 65	28	2,7
TOTAL	1.041	100
MEDIA :	43,9 anos	

IDADE	HOMES		MULLERES	
	Número	Porcentaxe	Número	Porcentaxe
Menos de 26	4	0,7	6	1,4
26 a 30	19	3,2	38	8,6
31 a 35	34	5,7	82	18,6
36 a 40	86	14,3	122	27,7
41 a 45	120	20,0	82	18,6
46 a 50	120	20,0	64	14,5
51 a 55	131	21,8	31	7,0
56 a 60	64	10,6	10	2,3
61 a 65	23	3,8	5	1,1
	601	100,0	440	100,0
MEDIA	46,7 anos		40,2 anos	

4.1.1.3. Nivel de formación

A metade dos colexiados galegos está licenciado en Xornalismo (48%), outro 10% cursou despois de acabar a carreira un máster e un 2% chegou a doutorarse. Pola contra, os colexiados que exercen a profesión sen ter cursado ningunha carreira representan o 20% do total.

VÍA DE ACCESO	Journalistas	Porcentaxe
Non licenciado	78	20
Licenciado en Xornalismo	189	48
Licenciado en Xornalismo con máster	39	10
Licenciado en Comunicación	6	2
Licenciado en Comunicación con máster	10	3
Licenciado noutra especialidade	48	12
Licenciado noutra especialidade con máster	2	1
Licenciado noutra especialidade con máster en comunicación	4	1
Doutor en Comunicación	9	2
Doutor noutra especialidade	3	1
Non respostada	7	2
TOTAL	395	100

4.1.1.4. Demarcación

A maioría dos colexiados galegos traballa en Santiago de Compostela (28%), capital da comunidade autónoma e sede dos principais organismos político-administrativos, e na Coruña (17%) e Vigo (13%), principais cidades de Galicia por número de habitantes e

por puxanza económica. Nas outras catro cidades galegas, Pontevedra, Lugo, Ourense e Ferrol, exercen a profesión o 9%, o 7%, o 7% e o 2% respectivamente

DEMARCACIÓN	Xornalistas	Porcentaxe
A Coruña	66	16,71
Ferrol	9	2,28
Lugo	29	7,34
Ourense	28	7,09
Pontevedra	35	8,86
Vigo	53	13,42
Santiago de Compostela	112	28,35
Non respostada	63	15,95
TOTAL	395	100

4.1.1.5. Radiografía do xornalista galego

O perfil de colexiado galego responde a un home duns 40 anos, licenciado en Xornalismo, que traballa nun medio dos denominados tradicionais (principalmente en prensa escrita) en Santiago de Compostela, A Coruña ou Vigo, e que conta cun contrato a tempo completo. O seu salario bruto sitúase arredor dos 1.800 euros e traballa de media 8,2 horas diarias, 5 días á semana. Amósase relativamente satisfeito coas súas condicións laborais, aínda que ten unha percepción negativa da situación en xeral que está a atravesar a profesión nestes tempos de crise económica.

Nunha xornada laboral cotiá cobre máis temas dos sinalados polos xefes, emprega habitualmente comunicados de prensa, pero considera que estes deben ser contrastados, e sostén que no seu centro de traballo se valora positivamente a rapidez e a capacidade para propoñer novos temas. Cre que o futuro da profesión está nos novos medios ligados a internet, aínda que o número de colexiados que traballan na actualidade nos medios dixitais é mínimo, á vez que se amosa dubitativo sobre o seu futuro laboral. Usa internet todos os días tanto no traballo como na casa e conéctase desde o ordenador persoal e o portátil.

No que respecta ao seu grao de satisfacción persoal, o colexiado galego está máis satisfeito coa actividade que realiza que co seu salario, cos medios que conta para traballar ou co recoñecemento profesional da súa actividade. De todas formas, amósase razoablemente conforme coa súas condicións laborais en xeral, o cal se manifesta en que sexa maior o número de colexiados que non tiveron intención de

mudar de empresa ou abandonar a profesión no último ano que os que si valoraron esta posibilidade, aínda que un de cada tres xornalistas si que o chegara a pensar. Ademais o 38% dos colexiados en activo declarou ter sufrido algunha doenza relacionada co exercicio da actividade profesional, principalmente dores de columna, estrés e problemas de vista.

PERFIL DO COLEXIADO GALEGO	
Sexo	Homes: 52% / Mulleres: 48%
Idade	Media: 43,9 anos Homes: 46,7 anos / Mulleres: 40,2 anos
Demarcación	Santiago: 28% / A Coruña: 17% / Vigo: 13%
Medio	Prensa: 25% / Radio: 17% / Televisión: 17% / Gabinetes: 16%
Paro	9,87%
Contrato	Tempo completo: 60% / Autónomo: 9%
Calendario	5,16 días/semana
Xornada laboral	8,2 h/día
Informacións elaboradas	1: 5%/ 2: 10%/ 3: 13%/ 4: 6%/ 5: 7%/ Máis de 5: 19%/ Ningunha: 16%/ NS/NC: 26%
Criterios de selección de noticias	Por criterios xornalísticos: 40%/ Por criterios políticos: 19%/ Por criterios económicos: 5%/ NS/NC: 36%
Salario	Menos de 600 €: 1,77%/ De 600 a a 1.199 €: 9,36%/ De 1.200 a 1.799 €: 23,53%/ Máis de 1.800 €: 34,93%/ NS/NC: 20,5%
Grao de satisfacción coas condicións laborais	6,12 (sendo 0 nada e 10 totalmente)
Desexo de mudar de empresa	Si: 36% / Non: 46%
Desexo de abandonar a profesión	Si: 38% / Non 47%
Problemas de saúde	O 37% sufriu algunha doenza relacionada coa súa actividade profesional
Uso de internet	7 días á semana: 84%
Nivel de autocensura	4,55 (sendo 0 nada e 10 totalmente)
Valoración do Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia	6,15 (sendo 0 nada e 10 totalmente)

Ao longo dos case dez anos que van dende que saíra á luz o informe do ano 2002 ata a presente investigación, a situación laboral dos xornalistas que forman parte do CPXG tornou substancialmente. O tradicional desequilibrio entre sexos tendeu a reducirse, de xeito que se no ano 2002 os homes representaban o 64,2% do total dos colexiados e as mulleres o 35,8%, hoxe en día os homes representan o 57,8% fronte ao 42,2% das

mulleres. A idade media dos colexiados aumentou dos 37 anos de media no 2002, aos 40 no 2009 e ata os 43,9 anos no 2011.

O substancial aumento da idade media dos colexiados reflíctese nos seus soldos, xa que mentres que no ano 2002 os profesionais cobraban, polo xeral, entre 900 e 1.200 euros, na actualidade gañan máis de 1.800 euros brutos ao mes, de aí que a satisfacción salarial dos xornalistas medre, pasando do 5,7 (sobre 10) que se rexistraba en 2002 ao 6 de 2011.

Pola contra, a satisfacción laboral mingouo desde o 6,6 no 2002 ao 6,12 da actualidade e o número de colexiados que padeceron algún tipo de enfermidade ligada ao exercicio da profesión disparouse do 20% de 2002 ao 37% de 2011. A duración da xornada laboral e o número de días de traballo mantivéronse nas mesmas cifras.

A carón do crecemento dos salarios tamén se produciu o aumento da taxa de desemprego, pasando do case 4% de 2002 a pouco máis do 6% no 2009 e rozando o 10% na actualidade. Con todo, o avellentamento dos colexiados deu como resultado que o desexo dos profesionais de abandonar de profesión tendese a reducirse nos últimos tempos, posto que do 49,5% de 2002 e o 50,6% de 2009 pasouse en 2011 a pouco máis dun terzo (38%).

Atendendo á formación, nestes últimos anos aumentou o número de colexiados licenciados en Xornalismo, como consecuencia da xubilación das xeracións máis vellas que na maioría dos casos non se licenciaron. En canto aos medios nos que traballan os colexiados, a prensa segue a ser o que máis profesionais empresa, porén do 39,65% de 2002 descendeu ao 30,6% en 2009 e ao 25% en 2011. Os outros tres grandes soportes en número de empregados -radio, televisión e gabinetes- mantivéronse estables.

No relativo á demarcación obsérvase unha tendencia parecida á dos medios, isto é, Santiago segue sendo a cidade onde máis colexiados traballan, malia que o seu peso mingouo ao longo da década, baixando de case o 40% de 2002 a menos dun 30% en 2011, mentres que os dous grandes motores económicos da comunidade, A Coruña e Vigo, tamén rexistraron caídas pero de menor importancia.

Con respecto ao emprego de internet, é onde se observa o maior aumento e a implantación definitiva da rede como ferramenta cotiá para os profesionais galegos, posto que do 68,1% que a utilizaban en 2002 chégase a porcentaxes próximas ao 90% tanto en 2009 coma en 2011.

EVOLUCIÓN DO PERFIL DO XORNALISTA GALEGO (2002-2011)			
CATEGORÍAS	2002	2009	2011
Sexo	Homes: 64,21% Mulleres: 35,78%	Homes: 54,70% Mulleres: 45,30%	Homes: 57,80% Mulleres: 42,20%
Idade	Media: 37 anos (Homes: 40 anos/Mulleres: 33 anos) Moda: 31 a 35 anos (Homes: 36 a 40 anos/Mulleres: 26 a 30 anos)	Media: 40 anos Moda: 31 a 40 anos	Media: 43,9 anos (Homes: 46,7 anos/Mulleres: 40,2 anos) Moda: 36 a 40 anos (Homes: 51 a 55 anos/Mulleres: 36 a 40 anos)
Nivel de formación	Licenciados en CC. da Información: 50,70% Outras licenciaturas: 20,50%	Licenciados en Xornalismo: 59,50% Non licenciados en Xornalismo: 39,90%	Licenciados en Xornalismo: 48% Licenciados en Xornalismo con máster: 10% Outras licenciaturas: 12% Non licenciado: 20%
Demarcación	Santiago: 39,94% A Coruña: 17,75% Vigo: 16,90%	Por provincias: A Coruña: 59% Pontevedra: 24,50% Lugo: 8,20% Ourense: 4,50%	Santiago: 28,35% A Coruña: 16,71% Vigo: 13,42%
Medios	Prensa: 39,65% Radio: 16,89% Televisión: 16,42% Gabinetes: 13,59% On-line: 1,23%	Prensa: 30,6% Radio: 14,50% Televisión: 17,8% Gabinetes: 15,50% Medios electrónicos: 2,5%	Prensa: 25% Radio: 17% Televisión: 17% Gabinetes: 16% Prensa dixital: 2%
Salarios	De 600 a 1.200€: 44,60% Máis de 1.800€: 15,70%	De 1.000 a 1.499€: 37,30% De 1.500 a 1.999€: 26,30%	De 1.200 a 1.799€: 23,53% Máis de 1.800€: 34,93%
Horas/día	8,2 h	8,2 h	8,2 h
Calendario	22,6 días/mes	22,3 días/mes	5,16 días/semana
Contrato	Tempo completo: 70,30%	Indefinido: 62,50% Temporal a tempo completo: 16,20%	Tempo completo: 60%
Desemprego	3,96%	6,20%	9,87%
Satisfacción laboral	6,6 (sendo 0 nada e 10 totalmente)	Bastante positivo: 34,10%	6,12 (sendo 0 nada e 10 totalmente)
Satisfacción salarial	5,7 (sendo 0 nada e 10 totalmente)	Bastante positivo: 42,20%	6 (sendo 0 nada e 10 totalmente)
Desexo de mudar de profesión	Si 49,50% Non 49,80%	Si: 50,60% Non: 41,80%	Si: 38% Non: 47%
Liberdade lingüística	Si: 66,90% Non: 33,10%	Moi de acordo: 24,10% Nada de acordo: 29,70%	5,20 (sendo 0 nada e 10 totalmente)
Criterios de selección das informacións	Xornalísticos: 39,80% Económicos: 33% Políticos: 27,20%	Xornalísticos: 32,60% Económicos: 30,40% Políticos: 23,10%	Xornalísticos: 40% Económicos: 5% Políticos: 19%

		NS/NC: 13,80%	NS/NC: 36%
Problemas de saúde	Padeceron enfermidades relacionadas coa súa actividade laboral: 20%	-	Padeceron enfermidades relacionadas coa súa actividade laboral: 37%
Uso de internet	Diario: 68,1% 2-3 veces semana: 10,2% 1 vez ou menos ao mes: 14,2%	Diario: 89,60% 2-3 veces semana: 1,70% 1 vez ou menos ao mes: 0,2%	Diario: 84% 5-6 veces semana: 11%

4.1.2. Análise en profundidade do colexiado galego

4.1.2.1. Sexo e idade

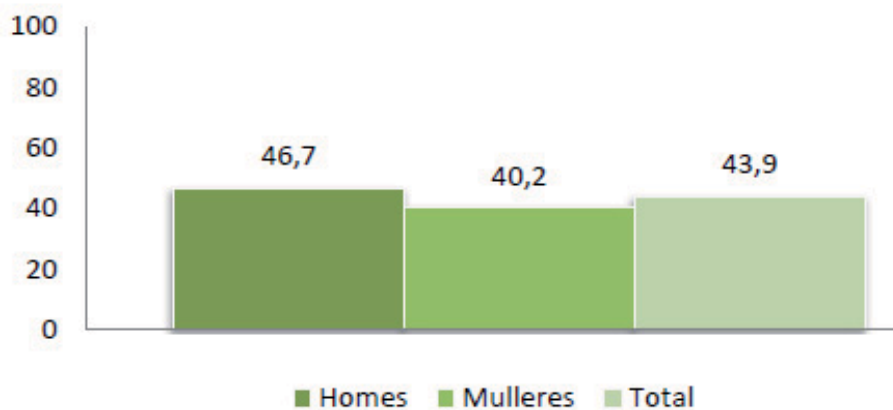
O número de colexiados galegos varóns é superior ao de mulleres: o 57,8% son homes e o 42,2% mulleres, o que implica que entre ambos os dous sexos hai unha diferenza de máis de 15 puntos porcentuais (15,6):

Distribución por sexos dos xornalistas galegos (en %)

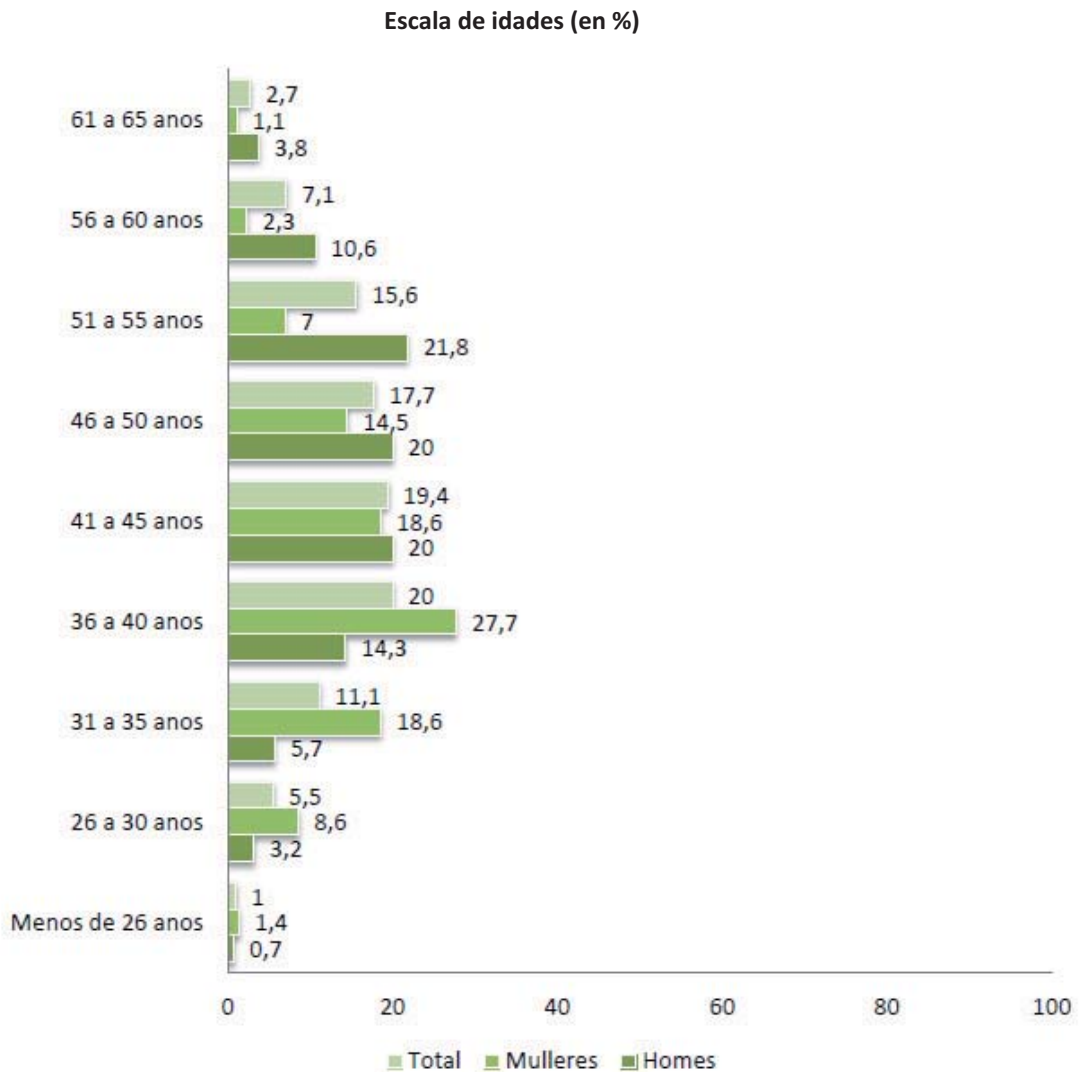

A media de idade é de 43,9 anos (46,7 anos de media para os homes e 40,2 para as mulleres):

Medias de idade

A franxa de idade onde se concentran máis xornalistas é a que vai dos 36 aos 40 anos (20%). Nas mulleres o tramo predominante é o que vai dos 36 aos 40 anos (27,7%), mentres que o maior número de homes concéntrase no tramo dos 51 aos 55 anos (21,8%), o que sinala a tendencia a un posible envellecemento do sector masculino da profesión en Galicia³:

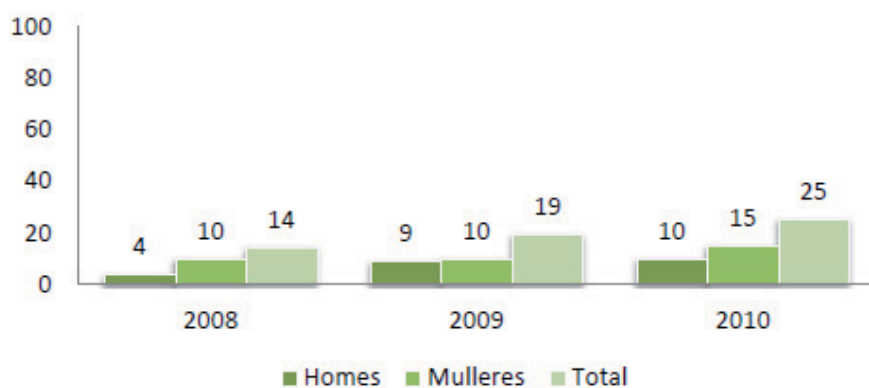

Estamos, polo tanto, ante un panorama no que os homes seguen sendo maioría na profesión, aínda que as mulleres gañen terreo, apuntando a tendencia de que serán maioría nun futuro próximo, posto que son máis numerosas que os homes en todos os

³ Se tomamos en consideración os datos extraídos a partir da enquisa realizada para o presente estudo, atopamos algunhas diverxencias con respecto a estes resultados. Non entanto, débese ter en conta que a enquisa se realizou seguindo un método aleatorio, no que non se computaron segmentos nin cotas de xénero. Neste sentido, dos xornalistas que responderon a enquisa o 52% son homes e o 48% mulleres e a media de idade sitúase en 41,2 anos (44,2 no caso dos homes e 37,9 no caso das mulleres). Atendendo á franxa maioritaria de concentración de idade de profesionais en activo (36-40 anos), as mulleres son maioría (26,8%) e os homes representan o 17,2%.

tramos de idade menores de 40 anos. Tamén nos últimos anos se deron de alta no Colexio máis mulleres que homes (entre 2008 e 2010 35 mulleres colexiáronse fronte a 23 homes) e son maioría cunha proporción de 2/3 nas facultades de Xornalismo españolas.

Nº de altas no CPXG (2008-2010)

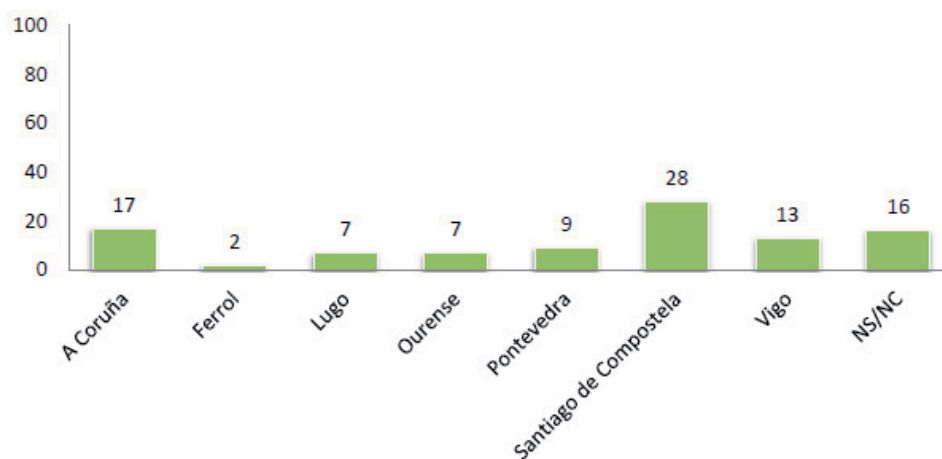

No lado oposto, atopamos que no ano 2007 se deron de baixa do CPXG 13 xornalistas, mentres que no 2008 xa foron 29 e no 2009 chegaron a 50. O que dá como resultado a estabilización no número de membros do CPXG

4.1.2.2. Demarcación

A cidade onde máis colexiados galegos traballan é Santiago de Compostela (28%), sede da CRTVG e principal foco informativo da comunidade por ser tamén a sede da Xunta de Galicia. En segunda posición atópase A Coruña (17%) e en terceiro lugar Vigo (13%), as dúas cidades máis poboadas do territorio galego, principais motores económicos e onde están asentados varios medios de comunicación. No resto das cidades galegas, Pontevedra, Lugo, Ourense e Ferrol traballan o 9%, o 7%, o 7% e o 2% respectivamente. Ata un 16% dos enquisados non responderon a pregunta porque se atopan actualmente no paro, porque traballan en localidades galegas que consideran que non se adscriben a ningunha destas demarcacións ou porque exercen a profesión fóra de Galicia.

Demarcación de traballo (en %)

4.1.2.3. Soporte

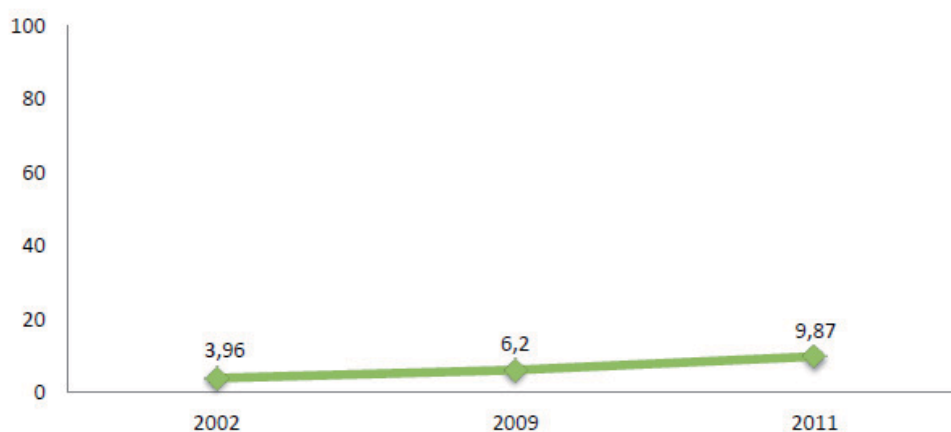
A maioría dos colexiados galegos traballan nos denominados medios tradicionais: o 25% faíno en prensa escrita, un 17% en radio e outro 17% en televisión, mentres que os novos soportes ligados ás tecnoloxías dixitais aínda dan traballo a moi poucos colexiados, de tal forma que só o 2% di traballar na prensa dixital.

Por outra banda, cómpre destacar a importante presenza dos gabinetes de comunicación como fonte de emprego no ámbito xornalístico, posto que un 16% dos enquisados traballa neles. Pola contra, as axencias só empregan o 2% dos colexiados na nosa comunidade.

Ao comparar estes resultados, cos obtidos nos anteriores informes elaborados dende o CPXG nos anos 2002 e 2009, atopámonos con que a presenza da prensa escrita tende a reducirse, posto que no 2002 traballaban nela o 39,7% dos colexiados, no 2009 o 30,6% e na actualidade o 25% como xa dixemos, o que supón un descenso superior ao 10%. Pola contra, a radio e a televisión apenas acusan variacións, xa que o primeiro soporte empregaba o 16,9% en 2002, o 14,5% no 2009 e o 17% hoxe en día; o segundo o 16,4% no 2002, o 17,8% no 2009 e o 17% no 2011. Os gabinetes de comunicación amosan unha lixeira tendencia á alza entre os colexiados, xa que o 13,6% dos membros do CPXG traballaba no 2002 en gabinetes, o 15,5% no 2009 e o 16% na actualidade.

En canto ao número de colexiados parados, a cifra experimentou un ascenso continuo desde 2002, cando supoñía o 3,96% do total, mentres que no ano 2009, xa durante a actual crise económica, ascendía ata o 6,2% e na actualidade sitúase no 9,87%:

Evolución do paro (2002-2011) (en %)

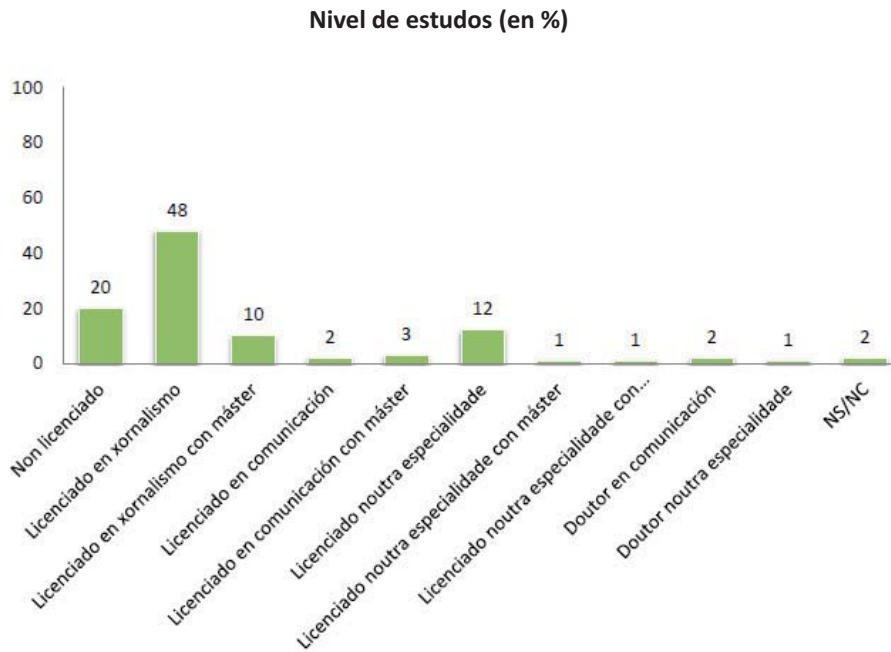
Non existen diferenzas substanciais entre o número de homes e de mulleres que traballan en cada soporte. Unicamente podemos constatar que a presenza de homes en prensa escrita case duplica a de mulleres (60,2 vs. 38,8) e que nas axencias ocorre xusto o contrario (37,5% de homes fronte ao 62,5% de mulleres).

SOPORTE	Homes %	Mulleres %
Axencias	37,5	62,5
Gabinetes	46	54
Prensa dixital	75	25
Prensa escrita	60,2	38,8
Radio	59,4	40,6
Televisión	46,3	53,7
Parados	45	55
Outros	39,4	60,6

4.1.2.4. Nivel de formación

A maioría dos colexiados galegos son licenciados en Xornalismo (48%), outro 10% ademais de cursar esta carreira realizou algún máster e o 2% é doutor en Comunicación. Por outra banda, os licenciados nalgunha outra rama do ámbito da Comunicación representan o 5% do total (o 2% son licenciados e o 3% ten ademais un máster) e os licenciados noutra especialidade apartada da rama comunicativa constitúen o 15% do total (12% licenciados, 1% con máster noutra especialidade, 1% con máster en Comunicación e outro 1% é doutor nun ámbito diferente ao da

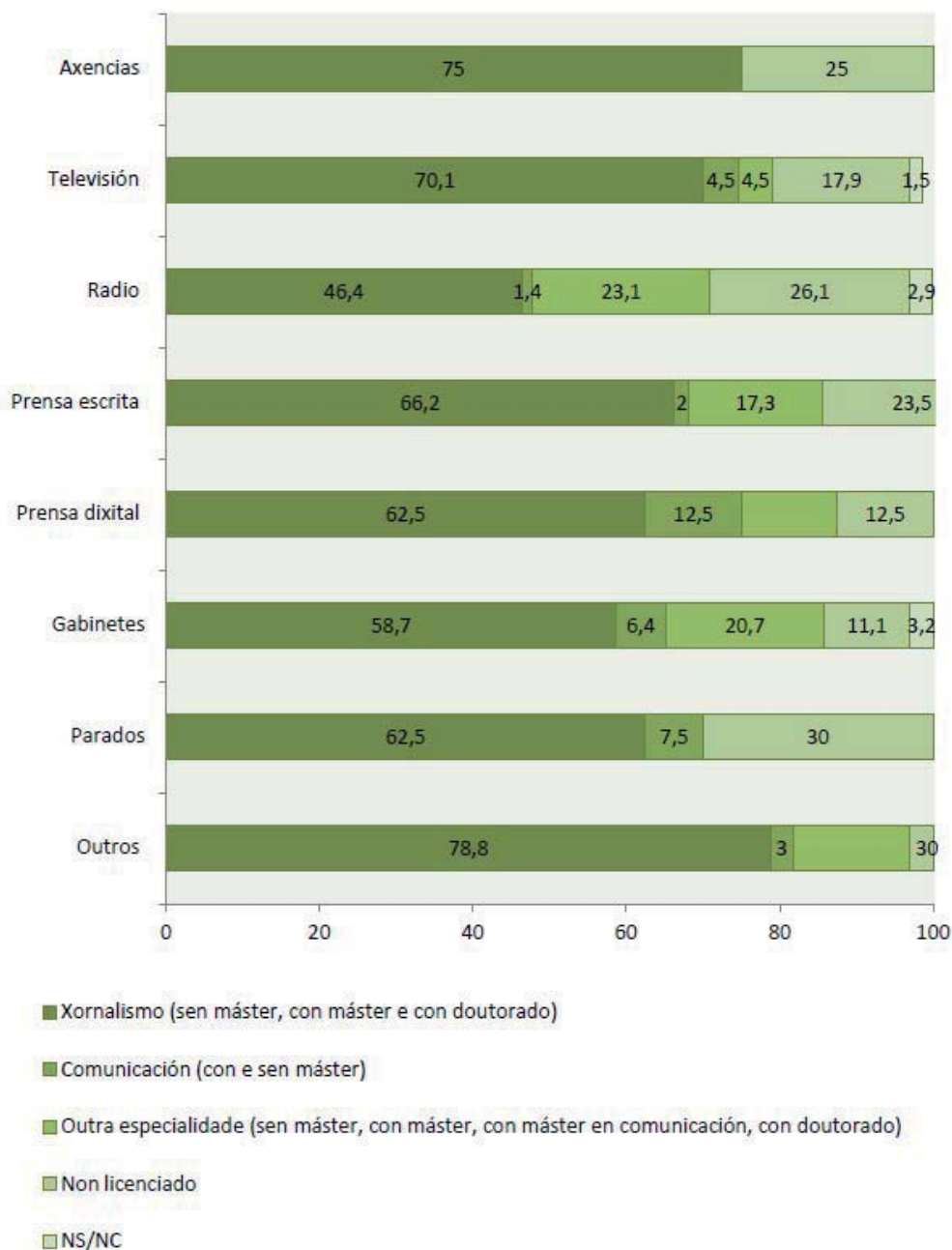
Comunicación). Fronte a isto, un quinto dos colexiados (20%) recoñece non ter realizado ningún estudo universitario.

Por soportes é nas axencias (62,5%) e na televisión (53,7%) onde se concentra o maior número de colexiados que son licenciados en Xornalismo, mentres que na radio é onde menos licenciados en Xornalismo traballan (40,6%). Tamén na radio máis dun cuarto dos traballadores (26,1%) non teñen titulación universitaria, igual que ocorre na prensa escrita (23,5%) e na televisión (17,9%).

Os doutores, en cambio, son minoría en todos os soportes. Nos medios onde máis doutores en comunicación hai son os vinculados á categoría outros (21,2%), e os de prensa escrita (11,1%).

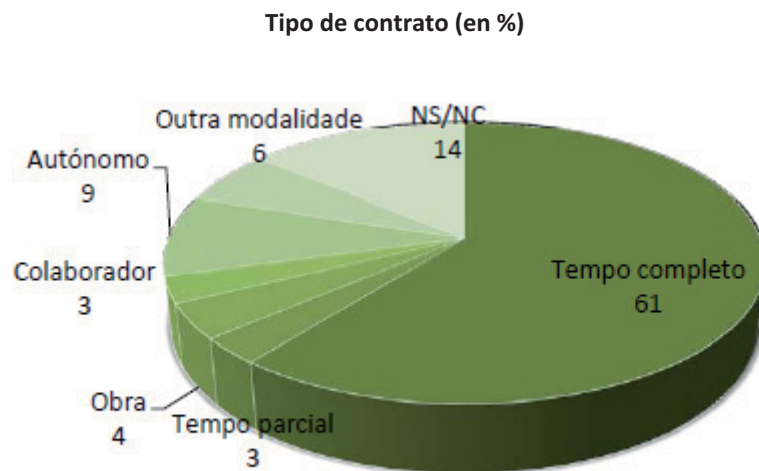
Estudos por medio (en %)

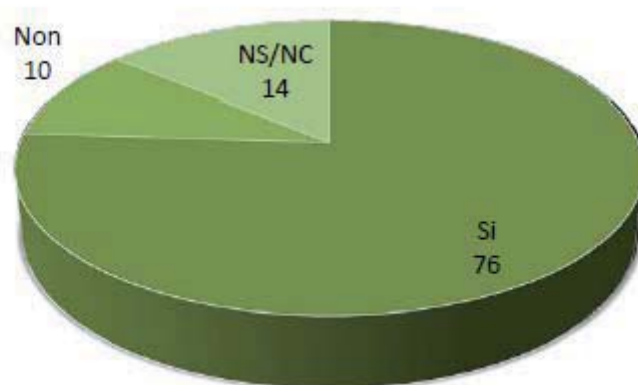
4.1.2.5. Contratos

No relativo ao tipo de contrato, a maioría dos colexiados confirma ter un contrato a tempo completo (60%), un 3% di telo a tempo parcial, outro 3% como colaborador, un 4% por obra e ata un 9% como autónomo. A maioría asegura que a actividade que desenvolve correspóndese coa actividade que figura no seu contrato de traballo (76%)

fronte ao 10% que di realizar un traballo diferente ao que debería levar a cabo segundo o estipulado no seu contrato.

Correspondencia entre contrato e traballo desenvolvido (en %)

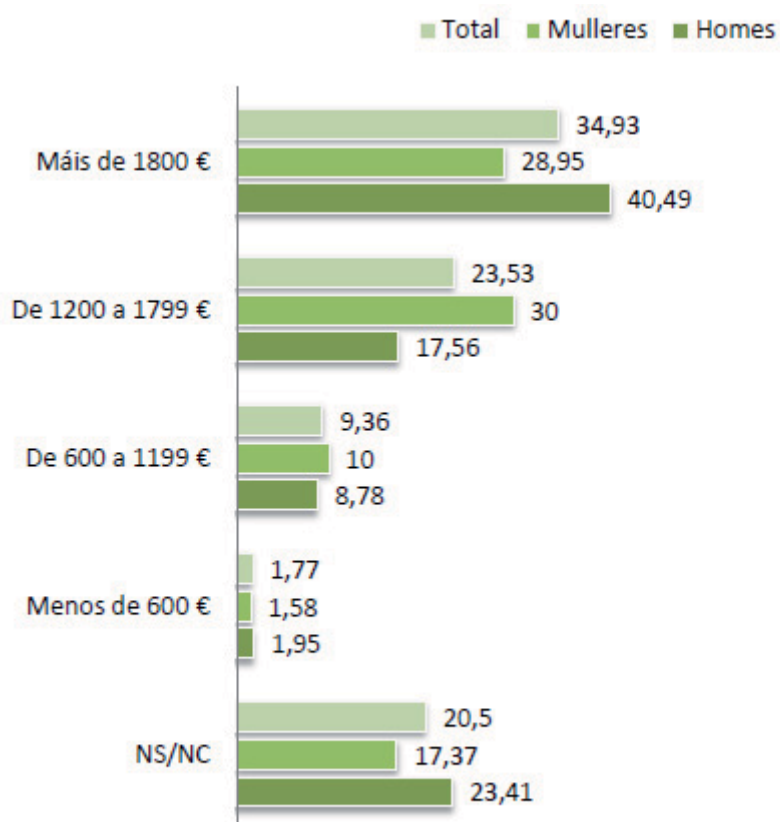

En canto ao salario, a media salarial dos colexiados galegos ascende aos 1.780,68 euros brutos, sendo a franxa salarial máis alta na que se atopan máis xornalistas, a de salarios superiores aos 1.800 euros (34,9%).

Aínda que esta franxa resulta a maioritaria nos homes (40,49%), non sucede o mesmo no tocante ás mulleres (28,95%), concentrándose máis mulleres na franxa anterior á máxima, a que vai de 1.200 a 1.799€ (30%), o que se explica porque os homes son maioría nas franxas de máis idade, que se corresponden cos que cobran pluses, polo tanto, esta situación de discriminación salarial das mulleres debería reducirse nos próximos anos a medida que vaian sendo tan ou máis numerosas que os homes nos tramos de idade máis avanzados. No outro lado da balanza económica, cómpre

salientar que a porcentaxe de colexiados que cobra menos de 600 euros ao mes só representa o 1,77% do total:

Franxas salariais (en %)

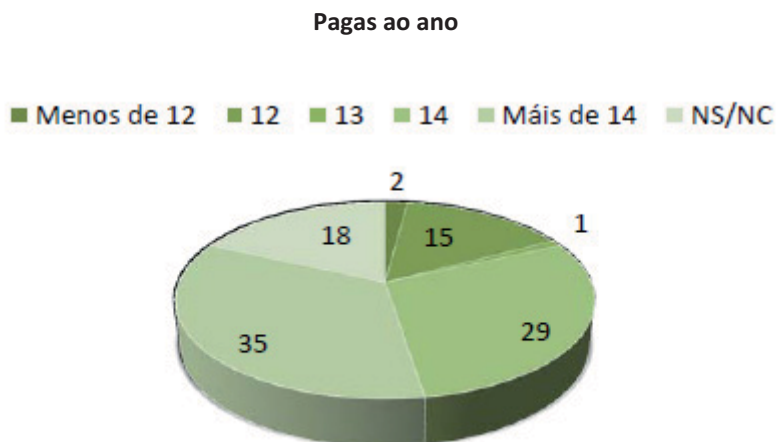

Táboa de franxas salariais tendo en conta só aos xornalistas que indicaron o seu salario

SALARIOS	Xornalistas	Porcentaxe
Menos de 600€	7	2,55
De 600 a 1.199€	37	13,45
De 1.200 a 1.799€	93	33,82
Máis de 1.800€	138	50,18
TOTAL	275	100
Media: 1.780,68€		

SALARIOS	Homes		Mulleres	
	Xornalistas	Porcentaxe	Xornalistas	Porcentaxe
Menos de 600€	4	2,84	3	2,24
De 600 a 1.199€	18	12,76	19	14,18
De 1.200 a 1.799€	36	25,53	57	42,54
Máis de 1.800€	83	58,87	55	41,04
TOTAL	141	100	134	100

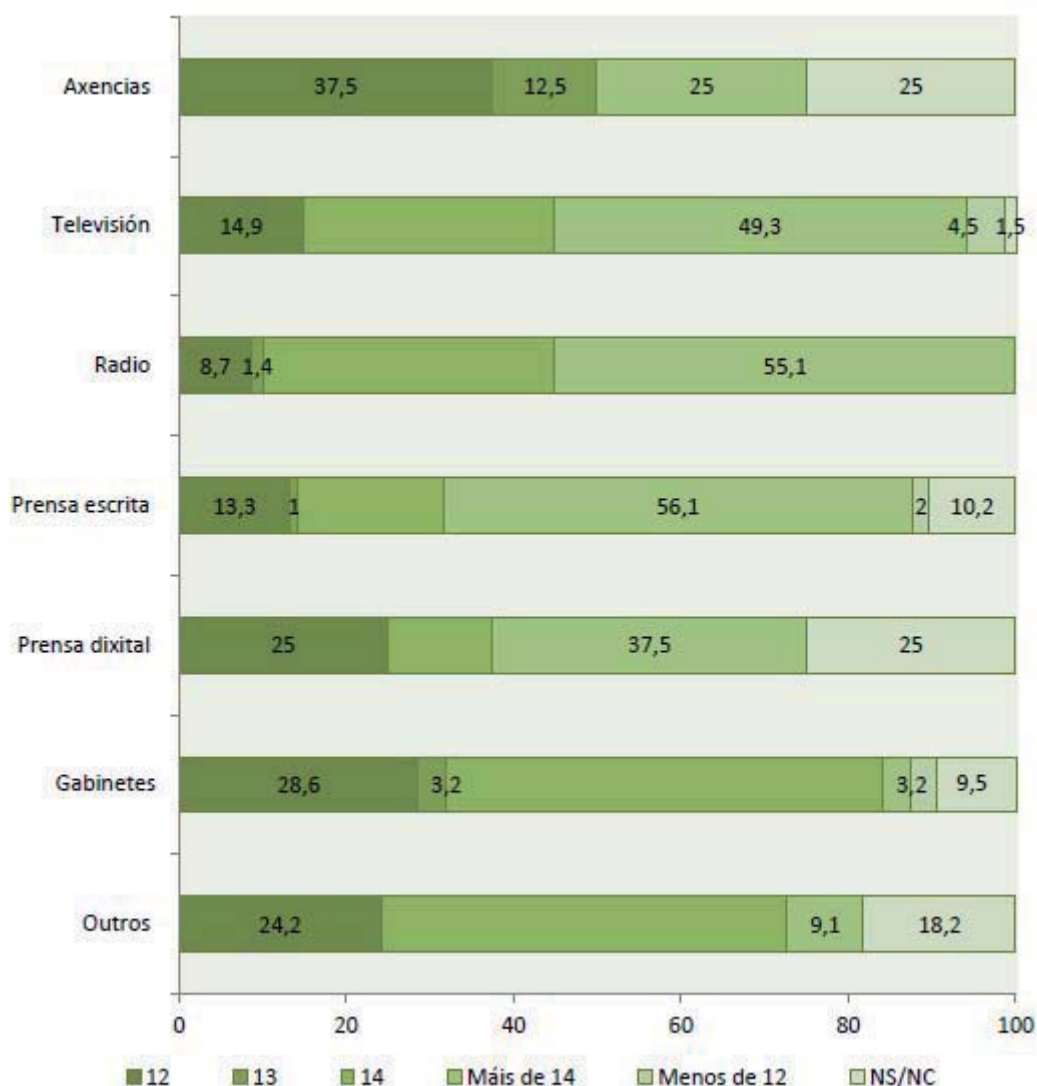
En canto a número de pagas ao ano, o 34,4% dos colexiados respondeu ter máis de 14, o 29% 14 exactas e só o 2% sinalou ter menos de 12 pagas ao ano:

É nos gabinetes onde se rexistra o maior número de profesionais (52,4%) que cobran 14 pagas anuais, mentres que nas axencias ningún xornalista (0%) di percibir 14 retribucións por ano. Con todo, na prensa dixital existe un terzo de xornalistas (37,5%) que confirma recibir máis de 14 pagas anuais, situación que se repite en máis da metade (56,1%) dos traballadores de prensa escrita, de radio (55,1%) e case na metade dos que traballan en televisión (49,3%).

De novo é nas axencias onde se atopa a maioría de profesionais que cobra só 12 pagas por ano traballado (37,5%), mentres que sobre o conxunto de respostas prevalece o fenómeno de máis de 14 pagas anuais, que resulta o maioritario ao representar o 34,4% do total.

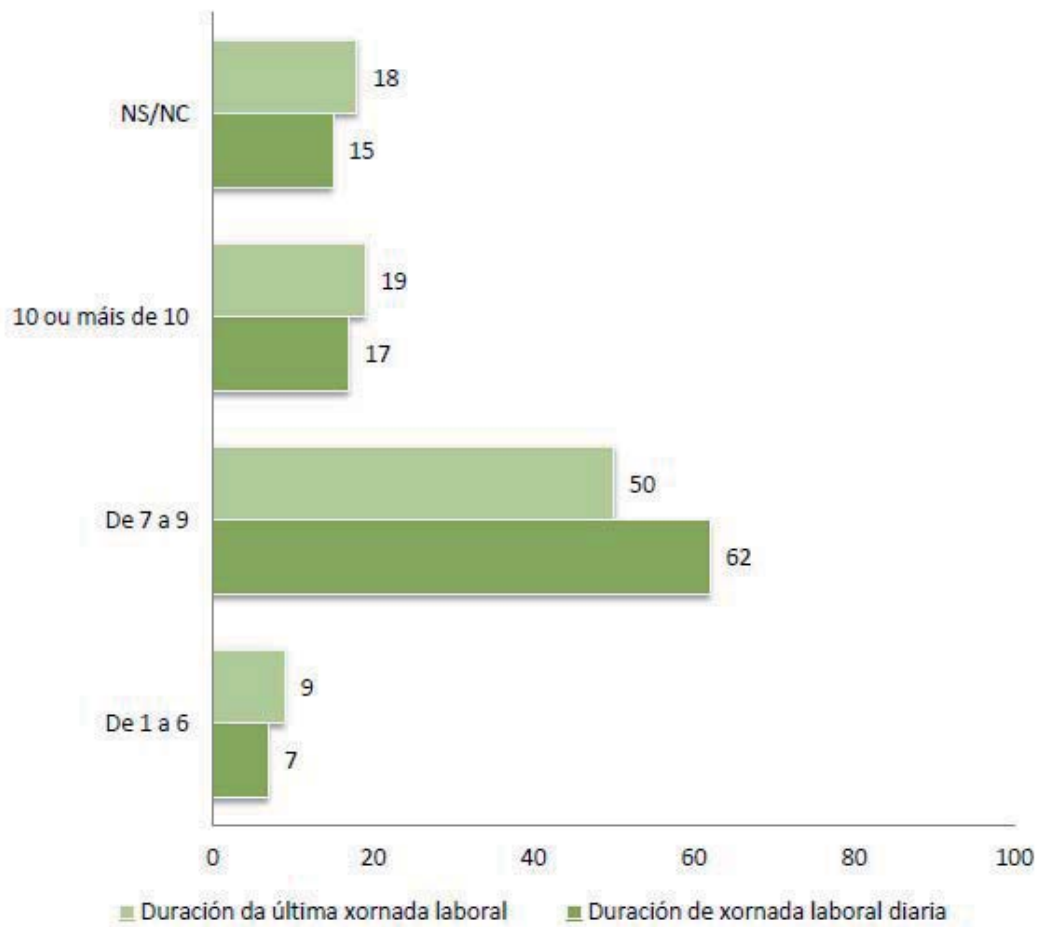
Pagas por medio e ano traballado (en %)

4.1.2.6. Horarios

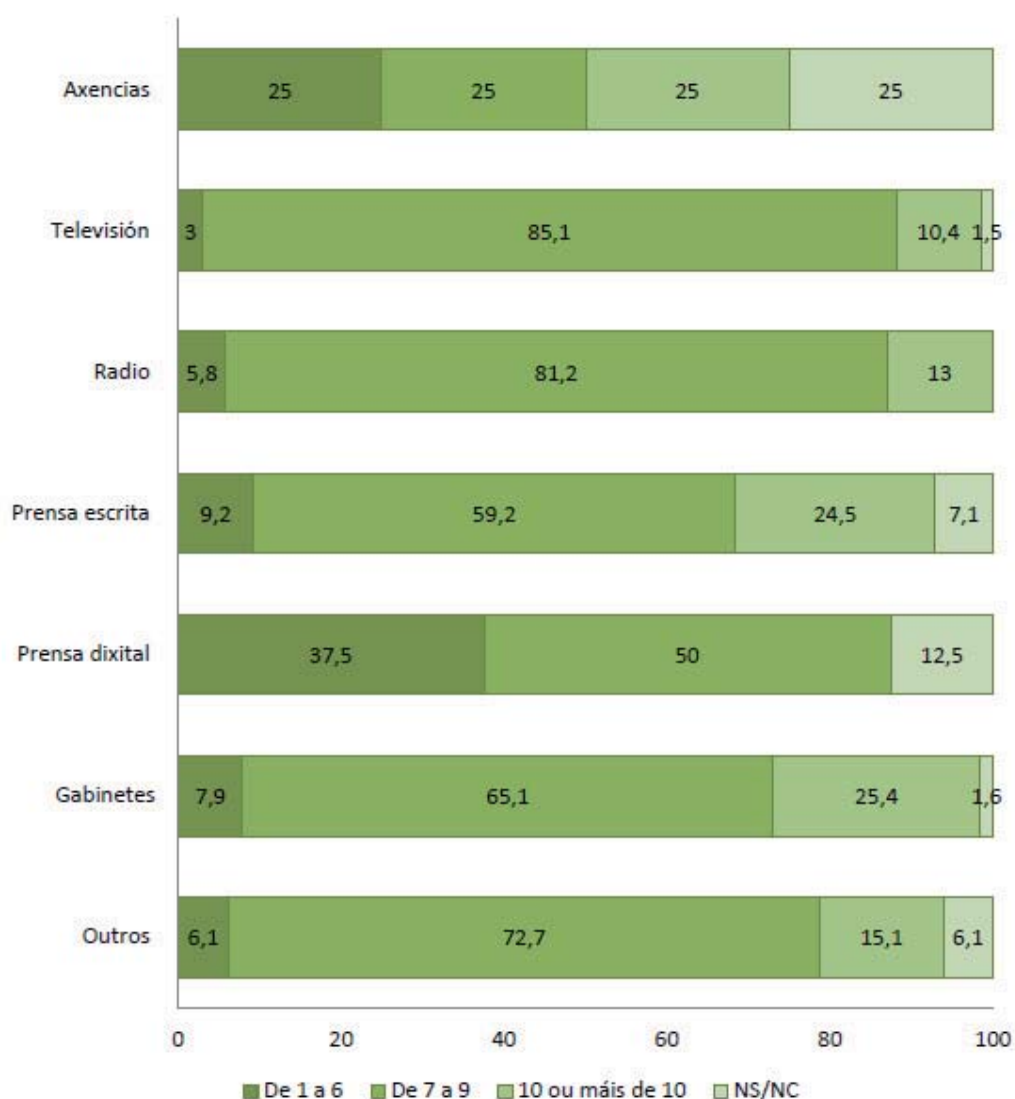
Os colexiados galegos traballan de media 8,2 horas: un 30% traballa 8 horas diarias, un 22% 7 horas (na súa maioría traballadores da CRTVG), un 10% 9 e outro 17% sostén traballar 10 ou máis de 10 horas diarias. Ao preguntarlle aos xornalistas cantas horas traballaron na última xornada laboral que tiveron, os datos antes expostos varían levemente e destaca que o número de profesionais que asegura traballar 7 horas diarias baixa do 22% ao 17%, que os que traballan 8 horas pasan de representar o 30% do total a un 23% e que nesta pregunta o número de colexiados que traballa 10 ou máis de 10 horas aumentou, pasando do 17% ao 19%. Esta discrepancia lévanos a intuír que os xornalistas galegos teñen mellor imaxe da súa situación laboral no relativo aos horarios que o que a realidade amosa.

Duración da xornada laboral en número de horas (en %)

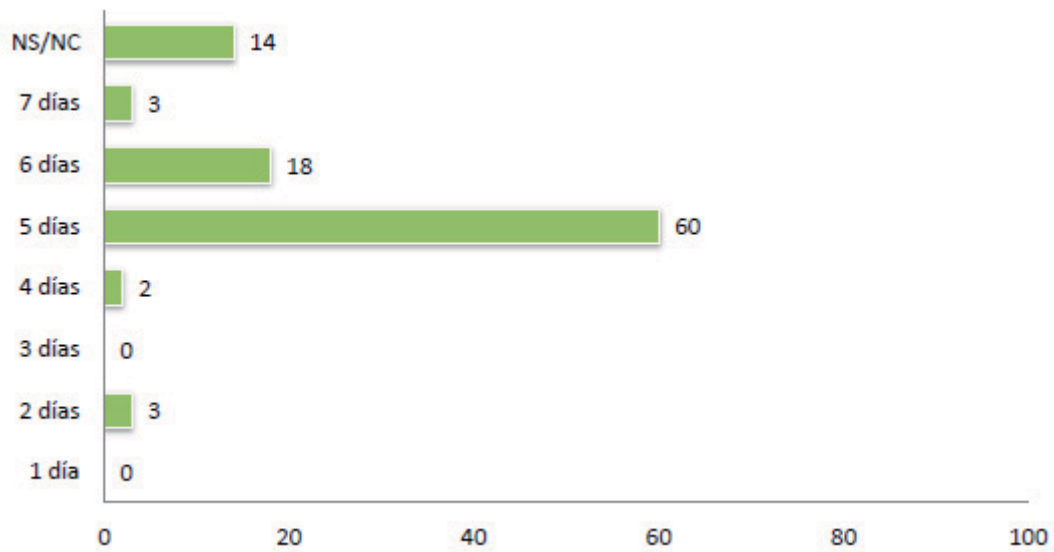
Ao cruzar os datos cos medios, resulta que é na televisión onde a maioría dos profesionais (85,1%) traballa entre 7 e 9 horas diarias, seguida de preto pola radio (81,1%). Dos que traballan 10 ou máis de 10 horas por xornada a maioría faino nas axencias (25%) e na prensa escrita (24,5%).

Horas traballadas por medio (en %)

En canto aos días que traballan á semana, a media sitúase en 5,2 días, sostendo, precisamente, a maioría dos xornalistas (60%) que traballan 5 días á semana. Pola contra, cómpre subliñar que un 18% dos enquisados manifestou que traballa 6 días á semana e un 3% os 7 días, na súa maioría autónomos que todos os días realizan algún tipo de traballo. Por outra banda, un 3% idéntico ao de xornalistas que din traballar 14 horas semanais sostivo que só traballa 2 días á semana, o cal nos leva a reafirmar que se corresponden cos xornalistas que traballan en quendas de fin de semana.

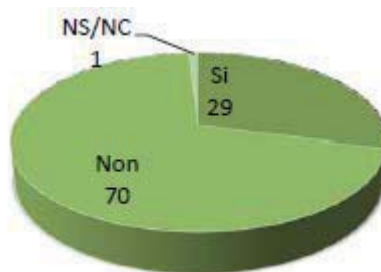
Días de traballo á semana (en %)

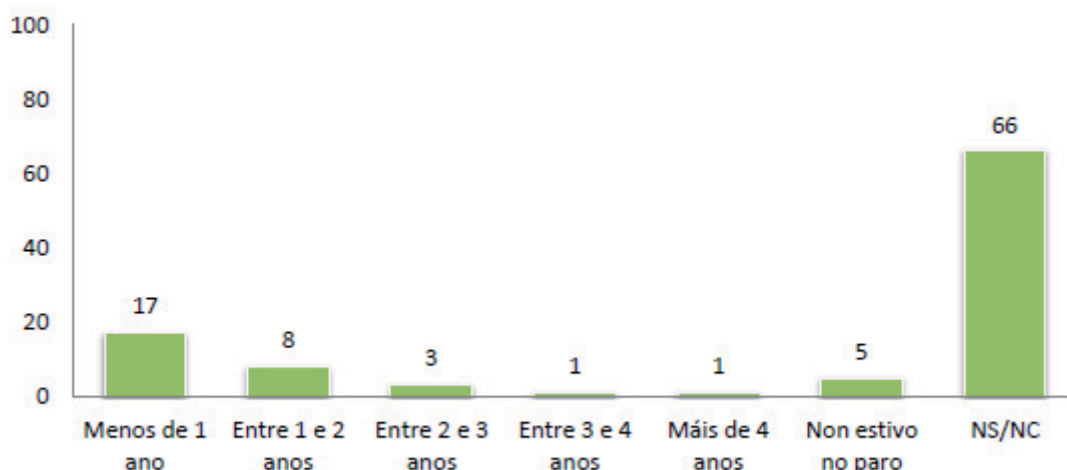
4.1.2.7. Paro

Un 10% dos colexiados afirmaron atoparse actualmente no paro, unha porcentaxe que aumenta ata o 29% se ampliamos o espazo temporal aos últimos cinco anos. Ademais o 17% dos colexiados asegurou estar ou ter estado menos dun ano no paro nos últimos cinco anos e o 6% entre 1 e 2 anos. Ata un 66% dos xornalistas non responderon esta pregunta, ben porque nunca estiveron no paro ou ben porque non quixeron manifestar exactamente canto tempo estiveron.

¿Estivo no paro nos últimos 5 anos? (en %)

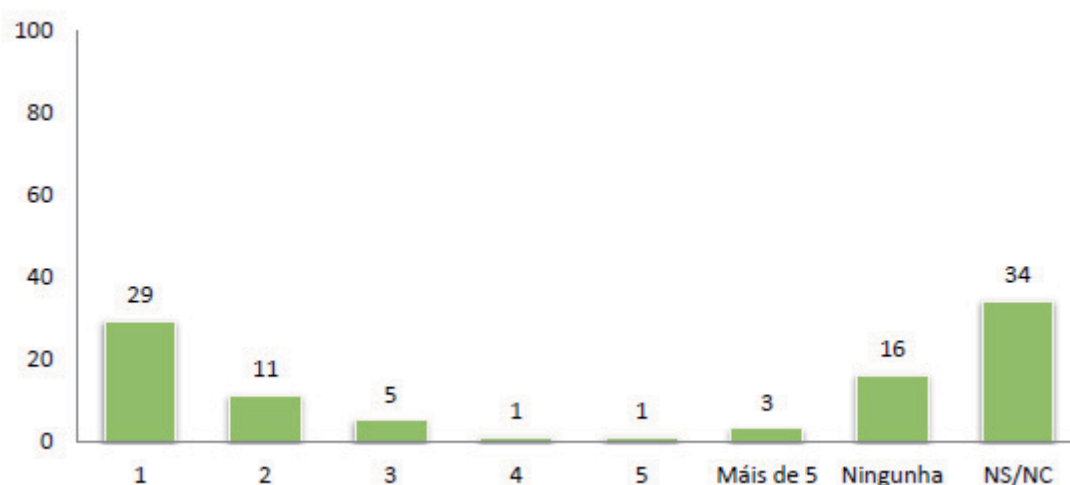

Tempo no paro nos últimos 5 anos (en %)

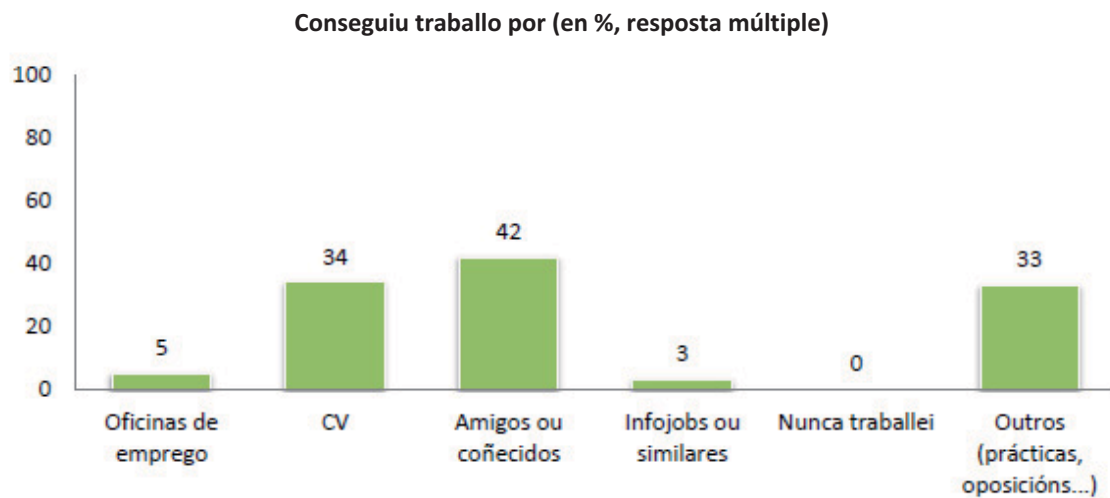
Ao preguntar por cantas veces ao longo da súa vida laboral estiveron no paro, o 29% dos membros do CPXG sostén que só unha vez, o 11% dúas veces e o 16% dos colexiados afirma que nunca estivo parado. Pola contra o 3% dos enquisados estivo no paro máis de cinco veces e un 34% non quixo responder esta cuestión.

Nº ocasións no paro ao longo da vida laboral (en %)

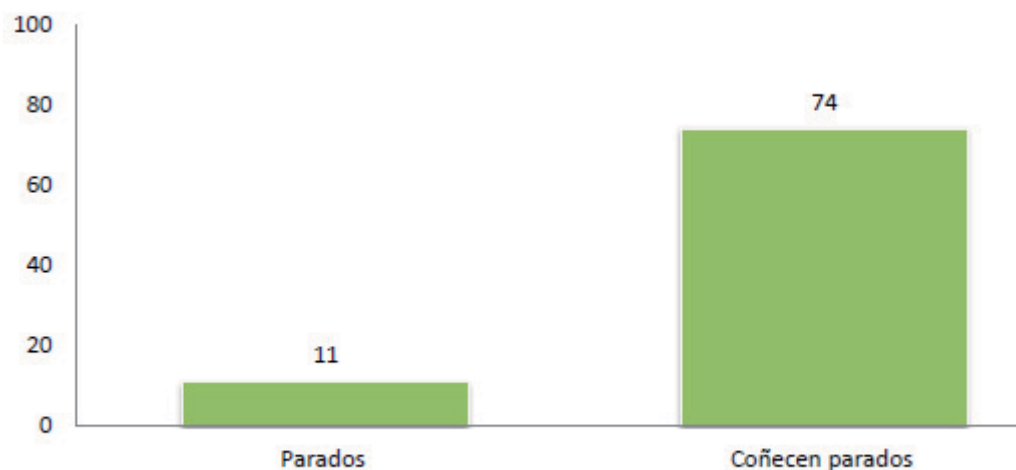
En canto á obtención de traballo, o 42% dos colexiados que responderon a enquisa declarou que conseguiu traballo por medio de amigos ou coñecidos, relacións que en moitos casos foron produto do exercicio da profesión. En segundo lugar, atopamos un 34% dos colexiados que manifestou obter traballo por medio do envío de CV ás empresas do ámbito comunicativo. Debemos destacar, por outra banda, que só o 5% dos enquisados sinalaron que acadaron un posto de traballo grazas ás oficinas de emprego, o cal indica a pouca influencia que estas teñen no mercado laboral xornalístico. Ademais un terzo dos colexiados (33%) conseguiu traballo por outra vía, a

maioría deles por prácticas efectuadas no seu posto de traballo antes da obtención do mesmo ou por oposicións a postos en medios públicos.

Por último, é interesante contrastar a cifra do 10% de colexiados parados que arroxa a enquisa coa porcentaxe de xornalistas que coñecen algún compañeiro que perdeu o seu emprego durante a crise económica por cuestións motivadas pola mesma: un 74% di coñecer alguén que se atopou ou atopa nestas condicións, mentres que só un 11% non coñece ningún profesional da comunicación que fora despedido da empresa en que traballaba:

Colexiados parados e colexiados que coñecen algún xornalistas que perdera o seu emprego pola crise económica (en %)

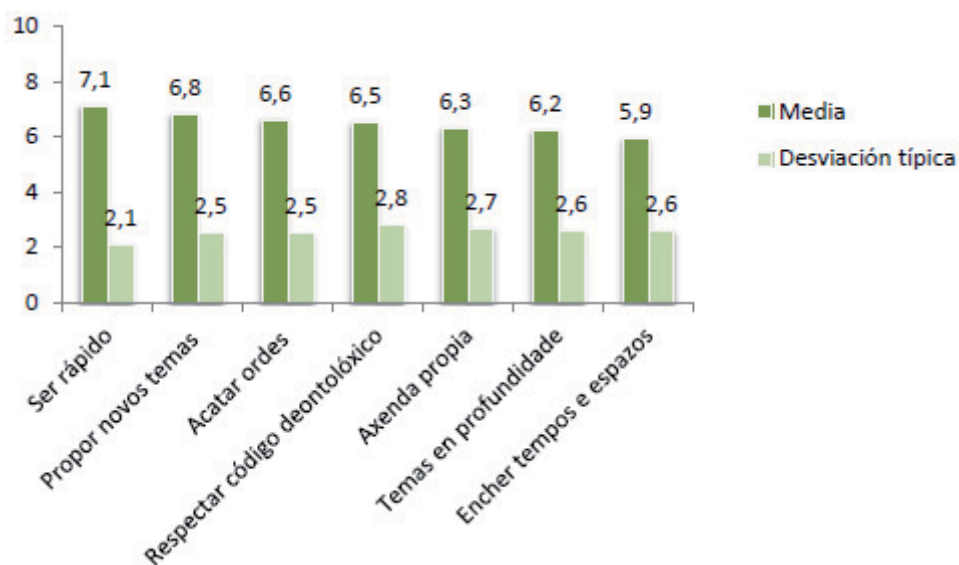

4.1.2.8. O lugar de traballo

Os colexiados galegos que exercen a profesión consideran que o que máis se valora no seu lugar de traballo é a rapidez coa que desenvolven as súas tarefas (7,09 puntos nunha escala de 0 a 10)⁴. A este factor séguenlle de preto a capacidade de propoñer novos temas (6,75 puntos) e o acatamento de ordes (6,60 puntos). En cambio, o que os xefes teñen menos en conta segundo a opinión dos enquisados é a análise en profundidade dos temas (6,21 puntos) e a facilidade para encher tempos e espazos (5,90 puntos).

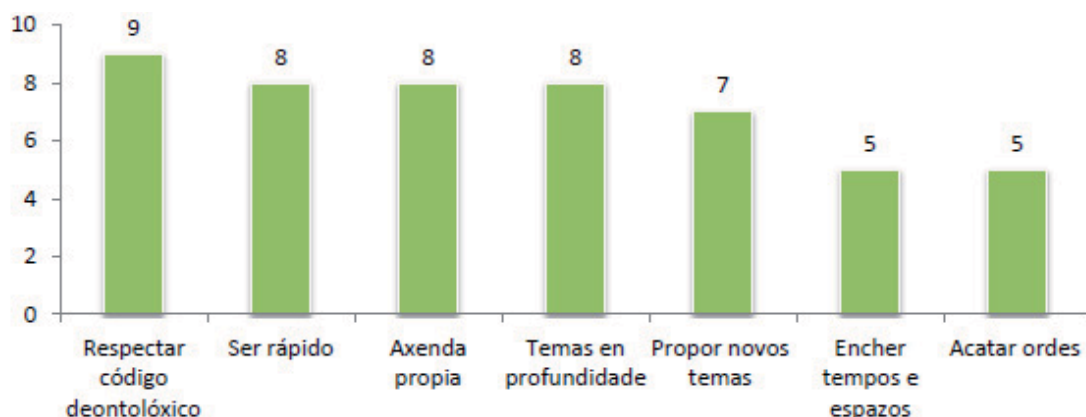
Os datos demostran, pois, que os xornalistas consideran que para estar ben vistos no seu posto de traballo han de ser rápidos e acatar as ordes, o que deriva inevitablemente nun xornalismo apresurado en detrimento do traballo en profundidade. Outros aspectos como a posesión dunha axenda de fontes propia ou o respecto do código deontolóxico sitúanse nunha posición intermedia: 6,34 puntos e 6,49 puntos respectivamente:

Media e desviación típica de aspectos que se valoran no lugar de traballo (sendo 0 nada e 10 totalmente)

⁴ A valoración mínima é 0, a máxima 10 e 5 a mínima de estimación positiva.

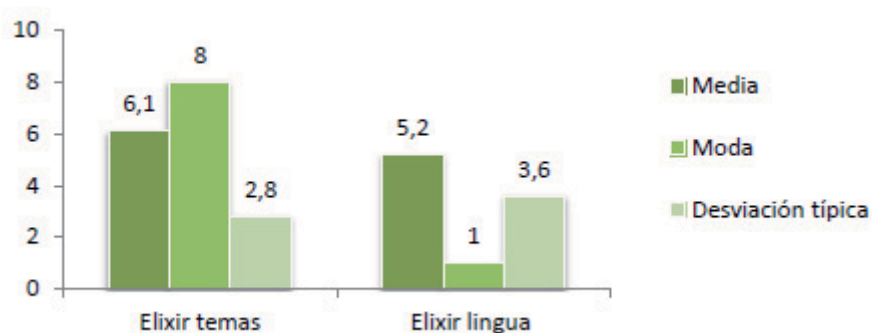
Moda de aspectos que se valoran no lugar de traballo (sendo 0 nada e 10 totalmente)

4.1.2.9. As rutinas profesionais

O 23% dos colexiados galegos recoñecen que non teñen liberdade para elixir os temas dos que informan e que, por tanto, lles veñen impostos polos órganos directivos dos medios en que traballan e sitúan nun 6,07 o seu nivel de liberdade informativa. Aínda así, a valoración diminúe cando os indagamos acerca da liberdade de elección da lingua na que elaborar as noticias e situándose en 5,24 puntos. É máis, un de cada catro xornalistas (25%) coloca no nivel mínimo a súa capacidade de decisión sobre a lingua en que informar:

Liberdade dos xornalistas para... (sendo 0 nada e 10 totalmente)

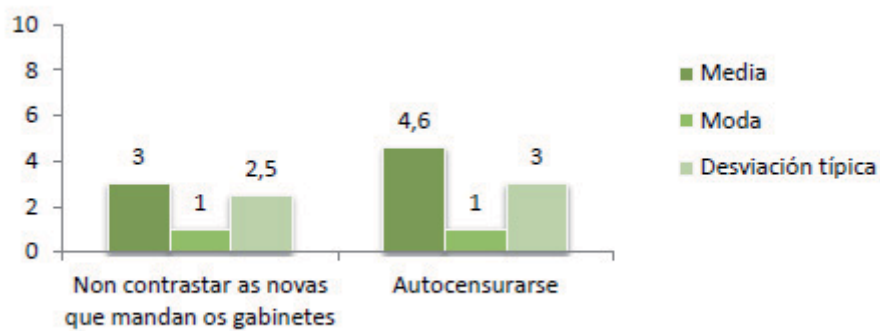

A capacidade de influencia dos xornalistas sobre os produtos que preparan para os públicos é, neste sentido, bastante limitada. Ademais ata un terzo dos xornalistas (33%) asegura que habitualmente se autocensura para adaptar as informacións á liña

editorial do medio en que traballan, fronte a un 39% que o nega e un 28% que prefire non contestar a esta cuestión. En calquera caso, o nivel de acordo coa autocensura queda por baixo do 5 (4,61 puntos), malia que só o 17% estima que a autocensura non lle afecta en absoluto.

No referente a se consideran que as novas que mandan os gabinetes non necesitan contraste atopámonos con que os colexiados enquisados cren que si o necesita, xa que puntúan esta cuestión cun 3 de media, situándose esta cifra moi lonxe do aprobado, sendo ademais a resposta máis sinalada a nota máis baixa, o 1.

Frecuencia da necesidade de non contrastar as novas que mandan os gabinetes e de autocensurarse dos colexiados (sendo 0 nada e 10 totalmente)

4.1.2.10. Tarefas e funcións

a) Noticias

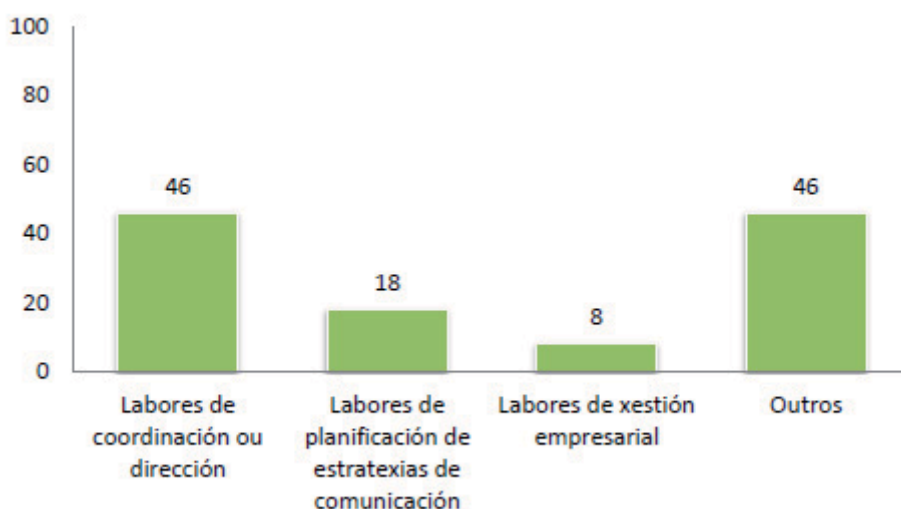
No referido ao seu labor profesional, o 26% dos colexiados que responderon a enquisa elabora cinco ou máis de cinco informacións diarias. A maioría destes xornalistas traballan en radio ou prensa, soportes nos que se elaboran máis informacións, fronte á televisión ou os gabinetes de comunicación. Pola contra, o 15% di producir unha ou dúas informacións diarias e o 16% afirma non elaborar ningunha peza informativa.

O motivo que esgrimen os profesionais que non elaboran ningunha información a diario é principalmente que realizan labores de coordinación ou dirección (46%), aínda que outro 46% decantouse pola opción 'outros'. Algúns destes xornalistas sostiveron que non realizan informacións porque traballan como docentes ligados á Comunicación ou só colaboran con medios escribindo artigos de opinión ou producindo reportaxes cunha periodicidade non diaria.

Noticias elaboradas (en %)

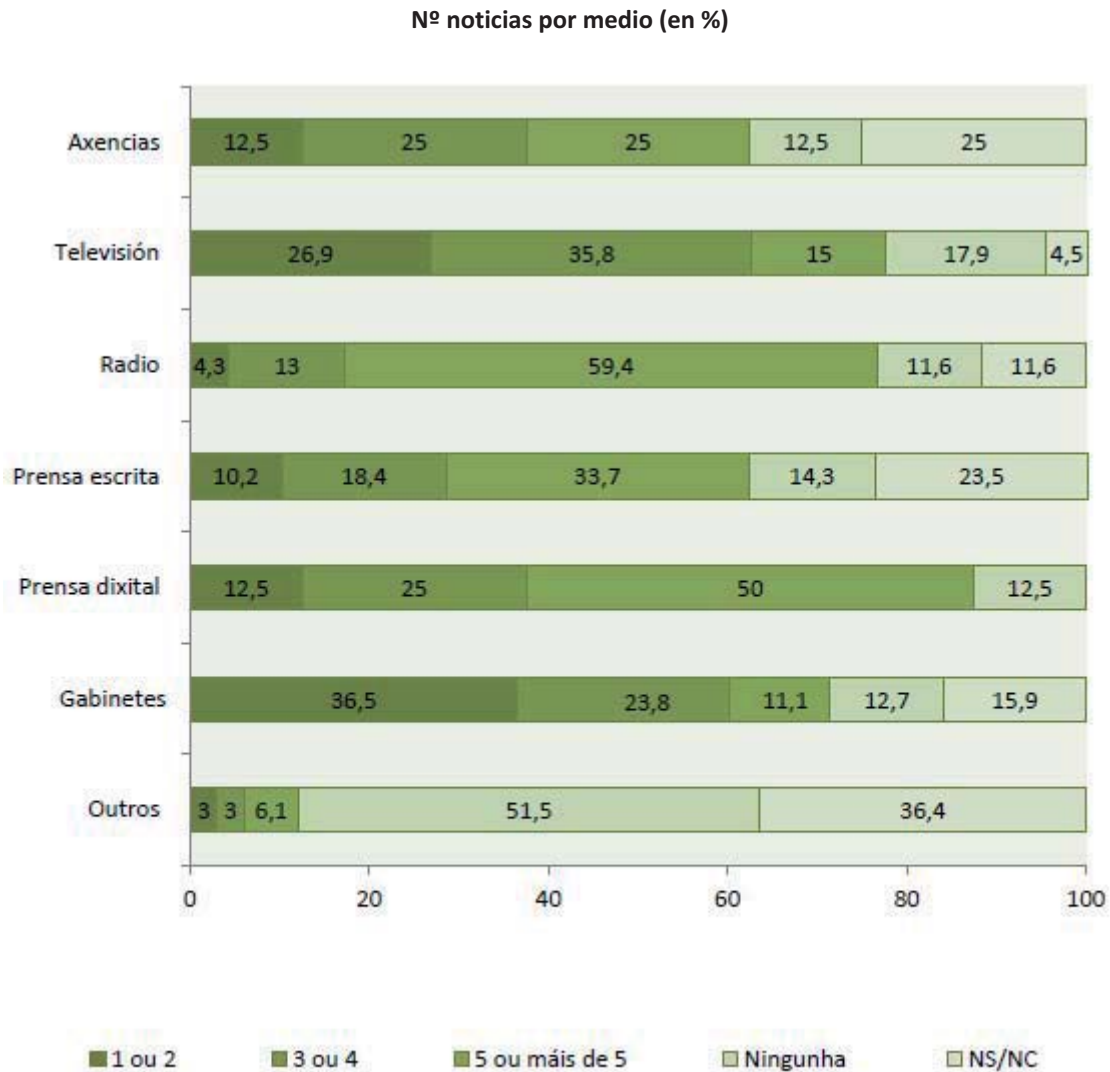
Motivos dos xornalistas que non elaboraron información (en %, resposta múltiple)

É na radio –quizais pola propia idiosincrasia do medio- onde se rexistra a maior porcentaxe de colexiados que elaboran cinco ou máis de cinco noticias diarias (59,4%), aínda que tamén un terzo dos traballadores de prensa escrita (33,7%) e a metade dos de prensa dixital (50%) asegura elaborar a mesma cantidade de informacións por xornada. En cambio, nos gabinetes só o 11,1% recoñece producir máis de cinco información diarias e na televisión o 15%.

Pola contra, nos lugares de traballo nos que se patenta certa tendencia a producir unha ou dúas noticias por día son os gabinetes (36,5%) e a televisión (26,9%), ao tempo que só ao 4,3% dos xornalistas de radio, ao 10,2% de prensa escrita e ao 12,5%

de axencias e de prensa dixital se lles esixe unicamente unha ou dúas informacións por xornada laboral:

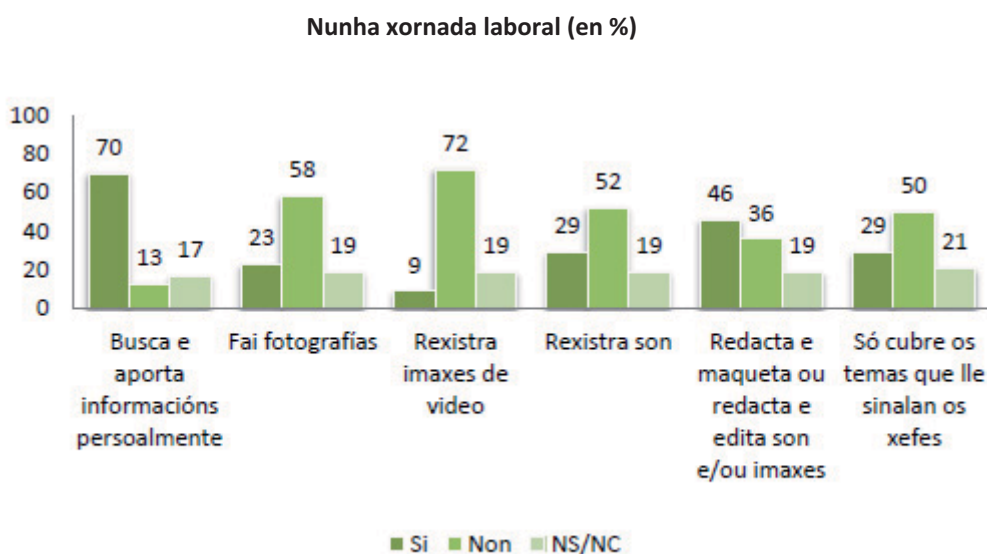

b) Xornada laboral

Nunha xornada laboral cotiá a maioría dos colexiados que responderon a enquisa sostén que busca e aporta informacións persoalmente (70%) fronte a un 13% que di non buscalas. Un 23% realiza fotografías (colexiados de gabinetes de comunicación e algúns que traballan en prensa), un 29% rexistra son (principalmente na radio, na prensa e de novo nos gabinetes) e só un 9% rexistra imaxes de vídeo, o que pon en cuestión a incorporación do perfil do xornalismo multimedia nas empresas comunicativas galegas.

Fronte a estes datos un 46% ten a maquetación e a edición entre as súas tarefas habituais. Por outra banda, a metade dos colexiados (50%) non cubre só os temas que

lle sinalan os xefes, senón que ademais de cubrir estes aporta temas de interese informativo por iniciativa propia, aínda que un 29% dos enquisados afirma que o seu labor se reduce a producir informacións sobre temas marcados polos seus superiores.

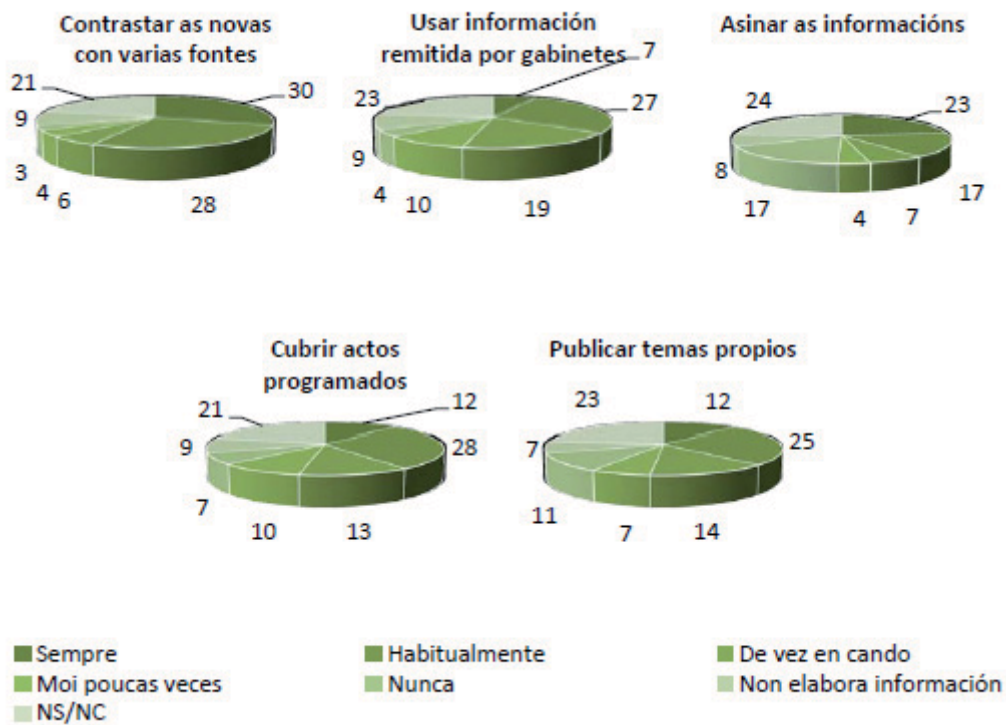
A maioría dos colexiados contrasta as noticias con varias fontes, un 30% di facelo sempre e un 28% habitualmente, mentres que só o 3% dos enquisados afirma que nunca contrasta as informacións; atopariámonos xeralmente ante colexiados que traballan como asesores de comunicación e son contratados por empresas que á súa vez se converten na única fonte coa que contan para producir as pezas informativas.

Á hora de preguntarlles aos colexiados que responderon a enquisa sobre se usan informacións remitidas por gabinetes, as respostas son menos rotundas que no caso anterior: só o 7% di empregalas sempre, aínda que a maioría di facelo habitualmente (27%) e o 19% de vez en cando. Polo outro extremo, o dos enquisados que aseguran que nunca empregan informacións procedentes de gabinetes, só se decantarían o 4%. No relativo a asinar as informacións, o 23% di facelo sempre e un 16% habitualmente, na súa maioría os colexiados que responderon isto traballan en prensa ou en radio, medios nos que se asinan habitualmente as informacións que se elaboran, mentres que ata un 17% asegura non asinar nunca as pezas informativas que producen; neste último caso atopariámonos con colexiados que traballan en gabinetes de comunicación que por razóns obvias non asinan nunca as informacións que realizan.

Por outro lado, o 28% dos colexiados enquisados cobre actos programados habitualmente, o 14% de vez en cando, o 12% sempre e o 11% nunca o fai. Ademais, o 25% dos enquisados publica temas propios habitualmente, o 14% de cando en vez e o

12% sempre, fronte a un 7% que o fai moi poucas veces e un 11% que nunca publica temas confeccionados por eles mesmos. Estes datos permiten observar que se ben a maioría dos colexiados traballa con temas propios, hai tamén unha porcentaxe deles que elaboran as informacións a partir de temas sacados á luz por outros.

Prácticas e hábitos no desenvolvemento da profesión (en %)

Táboa resumo de prácticas e hábitos no exercicio da profesión (en %)

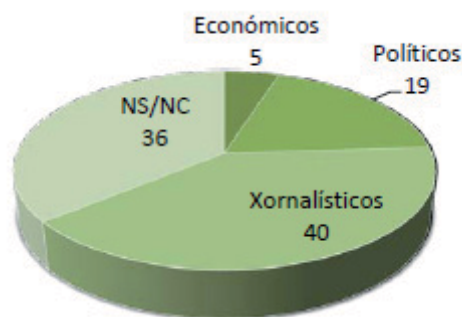
CATEGORÍAS	Sempre	Habitualmente	De vez en cando	Moi poucas veces	Nunca	Non elaboro información	NS/NC
Contrastar con varias fontes	30	28	6	4	3	9	21
Usar información gabinetes	7	27	19	10	4	9	23
Asinar informacións	23	16	7	4	17	8	24
Cubrir actos programados	12	28	13	10	7	9	21
Publicar temas propios	12	25	14	7	11	7	23

c) Criterios de selección informativa

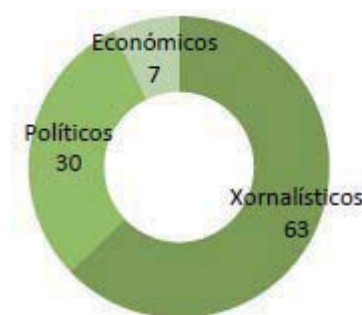
Ao preguntarlles aos colexiados que criterios se seguen nos seus medios para seleccionar as informacións que se publicarán, a maioría asegura que os netamente xornalísticos (40%), fronte a un 5% que sinala os económicos e un 19% que sostén que na súa empresa se seleccionan as informacións atendendo a criterios políticos.

Gran parte dos enquisados que se decantan polos criterios políticos traballa en medios de titularidade pública onde se ven sometidos aos vaivéns que producen os cambios de goberno. Cómpre destacar, ademais, que esta pregunta non foi respondida polo 36% dos xornalistas que contestaron a enquisa, algúns porque non traballan actualmente e outros porque non traballan en medios informativos, senón en gabinetes, e, polo tanto, consideran que este debate non os inclúe.

Criterios de selección das informacións que se publican nos medios (en %)

Criterios de selección das informacións que se publican nos medios (en % / excluindo NS/NC)

d) Fontes

Sobre o contacto que os colexiados teñen coas súas fontes informativas, en primeiro lugar, a maioría sostén que é persoal sempre (21%) ou habitualmente (33%), un 15% afirma que ten un contacto persoal coas fontes de vez en cando, e só un 4% declara que este tipo de relación coas fontes é nula. En segundo lugar, un 25% dos enquisados contacta habitualmente coas súas fontes a través de roldas de prensa, un 7% sempre e un 15% de vez en cando, mentres que un 14% o fai moi poucas veces e un 11% nunca.

En terceiro lugar, sobre o contacto coas fontes a través de actos programados, atopámonos cunhas porcentaxes similares ás do contacto a través de rolda de prensa, o 27% sostén que este tipo de contacto se produce habitualmente, o 5% que sempre, o 18% sinala que de cando en vez, mentres que o 13% di que moi poucas veces este contacto ten lugar e o 8% sostén que nunca se produce. Isto permítenos observar que os colexiados contactan con máis asiduidade de forma persoal coas fontes que a través de roldas e actos programados polas mesmas para atraer os xornalistas.

No que respecta ao contacto a través de teléfono, as porcentaxes das opcións sempre e habitualmente dispáranse, representando o 21 e o 38% respectivamente, mentres que os colexiados que nunca contactan coas fontes telefonicamente só representan o 4%. Por outra banda, o uso do correo electrónico como canle de conexión coas fontes tamén está amplamente estendido entre os membros do CPXG: o 15% emprégao sempre para contactar coas súas fontes, o 33% habitualmente, o 16% de vez en cando, o 8% moi poucas veces e o mesmo 4% que no caso do teléfono asegura non empregalo nunca.

As porcentaxes das opcións positivas (sempre ou habitualmente) son inferiores no uso do correo electrónico como canle que no do teléfono, porque este último permite un contacto máis directo e inmediato coa fonte, ademais de que, por exemplo para a radio, permite a gravación de cortes ou o contacto en directo coas fontes informativas. Fronte ao estendido uso do teléfono e do correo electrónico como ferramentas coas que contactar coas fontes, atopámonos con que a maioría dos colexiados galegos empregan moi poucas veces (22%) ou nunca (29%) as redes sociais como canle de unión coas súas fontes, mentres que hai un 11% que as emprega habitualmente para este cometido e tan só un 3% que as usa sempre. Detrás desta circunstancia estarían

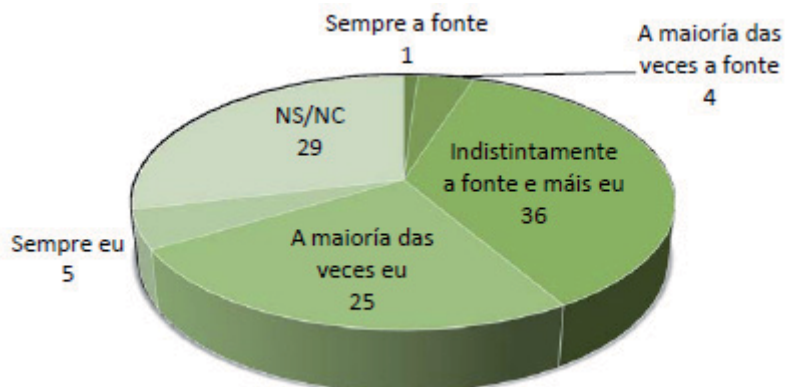
cuestións relativas á credibilidade e á confianza que os colexiados lles outorgan a este tipo de espazos.

En canto ao contacto coas fontes mediante comunicados de prensa, o 28% dos enquisados afirma que é habitual, o 19% que se produce de vez en cando, o 11% moi poucas veces, o 10% nunca e só o 5% sostén que sempre. Volve aparecer aquí a desconfianza que os colexiados lle teñen aos gabinetes, así como a preferencia dos profesionais dos medios de contactar coas fontes persoalmente ou a través de teléfono ou mail, que as fontes sexan as que inicien o contacto mediante roldas, actos programados e comunicados.

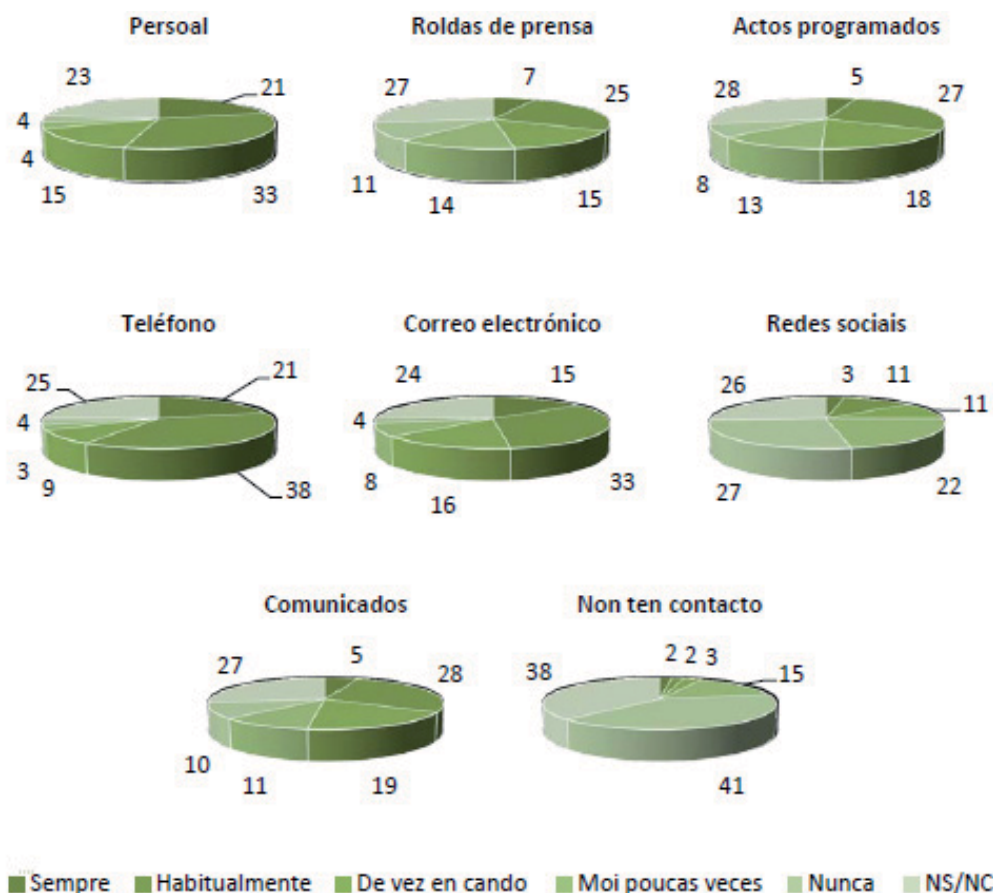
Esta circunstancia aínda se ve máis nitidamente cando se lle pregunta aos colexiados por quen leva a iniciativa na relación entre eles e as fontes: a maioría (37%) sostén que a iniciativa no contacto lévana indistintamente as fontes informativas e os profesionais, aínda que ata un 25% constata que a maioría das veces son eles os que levan a iniciativa, o cal sumado ao 5% dos enquisados que sinalan que levan sempre a iniciativa, representa unha porcentaxe moito maior que a dos colexiados que contestaron que a maioría das veces (4%) ou sempre (tan só un 1%) é a fonte a que leva a iniciativa na relación.

En último lugar, sobre se os membros do Colexio non teñen contacto nunca coas fontes, a maioría dos que responderon a enquisa declarou que esta circunstancia non se produce nunca (41%), un 15% sinalou que en moi poucas ocasións pasa iso e só un 2% dos comunicadores exerce o seu traballo diario sen contactar nunca coas fontes.

Iniciativa na relación entre a fonte e o colexiado (en %)

Tipo de contacto coas fontes (en %)

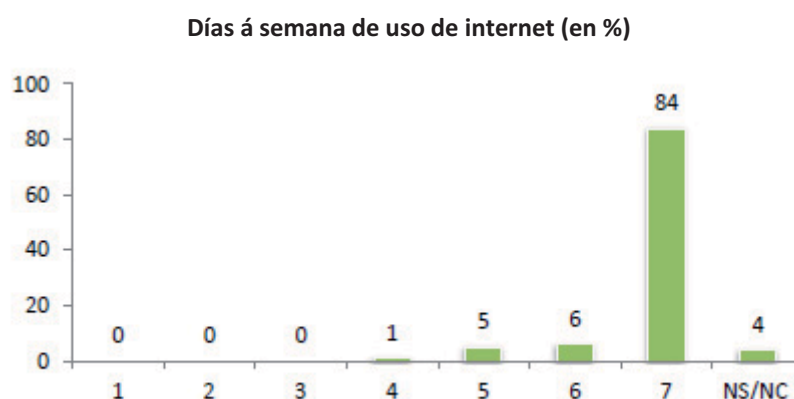
Táboa resumo do tipo de contacto coas fontes (en %)

CONTACTO	Sempre	Habitualmente	De vez en cando	Moi poucas veces	Nunca	NS/NC
Persoal	21	33	15	4	4	23
Roldas de prensa	7	25	15	14	11	27
Actos programados	5	27	18	13	8	28
Teléfono	21	38	9	3	4	25
Correo electrónico	15	33	16	8	4	24
Redes sociais	3	11	11	22	27	26
Comunicados	5	28	19	11	10	27
Non ten contacto	2	2	3	15	41	38

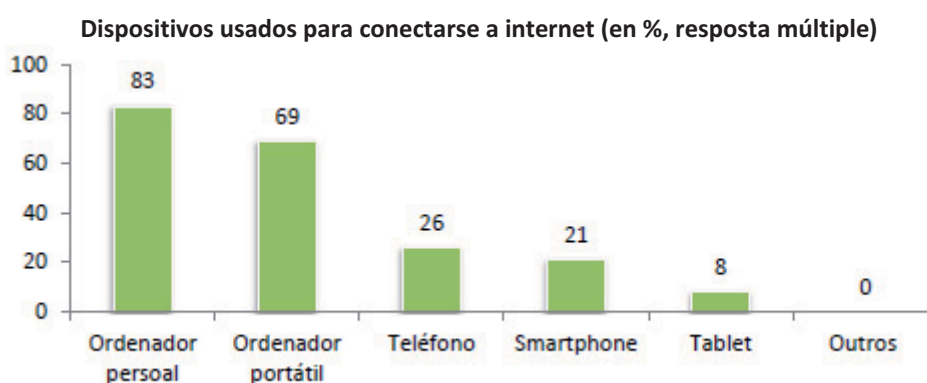
4.1.2.11. Uso de Internet

A maioría dos colexiados galegos (84%) empregan internet os sete días da semana, do que se deriva que non só o utilizan no lugar de traballo, senón tamén na casa e no lecer. De feito, só o 5% di conectarse á rede unicamente cinco días á semana, que

corresponde co número de días traballados por semana sinalados pola maioría dos entrevistados (60%).

Emporiso, catro de cada cinco colexiados (80%) recoñece que usa internet tanto na casa como no traballo e, de novo, é o 5% quen só o emprega no posto de traballo. Isto provoca a simetría establecida con respecto aos dispositivos utilizados para acceder a internet, que reflicte proximidade entre os que se conectan a través do ordenador persoal (83%) e os que o fan co ordenador portátil (69%)⁵. As respostas amosan un claro predominio dos dispositivos informáticos fronte aos soportes móbiles como preferidos para acceder á rede, posto que estes últimos son elixidos polo 47% dos colexiados, aglutinando os que se decantan polo teléfono (26%) e os que elixen o *smartphone* (21%).

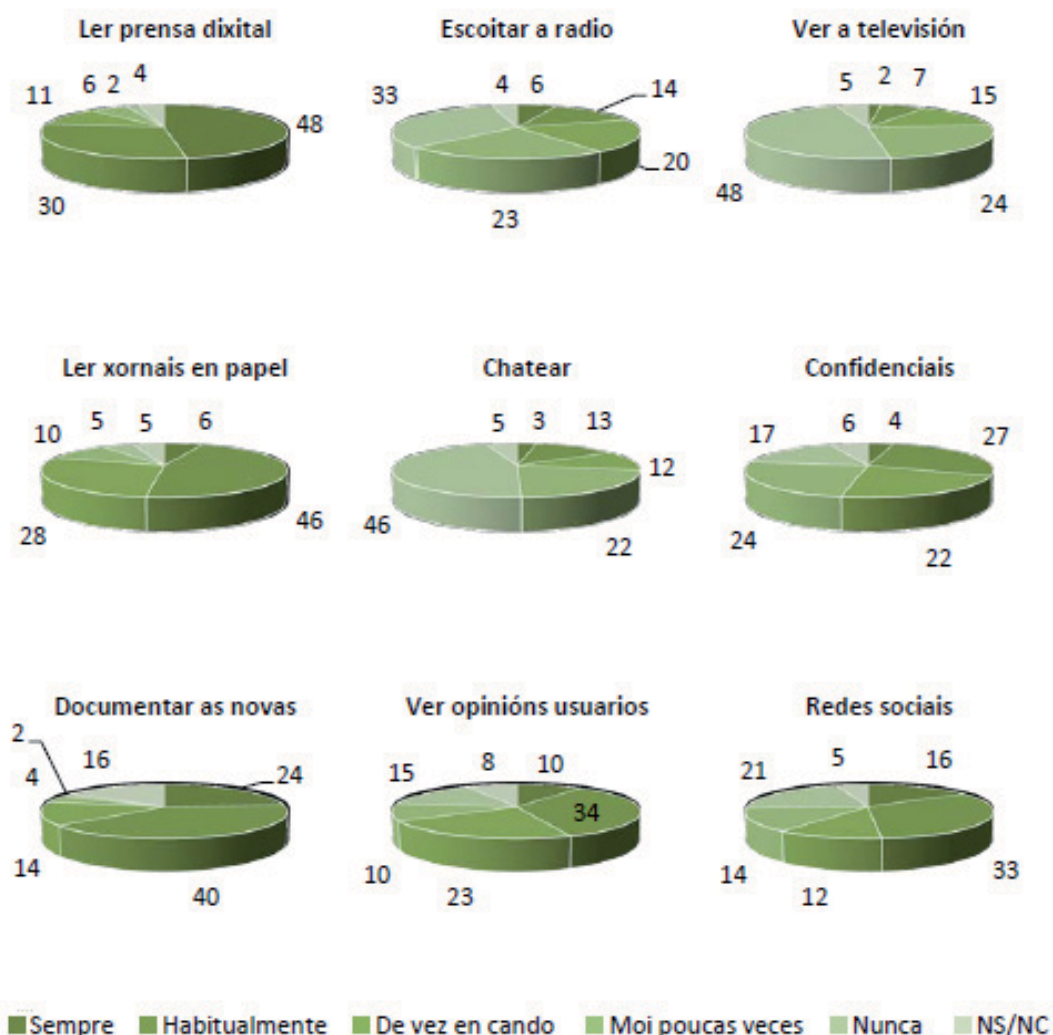

Non entanto, as prácticas efectuadas na rede varían substancialmente: mentres que a maioría sempre acoden a internet para ler xornais dixitais (48%) ou consultar as versións *on line* dos rotativos en papel (46%), tamén son maioría os que nunca escoitan a radio en internet (33%) nin ven a televisión (48%), nin tampouco chatean ou

⁵ A suma de porcentaxes é superior a 100 porque se permitiu a resposta múltiple. O fenómeno da resposta múltiple reproducécese sempre que se produce esta circunstancia

manteñen conversas en liña (46%). De feito, a porcentaxe de colexiados que sempre realizan estas tres últimas prácticas en internet é extremadamente residual: escoitar a radio (6%), ver a televisión (2%) e chatear (3%).

Prácticas e hábitos no consumo de internet (en %)

Táboa resumo de prácticas e hábitos no consumo de internet (en %)

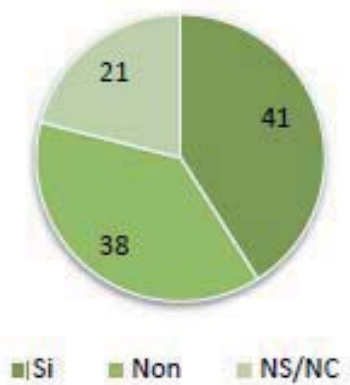
PRÁCTICAS	Sempre	Habitualmente	De vez en cando	Moi poucas veces	Nunca	NS/NC
Ler prensa dixital	48	30	11	6	2	4
Escoitar a radio	6	14	20	23	33	4
Ver a televisión	2	7	15	24	48	5
Ler xornais en papel	46	28	10	5	5	6
Chatear	3	13	12	22	46	5
Confidenciais	4	27	22	24	17	6
Documentar as novas	24	40	14	4	2	16
Ver opinión usuarios	10	34	23	10	15	8
Redes sociais	16	33	12	14	21	5

Existen, doutra banda, catro prácticas que os enquisados realizan habitualmente en internet, é dicir, que son menos frecuentes que a consulta de xornais, pero que aínda así acadan unha repercusión notable entre as preferencias dos colexiados galegos á hora de conectarse a internet e que, ademais, inflúen e repercuten no seu traballo cotián en canto que entroncan coa busca de fontes, a documentación de informacións ou a consulta de opinións. Neste senso, o 40% dos colexiados galegos de xeito habitual documenta as noticias que prepara coa axuda da rede, o 27% botan man dos confidentiais, o 34% ten en conta as opinións que os usuarios verten á rede e o 33% accede ás redes sociais.

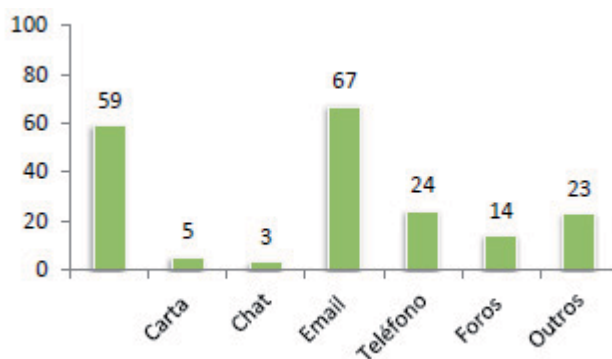
As cifras demostran, pois, que malia que aínda non é unha tendencia xeneralizada e común a todos os colexiados galegos, cada vez son máis os que recorren a internet como pozo de información e contraste das informacións que publican no seu medio. Grazas a internet o xornalismo está patentando unha nova modalidade de acceso ás fontes, no sentido de que xa non é estritamente necesario saír á rúa para ter a opinión da rúa. Ademais a rede permite a interacción e a bidireccionalidade entre públicos e xornalistas e, de facto, a maioría dos membros do CPXG (41%) asegura ter contacto coa audiencia do seu medio a través de internet.

Este contacto realízase, sobre todo, a través do correo electrónico (67%), seguido de preto polas redes sociais (59%), mingando os mecanismos de comunicación máis tradicionais coma a carta en papel (5%) ou mesmo o teléfono (24%). Malia que un de cada cinco colexiados (21%) confesa que nunca utilizou redes sociais, dos que si as utilizan a maioría optan polas mesmas redes.

Contacto coa audiencia (en %)

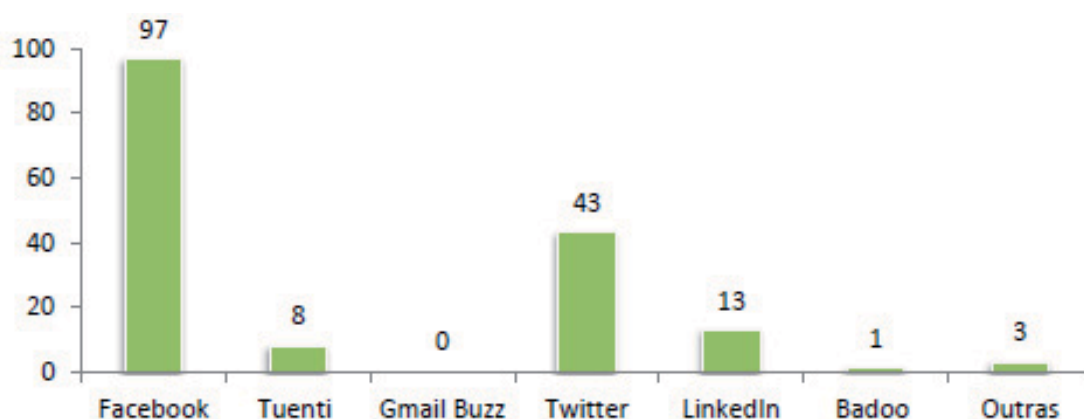

Modo de contacto (en %, resposta múltiple)

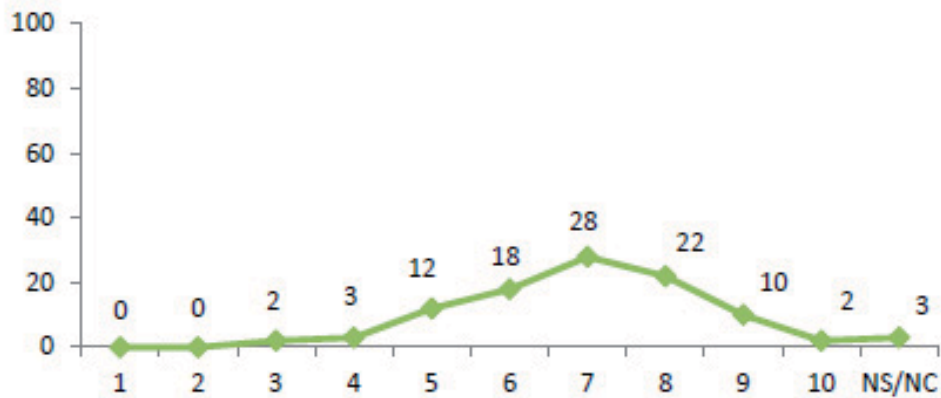
En consecuencia, Facebook é empregada pola práctica totalidade dos colexiados que usan redes sociais (97%), seguida de Twitter (43%). Para a interpretación destes datos non podemos esquecer que Facebook é a rede social maioritaria no mundo, con case 700 millóns de usuarios, e que Twitter tamén está despegando con forza nos últimos meses en España debido á boa acollida que está a ter o seu formato *microblog* de mensaxes que non poden superar os 140 caracteres e que permiten o relato case en directo dos acontecementos ou historias vividas polos usuarios. En todo caso, ambas as dúas redes sociais son redes de carácter xeneralista e ligadas ao ámbito do lecer, o que sinala a preferencia por esta modalidade de redes fronte a outras de carácter profesional como é LinkedIn, que só é empregada polo 13% dos colexiados galegos, ou de encontros como é Badoo, na que só o 1% dos enquisados recoñece estar rexistrado:

Redes sociais máis usadas polos colexiados (en %, resposta múltiple)

A maioría dos membros do Colexio enquisados cualifícanse con 7 puntos sobre 10 cando se lles pide unha autoavaliación con respecto ao seu dominio das novas tecnoloxías, aínda que a media descende a 6,89 puntos (desviación típica: 1,46), o que demostra un dominio de nivel usuario. Só o 12% se autoavalía coa máxima puntuación: 10% (9 puntos) e 2% (10 puntos), mentres que o 8% estima que o seu dominio das novas tecnoloxías é insuficiente (inferior a 5 puntos):

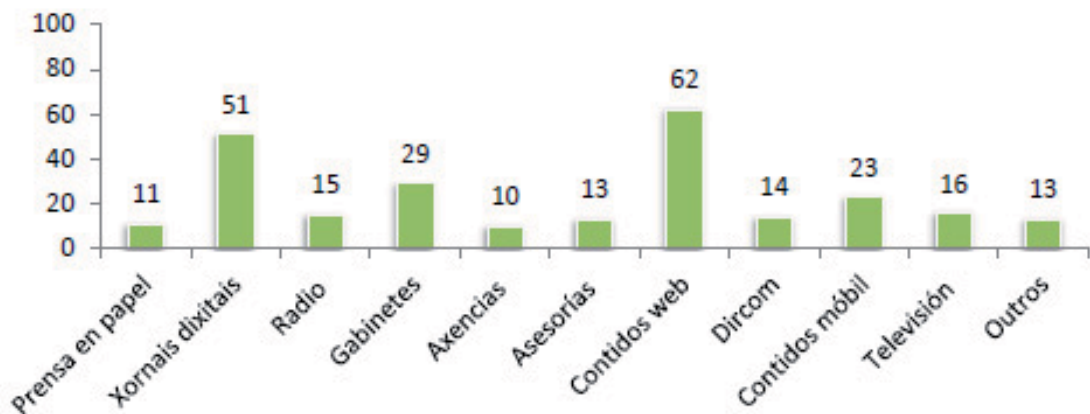
Dominio das novas tecnoloxías (de 1 a 10 puntos)

Isto enlaza directamente con que os colexiados respondan con solvencia a unha serie de hábitos comúns na rede. Neste sentido, case tres cuartos (70%) afirman que saben gravar contidos e subilos a YouTube, case todos din saber o que é un *link* ou hipervínculo (95%) e máis da metade (58%) o que é a figura do *community manager*.

Pero, por outra banda, a súa visión sobre os novos medios dixitais é altamente optimista, xa que seis de cada dez (62%) considera que é nos contidos para a web onde se concentra o futuro laboral para os xornalistas, seguido dos que conceden esta atribución aos xornais de versión en liña (51%). No lado oposto, o peor futuro augúranos (por orde ascendente) para as axencias (10%), para a prensa tradicional en papel (11%) e para as asesorías (13%).

Posibilidades de futuro laboral para xornalistas (en %, resposta múltiple)

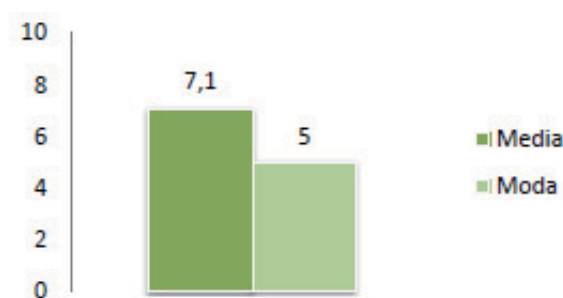

4.1.2.12. Crise

a) Salarios

Un 48% dos colexiados que responderon a enquisa declarou que na súa empresa houbo algunha redución de salarios desde que comezou a crise económica, fronte ao 33% que negou que na súa empresa se producira esta circunstancia. Os enquisados que sostiveron que houbo redución salarial consideran que de media esta redución afectou o 7,1% dos salarios, véndose implicados a metade de colexiados por unha redución do 5%, que foi a que se lle aplicou aos funcionarios públicos.

Media e moda da redución de salarios
(sendo 0 nada e 10 totalmente)

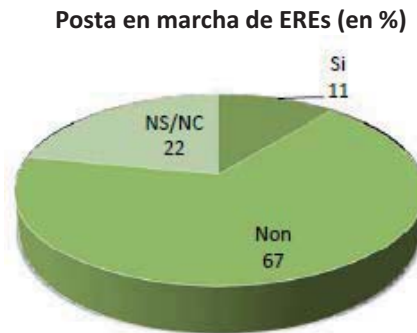

Por outra banda, ao preguntarlle aos colexiados canto afecta a actual crise económica ao salario dos xornalistas, atopámonos con que consideran que afecta de media un 7,7 (nun baremo de 1 a 10), sendo a puntuación 8 a máis respondida polos colexiados que realizaron a enquisa (27%) seguida pola máxima puntuación-10 (21%), mentres que só o 1% dos membros do Colexio enquisados considera que a crise afecta o mínimo (1 sobre 10) aos salarios dos profesionais que traballan no sector da comunicación en Galicia. Terían, pois, os colexiados unha percepción máis pesimista sobre os seus salarios que o que a realidade reflicte, posto que, como describimos anteriormente, a súa media salarial rolda os 1.800 euros brutos.

b) EREs

Ao longo destes anos de crise foron varias as empresas do ámbito da comunicación que puxeron en marcha expedientes de regulación de emprego (ERE), como así se reflicte na descrición de acontecementos dos anos de crise económica que o presente informe incorpora. Ao preguntarlles aos colexiados por esta situación, o 67% nega que na súa empresa se puxera en marcha un ERE, mentres que un 11% afirma que esta circunstancia se produciu. As condicións en que os EREs se practicaron son variadas:

uns foron temporais, outros definitivos, uns implicaron redución de horas de traballo e polo tanto de salarios, outros prexubilacións ou despedimentos.

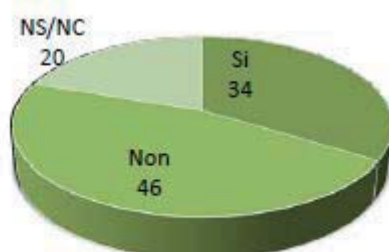

c) Cadros de persoal

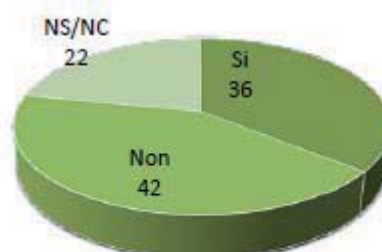
Aínda que en moitas empresas se esquivou a posta en marcha de EREs, un 34% dos colexiados afirmou que na súa empresa houbo redución do cadro de persoal estable, fronte a un 46% que contestou o contrario. En canto ao número de colaboradores ou correspondentes cos que contan as empresas comunicativas galegas, o 36% dos colexiados sostén que tamén se viu reducido, mentres que un 42% considera que non. Atopámonos, polo tanto, perante cifras moi parecidas en ambos os dous casos, polo que é posible que nas empresas nas que se reduciu o número de traballadores fixos tamén se optou por deixar de contar con colaboradores e correspondentes.

En canto aos enquisados que consideran que a crise afectou sobre o total do plantel das súas empresas, atopámonos con que consideran que de media os cadros de persoal víronse reducidos nun 17,3%, aínda que a franxa na que máis colexiados se inclúen é a que sinala unha redución de persoal que vai do 6 ao 10% (23,5%), seguida da que vai do 1 ao 5% (15,4%). Só o 6,6% dos enquisados denuncia que na súa empresa tivo lugar unha redución do cadro de persoal superior ao 35%, un 8,1% non sabe precisar a porcentaxe a ata un 21,3% opta por non contestar.

Redución do cadro de persoal estable (en %)

Redución nº de colaboradores ou correspondentes

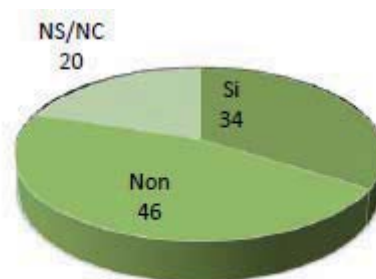

A situación dos colexiados galegos aínda torna máis escura cando abordamos a contratación de xornalistas. Os colexiados que responderon a enquisa consideran que de media a crise afecta nun 8,7 (nunha escala de 1 sobre 10) á oferta de emprego para xornalistas, de tal forma que unha maioría dos enquisados (45%) afirma que a crise afecta á xeración de emprego nun 10 sobre 10, mentres que os que consideran que é todo o contrario (1 sobre 10) só representan o 2% do total. Atopámonos así cunha estrutura de tramos que vai aumentando, concentrándose a maioría das respostas nos tramos máis altos da escala.

d) Recursos

En canto aos recursos que as empresas destinan á cobertura informativa, as porcentaxes son similares ás das anteriores cuestións referidas a redución de cadro de persoal estable e do número de colaboradores ou correspondentes: un 34% afirma que estas reducións en recursos se produciron, mentres que un 46% sostén que na súa empresa non se puxeron en marcha estas reducións. Outra vez atopámonos coa posibilidade de que nas empresas onde se reduciu persoal primeiro se optou por reducir recursos e salarios antes de pór en marcha medidas que afectasen traballadores.

Redución de recursos para a cobertura informativa (en %)

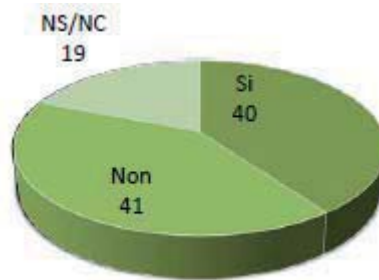

Cando se lles pregunta aos colexiados como afectou a crise aos recursos informativos no ámbito comunicativo galego en xeral, e non só nas súas empresas, consideran que afecta de media un 6,7 nunha escala de 1 a 10. A valoración máis sinalada polos enquisados foi 8 (un 21%) seguida de 7 (19%) e 5 (15%), o que reflicte, por unha banda, que os colexiados consideran que a situación económica é peor no sector en xeral que no seu propio medio e, por outra, que cren que a crise afecta máis aos salarios ou ao emprego que aos recursos informativos.

En cambio, ao preguntarlles aos colexiados se nas súas empresas se puxeron en marcha medidas de aforro en teléfono ou material, atopámonos cunha situación de

equidade entre os que afirman que si e os que non: 40% fronte a 41% respectivamente. Isto débese a que é máis fácil para as empresas pedirlle aos traballadores que aforren en teléfono, papel ou luz antes que reducir recursos que afectan directamente á cobertura informativa (unidades móbiles, coches, cámaras, ordenadores...), reducir salarios, despedir traballadores ou deixar de suplir a baixa dos mesmos.

Medidas de aforro en teléfono ou material (en %)

e) Calidade de vida e das informacións

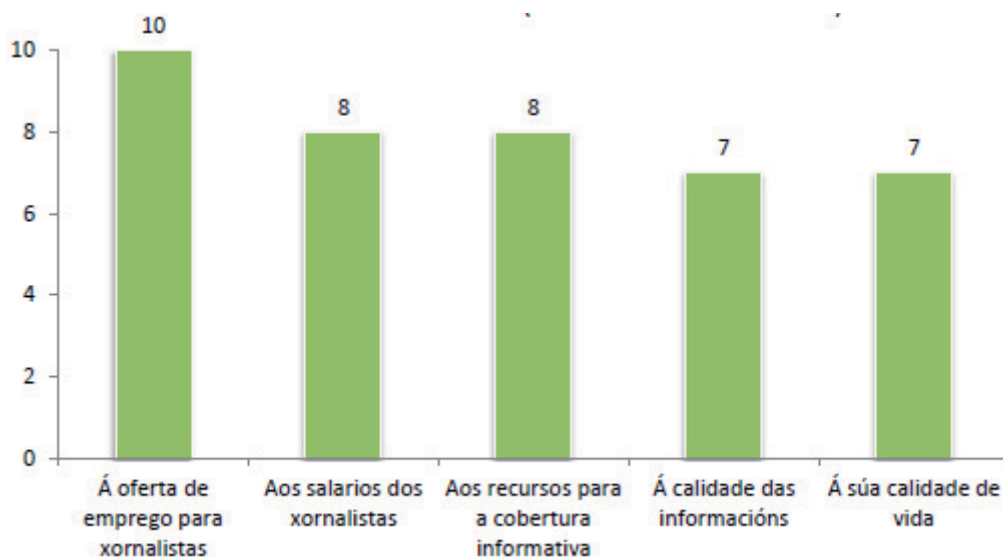
En relación directa con todas estas cuestións, aparece a calidade de vida dos colexiados e das informacións. Os enquisados valoran que a crise afecta á calidade das informacións que producen nun 6,6. A maioría puntúa dita circunstancia cunha nota entre 5 e 10, sendo o 7 a que máis respostas concentra (18%), destacando tamén que ata un 15% considera que a crise afecta á calidade dos produtos informativos nun 10 e un 11% considera que a crise non lle afecta á mesma nin moito nin pouco, puntuando cun 5.

En canto á súa calidade de vida, consideran que a crise lles afectou nun 6,7 de media. Un 19% consideran que os efectos da situación económica sobre a súa calidade de vida é dun 7 sobre 10, mentres que un 6% considera que a crise non lles afecta en absoluto. Despréndese destes datos que o pesimismo mostrado polos colexiados ao ser interrogados polo efecto da crise económica nos salarios, a oferta de emprego ou os recursos dedicados á cobertura informativa, tamén ten cabida na valoración da súa calidade de vida, directamente afectada polas súas condicións laborais, aínda que consideran que esta se viu menos afectada pola crise que os soldos ou o emprego.

Media e desviación típica de como afecta a crise a... (sendo 0 nada e 10 totalmente)

Moda de como afecta a crise a... (sendo 0 nada e 10 totalmente)

Táboas resumo de aspectos laborais en función de se os colexiados consideran que afecta a crise (en %)

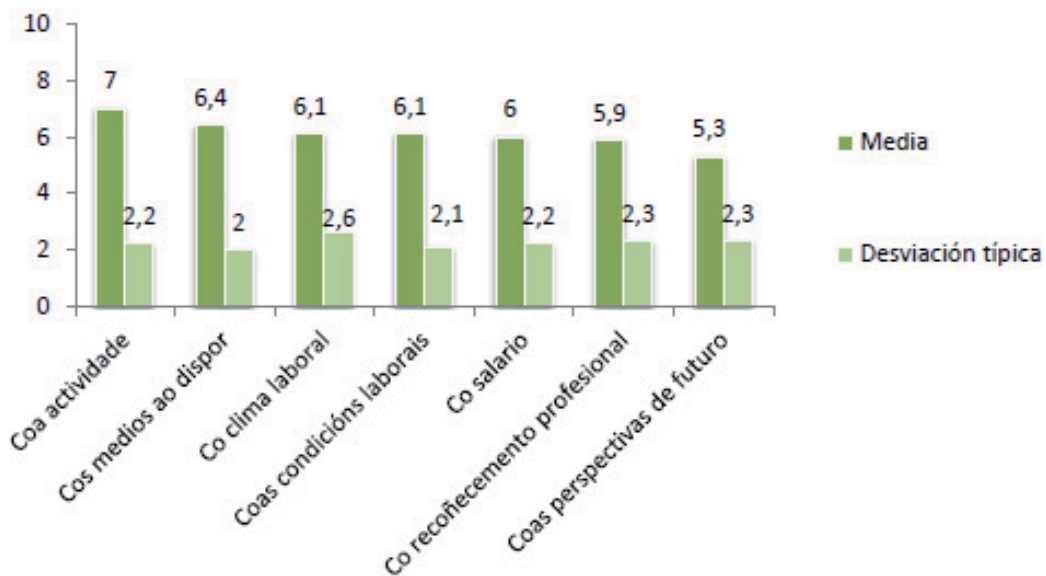
Afecta a crise a...	Si	Non	NS/NC
Salarios	48	33	19
EREs	11	67	22
Cadro de persoal estable	34	46	20
Redución colaboradores/correspondentes	36	42	22
Recursos cobertura informativa	34	46	20
Aforro en teléfono ou material	40	41	19

4.1.2.13. A satisfacción persoal

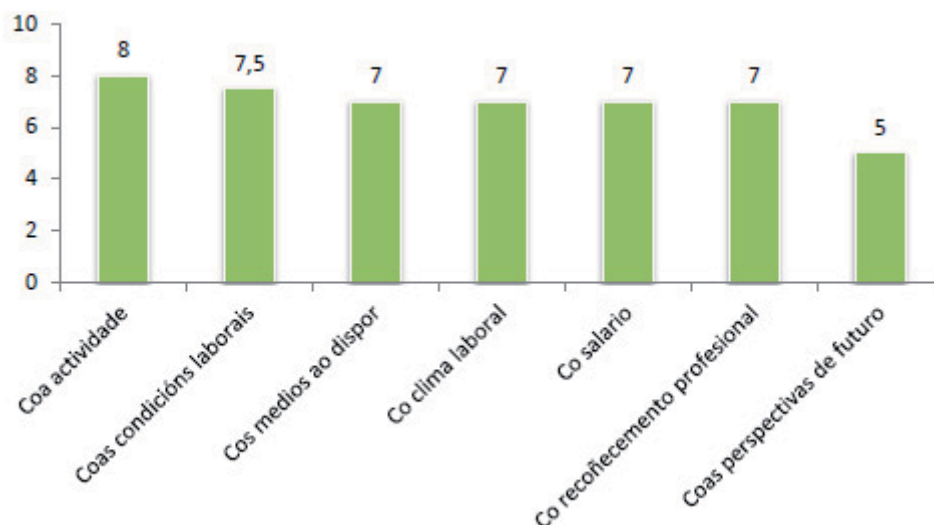
Dous de cada dez colexiados (17%) non están satisfeitos co salario que reciben polo seu traballo e considéranlo insuficiente. Tan só o 3% está plenamente satisfeito co soldo que percibe (10 puntos), mentres que a media sitúase en 6,04 puntos sobre 10 e a moda en 7 puntos. Isto vén dicir que os colexiados polo xeral non están nin plenamente satisfeitos nin plenamente insatisfeitos coa remuneración económica e que existen outras cuestións que lles preocupan máis.

A máis importante é a que ten que ver coas perspectivas de futuro laboral, onde a media de satisfacción se sitúa pouco por riba do aprobado (5,31 puntos). A este factor séguelle en orde de preocupación o recoñecemento profesional do traballo realizado, pois aquí a media de satisfacción acada os 5,87 puntos sobre 10. Con todo, das situacións formuladas nas entrevistas, é na satisfacción en xeral coa actividade que realizan onde os colexiados din sentirse máis acomodados, posto que a media case acada os 7 puntos (6,97). Outros condicionamentos como o clima laboral da empresa (6,08), as condicións laborais en xeral (6,11) ou os medios de que se dispón para desenvolver o traballo (6,37) apenas sobrepasan de media os 6 puntos sobre 10:

Media e desviación típica de niveis de satisfacción dos colexiados (sendo 0 nada e 10 totalmente)

Moda de niveis de satisfacción dos colexiados (sendo 0 nada e 10 totalmente)

A lectura dos datos antes expostos amósanos un panorama onde os colexiados galegos se amosan moderadamente satisfeitos coa súa situación laboral en xeral, sendo o que máis valoran a propia actividade que realizan, que puntúan cun 7 de media, e o que menos as súas perspectivas de futuro laboral (5,3).

Ao abordar os niveis de satisfacción dos membros do Colexio en función dos diversos medios nos que traballan, atopámonos con que, polo xeral, os colexiados que exercen en gabinetes de comunicación, radio, televisión e nos postos de traballo englobados na categoría 'outros' (docencia fundamentalmente) amósanse máis satisfeitos coas súas condicións laborais (6,55, 6,52, 6,17 e 6,68 de media respectivamente) e salariais (6,27, 6,31, 6,42 e 5,86 respectivamente) que o resto dos seus compañeiros, debido a que nestes catro soportes é onde está presente a figura do traballador funcionario público.

Por outra banda, os colexiados empregados na prensa escrita, que seguen a ser o sector maioritario, amósanse relativamente satisfeitos coa actividade que realizan (6,77) e cos medios que dispoñen para levar a cabo a súa actividade (6,16), aínda que se amosan máis pesimistas cando se lles pregunta polas súas perspectivas de futuro laboral (5,17):

Media de satisfacción segundo medios (sendo 0 nada e 10 totalmente)

SOPORTES	Co salario	Coa actividade	Coas perspectivas de futuro	Co clima laboral	Co recoñecemento profesional	Cos medios ao dispor	Coas condicións laborais
Axencias	5,38	6,88	7,33	7,75	6,71	5,63	5,50
Gabinetes	6,27	7	5,87	7,13	6,42	6,94	6,55
Prensa dixital	5,29	7,63	4,71	6,88	6,63	7,13	5,88
Prensa escrita	5,67	6,77	5,17	5,66	5,47	6,16	5,47
Radio	6,31	7,13	5,95	6,11	6,05	6,28	6,52
Televisión	6,42	6,92	4,67	5,09	5,47	5,84	6,17
Outro	5,86	7,07	6	7,04	6,38	7,21	6,68

Se analizamos estes mesmos parámetros de satisfacción en función dos medios tendo en consideración só as valoracións máis altas (9 e 10) para comprobar que condicións posúen os colexiados que se atopan plenamente satisfeitos, atopamos que sobre o salario son os membros do CPXG que traballan na televisión os que máis conformes están, puntuando o nivel de satisfacción cun 9 o 10,4% e cun 10 o 7,5%. Pola contra, ningún colexiado dos que traballan en axencias, prensa dixital ou en empresas englobadas na categoría ‘outros’ puntuou coa nota máis alta a súa satisfacción salarial:

Colexiados plenamente satisfeitos co seu salario en función do medio no que traballan (en%)

Medios	9	10
Axencias	0	0
Gabinetes	1,6	4,8
Prensa dixital	0	0
Prensa escrita	2	1
Radio	4,3	4,3
Televisión	10,4	7,5
Outros	10,7	0

En canto á satisfacción coas condicións laborais, son os colexiados que traballan en empresas da categoría outros os máis satisfeitos, valorando esta cuestión cun 9 o 17,9% dos enquisados. En cambio, ningún xornalista que exerce a profesión en axencias ou en medios de prensa dixital considera que as súas condicións de traballo merezan ser puntuadas cun 9 ou cun 10.

Colexiados plenamente satisfeitos coas condicións laborais (en %)

Medios	9	10
Axencias	0	0
Gabinetes	4,8	4,8
Prensa dixital	0	0
Prensa escrita	4,1	1
Radio	5,8	4,3
Televisión	7,5	3
Outros	17,9	0

No relativo á satisfacción persoal coa actividade que realizan, dos colexiados que responderon a enquisa os que máis conformes se amosaron foron os traballadores de axencias, posto que o 37,5% deles considera que a súa satisfacción coa actividade que desenvolven a diario é dun 9. Os enquisados menos satisfeitos co seu labor profesional son os que traballan en televisión, puntuando o 7,5% deles cun 9 e o 13,4% cun 10.

Colexiados plenamente satisfeitos coa actividade que realizan (en %)

Medios	9	10
Axencias	37,5	0
Gabinetes	7,9	14,3
Prensa dixital	25	0
Prensa escrita	17,3	4,1
Radio	13	11,6
Televisión	7,5	13,4
Outros	7,1	14,3

A respecto das perspectivas de futuro laboral ningún traballador de axencias se mostra optimista, de tal forma que ningún valora esta cuestión cun 9 ou un 10. Nesta categoría son os colexiados que traballan en empresas pertencentes á categoría 'outros' os que máis confían no seu futuro laboral, posiblemente porque moitos deles traballan como docentes con praza fixa, de tal forma que o 7,1% outorga a esta cuestión un 9 e o 3,6% un 10.

Colexiados plenamente satisfeitos coas perspectivas de futuro laboral (en %)

Medios	9	10
Axencias	0	0
Gabinetes	1,6	7,9
Prensa dixital	0	0
Prensa escrita	2	0
Radio	2,9	7,2
Televisión	1,5	3
Outros	7,1	3,6

Ao interrogar os colexiados sobre o clima laboral da súa empresa resulta que polo xeral se amosan máis satisfeitos que con respecto ao seu futuro na empresa, en especial os que traballan en gabinetes de comunicación, pois o 12,7% dos mesmos valora cun 9 o clima que se respira no seu lugar de traballo e ata un 22,2% considera que merece ser puntuado cun 10. Os máis desconformes son os colexiados empregados en medios de prensa escrita que valoran esta cuestión cun 9 o 6,1% e cun 10 o 3,1%.

Colexiados plenamente satisfeitos co clima laboral da súa empresa (en %)

Medios	9	10
Axencias	0	25
Gabinetes	12,7	22,2
Prensa dixital	12,5	12,5
Prensa escrita	6,1	3,1
Radio	5,8	5,8
Televisión	6	4,5
Outros	7,1	17,9

Sobre os medios de que dispoñen os membros do Colexio para desenvolver o seu labor diario, atopámonos con que outra vez os enquisados que traballan en gabinetes son os que mellor valoran esta cuestión, outorgándolle o 9,5% un 9 e outro 9,5% un 10. Na contra, ningún colexiado empregado en axencias lle outorga a esta cuestión un 9 ou un 10.

**Colexiados plenamente satisfeitos cos medios dos que dispoñen para desenvolver o seu traballo
(en %)**

Medios	9	10
Axencias	0	0
Gabinetes	9,5	9,5
Prensa dixital	0	12,5
Prensa escrita	6,1	5,1
Radio	2,9	4,3
Televisión	1,5	1,5
Outros	10,7	3,6

En último lugar, sobre o recoñecemento profesional do seu traballo, o 14,3% dos colexiados que traballan para gabinetes de comunicación valórao cun 9, mentres que ningún traballador de axencias considera que o seu labor está ben recoñecido pola profesión e, polo tanto, non lle outorgan a esta cuestión nin un 9 nin un 10.

Colexiados plenamente satisfeitos co seu recoñecemento profesional (en %)

Medios	9	10
Axencias	0	0
Gabinetes	14,3	4,8
Prensa dixital	12,5	0
Prensa escrita	4,1	1
Radio	5,8	2,9
Televisión	6	1,5
Outros	3,8	11,5

4.1.2.14. O último ano

Os niveis intermedios de satisfacción dos colexiados galegos non provocaron, non entanto, que sentisen gañas de mudar de empresa e, de feito, tan só un de cada tres (36%) experimentou este desexo. Ocorre algo semellante con respecto ao abandono da profesión, xa que pouco máis dun terzo (38%) dos membros do CPXG en activo desexaron isto no último ano.

Tres de cada catro colexiados (76%) confirman que non sufriron ningún tipo de discriminación por cuestión de sexo nos últimos meses, aínda que un de cada catro (26%) asegura coñecer algún caso de alguén que si padeceu este tipo de discriminación

no seu medio ou noutro alleo. Nesta mesma liña, das persoas que sufriron algún tipo de discriminación por mor do seu sexo, un 90,6% sostén coñecer máis casos que o seu.

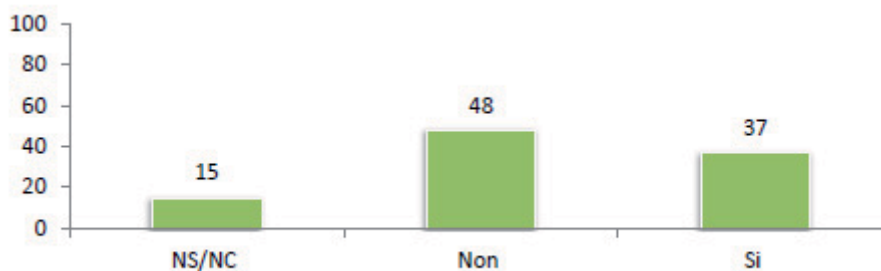
Táboa resumo de discriminación por sexo (en %)

Sufriu discriminación por sexo		
Si	Non	NS/NC
8	76	16
Coñece algún caso de discriminación por sexo		
Si	Non	NS/NC
26	57	15

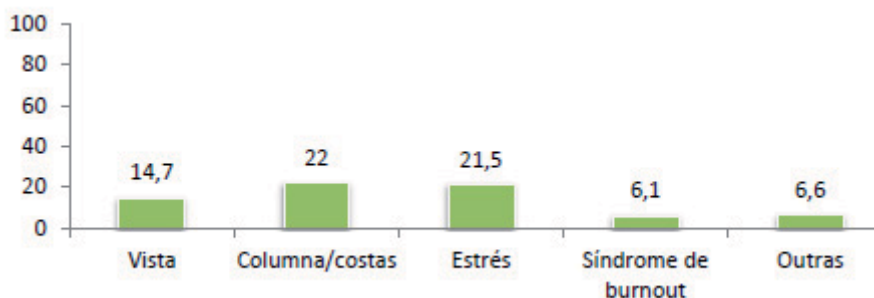
Case a metade dos colexiados galegos (48%) afirma non padecer ningunha doenza derivada ou relacionada directamente co seu traballo, aínda que tamén se rexistra un 37% que sufriu algún tipo de enfermidade durante o ano pasado e un 15% que opta por non contestar esta cuestión.

Tiveron problemas de columna o 22% dos colexiados e padeceron estrés o 21,5%. O 14,7% vincula os seus problemas de saúde con cuestións de vista e o 6,1% asegura sentirse *queimado* no traballo, é dicir, o coñecido cientificamente como a síndrome de *burnout*:

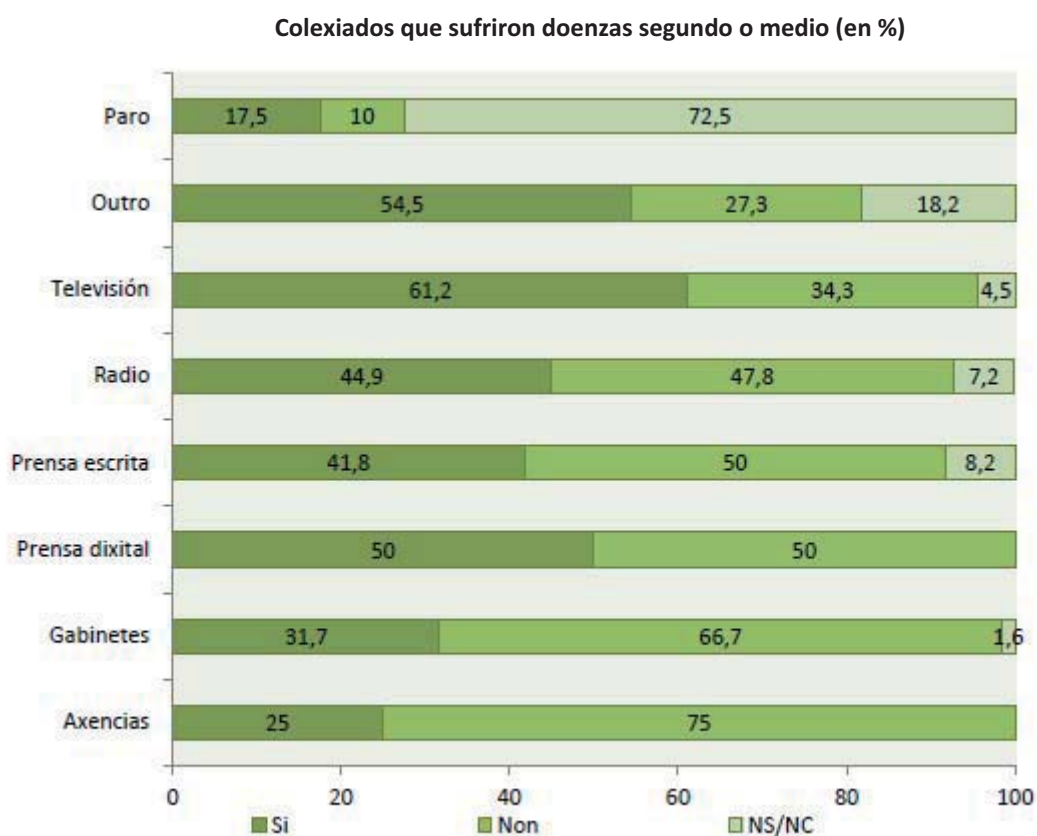
Doenzas relacionadas co traballo (en %)

Tipos de doenzas (en %, resposta múltiple)

É importante a presenza de colexiados que aseguran que sufriron algún tipo de doenza no desempeño do seu traballo na televisión (34,3%), na prensa dixital (50%), na radio (44,9%), na prensa escrita (41,8%) e nos postos de traballo agrupados na categoría outros (54,5%). Pola contra, é nas axencias (25%) enos gabinetes (31,7%) e onde menos colexiados afirman que padeceron algunha enfermidade ligada á profesión.

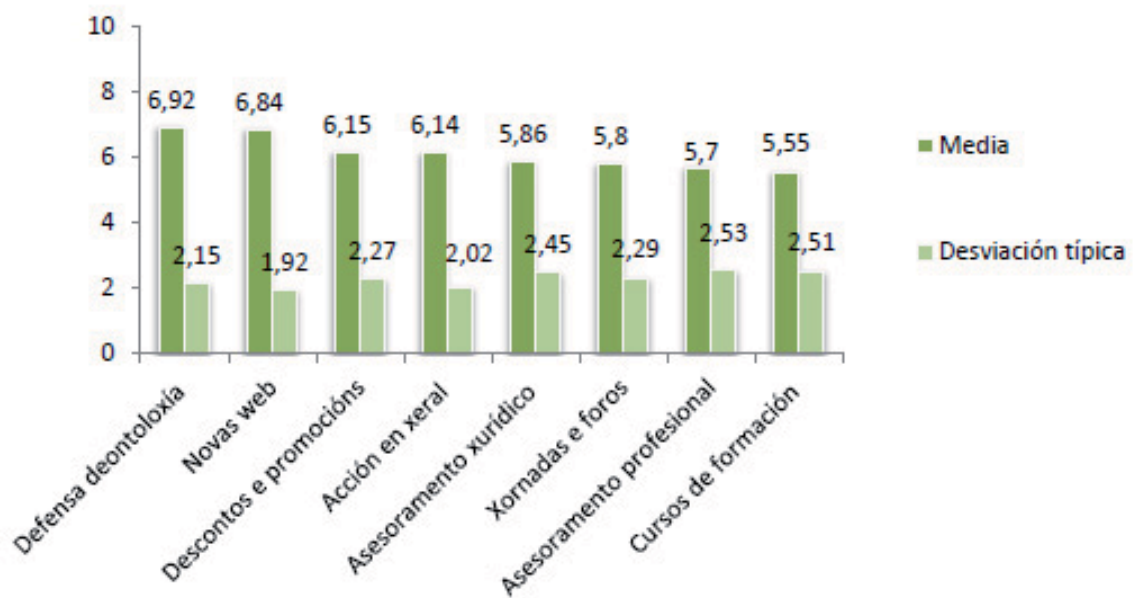
4.1.2.15. Satisfacción coa actividade do CPXG

Nunha primeira lectura dos resultados acerca da satisfacción dos colexiados galegos coa actividade desenvolvida polo CPXG o primeiro que sorprende é o alto nivel de abstención nas respostas. De feito, o 63% dos enquisados evitan responder acerca do nivel de satisfacción co asesoramento xurídico prestado polo Colexio, o 58% acerca do nivel profesional, o 39% sobre os cursos de formación, o 40% sobre os foros e as xornadas organizadas, o 36% acerca dos descontos e promocións e o 23% acerca das informacións da web corporativa, polo que os colexiados ou non usan ou descoñecen estes servizos.

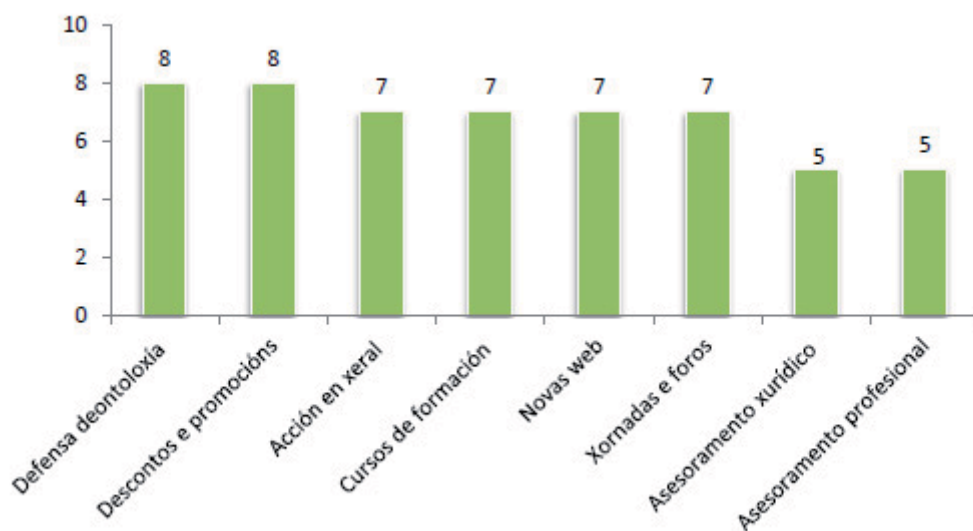
Ao facermos unha análise pormenorizada dos datos, atopamos que o grao medio de satisfacción cos diferentes ítems relacionados co Colexio que manifestan os colexiados apenas supera o aprobado (5 puntos). Neste sentido, o nivel de satisfacción máis alto rexístrao a defensa da deontoloxía (6,92), mentres que o máis baixo os cursos de formación (5,55). O asesoramento xurídico sitúase en 5,86 puntos, o profesional en 5,70 e as xornadas e os foros en 5,80. O nivel aumenta un pouco con respecto aos descontos e ás tarifas promocionais (6,15 puntos) e tamén en relación coas informacións difundidas na web do Colexio (6,84).

Con todo, a valoración media que os colexiados atribúen á acción do Colexio en xeral sitúase en 6,14 puntos, aínda que a moda das respostas chega ao 7.

Media e desviación típica do nivel de satisfacción dos colexiados co CPXG (sendo 0 nada e 10 totalmente)

Moda do nivel de satisfacción dos colexiados co CPXG (sendo 0 nada e 10 totalmente)

Malia que a valoración que realizan os colexiados do Colexio non é excesivamente satisfactoria, case a metade deles (49%) recoñecen o seu labor e a súa importancia e aseguran coñecer a súa funcionalidade (47%). Neste sentido, a media de coincidencia co ítem de que o CPXG non vale para nada é de 2,62 puntos e co de que descoñecen a súa funcionalidade é de 2,83 puntos, mentres que a moda das respostas se sitúa en ambos os dous casos en 1 punto sobre 10.

4.2. A situación dos licenciados en Galicia

4.2.1. *Introdución: o perfil do licenciado en Xornalismo na USC nos últimos 10 anos*

A partir da información extraída do rexistro de licenciados en Xornalismo pola Universidade de Santiago de Compostela (USC) nos últimos dez anos (2001-2010) debuxamos un retrato do perfil de xornalista licenciado nesta universidade na última década, a única do Sistema Universitario Galego na que se imparte esta titulación.

A análise permite constatar que as mulleres representan unha clara maioría dos licenciados en Xornalismo en Galicia (76,85%). A media de idade dos licenciados nas dez últimas promocións sitúase en 26,65 anos (26,92 anos no caso dos homes e 26,56 nas mulleres). Xeograficamente Santiago de Compostela condensa a maior porcentaxe de licenciados que exercen a profesión (23%), seguida dos que non exercen na comunidade autónoma galega (17%); na cidade da Coruña traballan o 16% e en Vigo o 6%. Con respecto ao soporte no que traballan, a prensa escrita aglutina o maior número de licenciados (15%), aínda que é salientable que un 19% dos enquisados afirma traballar noutros medios, diferentes dos soportes tradicionais –prensa, radio e televisión-, da prensa dixital e dos gabinetes de comunicación.

4.2.1.1. *Medio*

Analizando as respostas facilitadas polos licenciados enquisados podemos concretar que:

- A prensa escrita segue sendo o soporte que máis licenciados emprega na nosa comunidade.
- Un 20% dos enquisados afirma traballar noutros medios de comunicación distintos dos soportes tradicionais, dos novos soportes e dos gabinetes de comunicación.
- Os gabinetes de comunicación e a televisión son os outros sectores que representan unha maior porcentaxe de licenciados enquisados.
- A porcentaxe de licenciados en Xornalismo que indicaron estar traballando en radio, prensa dixital, e axencias é baixa.
- Un de cada tres licenciados está parado (32%).

SOPORTE	Xornalistas	Porcentaxe
Prensa dixital	11	4
Radio	10	4
Televisión	32	12
Gabinetes	36	13
Axencias	11	4
Prensa escrita	41	15
Outros	57	20
Non respostada	80	29
TOTAL	278	100

4.2.1.2. Idade e sexo

A media de idade dos licenciados enquisados é de 26,65 anos, o que evidencia o éxito dos matriculados á hora de rematar os estudos, pois a licenciatura é de catro anos, é dicir, o estudante que leve curso por ano debería rematar con 21 ou 22 anos. No caso dos homes a media ascende ata os 26,92 anos, mentres que no das mulleres sitúase en 26,56. No referente ao sexo, dos 968 licenciados na últimas dez promocións pola USC o 76,85% son mulleres e o 23,14% son homes.

IDADE	Xornalistas	Porcentaxe
MENOS DE 26	87	31,29
26 a 30	150	53,95
31 a 35	20	7,19
MÁIS DE 35	5	1,79
TOTAL	278	100
MEDIA:	26,65 anos	

4.2.1.3. Estudos

Por tratarse dunha enquisa realizada entre licenciados en Xornalismo pola USC todos os que responderon posúen esta titulación, pero, ademais, un 31% teñen cursado un máster adicional e o 1% son doutores.

NIVEL DE ESTUDOS	Enquisados	Porcentaxe
Licenciado en Xornalismo	183	66
Licenciado en Xornalismo con máster	87	31
Doutor en Xornalismo	3	1
Non respostada	4	1
TOTAL	278	100

4.2.1.4. Demarcación

A maioría dos licenciados en Xornalismo traballa en Santiago de Compostela (23%), na Coruña (14%) e en Vigo (6%), principais cidades de Galicia por número de habitantes e por actividade económica e industrial. Nas outras catro grandes cidades galegas, Pontevedra, Lugo, Ourense e Ferrol, exercen a profesión o 6%, o 4%, o 1% e o 2% respectivamente. Porén, unha elevada porcentaxe dos licenciados das dez últimas promocións traballa fóra da comunidade autónoma galega (17%):

DEMARCACIÓN	Porcentaxe
A Coruña	28
Ferrol	2
Lugo	4
Ourense	1
Pontevedra	6
Vigo	6
Santiago de Compostela	23
Fóra de Galicia	17
Non respostada	28
TOTAL	100

4.2.1.5. Radiografía do licenciado en Xornalismo

O perfil de licenciado responde a unha muller duns 26 anos, titulada en Xornalismo, que traballa nun medio dos denominados tradicionais (principalmente en prensa escrita) en Santiago de Compostela ou fóra de Galicia e que conta cun contrato a tempo completo. O seu salario bruto sitúase arredor dos 1.411 euros ao mes e traballa de media 8,08 horas diarias, cinco días á semana. No relativo ao seu labor profesional, os licenciados adxudican un aprobado escaso ás condicións laborais (5,11 puntos de media), mantendo unha posición de relativa conformidade co desenvolvemento do traballo no plano presente e deixando, en consecuencia, as visións máis negativas para o futuro.

Nunha xornada laboral cotiá asegura que cobre máis temas dos sinalados polos xefes, emprega habitualmente informacións remitidas polos gabinetes, pero considera que estas deben ser contrastadas. Pensa, ademais, que no seu centro de traballo se valora como habilidade principal a rapidez, propoñer novos temas e acatar as ordes dos superiores, pero, en cambio, posuír unha axenda de fontes propia ou respectar o

código deontolóxico son os factores que consideran como menos valorados polos xefes.

En canto ao uso de internet, un 87% recoñece empregalo os sete días das semana principalmente a través de dispositivos como o ordenador portátil e o persoal, cobrando cada vez máis relevancia a utilización de dispositivos móbiles (teléfonos móbiles e *smartphones*).

No relativo ao grao de satisfacción persoal, os licenciados amosan un nivel de pesimismo maior que o dos colexiados enquisados. Así o demostra o feito de que as condicións laborais aproben con pouco máis dun cinco de media, mentres as valoracións máis positivas se sitúan en ítems de menor relevancia como a actividade que realizan, o clima laboral da empresa para a que traballan e os medios de que dispoñen para desenvolver as tarefas diarias. Xunto ao aprobado escaso das condicións laborais sitúanse tamén os salarios e o recoñecemento profesional. O suspenso recae nas perspectivas de futuro (4,26), factor onde os licenciados se amosan máis pesimistas.

Todo o anterior xustifica que unha maioría do 45% considerase a posibilidade de abandonar a profesión no último ano e catro de cada dez licenciados (40%) pensasen en mudar de empresa. Pola contra, só o 31% recoñece ter padecido algunha doenza vinculada ao traballo fronte a case un 40% que negan esta posibilidade. As enfermidades máis acusadas son o estrés, seguido da columna e os problemas de visión.

PERFIL DOS LICENCIADOS EN XORNALISMO	
Idade	Media: 26,65 anos Homes: 26,92 anos / Mulleres: 26,56 anos
Demarcación	Santiago: 23% / Fóra de Galicia: 17%
Medio	Prensa: 15% / Radio: 4% / Televisión: 12% / Gabinetes: 13% / Outros medios: 20%
Contrato	Tempo completo: 35% / Obra: 8%
Calendario	5,07 días/semana
Xornada laboral	8,08 h/día
Informacións elaboradas	1-2: 12% 3-4: 13% 5-máis de 5: 14% Ningunha: 21% NS/NC: 41%

Criterios de selección de noticias	Por criterios xornalísticos: 23% Por criterios políticos: 8% Por criterios económicos: 11% NS/NC: 58%
Salario	Menos de 600€: 5,75 % De 600 a 1.199€: 21,58 % De 1.200 a 1.799€: 19,42 % Máis de 1.800€: 12,94% Non contesta: 40,28%
Grao de satisfacción coas condicións laborais	5,11
Desexo de mudar de empresa	Si: 41% / Non: 24%
Desexo de abandonar a profesión	Si: 45% / Non 33%
Problemas de saúde	O 31% sufriu algunha doenza relacionada coa súa actividade profesional
Uso de internet	7 días á semana: 87%
Nivel de autocensura	4,46
Colexiados	6%

Ao longo dos case dez anos que van desde que saíra á luz o informe do ano 2002, a situación laboral dos licenciados en Xornalismo pola USC tornou substancialmente, sobre todo por mor da crise económica. Así, por exemplo, o nivel de satisfacción coas condicións laborais reduciuse máis dun punto desde o 6,6 do ano 2002 ao 5,11 da actualidade, mentres que o número de xornalistas que afirman que padeceron algún tipo de doenza relacionada co exercicio da profesión subiu unha media de 11 puntos porcentuais (20% de 2002 ao 31% de 2011), aínda que a duración da xornada laboral e o número de días de traballo se manteñen iguais.

En canto ao salario a evolución tamén é significativa, xa que mentres que no ano 2002 os profesionais cobraban, polo xeral, uns 900 euros netos ao mes, na actualidade gañan de media 1.411,27 euros brutos ao mes. Isto provoca que a satisfacción salarial dos licenciados aumentase, pasando do 5,49 (sobre 10) que se rexistraba en 2002 ao 5,38 de 2011. Na mesma liña, a carón do crecemento dos salarios tamén se produciu o aumento da taxa de desemprego, pasando do case 15,2% de 2002 ao 32 % na actualidade.

No relativo á demarcación Santiago segue sendo a cidade onde máis xornalistas traballan, un 23% en 2011, pero tamén é moi destacado que un 19% traballa fóra de Galicia. A prensa segue sendo o medio no que máis xornalistas traballan, a pesar de que baixa dun 25,8% ata un 15%, seguida polos gabinetes (baixan dun 16,3% ata un 13%) e a televisión (que baixa dun 19,2% ata un 12%). É curioso que a pesar da

evolución do uso de internet nos últimos anos a porcentaxe de xornalistas dedicados á prensa dixital continúa a ser residual malia que aumenta lixeiramente (cun 2,9% no 2002 e un 4% no 2011). Porén, o grande incremento de xornalistas que din dedicarse a outros medios (20% no 2011 fronte a 2,5 no 2002) débese a que moito licenciados que traballan en medios dixitais non o fan necesariamente na prensa dixital e marcaron a opción de “outros”.

EVOLUCIÓN DO PERFIL DO LICENCIADO EN XORNALISMO GALEGO (2002-2011)			
CATEGORÍAS	2002	2011	
Sexo	Homes: 26,5% Mulleres: 73,5%	Homes: 23,14% Mulleres: 76,85%	
Nivel de estudos	Outra licenciatura: 18,6% Idiomas: 12,8% Doutoramento: 11,8% CAP:8,4% Máster:8,2% Posgrao:7,2% Informática: 6,2% Audiovisual: 5% Outros: 3,3%	Licenciados en Xornalismo: 66% Licenciados en Xornalismo con máster: 31% Doutor: 1%	
Medios	Prensa: 25,8% Televisión: 19,2% Gabinetes: 16,3% Radio: 7,5% Prensa dixital:2,9%	Prensa: 15% Outros: 19% Gabinetes: 13% Televisión: 12% Prensa dixital: 4%	
Salarios (% sobre os que indicaron o seu salario)	Menos de 600	13,2%	9,63 %
	De 600 a 900€	30,1%	12,04%
	De 900 a 1.200€	29,8%	24,09%
	De 1.200 a 1.500€	16,5%	16,86%
	De 1.500 a 1.800€	6,6%	15,66 %
	Máis de 1.800€	3,3%	21,68%
Horas/día	7,97	8,07	
Calendario	5 días/semana	5,07 días/semana	
Contrato	Fixo: 37,2%	Tempo completo: 35%	
Desemprego	15,2%	32%	
Satisfacción laboral	6,28 (de 1 a 10)	5,11 (de 1 a 10)	
Satisfacción salarial	5,49 (de 1 a 10)	5,38 (de 1 a 10)	

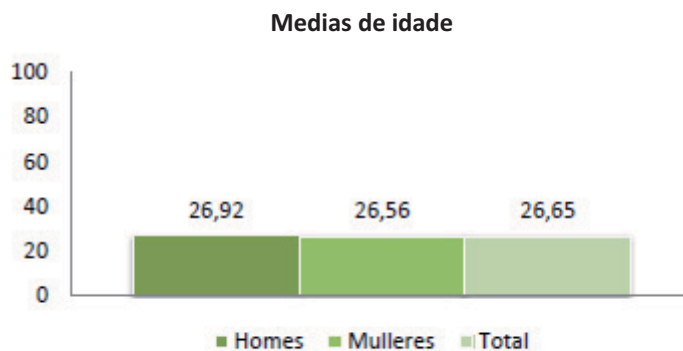
4.2.2. Análise en profundidade dos licenciados en Xornalismo na USC (2001-2010)

4.2.2.1. Sexo e idade

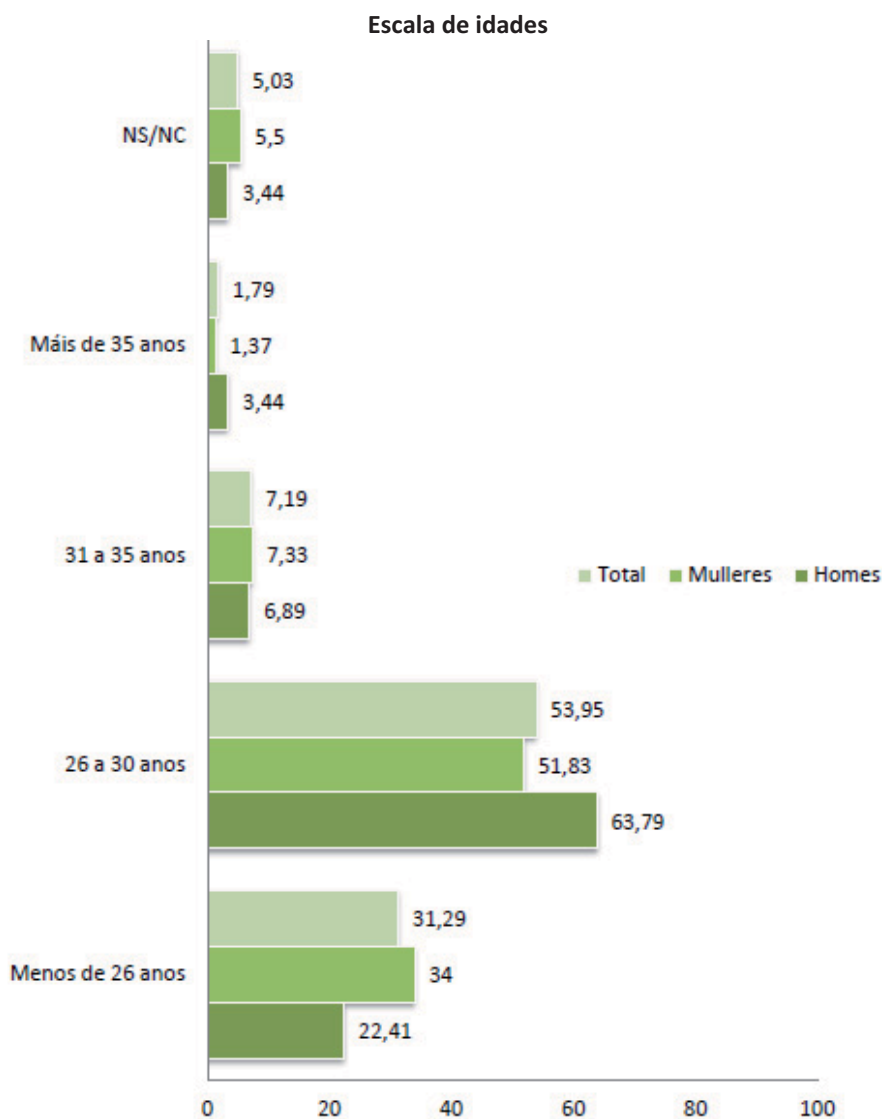
Do universo de licenciados nas dez últimas promocións (968), un 76,85% son mulleres e un 23,14% son homes. Estes datos revelan que no futuro as mulleres serán a maioría das que exerzan a profesión.

A media de idade dos licenciados que responderon a enquisa é de 26,65 anos (26,92 anos de media para os homes e 26,56 para as mulleres). Hai que ter en conta que os enquisados pertencen ás promocións que remataron os estudos entre o 2001 e o 2010, polo que as idades dos enquisados abrangerían principalmente entre os 31 e os 22 anos.

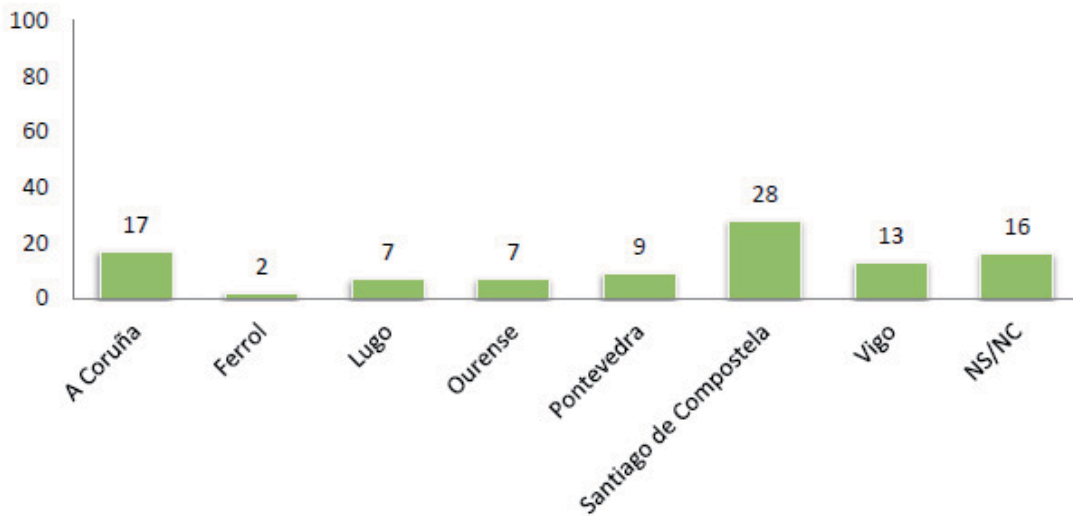
A franxa de idade onde se concentran máis licenciados é a que vai dos 26 aos 30 anos (53,95%) tanto no caso dos homes coma no das mulleres:

4.2.2.2. Demarcación

A cidade onde máis licenciados traballan é Santiago de Compostela (23%), sede da CRTVG e principal foco informativo da comunidade por ser a capital da comunidade. É moi significativo o dato de que o 17% dos licenciados traballa fóra de Galicia. Logo, o maior grupo de licenciados atópase na cidade da Coruña (14%), seguida por Vigo (6%) e Pontevedra (6%). No resto das cidades galegas, Lugo, Ferrol e Ourense traballan o 4%, o 2% e o 1% respectivamente. Un 45 % dos enquisados non responderon a pregunta porque se atopan actualmente no paro ou porque traballan en localidades galegas que consideran que non se adscriben a ningunha das demarcacións establecidas.

Demarcación de trabajo

4.2.2.3. Soporte

A maioría dos licenciados en Galicia traballan nos denominados medios tradicionais: o 15% en prensa escrita, o 4% en radio e outro 12% en televisión. Os gabinetes teñen tamén unha presenza importante xa que empregan un 13% dos enquisados. Nas axencias de noticias traballan o 4% dos enquisados. No tocante aos novos soportes, o 4% di traballar na prensa dixital e o 20% afirma traballar noutros medios distintos de todos os anteriores.

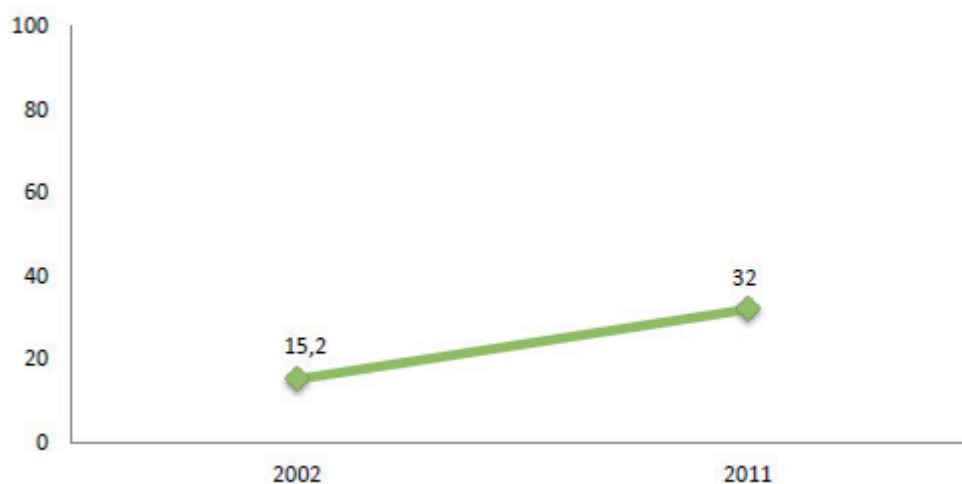

Ao comparar estes resultados cos obtidos co informe elaborado no 2002 pola USC sobre a inserción laboral dos licenciados en Xornalismo atopámonos con que a presenza en medios tradicionais tende a reducirse na actualidade. Naquel estudo a maioría dos enquisados traballaban en prensa escrita (33,8%), o 25,4% facían na

televisión, o 8,8% na radio e o 21,8% en gabinetes. Non entanto, as axencias só representaban o 2,1% dos enquisados, mentres que a prensa dixital mantense no 4%.

En canto ao número de licenciados parados, a cifra experimenta un ascenso desde o ano 2002, cando supoñía un 15,2% do total, mentres que no ano 2011 aumenta a un 32%.

Evolución do paro (2002-2011, en %)

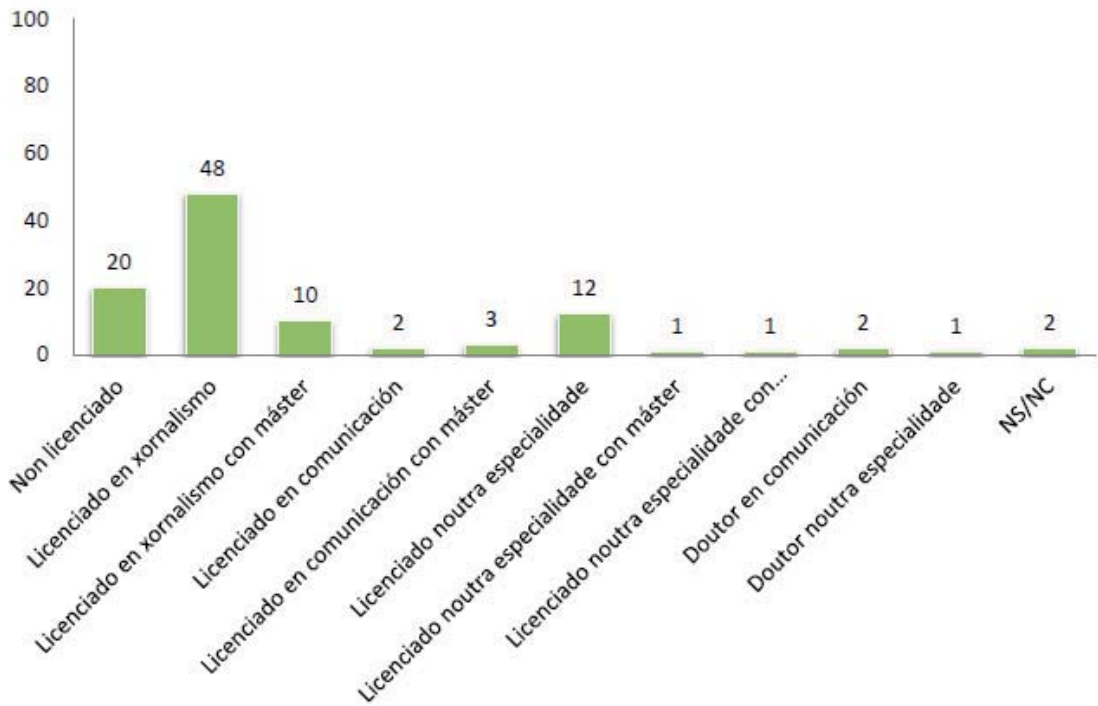
No tocante ao número de homes e mulleres que traballan en cada soporte destaca o feito de que as mulleres son maioría en todos os soportes, superando en todos os casos o 70%:

SOPORTE	Homes %	Mulleres %
Axencias	9,1	90,9
Gabinetes	22,2	77,77
Prensa dixital	18,2	81,8
Prensa escrita	24,4	75,6
Radio	10	90
Televisión	28,1	71,9
Outros	17,5	80,7

4.2.2.4. Nivel de estudos

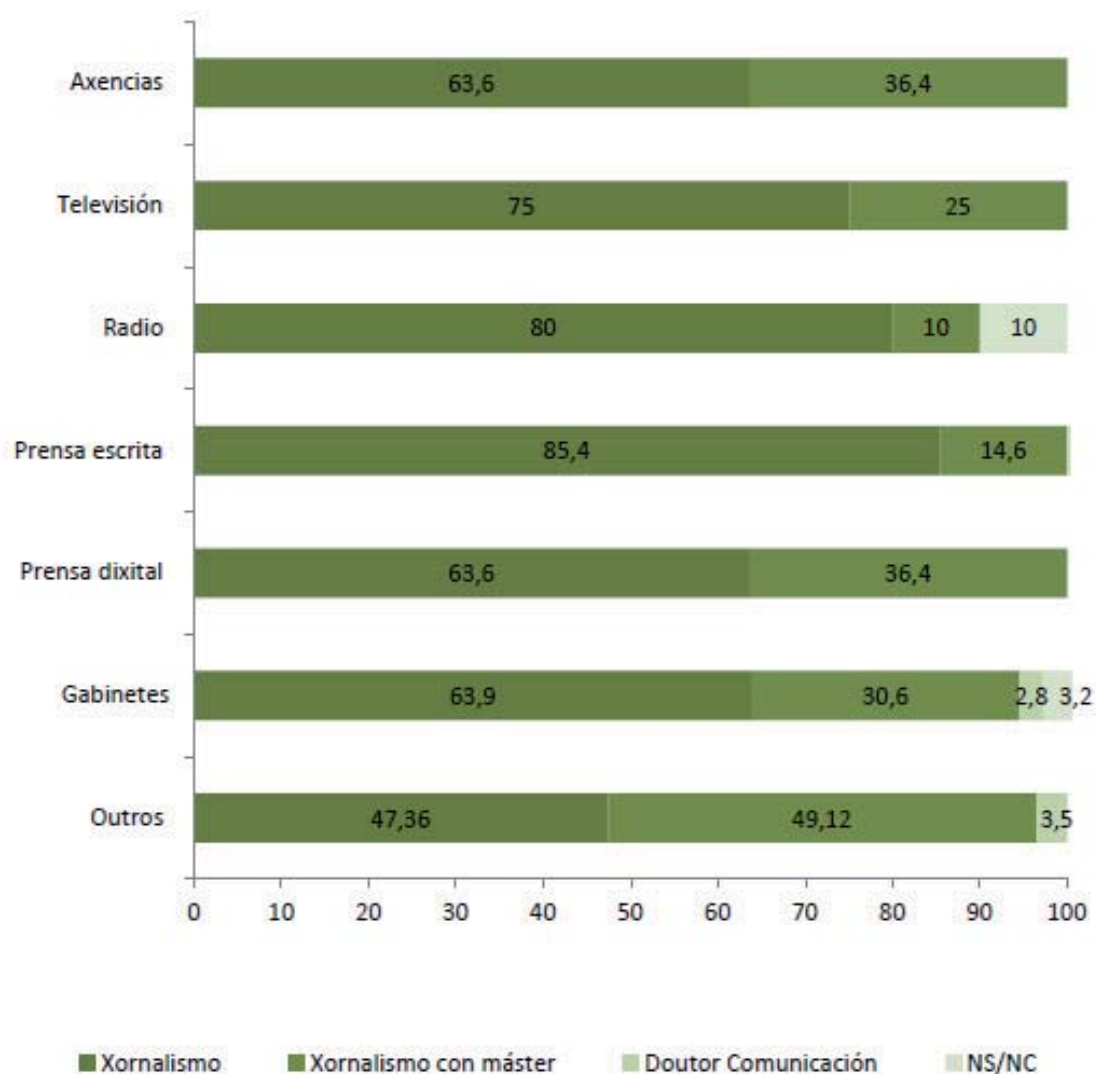
Por tratarse dun estudo sobre licenciados todos os enquisados posúen a titulación en Xornalismo. A maioría teñen soamente esta titulación (66%), case un terzo (31%) ademais de cursar esta carreira realizou algún máster e o 1% é doutor en Comunicación.

Nivel de estudos (%)

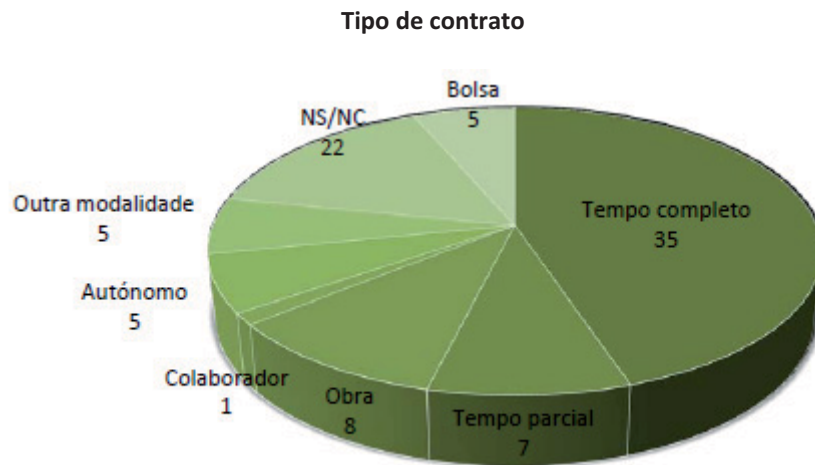
Dentro dos diferentes soportes, os enquisados que posúen soamente a licenciatura en Xornalismo son maioría na prensa escrita (85,4%), na radio (80,0%) e na televisión (75%). Os licenciados con máster representan case a metade (49,12%) dos traballadores doutros medios e os doutores son minoría en todos os soportes, a maioría aparecen vinculados a gabinetes (2,8%) e a outros medios (3,5%):

Estudos por medio (%)

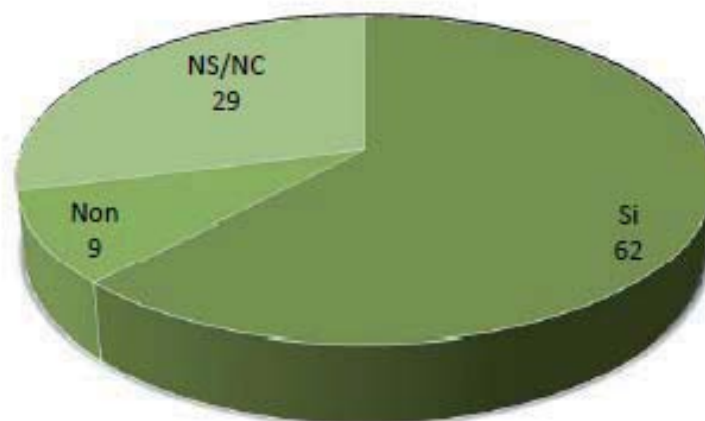

4.2.2.5. Contratos

No relativo ao tipo de contrato, a maioría dos licenciados confirma ter un contrato a tempo completo (35%), un 7% di telo a tempo parcial, un 8% por obra, un 5% como autónomo ou *freelance* e un 1% como colaborador; aínda que tamén se rexistra un 12% que traballa sen contrato. A maioría asegura que a actividade que desenvolve corresponde coa actividade que figura no seu contrato de traballo (62%), fronte ao 9% que di realizar tarefas diferentes ás estipuladas no momento da contratación.

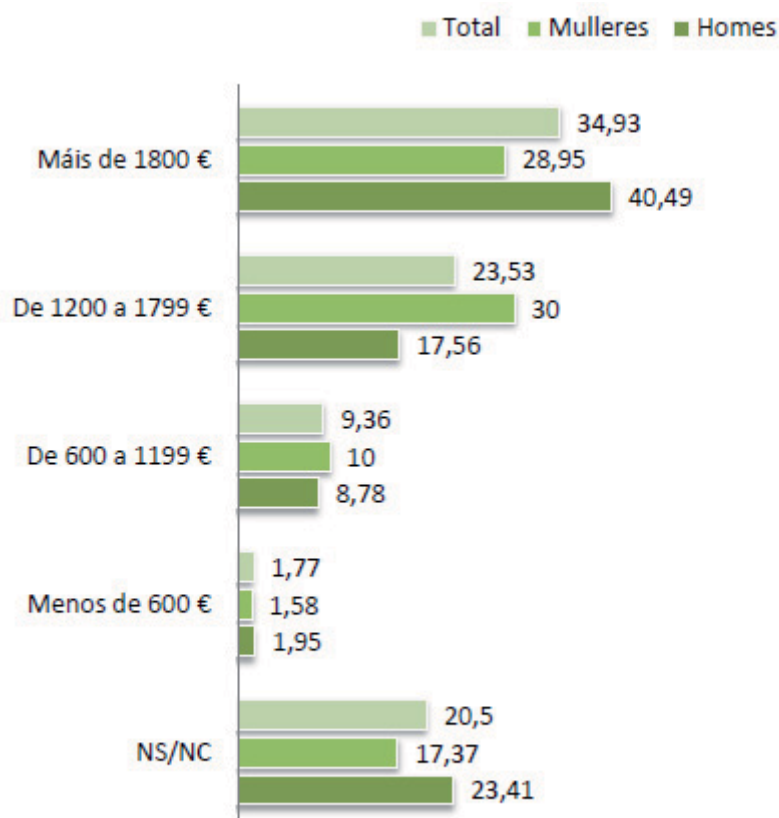

Correspondencia entre contrato e traballo desenvolvido

En canto ao salario, a media salarial dos licenciados ascende aos 1.411,27 euros brutos mensuais, sendo a franxa salarial máis alta onde se atopan máis xornalistas, a de salarios superiores aos 1.800 euros (12,94%). Aínda que esta franxa resulta a maioritaria nas mulleres, no caso deles representa o 40,5% do total, mentres que no delas a porcentaxe descende ata o 29%.

Franxas salariais sobre o total dos enquisados

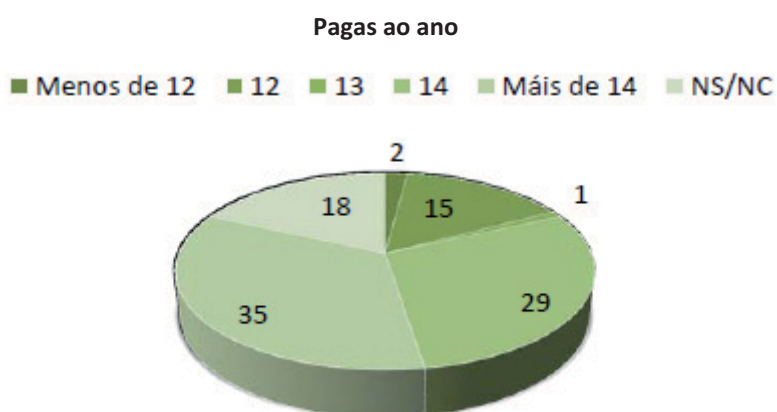

SALARIOS	Porcentaxe sobre os que responderon a enquisa	Porcentaxe sobre os que facilitaron o seu salario
Menos de 600€	5,75	9,63
De 600 a 899€	7,19	12,04
De 900 a 1.199€	14,39	24,09
De 1.200 a 1.499€	10,07	16,86
De 1.500 a 1.799€	9,35	15,66
Máis de 1.800€	12,94	21,68
Non contesta (NS/NC + paro + variable)	40,31	-
TOTAL	100	100
Media: 1.411,27 euros		

SALARIOS	Homes	Mulleres
	Porcentaxe	Porcentaxe
Menos de 600€	3,45	6,42
De 600 a 899€	12,07	5,96
De 900 a 1.199€	17,24	13,49

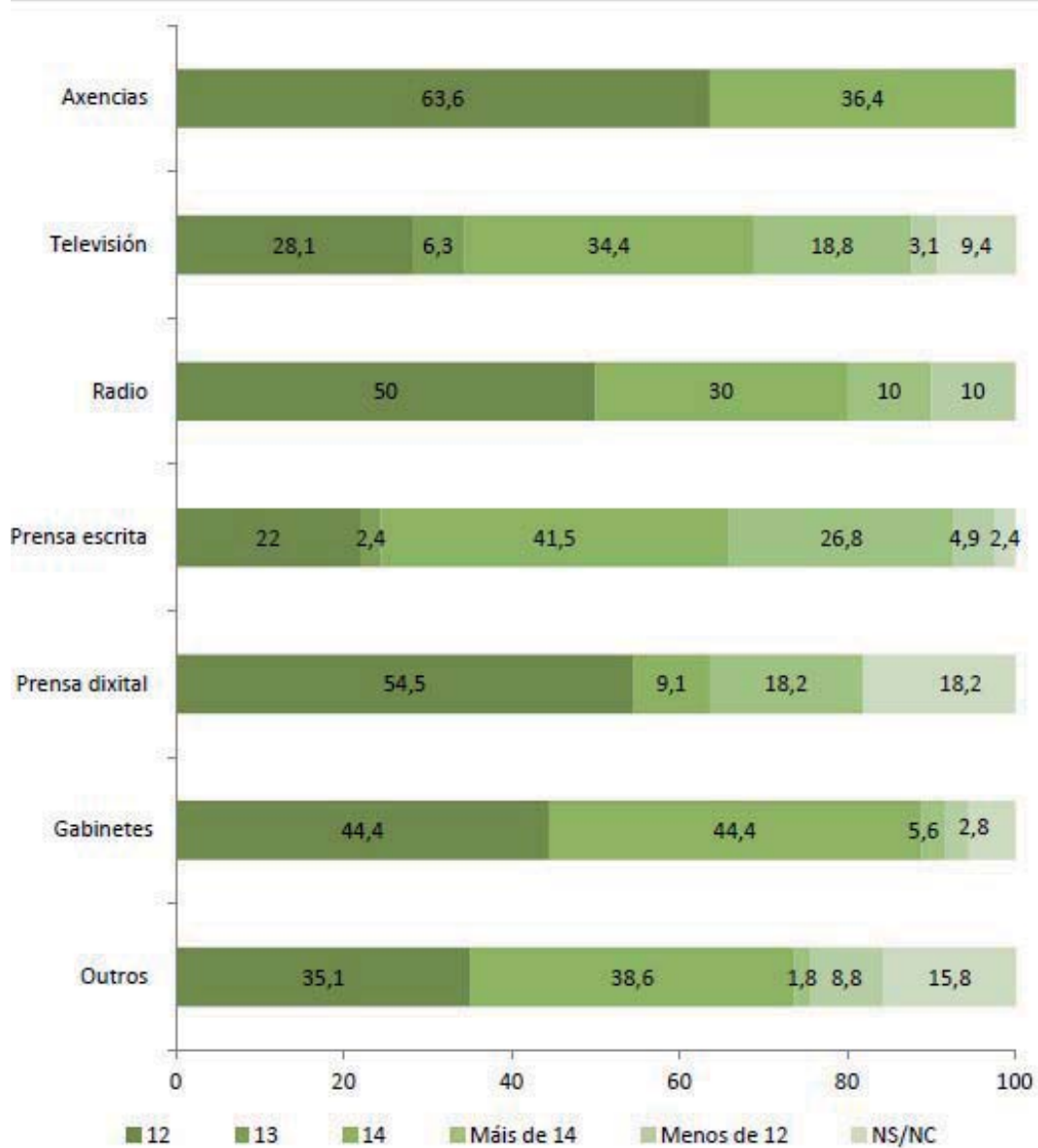
De 1.200 a 1.499€	8,62	10,55
De 1.500 a 1.799€	6,89	10,09
Máis de 1.800€	18,96	11,47
Non contesta (NC+ Variable)	32,75	42,66
TOTAL	100	100

En canto ao número de pagas ao ano, máis dun cuarto (27%) responderon que percibían 14, outros tantos (27%) que tiñan só 12, un 8% sinalou que percibía máis de 14 pagas, un 1% 13 pagas e o 4% sinalou ter menos de 12 pagas ao ano:

Nos gabinetes é onde se rexistra o maior número de enquisados (44,4%) que cobran 14 pagas anuais, mentres que na prensa dixital é onde menos, ao confirmar só o 9% que percibían 14 retribucións por ano. Con todo, na prensa dixital existe un 18,2% de licenciados que asegura recibir máis de 14 pagas anuais, situación só superada na televisión (18,8%) e na prensa escrita, onde un 26,8% dos traballadores reciben máis de 14 pagas ao ano. Nas axencias atópanse a maioría de licenciados que cobra só 12 pagas por ano traballado (63,6%), seguidas pola prensa dixital (54,5%):

Pagas por medio e ano traballado

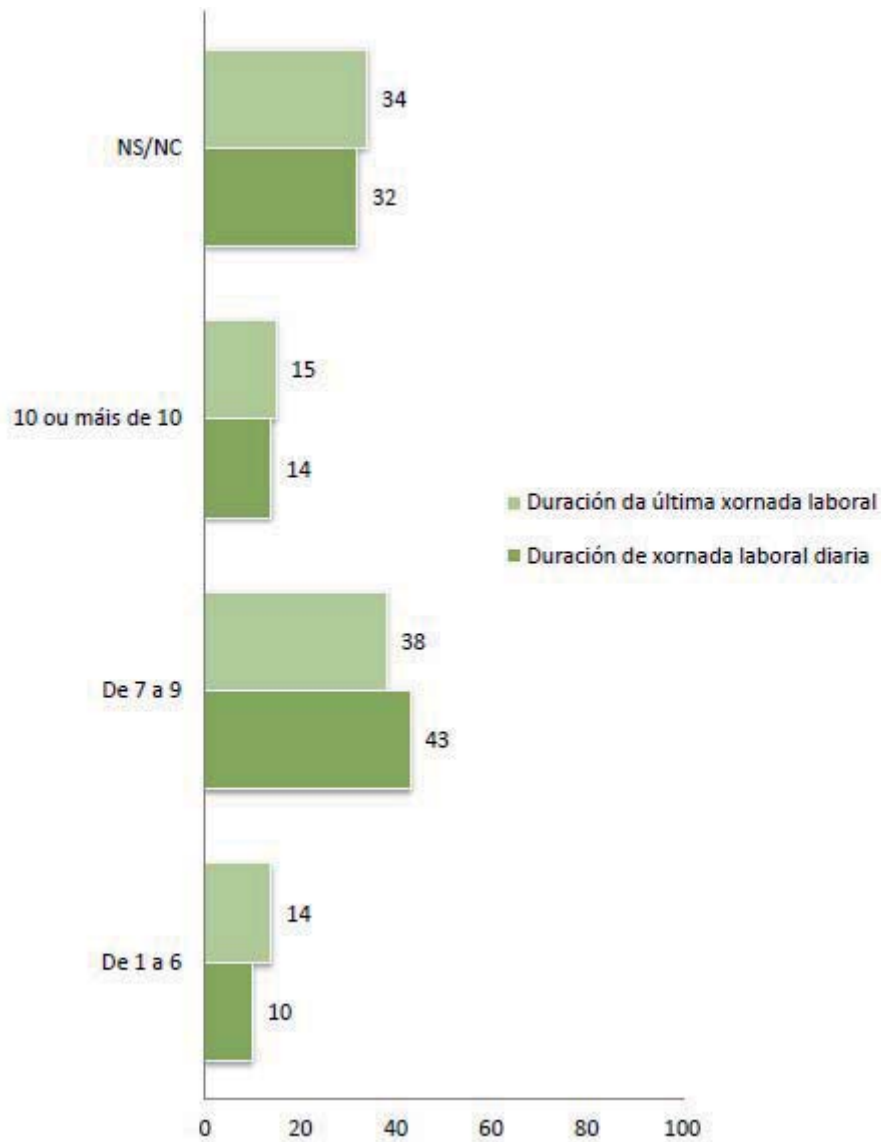

4.2.2.6. Horarios

Os licenciados en Galicia traballan de media 8,07 horas: un 17% traballa 8 horas diarias, un 14% 9 horas, un 12% 7 horas e outro 9% sostén traballar 10 horas diarias. Un 1% dos xornalistas enquisados afirmou traballar 14 horas diarias.

Ao preguntarles aos xornalistas cantas horas traballaron na última xornada laboral que tiveron, os datos antes expostos son moi similares. A porcentaxe de licenciados que asegura traballar 8 horas diarias continúa no 17%, os que traballan 9 horas baixan ao 9%, os que traballan 7 continúan no 12% e os que traballan 10 horas aumentan ao 10%:

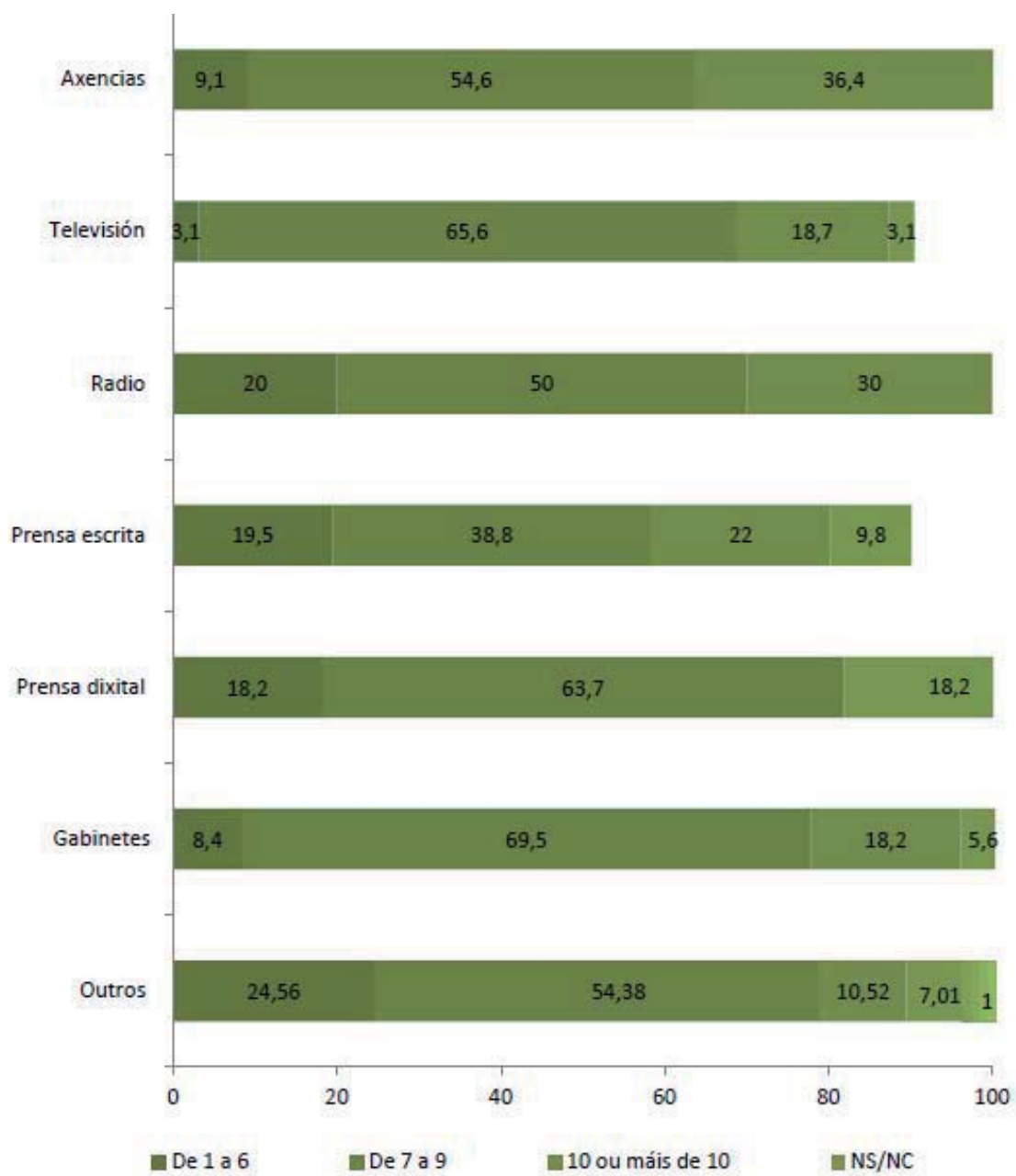
Duración da xornada laboral en número de horas

Ao cruzar os datos cos medios resulta que é na radio onde a maioría dos profesionais (40%) traballa 8 horas diarias, seguida de preto pola prensa dixital (36,4%). A maioría de profesionais que traballan 9 horas diarias son empregados de axencias (45,5%) e o 30,6% de gabinetes.

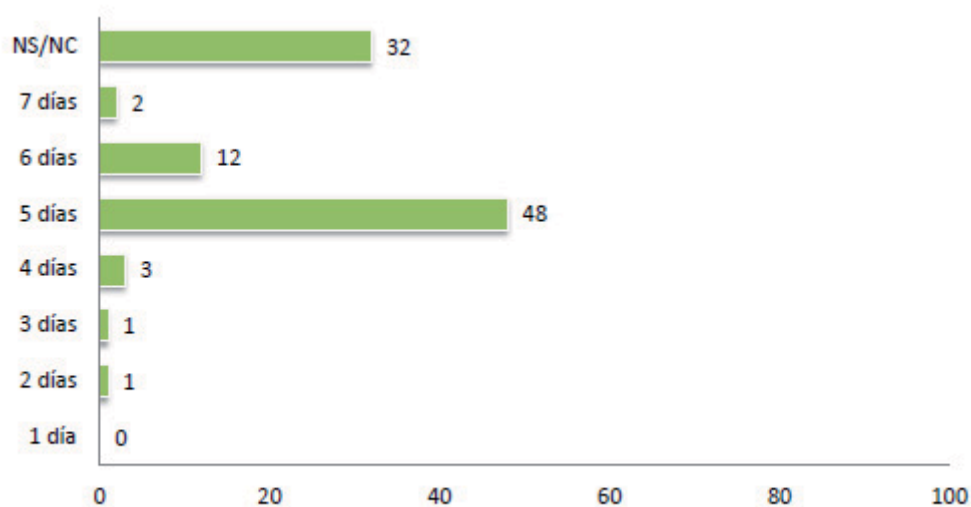
Dos que traballan dez horas por xornada a maioría fano tamén na radio (30%), mentres que no lado oposto ningún traballador de prensa dixital recoñece que traballa máis de 9 horas diarias. En televisión rexístrase un 9,4% de traballadores que asegura traballar máis de 14 horas diarias:

Horas traballadas por medio

En canto aos días que traballan á semana, a media sitúase en 5,07 días, sostendo, precisamente a maioría dos xornalistas (48%) que traballan 5 días á semana. Pola contra, cómpre subliñar que un 12% dos enquisados manifestou que traballa 6 días á semana e un 2% os 7 días.

Días de traballo á semana

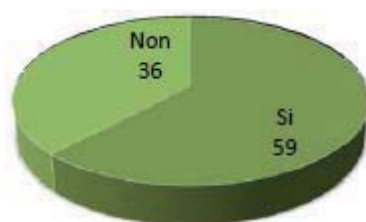

Se se comparan o número de horas traballadas co número de días á semana traballados obsérvase que os que din traballar 14 horas diarias traballan soamente dous días á semana, polo que se corresponderían coas quendas de fin de semana da CRTVG. A inmensa maioría dos que din traballar 8 horas traballa 5 días á semana (80,4%) e igual sucede cos que din traballar 7 (75%) e 9 horas (70%).

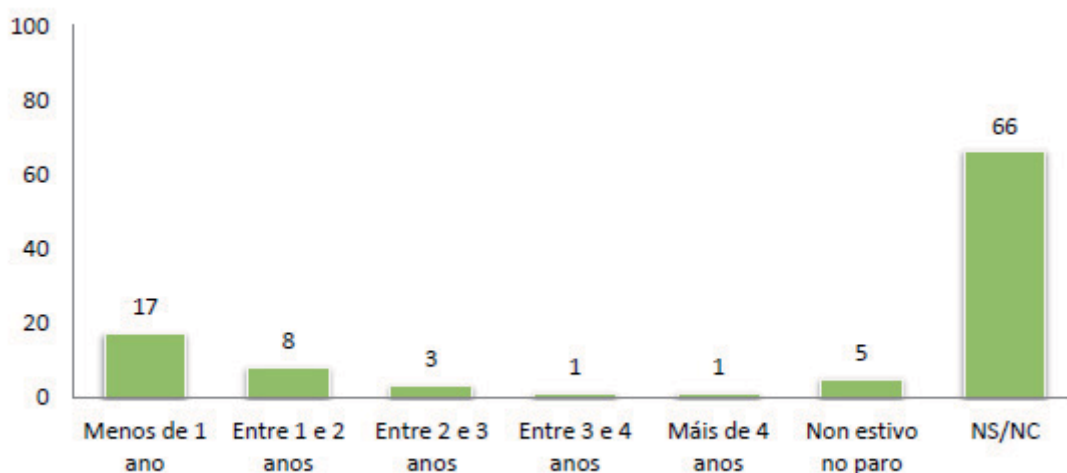
4.2.2.7. Paro

O 32% dos licenciados está no paro. Durante os últimos cinco anos o 59% dos licenciados estivo parado polo menos unha vez. Dese 59% de xornalistas que estivo no paro nalgún momento dos últimos cinco anos, o 35% asegurou estar ou ter estado menos dun ano e o 13% entre 1 e 2 anos. O 34% dos xornalistas non responderon esta pregunta, ben porque nunca estiveron no paro ou ben porque non quixeron manifestar exactamente canto tempo estiveron.

¿Estivo no paro nos últimos 5 anos? (%)

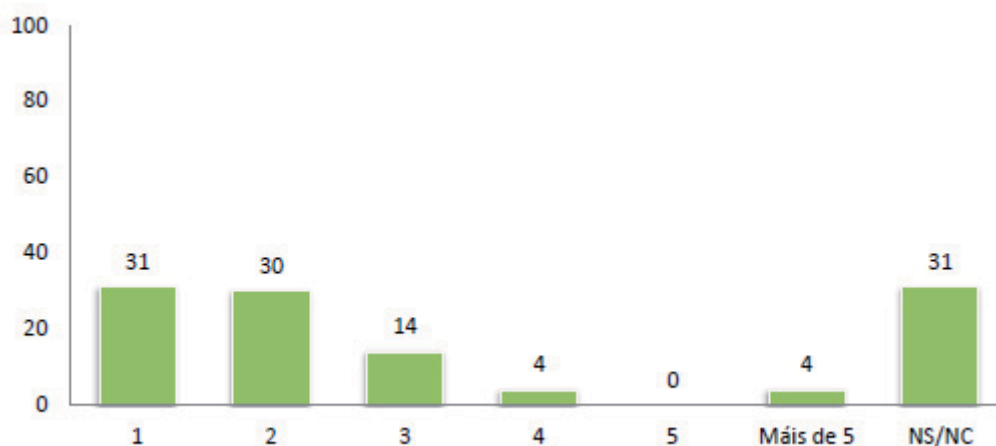

Tempo no paro nos últimos 5 anos (%)

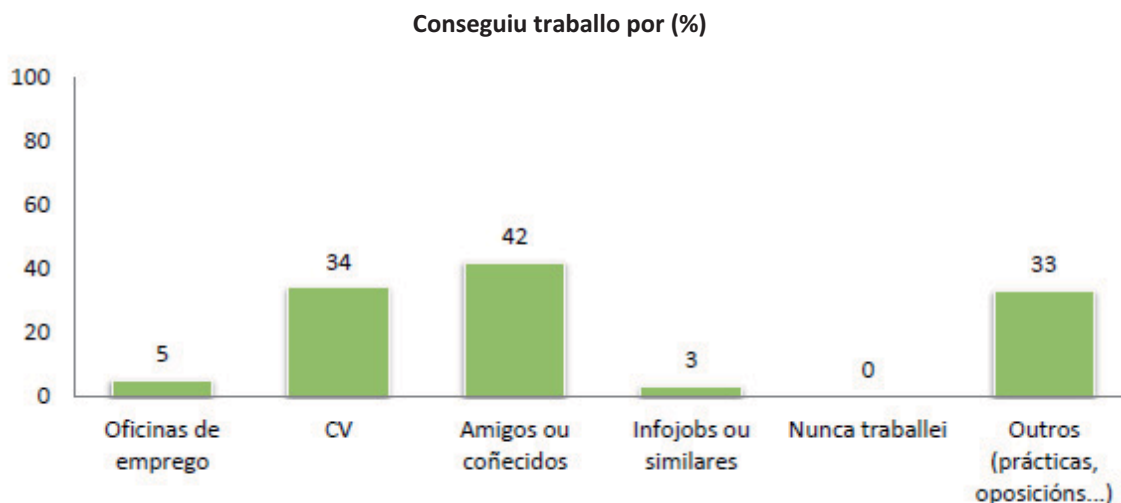

Ao preguntar por cantas veces ao longo dos últimos cinco anos estiveron desempregados, o 31% dos xornalistas sostén que só unha vez e o 30% dúas veces. Pola contra, existe un 4% dos enquisados que estivo no paro máis de cinco veces e un 31% que non quixo responder esta cuestión.

Nº ocasións no paro ao longo da vida laboral (%)

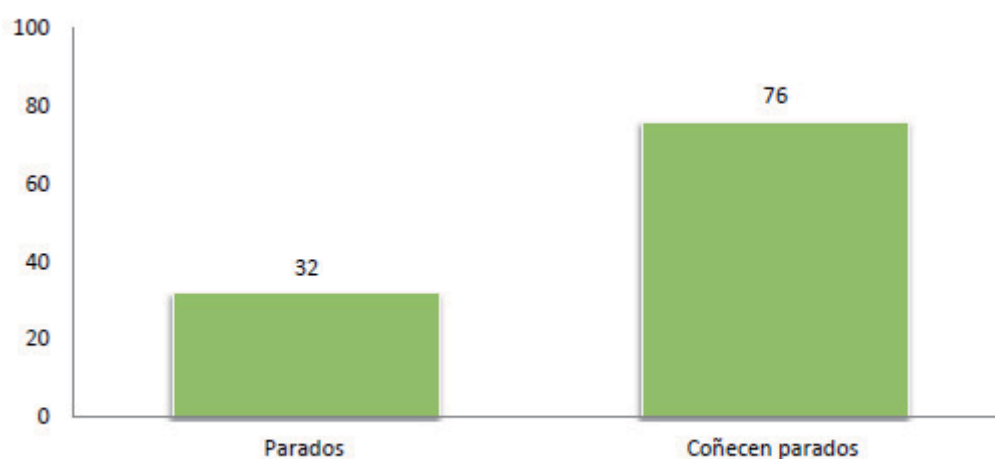

En canto aos mecanismos ou técnicas utilizadas para conseguir traballo, máis dun terzo dos licenciados (38%) declarou que conseguiu traballo logo de realizar prácticas na empresa. En segundo lugar, un 35% confesa ter obtido traballo por medio do envío de CV ás empresas, seguido dun 33% que declara que foi a través de amigos ou coñecidos. Un 8% dos xornalistas sinalaron que acadaron un posto de traballo grazas ás oficinas de emprego.

Por último, é interesante contrastar a cifra do 32% de licenciados parados que arroxa a enquisa coa porcentaxe de licenciados que coñecen algún compañeiro que perdeu o seu emprego durante a crise económica por cuestións motivadas pola mesma: un 76% di coñecer alguén que se atopou ou atopa nestas condicións, mentres que só un 10% non coñece ningún profesional da comunicación que fose despedido da empresa en que traballaba:

Licenciados parados e licenciados que coñecen algún xornalista que perdera o seu emprego pola crise económica (%)

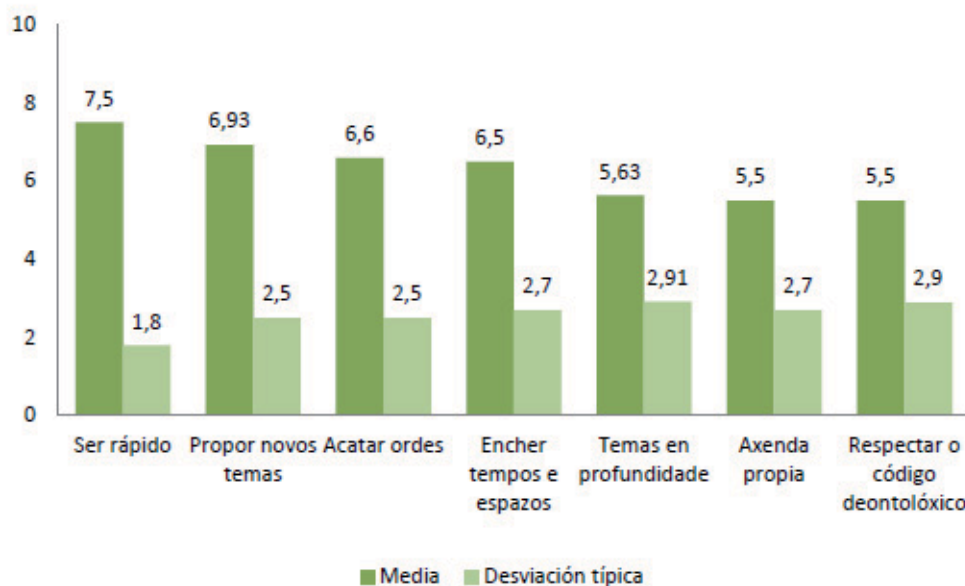
4.2.2.8. O lugar de traballo

Do total de respostas facilitadas polo conxunto de licenciados enquisados dedúcese que a rapidez é a conduta mellor valorada polos xefes no centro de traballo cun 7,47 sobre o máximo de 10 puntos. A seguinte cuestión que mellor se valora á hora de

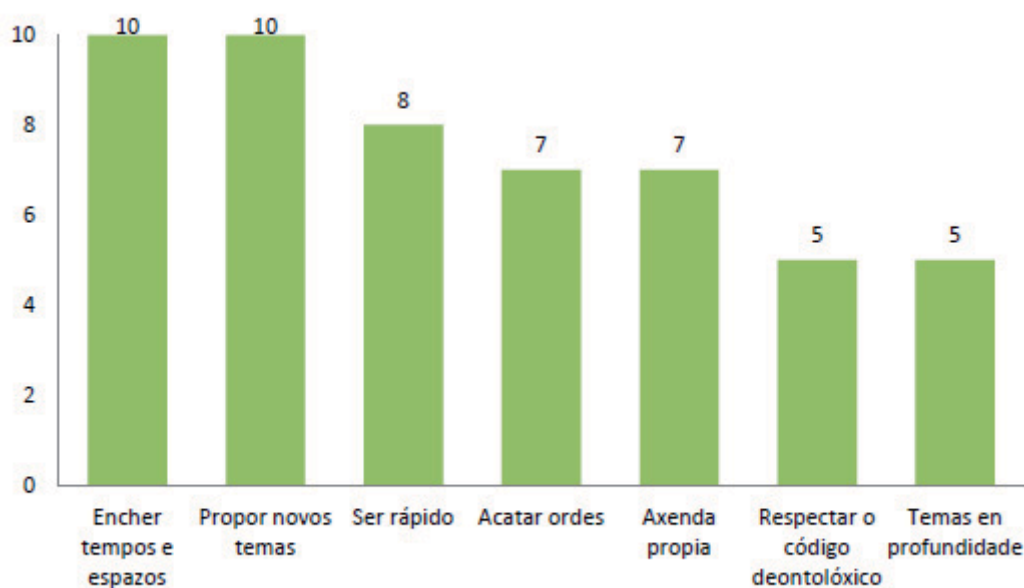
exercer os labores profesionais de xornalista é propoñer novos temas, con 6,93 puntos de media; logo está acatar as ordes dos superiores (6,58 puntos) seguida de preto pola capacidade dos traballadores do medio en cuestión para encher con axilidade e corrección tempos e espazos (6,5).

Por outra banda, aquelas cualidades ou capacidades que menos se teñen en conta no momento de desempeñar as tarefas xornalísticas nas redaccións son, segundo apuntan os licenciados, a posesión dunha axenda de fontes propias (5,55 puntos) e, practicamente coa mesma valoración, o respecto do código deontolóxico (5,54 puntos). O panorama que debuxan estes resultados denota un especial interese dos altos cargos dos medios pola posibilidade de desenvolver un tipo de xornalismo no que a ética deixa de ser o valor superior a respectar e ter en conta, sendo substituída, tal e como sinalan as respostas, por outras habilidades como a da velocidade e o cumprimento taxativo das indicacións propostas polos xefes, elementos que poderían poñer en risco a capacidade dos xornalistas para valorar de xeito conxunto as informacións, favorecer a publicación ou emisión de verdades oficiais sen contraste e a perda de valor engadido no traballo de redacción.

Media e desviación típica de aspectos sobre o lugar de traballo (sendo 0 nada e 10 totalmente)

Moda de aspectos sobre o lugar de traballo (sendo 0 nada e 10 totalmente)

4.2.2.9. Autocensura e liberdade

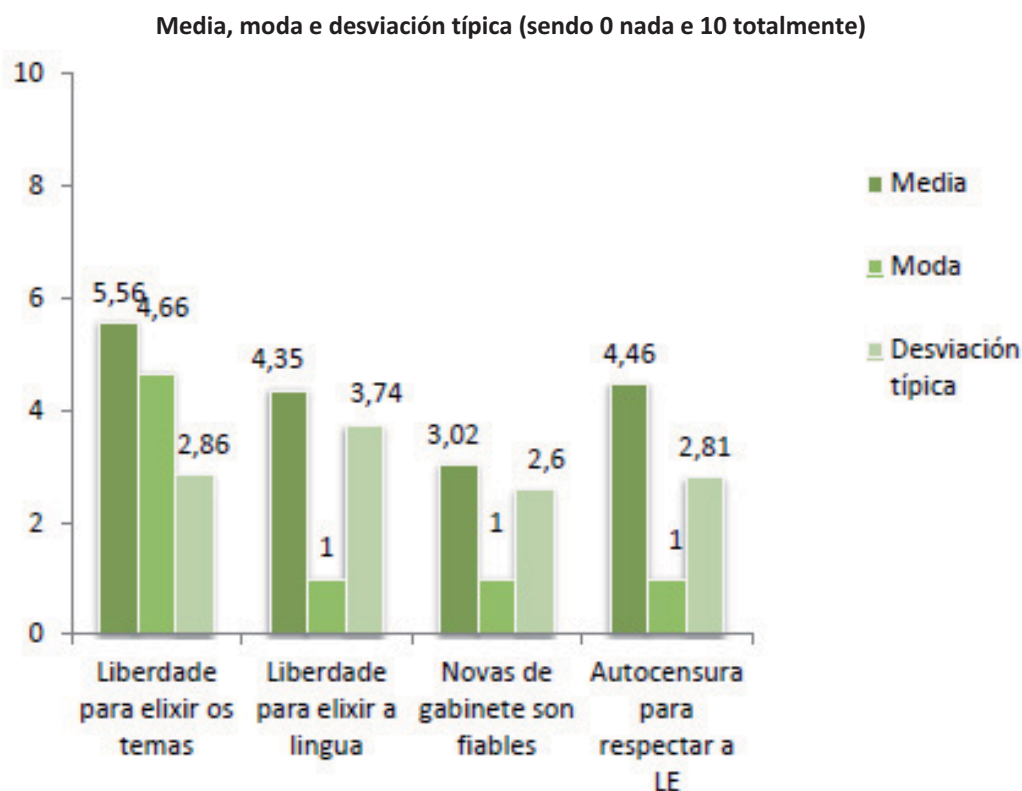
Unha das cuestións máis relevantes para descifrar en que condicións traballan os xornalistas é saber que grao de liberdade posúen á hora de establecer a elección de determinados factores como os temas a publicar ou a lingua de publicación, así como o nivel de censura que exercen sobre as súas propias ideas e criterios co fin de manter o respecto á liña editorial do medio no que desenvolven o seu labor.

Neste senso, a liberdade para elixir os temas sobre os que informan acadou unha media de 5,56 puntos sobre 10, un nivel que revela unha realidade na que malia que os xornalistas poden propor os seus propios temas na metade dos casos tamén deben seguir as directrices dos seus superiores.

Que a moda sexa unha media das tres cantidades que obtiveron o 6% das votacións (1, 5 e 8 puntos) amosa que os profesionais optan por responder en escalas moi diversas entre os que non teñen ningún tipo de liberdade, os que comparten a elección de temas cos xefes e os que teñen un grao de liberdade considerable á hora de publicar as cuestións que máis lles interesan. No tocante á liberdade de elección de lingua a media sitúase por debaixo do aprobado (4,35), feito que ratifica que moitos profesionais non poden elixir a lingua na que elaborar as súas informacións, mentres que a moda se sitúa na mínima puntuación (1 punto).

Os datos obtidos nas enquisas revelan que a gran maioría dos licenciados consideran que as novas procedentes de gabinetes institucionais ou doutro tipo de organizacións oficiais necesitan sempre do contraste do xornalista para garantir a fiabilidade dos datos que se transmiten á audiencia (3,02 puntos). A moda neste apartado confirmou a tendencia cando a maioría de respostas se aglutinaron entorno á puntuación que expresaba o maior desacordo (1 punto).

A seguinte cuestión a valorar con maior ou menor grao de acordo foi a autocensura para axustar as informacións á liña editorial do medio para o que traballan. Os licenciados optaron por elixir novamente como moda o maior grao de desacordo (1), subindo neste aspecto a media a 4,46, pero manténdose aínda no suspenso.

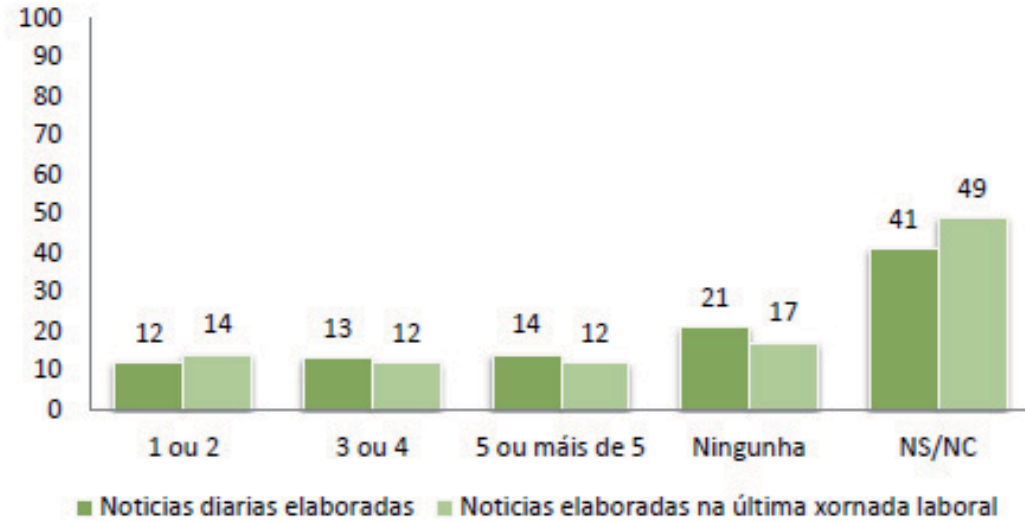
4.2.2.10. Tarefas e funcións

a) Noticias

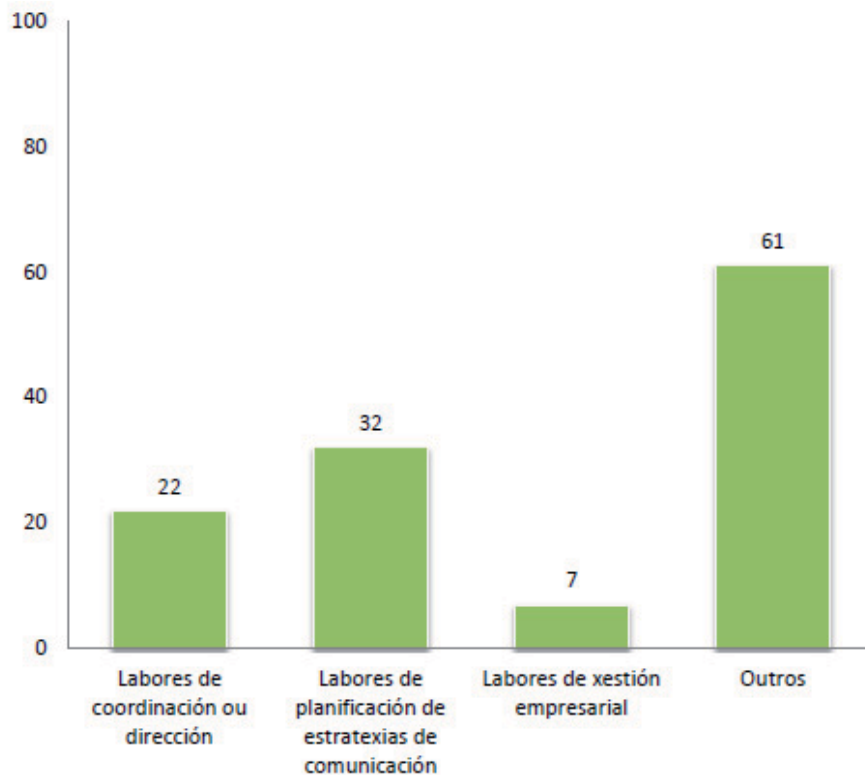
No referido ao seu labor profesional o 14% dos licenciados que responderon a enquisa elabora cinco ou máis de cinco informacións diarias. A maioría destes xornalistas traballan en medios dixitais (54,6%), axencias de información (45,5%) e prensa escrita (41,5%), soportes nos que se elaboran máis informacións, fronte á televisión onde a maioría elabora tres ou catro (40,7%) ou os gabinetes de comunicación.

O motivo que esgrimen os profesionais que non elaboran ningunha información a diario é que realizan labores de planificación de estratexias de comunicación (32%), seguido dun 22% que realizan labores de coordinación ou dirección, aínda que un 61% decantouse pola opción 'outros'.

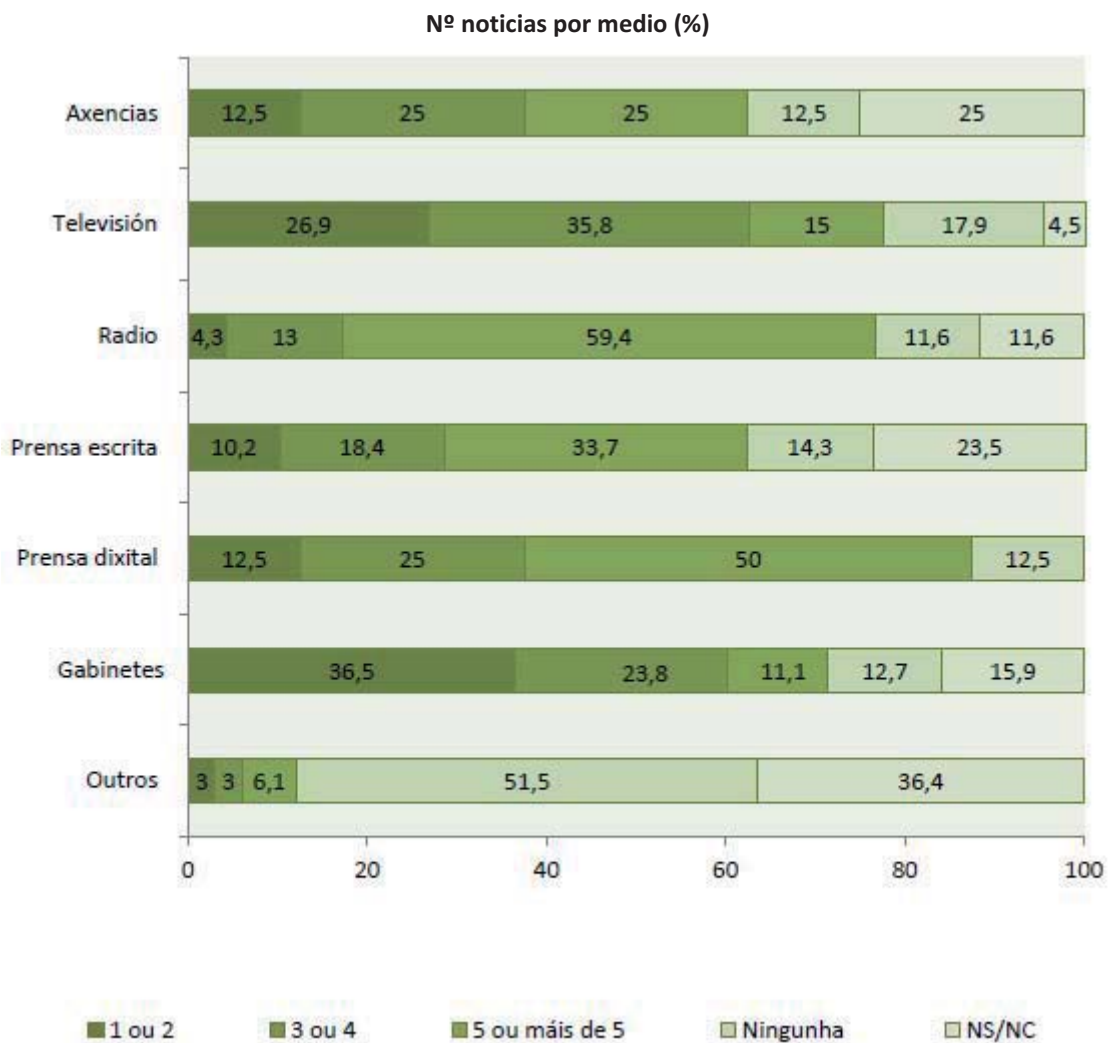
Noticias elaboradas (%)

Motivos dos xornalistas que non elaboraron información (%)

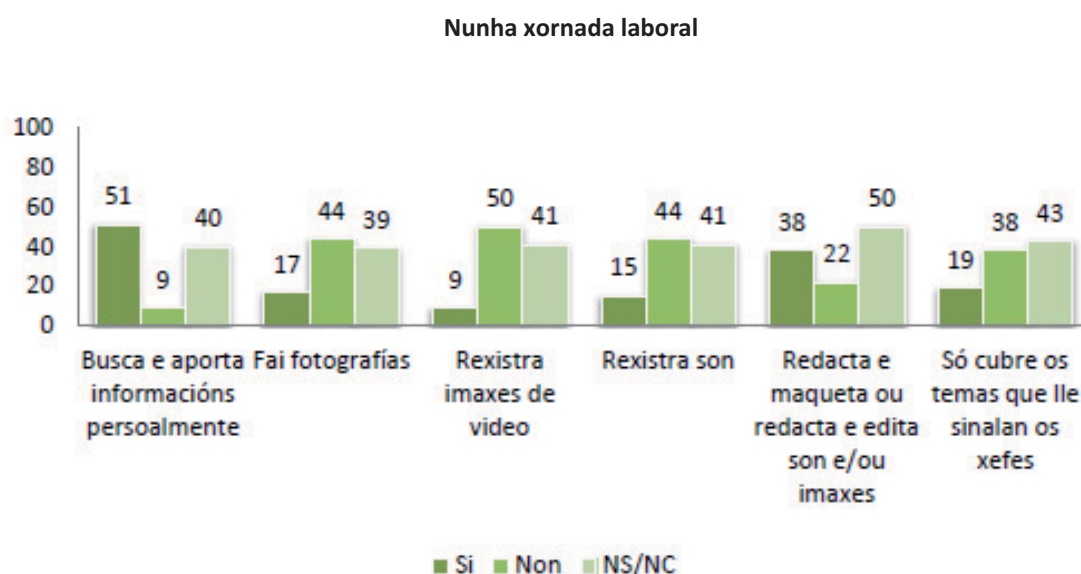
Os lugares de traballo nos que se patenta certa tendencia a producir unha ou dúas noticias por día son a televisión (34,4%) e os gabinetes (22,3%). Curiosamente os licenciados que traballan nas produtoras afirman non elaborar ningunha información diaria (66,7%), un dato que podería deberse a que elaboran reportaxes de longa duración para a emisión en programas

b) Xornada laboral

Nunha xornada laboral cotiá a metade dos xornalistas que responderon a enquisa sostén que busca e aporta informacións persoalmente (51%) fronte a un 9% que di non buscalas. Un 17% realiza fotografías fronte a un 44% que non as fai, un 15% rexistra son fronte a un 44% que non o rexistra e só un 9% rexistra imaxes de vídeo.

Fronte a estes datos un 38% ten a maquetación e a edición como tarefas habituais. Por outra banda, outro 38% non cubre só os temas que lle sinalan os xefes, senón que ademais achega asuntos de interese informativo por iniciativa propia, aínda que un 19% afirma que o seu labor se reduce a producir informacións sobre temas marcados polos seus superiores.

A maioría dos colexiados contrasta as noticias con varias fontes, un 14% afirma facelo sempre e un 17% habitualmente, mentres que só o 1% dos enquisados recoñece que nunca contrasta as informacións.

Cando se lles pregunta aos licenciados que responderon a enquisa sobre se usan informacións remitidas por gabinetes, só o 2% di empregalas sempre, aínda que a maioría di facelo habitualmente (22%) e o 12% de vez en cando. Polo outro extremo, o dos xornalistas que aseguran que nunca empregan informacións procedentes de gabinetes, só se decantan o 2%.

No relativo á sinatura das informacións, o 11% di facelo sempre e un 12% habitualmente, mentres que un 12% nunca asina as pezas informativas que produce. Por outro lado, o 14% dos xornalistas enquisados cubre actos programados habitualmente, o 13% de vez en cando, o 5% sempre e o 3% non o fai nunca. Ademais, o 17% dos xornalistas publica temas propios habitualmente fronte a un 5% que o fai moi poucas veces e un 6% que nunca os publica.

Táboa resumo de prácticas e hábitos no exercicio da profesión

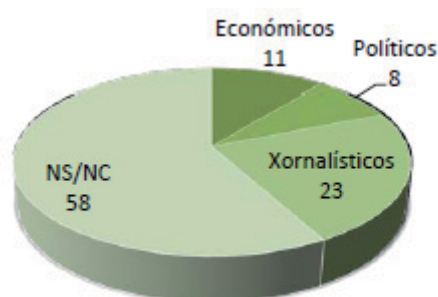
	Sempre	Habitualmente	De vez en cando	Moi poucas veces	Nunca
Contrastar con varias fontes	14	17	8	4	1
Usar información gabinetes	2	22	12	5	2
Asinar informacións	11	12	6	5	12
Cubrir actos programados	5	14	13	6	3
Publicar temas propios	5	17	11	5	6

c) Criterios de selección informativa

Ao preguntarles aos xornalistas que criterios se seguen nos seus medios para seleccionar as informacións que se publicarán, a maioría asegura que son criterios xornalísticos (23%), fronte a un 11% que sinala os económicos e un 8% que sostén que na súa empresa se seleccionan as informacións atendendo a criterios políticos.

Cómpre destacar, ademais, que esta pregunta non foi respondida polo 58% dos xornalistas que contestaron a enquisa, algúns porque non traballan actualmente, outros porque non traballan en medios informativos e outros porque consideran que se empregan os tres criterios.

Criterios de selección das informacións que se publican nos medios (%)

d) Fontes

obre o contacto que os profesionais do ámbito comunicativo teñen coas súas fontes informativas, en primeiro lugar, a maioría sostén que é persoal habitualmente (18%), un 16% afirma que ten un contacto persoal coas fontes de vez en cando, un 6% sempre e só un 5% declara que este tipo de relación coas fontes nunca se produce. En segundo lugar, un 14% dos enquisados contacta habitualmente coas súas fontes a través de roldas de prensa, outro 14% de vez en cando, un 5% sempre, mentres que un 9% o fai moi poucas veces e un 8% nunca.

En terceiro lugar, sobre o contacto coas fontes a través de actos programados, o 16% sostén que este tipo de contacto se produce habitualmente, o 4% que sempre e o 15% sinala que de cando en vez, mentres que o 9% di que moi poucas veces este contacto ten lugar e o 5% indica que nunca se produce.

No que respecta ao contacto telefónico coas fontes, as porcentaxes das opcións sempre e habitualmente representan o 13 e o 30% respectivamente, mentres que os xornalistas que nunca contactan coas fontes telefonicamente representan o 4%.

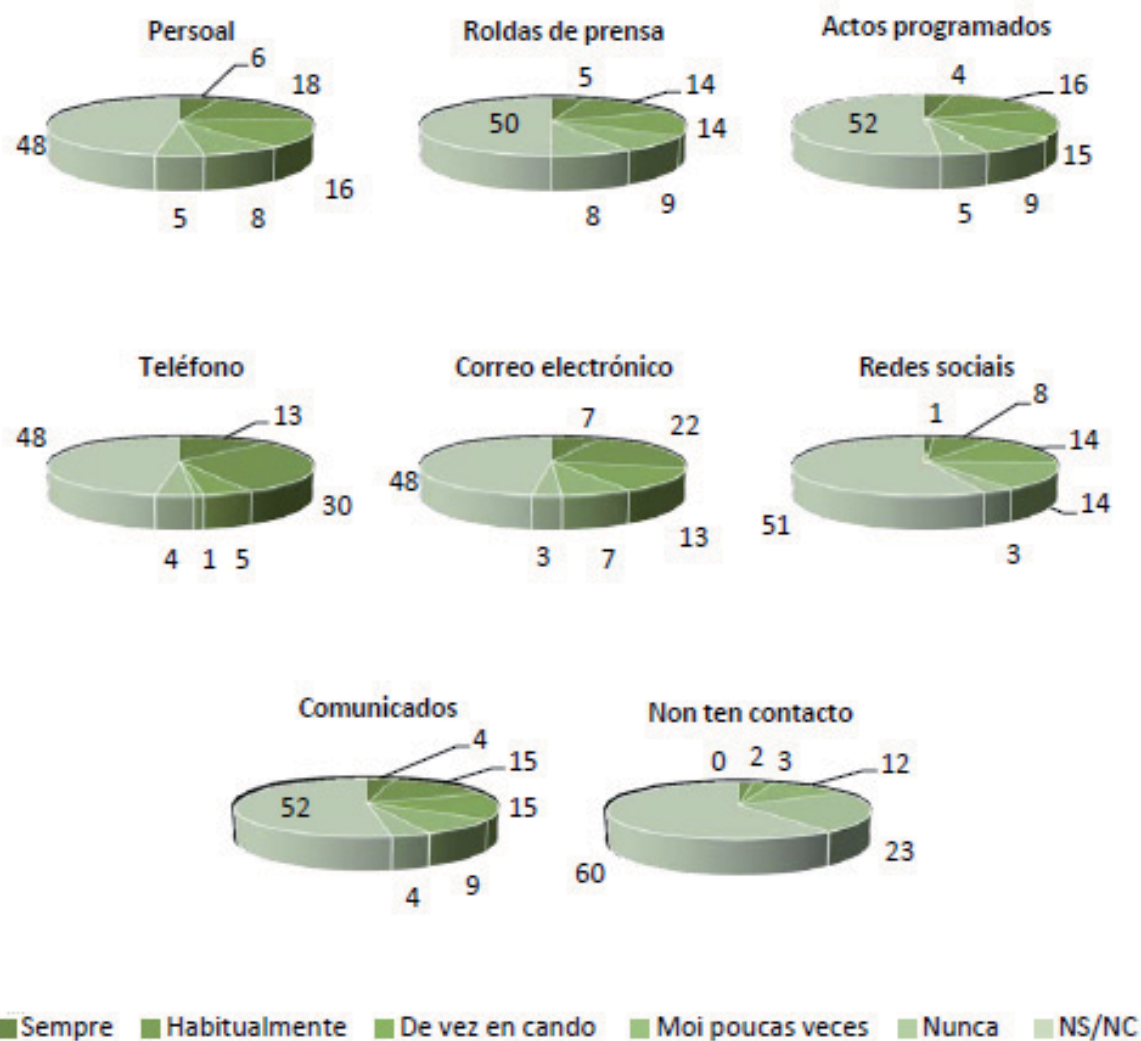
Por outra banda, o uso do correo electrónico como canle de conexión coas fontes tamén está amplamente estendido entre os comunicadores galegos: o 7% emprégao sempre para contactar coas súas fontes, o 22% habitualmente, o 13% de vez en cando, o 7% moi poucas veces e o mesmo 3% que no caso do teléfono asegura non empregalo nunca.

As redes sociais son empregadas moi poucas veces (14%) ou de vez en cando (14%), fronte a un 8% que as emprega habitualmente. En canto ao contacto coas fontes mediante comunicados de prensa, o 15% dos enquisados afirma que é habitual, outro 15% que se produce de vez en cando, o 9% moi poucas veces, o 4% nunca e outro 4% sostén que sempre.

Cando se lles pregunta aos enquisados por quen leva a iniciativa na relación entre eles e as fontes, un 21% afirma que a iniciativa a levan indistintamente as fontes informativas e os profesionais, aínda que un 21% constata que a maioría das veces son eles os que levan a iniciativa, o cal sumado ao 3% dos xornalistas que sinalan que levan sempre a iniciativa representa unha porcentaxe moito maior que a dos xornalistas que contestaron que a maioría das veces (5%) ou sempre (tan só un 1%) é a fonte a que leva a iniciativa na relación.

En último lugar, sobre se os xornalistas nunca teñen contacto coas fontes, a maioría dos enquisados declarou que esta circunstancia non se produce nunca (23%), un 12% sinalou que en moi poucas ocasións pasa iso e ningún dos comunicadores enquisados exerce o seu traballo diario sen contactar nunca coas fontes.

Tipo de contacto coas fontes (%)

Táboa resumo do tipo de contacto coas fontes

	Sempre	Habitualmente	De vez en cando	Moi poucas veces	Nunca
Persoal	6	18	16	8	5
Roldas de prensa	5	14	14	9	8
Actos programados	4	16	15	9	5
Teléfono	13	30	5	1	4
Correo electrónico	7	22	13	7	3
Redes sociais	1	8	14	14	3
Comunicados	4	15	15	9	4
Non ten contacto	0	2	2	12	23

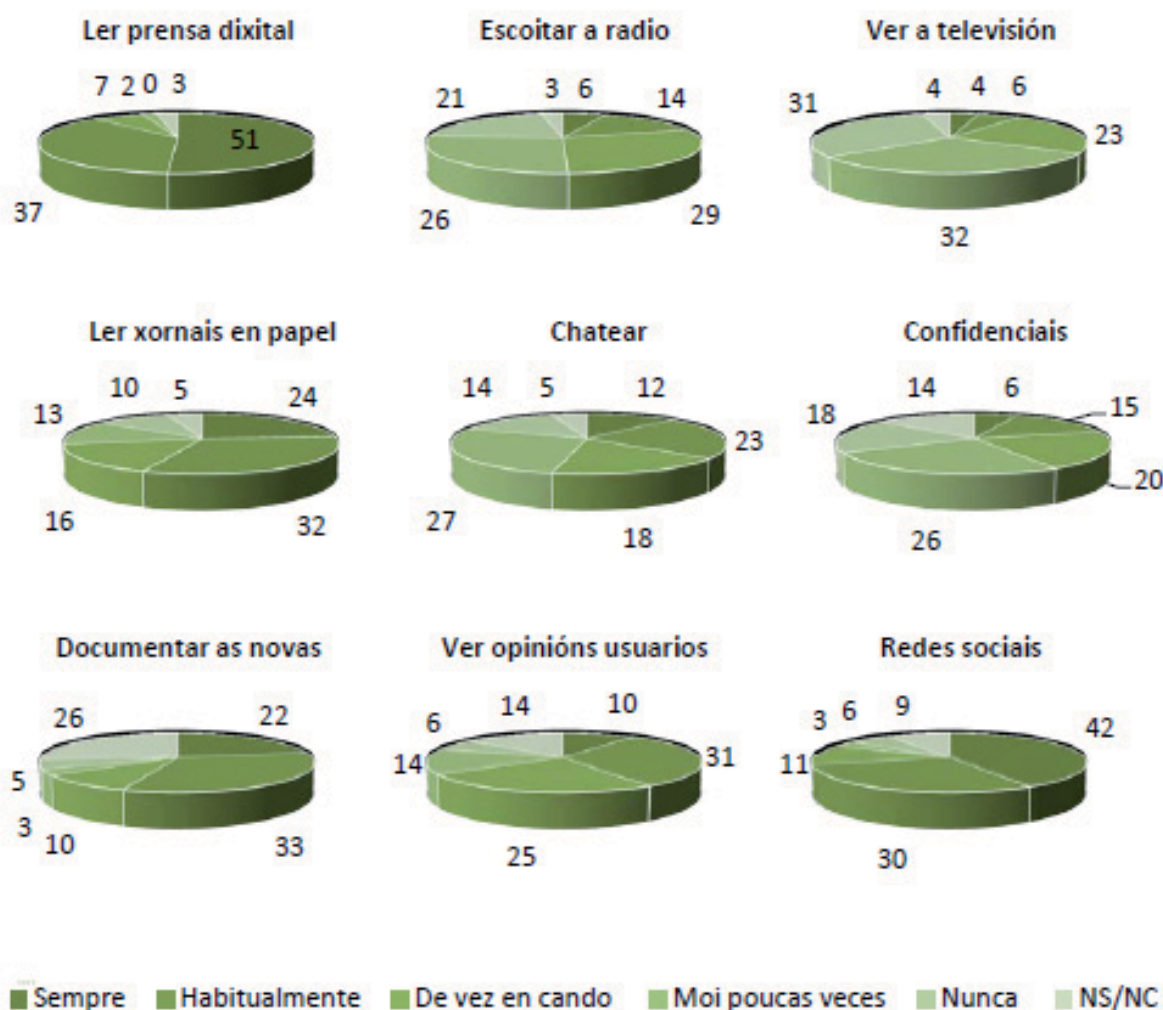
4.2.2.1. Uso de Internet

Nove de cada dez licenciados recoñecen que usan internet os sete días da semana (87%). O 100% das respostas sitúanse entre os cinco e os sete días á semana, o que dá conta da importancia acadada pola rede no desempeño da labor profesional dos comunicadores. Os que aseguran que empregan a rede seis de cada sete días representan unicamente un 5%, mentres que os que recoñecen que se conectan cinco días á semana supoñen o 4% restante (sen tomar en consideración o 4% que identifica aos que NS/NC).

Os ordenadores portátiles seguen sendo os favoritos para conectarse desde calquera lugar (89% dos enquisados), aínda que o 61% tamén accede a internet a través dun dispositivo fixo como os computadores de mesa ou persoais. Cobra especial relevancia neste apartado o peso que comeza a ter a tecnoloxía móbil como forma de acceso a internet, concentrándose neste apartado o 44% dos licenciados (20% que emprega o teléfono móbil como mecanismo usual de conexión e 24% que emprega o *smartphone*). Tan só un 2% recoñece empregar dispositivos máis recentes coma os *tablets*.

O lugar máis común para navegar pola rede é unha conxunción entre o espazo de traballo e o fogar propio de cada enquisado (68%), fronte aos que unicamente aseguran conectarse a internet só desde o traballo (4%) ou só na casa (24%). Os resultados poden dar unha idea de como a evolución da tecnoloxía garantiu o acceso desde lugares máis afastados do propio centro de traballo. Destacable resulta ese 24% de licenciados que soamente empregan estas tecnoloxías nas súas casas, un síntoma dunha realidade como pode ser a do paro, que obriga a moitos deles a empregar os seus fogares como centros de operación para poder entrar na web.

Prácticas e hábitos no consumo de internet (%)

Como se pode observar nos gráficos anteriores, máis da metade dos licenciados emprega a rede para ler xornais *on line* (51%). Este hábito forma parte das prácticas máis habituais efectuadas na rede xunto coas facetas de ler a versión dixital dos xornais con cabeceira en papel (o 32% fano habitualmente), documentar as novas (o 33% documéntaas de forma cotiá), ver as opinións dos usuarios (o 31% de forma moi frecuente), consultar as redes sociais (o 42% faino sempre) e escoitar a radio (o 29% faino de vez en cando).

En cambio, o 32% ve a televisión en liña moi poucas veces, o 27% chatea con outros internautas non moi a miúdo e o 26% apenas consulta os confidenciais. No caso da radio, o 26% e o 21% escóitana moi poucas veces ou nunca, respectivamente, mais neste caso pódese considerar ese 29% que o fai de vez en cando como un sinal de tendencia á escoita da radio a través de contornas en liña.

Táboa resumo de prácticas e hábitos no consumo de internet

	Sempre	Habitualmente	De vez en cando	Moi poucas veces	Nunca
Ler prensa dixital	51	37	7	2	0
Escoitar a radio	6	14	29	26	21
Ver a televisión	4	6	23	32	31
Ler xornais en papel	24	32	16	13	10
Chatear	12	23	18	27	14
Confidenciais	6	15	20	26	18
Documentar as novas	22	33	10	3	5
Ver opinión usuarios	10	31	25	14	6
Redes sociais	42	30	11	3	6

Dedúcese, pois, que as prácticas máis habituais na rede continúan a ser, de forma bastante paralela á dos colexiados, a lectura de prensa dixital e da edición *on line* de periódicos en papel, así como o emprego destas novas tecnoloxías como nova fonte de documentación das informacións que chegan ás redaccións dos diferentes medios e que, posteriormente, constituirán a realidade final coñecida polas audiencias, que á súa vez atopan neste novo medio de comunicación unha importante fonte de expresión e consulta, de forma que para moitos licenciados o espazo web se converte nunha poderosa ferramenta para coñecer máis de preto as opinións que nela verten os propios usuarios. O desenvolvemento e popularización das redes sociais garante ademais o intercambio de información e un contacto máis efectivo e rápido entre xornalistas e receptores, polo que o acceso a estes novos espazos de reunión virtual se postulan como outra das actividades máis habituais na rede.

As novas tecnoloxías están á espera de ver un pulo importante e xeracional no ámbito da escoita da radio, a visualización da televisión a través da web ou o establecemento de conversas virtuais mediante ferramentas coma a do chat e a consulta de confidenciais. Internet amósase como un medio principalmente de conversa, interacción, dualidade no intercambio de datos, o garante perfecto dun *feedback* óptimo que poida asegurar coñecer case de inmediato a resposta das audiencias ante os produtos expostos na rede, calibrar as reaccións e mellorar os resultados atendendo a posibles suxestións.

En consecuencia, o 33% dos licenciados ten contacto cos receptores das informacións publicadas no seu medio, mentres que unha porcentaxe idéntica asegura non manter

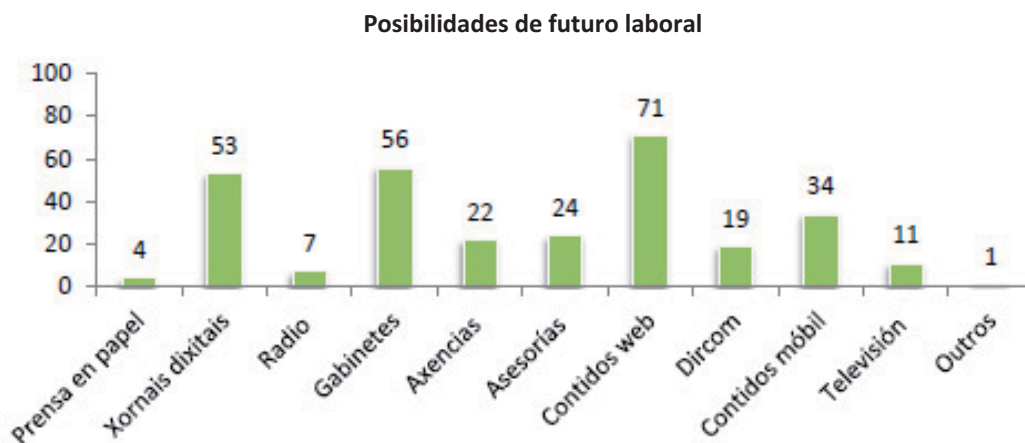
relación coa audiencia do seu medio empregando as tecnoloxías da rede. Esta forma de comunicarse coas audiencias ás que se dirixen prodúcese de forma maioritaria por medio das redes sociais (79%) e do correo electrónico (66%), mecanismos que desprazan ás ferramentas de comunicación máis tradicionais como o teléfono (26%) ou a carta (8%). Outros medios máis actuais como os foros ou o propios chats seguen a ter aínda poucos adeptos (14% e 7%, respectivamente).

Cando se pregunta, máis polo miúdo, polas redes sociais que adoitan empregar con maior frecuencia, a práctica totalidade deles e delas afirman ter unha conta en Facebook que utilizan con asiduidade (97%). A seguinte das redes sociais con maior afluencia entre os licenciados no eido da comunicación é Twitter (52%), seguida xa a unha certa distancia pola española Tuenti (31%) e pola profesional LinkedIn (25%).

De igual xeito, en canto ao dominio das novas tecnoloxías un 29% dos licenciados autoavalíase cun 8 sobre 10. A valoración media descende a un 7,35 cunha desviación típica de 1,38. Tanto a valoración maioritaria como a media establecida revelan un nivel notable no dominio das novas ferramentas da comunicación, cun 17% de licenciados que afirman rozar o sobresaliente (9 puntos un 12% e 10 puntos o 5% restante). Un 14% mantense no nivel baixo do notable (7 puntos) e tan só un 7% se sitúa en notas iguais ou inferiores ao aprobado raso (5 puntos ou menos).

Isto explica que ante unha serie de preguntas sobre o dominio ou o coñecemento de certas rutinas dixitais a maioría dos licenciados responden con valoracións positivas: o 77% sabe gravar e subir contidos a YouTube, case todos din saber o que é un *link* ou hipervínculo (97%) e algo máis das tres cuartas partes asocia correctamente o concepto *community manager* co seu significado real (76%).

Pero, ademais, consideran que as principais opcións laborais de cara ao futuro se atopan nos soportes dixitais. O 71% dos licenciados enquisados estiman que as mellores perspectivas se sitúan nas empresas de contidos para a web, seguidas por un 56% que considera os gabinetes como posible garante da profesión e un 53% que defende a posibilidade de traballo estable que ofrecen os novos xornais *on line*. Tamén tres de cada dez recoñecen as posibilidades dos dispositivos móbiles e das empresas encargadas do deseño dos seus contidos e aplicacións (34%). Os soportes tradicionais son os que os licenciados observan con máis malas perspectivas de futuro laboral, aínda deles a televisión é vista como a opción máis optimista (11%), seguida da radio (7%), mentres que a maior inestabilidade concédennlla á prensa en papel (4%).

4.2.2.12. Crise

a) Salarios

Un 26% dos licenciados en Xornalismo en Galicia declarou que na súa empresa houbo unha redución de salarios desde que comezou a crise económica, fronte ao 44% que negou que se producira esta circunstancia. Os xornalistas que afirmaron que nas súas empresas houbo algunha redución de salarios sosteñen que esta foi do 2,93%, situándose a maior parte das respostas por debaixo do 1%.

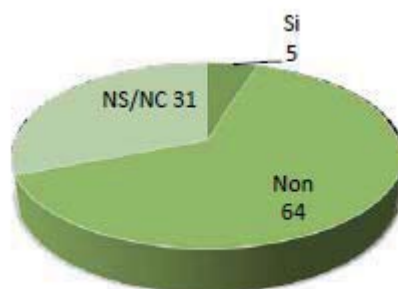
Nesta mesma liña, ao preguntarlles como incide a crise económica nos salarios, atopámonos con que consideran que a crise afecta en 7,78 puntos (sobre 10) ás condicións salariais, sendo a resposta máis sinalada a máxima puntuación, 10 (22%), mentres que ningún dos enquisados se decantou polas notas máis baixas, 1 e 2.

b) EREs

Desde que comezou a crise económica o ámbito da comunicación foi un dos que máis sufriu os seus efectos ao confluír coa propia crise tecnolóxica instalada no sector, o cal provocou que moitas empresas informativas tiveran que reducir recursos, salarios, cadro de persoal e rematasen por levar a cabo expedientes de regulación de emprego (EREs), como se pode observar no relatorio de acontecementos que o presente Informe incorpora.

A pesar desta situación, só o 5% dos licenciados que responderon a enquisa afirmou que na súa empresa se puxo en marcha un ERE, mentres que o 64% nega esta circunstancia e un 31% opta por non responder a pregunta, ben porque non traballa, ben porque prefire non entrar a valorar a cuestión.

Posta en marcha de EREs

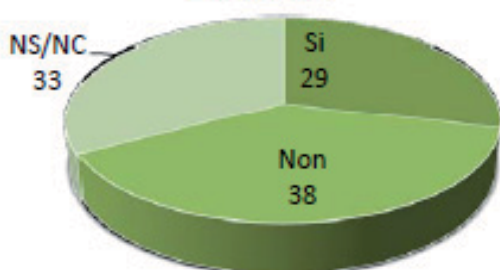

c) Cadros de persoal

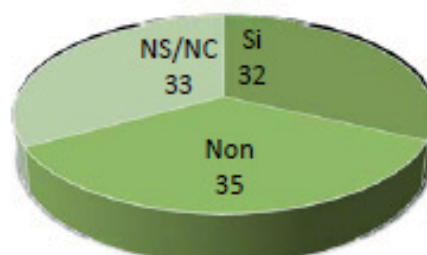
Como vimos de sinalar, ao longo da crise económica algunhas empresas optaron por reducir os seus cadros de persoal prescindindo de traballadores fixos e/ou de colaboradores ou correspondentes. No que respecta á redución de cadro de persoal estable nas empresas galegas, o 38% dos enquisados nega que no seu lugar de traballo se producise tal situación, fronte ao 29% que sostén que a empresa para a que traballa reduciu o seu cadro de persoal durante a crise.

Estas cifras aínda se equilibran máis cando abordamos a redución do número de colaboradores ou correspondentes contratados, xa que o 35% dos licenciados considera que na súa empresa non se deu tal redución, fronte ao 32% que afirma que si se produciu.

Redución do cadro de persoal estable (%)

Redución nº de colaboradores ou correspondentes (%)

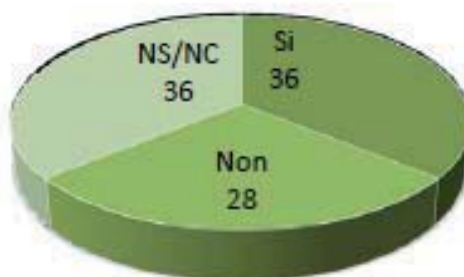
Se en vez de preguntarlles aos licenciados por cuestións relativas a despedimentos, os cuestionamos sobre a oferta de emprego para xornalistas que hai hoxe en día, atopámonos con que consideran que a crise económica afecta a oferta de emprego nun 9,17 de media (sobre 10), a cifra máis alta reflectida no presente Informe en cuestións que foron valoradas polos enquisados de 1 a 10 puntos. Como consecuencia

directa desta media tan alta, atopámonos con que a resposta máis sinalada foi o 10 (52%) e que ningún xornalista optou polas tres puntuacións máis baixas (1, 2 e 3).

d) Recursos

En canto aos recursos que as empresas destinan á cobertura informativa, as porcentaxes son similares ás das anteriores cuestións referidas a redución de cadro de persoal estable e do número de colaboradores ou correspondentes: un 36% afirma que estas reducións en recursos se produciron, mentres que un 28% sostén que na súa empresa non se puxeron en marcha estas reducións. Atopámonos coa posibilidade de que nas empresas onde se reduciu persoal primeiro se optou por reducir recursos antes que aplicar medidas que afectasen traballadores.

Redución de recursos para a cobertura informativa (%)

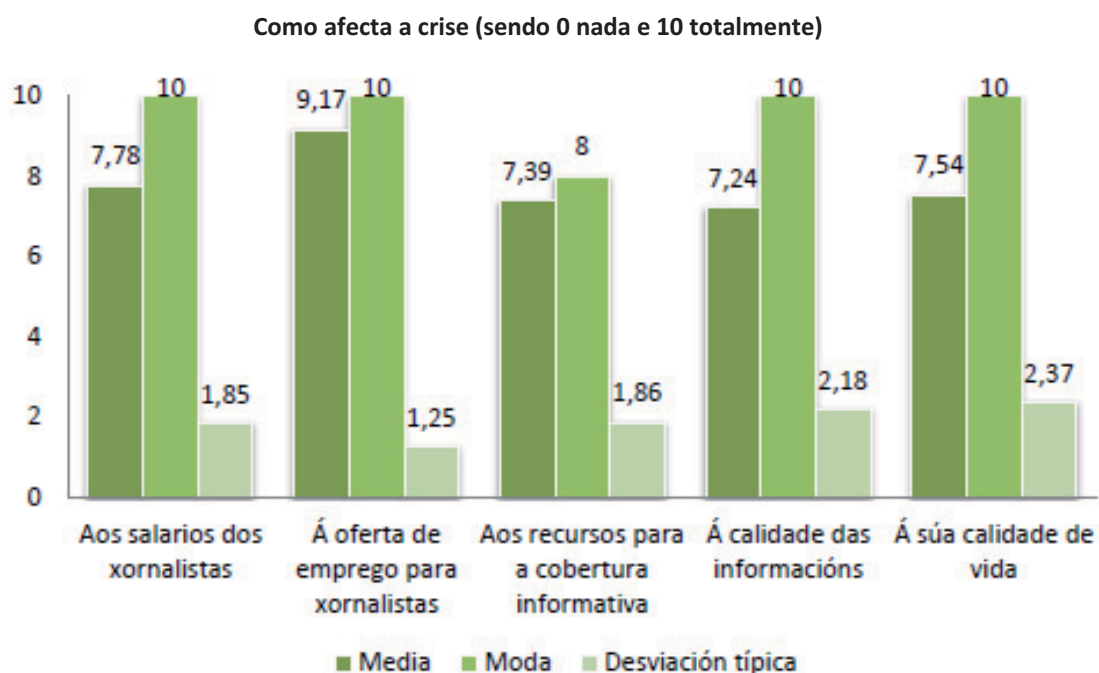

En efecto, ao preguntarlles aos xornalistas como consideran que incidiu a crise económica nos recursos informativos cos que contan para traballar, sosteñen que a crise afectou nun 7,35 de media, optando 2 de cada 10 xornalistas (22%) polo 8 nas súas respostas, o 13% pola nota máxima, o 10, e ningún pola mínima, o 1. Isto permite observar que os xornalistas consideran que a crise afecta máis aos salarios e, sobre todo, ao emprego cós recursos para a cobertura informativa que as empresas poñen a disposición dos profesionais.

Por outra banda, sobre se nas empresas comunicativas galegas houbo medidas de aforro en teléfono ou material, case 4 de cada 10 xornalistas (37%) afirmaron que na súa empresa se puxeron en marcha estas políticas de aforro, mentres que o 31% sostén que nos seus centros de traballo non houbo medidas para recortar en teléfono ou material.

e) Calidade de vida e das informacións

Os enquisados valoran que a crise afecta á calidade das informacións que producen cun 7,24 de media (puntuando de 1 a 10). A maioría puntúa cunha nota entre 5 e 10, sendo o 10 a que máis respostas concentra (18%). O seguinte valor máis elevado é o 7, xa que un 16% marca esta opción. Tamén é salientable que un 11% considere que a crise non lle afecta á calidade das informacións nin moito nin pouco, puntuando con 5. En canto á súa calidade de vida, consideran que a crise lle afectou nun 7,54 de media. Novamente a puntuación que aglutina un maior número de respostas é o 10 cun 26%, seguido co 17% que concentra o valor 8. Os indicadores máis baixos, que expresan que a crise non lles afecta, son moi escasos, representando o 3% os que marcaron un 1 e un 8% os que puntuaron con 8.

Táboas resumo de aspectos nos que os xornalistas consideran que afecta a crise

Afecta a crise a...	%
Salarios	26%
EREs	5%
Cadro de persoal estable	29%
Redución colaboradores/correspondentes	32%
Recursos cobertura informativa	36%
Aforro en teléfono ou material	37%

Afecta a crise a...	Media	Moda
Salarios	7,78	10
Oferta emprego xornalistas	9,17	10
Recursos cobertura informativa	7,39	8
Calidade das informacións	7,24	10
Calidade de vida	7,54	10

4.2.2.13. A satisfacción persoal

A primeira das cuestións refírese aos salarios e neste caso o 13% dos xornalistas dan un aprobado raspado á retribución que perciben pola realización das súas tarefas diarias, un 12% chega a dar os 7 puntos e só o 3% está completamente satisfeito co diñeiro que percibe polo traballo desempregado. A media sitúase mesmo por debaixo dos 6 puntos (5,38) e a moda, o grao de satisfacción máis repetido, nos 5 puntos sobre 10.

O nivel de satisfacción ascende cando falamos da actividade realizada: a moda chega aos 8 puntos, representando deste xeito o 15% das respostas. Os licenciados amosan un maior agrado nas tarefas que realizan e, de feito, os puntos con maiores porcentaxes de elección están na franxa que vai do 6 ao 8, mantendo as puntuacións máis altas -9 e 10- porcentaxes de 6% e 5%, respectivamente.

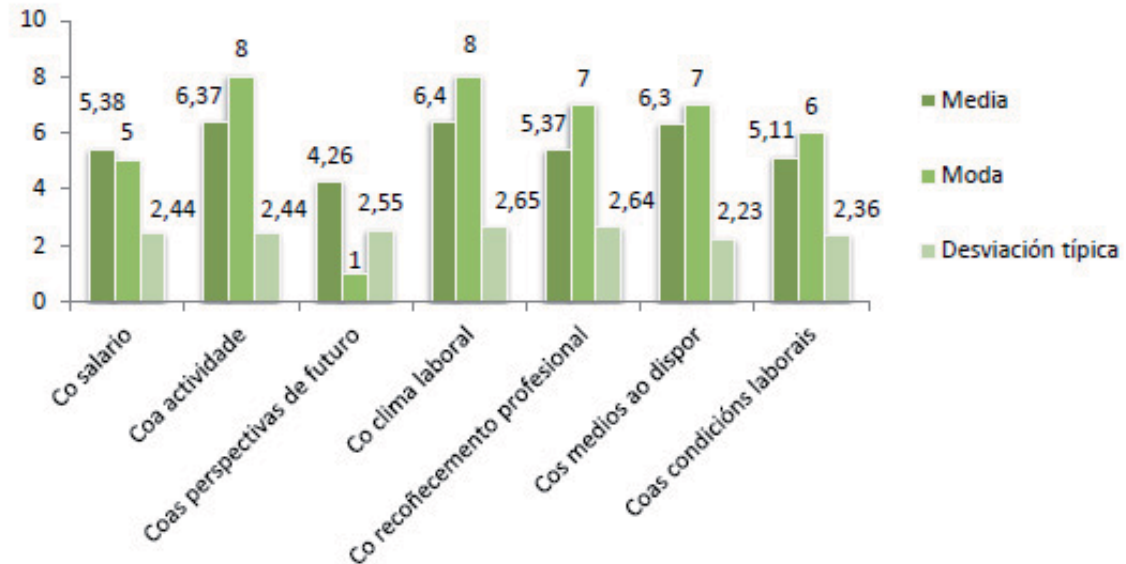
Non entanto, cando se fala de perspectivas de futuro laboral os graos de satisfacción descenden de forma considerable: a media é 4,26. As porcentaxes máis altas deste apartado localízanse precisamente nas escalas que van do aprobado (12%) cara abaixo (4 puntos un 10%, 3 puntos un 9% e 2 puntos un 8%), mentres que os índices negativos están nas puntuacións de notables ou excelentes.

Nos ítems de clima laboral, recoñecemento profesional, medios ao dispor dos traballadores e condicións laborais, as perspectivas son máis positivas. De feito, un 14% dos licenciados que atoparon un posto de traballo vinculado á súa carreira universitaria recoñecen que o clima laboral das súas empresas podería valorarse con 8 puntos (moda), mentres que a media neste caso non alcanza os 7 puntos (6,4).

No relativo ao recoñecemento profesional a moda sitúase entre o 6 e o 8 (ambos os dous valores cun 11% de representatividade sobre o total de respostas), mentres que a media acada escasamente o suficiente con 5,37 puntos. Algo similar acontece no caso das condicións laborais dos xornalistas, onde a moda acada o 6 xusto (13%) e a media

quédase nun 5,11. No último dos códigos a valorar, os medios a disposición dos profesionais do oficio, a media ascende ata un 6,3 mentres que a moda consegue acadar os 7 puntos (17% dos enquisados).

Niveis de satisfacción persoal dos licenciados (sendo 0 nada e 10 totalmente)

Paralelamente á situación rexistrada ao enquisar os profesionais que se atopan colexiados comprobamos tamén neste caso que os datos amosan un plano laboral no que se mantén un nivel intermedio de satisfacción sen resultados extremadamente positivos nin negativos. En ningún dos apartados sobre os que foron preguntados a media resultante das respostas dos licenciados acada os 7 puntos, quedando condensadas na franxa de entre 4 e 6 puntos. Os mellores resultados sitúanse nas bandas de satisfacción coa actividade realizada (6,37), clima laboral da empresa (6,4) e medios dos que dispoñen para traballar (6,3). Suspenden en satisfacción as perspectivas de futuro (4,26), mentres que se manteñen tan só unhas décimas por encima do aprobado o salario (5,38), o recoñecemento profesional (5,37) e as condicións laborais en xeral (5,11).

Tendo en conta que as tres categorías máis representativas dentro do estudo da situación laboral dos xornalistas, neste caso licenciados, son os salarios, as perspectivas de futuro no emprego actual e as condicións laborais en xeral podemos dicir que no primeiro dos apartados son os licenciados que exercen en televisión e gabinetes os máis satisfeitos coa retribución que perciben (9 e 7 puntos sobre 10), mentres que os empregados en axencias, prensa escrita e radio garanten unicamente

un suficiente (5 puntos de mínima valoración positiva). No outro extremo da balanza están os traballadores da prensa dixital que cun 3,5 de media se amosan insatisfeitos coa remuneración que obteñen polas súas tarefas.

O panorama de satisfacción debuxado polas perspectivas de futuro condensa resultados de índole máis negativa. Así, a excepción dos membros de gabinetes de comunicación e radio (7 e 5 puntos), os demais licenciados empregados nos soportes restantes observan con pesimismo os seus respectivos futuros (axencias e prensa dixital, 4 puntos; outros, 3 puntos e prensa escrita e televisión, 1). No tocante ao grao de satisfacción coas condicións laborais do medio en xeral, os resultados volven ascender lixeiramente e, desta forma, a televisión obtén case 7 puntos (6,66), seguida por axencias, gabinetes, outros (6,5 puntos) e prensa escrita (6 sobre o total de 10); suspenden neste apartado, a radio con 4 puntos e a prensa dixital (3 puntos).

A pesar da incerteza de cara ao futuro, da desconfianza nas condicións laborais e da inestabilidade xeral do emprego como xornalistas, os licenciados amósanse satisfeitos coa actividade que realizan, colectando gabinetes, prensa dixital e prensa escrita os mellores resultados (8 puntos). Axencias e televisión camiñan xuntas na consecución do grao mínimo do notable (7 puntos), sendo as puntuacións máis baixas as de produtoras e radio, con 6,66 e 6 puntos, respectivamente. No eido do clima laboral cabe destacar a enorme diferenza entre o medio con mellores resultados e o medio coa puntuación mínima, gabinetes (8,5) e televisión (1 punto). A prensa dixital e a radio son os dous soportes que, segundo os licenciados, menos recoñecen o traballo dos seus empregados (5 puntos). No relativo aos medios ao dispor, unicamente os gabinetes obteñen un 8,5 de media, quedando as puntuacións dos demais soportes na franxa dos 5 aos 7 puntos.

Valoración con maior porcentaxe de satisfacción segundo medios (sendo 0 nada e 10 totalmente)

SOPORTES	Co salario	Coa actividade	Perspectivas de futuro	Clima laboral	Recoñecemento profesional	Medios ao dispor	Condicións laborais
Axencias	5	7	4	7,25	6	6	6,5
Gabinetes	7	8	7	8,5	8	8,5	6,5
Prensa dixital	3,5	8	4	6,33	5	6	3
Prensa escrita	5	8	1	8	6,5	7	6
Radio	5	6	5	5	5	5	4
Televisión	9	7	1	1	8	7	6,66
Outros	5,17	6,02	4,98	7,10	5,46	6,46	5,26

Avaliamos estes códigos de satisfacción en relación con cada soporte comparando para o caso unicamente as valoracións máis altas (9 e 10) que amosarían a porcentaxe daqueles licenciados plenamente satisfeitos en cada apartado. Para o caso dos salarios, os profesionais de axencias, prensa dixital, prensa escrita e radio non puntuaron cos niveis máis altos a súa satisfacción salarial. Os traballadores de gabinetes e televisión son os máis satisfeitos coa remuneración percibida, seguidos polos traballadores empregados en sectores diferentes ao dos propios medios de comunicación:

Licenciados plenamente satisfeitos cos seus salarios (%)

Medios	9	10
Axencias	0	0
Gabinetes	16,7	2,8
Prensa dixital	0	0
Prensa escrita	0	0
Radio	0	0
Televisión	18,8	9,4
Outros	1,9	5,6

No plano das condicións laborais son os licenciados empregados en gabinetes, televisión e outras facetas alleas ao eido da comunicación os que máis positivamente valoran esta cuestión, aínda que os profesionais de gabinetes que adxudican un 9 ás súas condicións laborais non superan o 12%.

Licenciados plenamente satisfeitos coas condicións laborais (%)

Medios	9	10
Axencias	0	0
Gabinetes	11,1	2,8
Prensa dixital	0	0
Prensa escrita	0	0
Radio	0	0
Televisión	3,1	3,1
Outros	1,9	1,9

No tocante á satisfacción coa actividade que realizan, nas axencias outorgáronlle un 9 o 18,2% e na televisión o 15,6%. Na prensa dixital o 18,2% dos enquisados responderon coa máxima nota (10) e en radio un 20% dos licenciados tamén concedeu os 10 puntos. Nos apartados de 'outro' e gabinetes as porcentaxes son bastante equilibradas en ambas as dúas notas, na prensa escrita non se atopa ningún 10 pero si un 7,3% que outorgan 9 á satisfacción coa actividade realizada:

Licenciados plenamente satisfeitos coa actividade que realizan (%)

Medios	9	10
Axencias	18,2	0
Gabinetes	5,6	8,3
Prensa dixital	9,1	18,2
Prensa escrita	7,3	0
Radio	0	20
Televisión	15,6	6,3
Outros	3,7	7,4

Con relación ás perspectivas de futuro laboral vólvense condensar aquí as manifestacións máis negativas e, polo tanto, menos optimistas. Os profesionais de prensa dixital, prensa escrita e radio son os máis pesimistas, xa que ningún optou por conceder nesta categoría as puntuacións de 9 e 10. Máis confiados se amosan os traballadores de gabinetes e a categoría 'outros', no primeiro dos casos un 11,1% considera as súas perspectivas laborais de futuro como boas e o 2,8% como moi boas, mentres que no caso de 'outros' o 3,7% valóraas como boas e o 6% como moi boas. Nas axencias algo máis do 9% valóraas como excelentes (9 puntos):

Licenciados plenamente satisfeitos coas perspectivas de futuro laboral (%)

Medios	9	10
Axencias	9,1	0
Gabinetes	11,1	2,8
Prensa dixital	0	0
Prensa escrita	0	0
Radio	0	0
Televisión	3,1	0
Outros	3,7	5,6

Cando se pregunta aos licenciados polo factor clima laboral da empresa para a que traballan, os resultados son máis positivos que no apartado anterior, así o 20% dos que traballan na radio outorgan un 10 ao ambiente no seu centro de traballo.

Porcentaxes destacadas tamén se dan nas axencias, con algo máis dun 18% de traballadores que están de acordo en apostar polos 10 puntos ou na prensa dixital cunha porcentaxe similar que dá un 9 ao clima laboral do seu medio ou, tamén, o 19,4% de traballadores de gabinetes que conceden outros 9 puntos. Noutra banda

estarían os traballadores da prensa escrita que en ambos os dous casos (puntuacións de 9 ou 10) non chegan ao 5%:

Licenciados plenamente satisfeitos co clima laboral da súa empresa (%)

Medios	9	10
Axencias	0	18,2
Gabinetes	19,4	5,6
Prensa dixital	18,2	9,1
Prensa escrita	4,9	4,9
Radio	0	20
Televisión	12,5	3,1
Outros	14,8	9,3

Se falamos dos medios dos que dispoñen os profesionais para realizar as súas tarefas diarias obtemos porcentaxes altas no caso da prensa dixital, onde un 18,2% valoran esta cuestión cun 9. Na radio un 10% cualifica esta cuestión cun 10, mentres que no caso das axencias, a prensa escrita e a televisión teríanse que mellorar os elementos a disposición dos xornalistas para desempeñar máis cómodo e adecuadamente o seu labor:

Licenciados plenamente satisfeitos cos medios dos que dispoñen para desenvolver o seu traballo (%)

Medios	9	10
Axencias	0	0
Gabinetes	8,3	5,6
Prensa dixital	18,2	0
Prensa escrita	2,4	2,4
Radio	0	10
Televisión	3,1	0
Outros	7,4	3,7

Por último, en canto ao recoñecemento profesional do traballo, os licenciados consideran que nos gabinetes é onde se valora ben o seu facer, posto que un 19,4% outorgan un 9. Débese salientar, aínda que no plano negativo, o caso de axencias, prensa dixital ou prensa escrita, onde ningún ou case ningún consideran que o recoñecemento do seu traballo é bo ou moi bo:

Licenciados plenamente satisfeitos co seu recoñecemento profesional (%)

Medios	9	10
Axencias	0	0
Gabinetes	19,4	8,3
Prensa dixital	0	0
Prensa escrita	4,9	0
Radio	0	10
Televisión	9,4	3,1
Outros	13	3,7

4.2.2.14. O último ano

A pesar de que nos niveis de satisfacción atopamos cifras destacadas, polo xeral os resultados mantéñense en termos equilibrados sen grandes satisfaccións ou insatisfaccións acusadas, aínda que con tendencia a resultados negativos en aspectos como salarios, condicións laborais ou perspectivas de futuro. Isto pode gardar relación co feito de que o 45% dos licenciados enquisados manifestaron o seu acordo con abandonar a profesión no último ano, fronte a un 33% que asegurou non ter pensado en deixar o eido da comunicación. Este feito está tamén relacionado co 41% que amosou gañas de mudar de empresa, fronte a un 24% que se postulou a favor de manterse no actual posto de traballo.

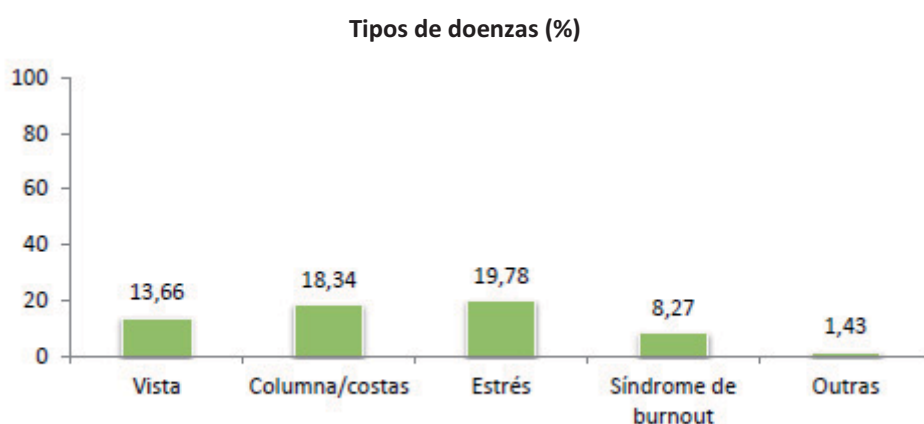
Algo máis da metade dos licenciados enquisados (53%) recoñeceu non ter sufrido ningún tipo de discriminación no seu traballo. Do 14% que aseguraron ter padecido discriminacións dalgunha índole, o 3% recoñeceron que foi de tipo sexista. O 43% restante dos que sufriron discriminación aseguran que non foi de tipo sexista, senón que se sentiron discriminados atendendo a outros factores como a nacionalidade. No coñecemento de casos de afectados por discriminación no medio propio ou noutros, o 42% dos licenciados asegurou non coñecer outros casos fronte ao 27% que identificaron situacións de discriminación no seu ou noutro medio.

Táboa resumo de discriminación (en %)

¿Sufriu algún tipo de discriminación no seu traballo?			
Si	14	¿Foi de tipo sexista?	
		Si	3
		Non	43
		NS/NC	54

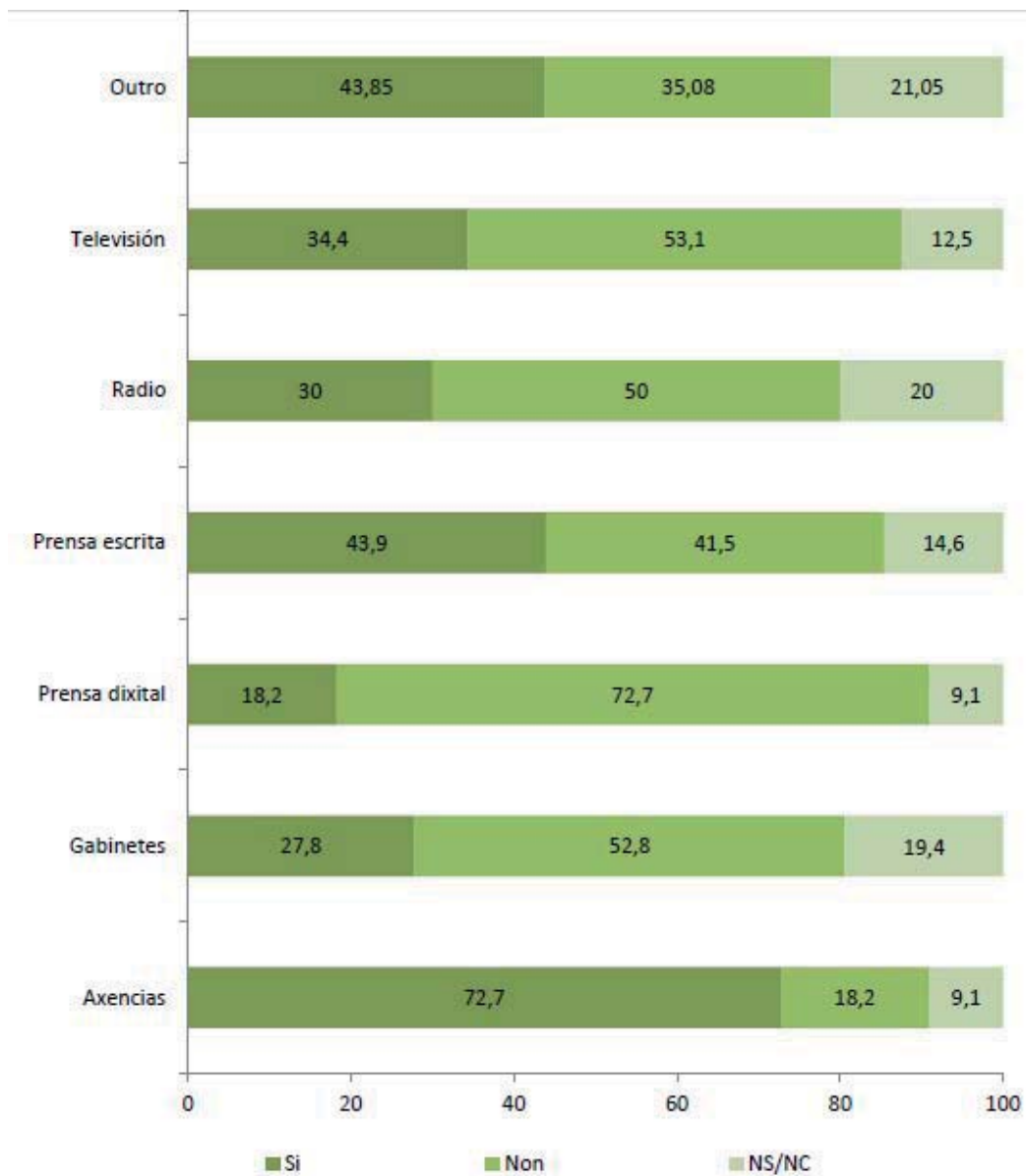
Non	53
NS/NC	33

O 39% de licenciados traballadores din non padecer ningunha doenza por mor do seu traballo e un 31% que rexistrou algún padecemento como consecuencia das horas de traballo. Un 19,78% dos licenciados afirma padecer estrés e un 18,34% padece problemas de columna motivados polo tempo pasado sentado diante da pantalla do ordenador, causa tamén esta do 13,66% dos problemas de vista detectados. Un 8,27% padece o síndrome de *burnout*, coñecido máis popularmente como “síndrome do queimado”, e un mínimo do 1,43% falou doutras doenzas de tipoloxía variada.

Analizando máis de preto a porcentaxe de licenciados xornalistas que asegura que padecen ou padeceron algunha doenza relacionada directamente co exercicio da profesión en función do soporte no que traballan atopamos que os tres medios con maiores porcentaxes dentro do ‘si’ son as axencias, onde case o 73% dos entrevistados recoñece padecer algunha enfermidade vinculada ao seu quefacer diario (72,7%), seguidas pola prensa escrita (43,9%) e os que se sitúan no apartado ‘outros’ (43,85%). Porcentaxes elevadas tamén aparecen entre os que declaran que traballan na televisión (34,4%) ou na radio (30%).

Xornalistas que sufriron doenzas segundo o medio (%)

4.2.2.16. Sobre o Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia (CPXG)

Dos licenciados nas últimas dez promocións de Xornalismo na USC que foron enquisados soamente un 6% están colexiados. Nas preguntas efectuadas aos licenciados sobre o Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia abordáronse dúas perspectivas diferentes: (1) a primeira para aqueles que non estaban colexiados co fin de descubrir a razón da súa elección e saber se estarían dispostos a estalo nun futuro próximo e, a segunda, (2) unha serie de cuestións sobre a satisfacción coas actividades desenvolvidas polo Colexio para todos aqueles que formaban parte das súas filas.

a) Os non colexiados

Aos licenciados non colexiados preguntóuselles se nalgún momento previo ao actual estiveran colexiados: o 85% respondeu que non e o 1% afirmou que previamente fora colexiado, pero aclarou que a razón pola que agora non formaba parte do colexio era a baixa voluntaria.

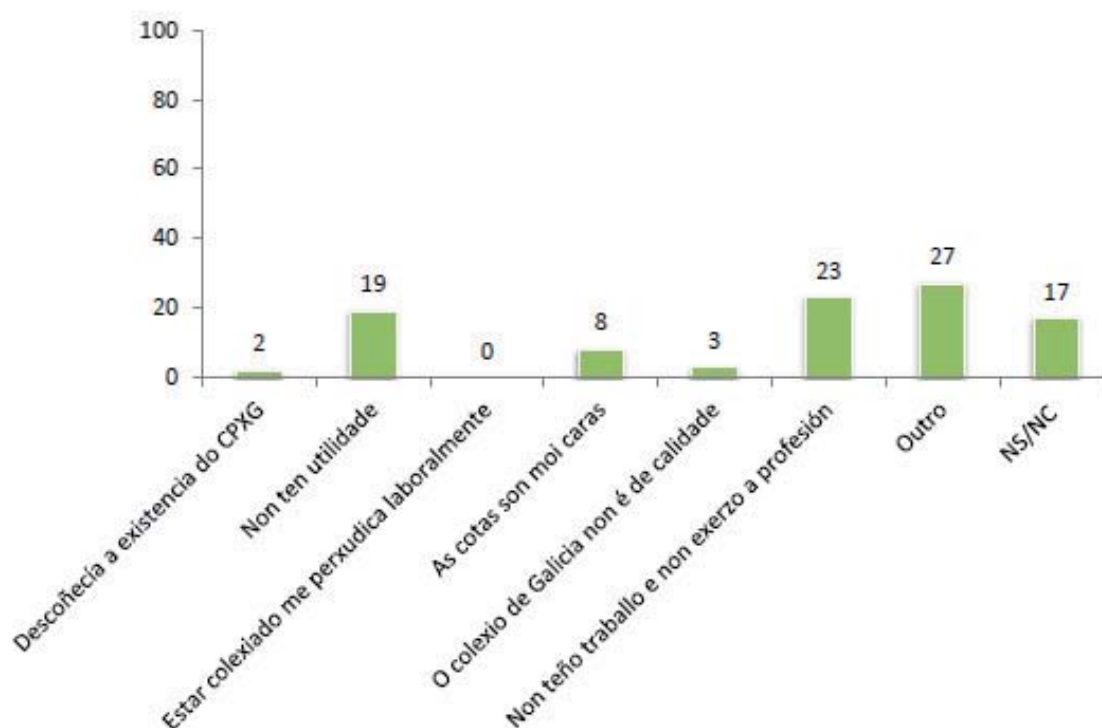
Entre as razóns ofrecidas para explicar a non afiliación ao Colexio de Xornalistas, os licenciados decantáronse pola opción 'non traballo e non exerzo a profesión' (23% de respostas), seguida daqueles que consideran que o colexio non ten utilidade (19%). Un 8% explica que as cotas son caras e un 27% propón outro tipo de razóns para xustificar que decidiron non facerse colexiados.

Ante a perspectiva de futura afiliación ao Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia, máis da metade dos licenciados (55%) respondeu que non ten pensado colexiarse, fronte a un 28% que podería considerar facelo no futuro.

Posibilidade de colexiarse no futuro

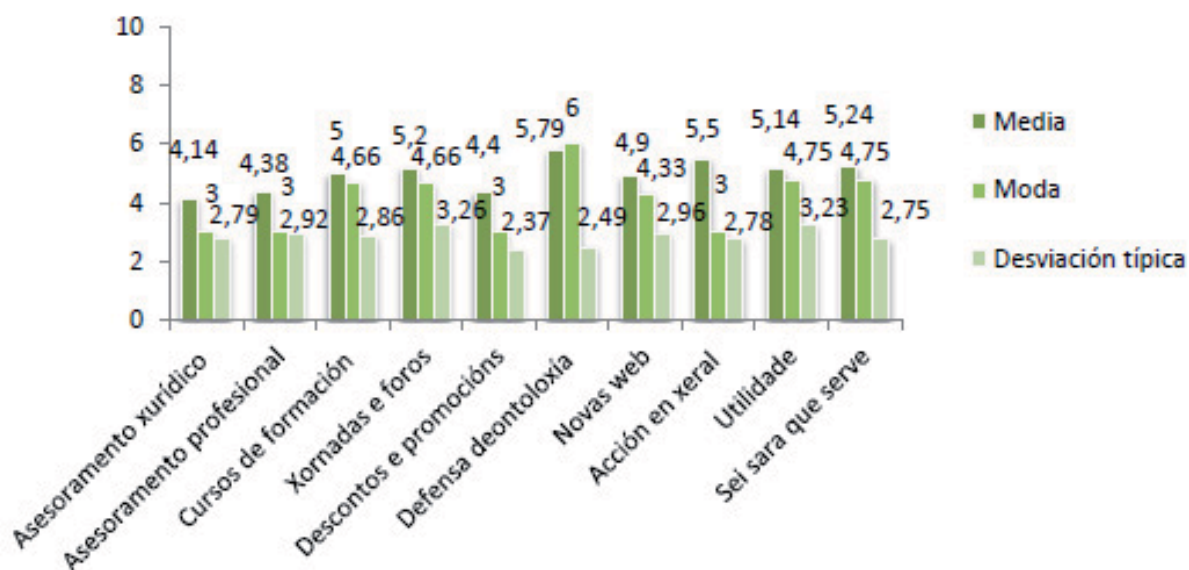
Razóns polas que non está colexiado

b) Os colexiados

Do mesmo xeito que o rexistrado nos datos correspondentes aos xornalistas colexiados, no caso dos licenciados colexiados o primeiro que chama a atención é o elevado nivel de abstención á hora de valorar os diversos aspectos vinculados á acción do Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia, posto que o 97% dos enquisados evita cualificar o asesoramento xurídico e o profesional, o 96% suprime a avaliación dos cursos de formación, as xornadas e foros, os descontos e promocións e a acción en xeral efectuada polo Colexio, mentres que un 95% non dá o seu parecer sobre a defensa da deontoloxía e a utilidade do organismo e un 94% prefire non responder a se ten información de para que serve o Colexio de Xornalistas. Por esta elevada abstención, unido ao reducido da mostra entre os licenciados, as respostas non son representativas, senón que reflicten unicamente unha tendencia.

Nivel de satisfacción dos colexiados co CPXG (sendo 0 nada e 10 totalmente)

Ningún dos ítems sobre o Colexio sometidos a valoración dos licenciados consegue superar o 6 de puntuación media. Os mellores resultados obtéñenos a defensa da deontoloxía (5,79), a acción xeral do Colexio que é valorada cun 5,5 e o feito de ter información sobre para que serve esta institución profesional (5,24). O CPXG aproba raspado en xornadas e foros (5,2), utilidade (5,14) e cursos de formación (5).

Pola contra, os aspectos que a directiva do Colexio de Xornalistas de Galicia deberá mellorar de cara ao futuro na captación de novos membros e no mantemento de colexiados actuais son: o asesoramento xurídico (4,14), o asesoramento profesional (4,38), os descontos e tarifas promocionais (4,4) e as novas da web que, a diferenza do que adoita acontecer entre os colexiados, neste caso non consegue acadar o suficiente (4,9).

4.3. A situación dos xornalistas en Galicia

4.3.1 *Introdución: o perfil do xornalista galego*

A suma numeral da mostra de colexiados e de licenciados en Xornalismo na USC permítenos identificar o perfil do xornalista galego desde unha perspectiva máis extensa. O sumatorio da mostra de colexiados (395 xornalistas) e da mostra de licenciados na última década (278 xornalistas) amplía o universo de estudo ata os 673 xornalistas (395+278) co que, desde esta óptica, obtemos unha radiografía máis exhaustiva da figura do xornalista galego ao examinar unha mostra aínda máis representativa (máis de seis centeas) do censo total de profesionais. Para evitar reiteracións que puidesen confundir, neste capítulo da investigación fálase de xornalistas como forma de englobar colexiados e licenciados e, á vez, diferenciamos os resultados dos tres informes. Entre os entrevistados rexistráronse nove licenciados que previamente xa contestaran a enquisa referida aos colexiados e, deste xeito, só se produciron dúas duplicidades.

A análise permite constatar que as mulleres que exercen o xornalismo en Galicia pasan a ser maioría. Xeograficamente Santiago de Compostela concentra a maior porcentaxe de xornalistas empregados, seguida polos que traballan fóra da comunidade autónoma. A prensa escrita segue a ser o medio estrela no ámbito da comunicación en canto a número de empregados, seguida pola televisión e os gabinetes. Existe tamén un gran número de xornalistas desempregados, que representan o 19,02% do total.

4.3.1.1 *Medio*

Os datos recollidos para o presente estudo serven tamén para identificar o conxunto de empresas de comunicación que operan en Galicia, caracterizado pola presenza dun gran número de xornais locais e o importante papel que xoga a compañía pública da CRTVG.

- A prensa escrita segue sendo o soporte que máis xornalistas emprega na nosa comunidade.
- Os gabinetes e a televisión empregan practicamente o mesmo número de xornalistas, acercándose cada vez máis á prensa escrita.
- A porcentaxe de xornalistas que traballan en prensa dixital segue a ser residual.
- Aumenta o número de xornalistas que traballan noutros medios.

SOPORTE	Porcentaxe
Prensa dixital	2,8
Radio	11,8
Televisión	14,8
Gabinetes	14,8
Axencias	2,8
Prensa escrita	20,7
Parados	19,2
Outros	13,4
Non respostada	4,3
TOTAL	100

4.3.1.2 Idade e sexo

Debido a que unha das mostras abrangue só unha franxa xeracional determinada non procede calcular a idade media dos xornalistas, xa que se distorsionarían os resultados. En canto ao sexo, as mulleres supoñen a maioría dos xornalistas galegos (58,82%).

SEXO	Xornalistas	Porcentaxe
Homes	830	41,18
Mulleres	1.186	58,82
TOTAL	2.016	100

4.3.1.3 Nivel de estudos

A porcentaxe de xornalistas galegos licenciados en Xornalismo sitúase no 55,4%. Un 7,2% dos que exercen a profesión é licenciado noutra especialidade e un 11,8% non ten formación universitaria.

NIVEL DE ESTUDOS	Porcentaxe
Non licenciado	11,8
Licenciado en Xornalismo	55,4
Licenciado en Xornalismo con máster	18,8
Licenciado en Comunicación	0,89
Licenciado en Comunicación con máster	1,5
Licenciado noutra especialidade	7,2
Licenciado noutra especialidade con máster	0,3
Licenciado noutra especialidade con máster en comunicación	0,6
Doutor en Comunicación	1,8
Doutor noutra especialidade	0,4

Non respostada	1,6
TOTAL	100

4.3.1.4 Demarcación

A maioría dos xornalistas galegos traballa en Santiago de Compostela (26,4%), capital da comunidade autónoma e sede da radio e televisión públicas e dos principais organismos político-administrativos, e na Coruña (15,5%) e Vigo (10,3%), principais cidades de Galicia por número de habitantes e por puxanza económica. Nas outras catro cidades galegas, Pontevedra, Lugo, Ourense e Ferrol, exercen a profesión o 7,9%, o 5,8%, o 4,5% e o 2,1% respectivamente. O 21% traballa fóra de Galicia.

DEMARCACIÓN	Porcentaxe
A Coruña	15,5
Ferrol	2,1
Lugo	5,8
Ourense	4,5
Pontevedra	7,9
Vigo	10,3
Santiago de Compostela	26,4
Fóra de Galicia	21
NS/NC	6,9
TOTAL	100

4.3.1.5 Radiografía do xornalista galego

O perfil do xornalista galego responde a unha muller licenciada en Xornalismo, que traballa nun medio dos denominados tradicionais (principalmente en prensa escrita) en Santiago de Compostela ou fóra de Galicia e que conta cun contrato a tempo completo. O seu salario sitúase en 1.595,97 euros brutos ao mes e traballa de media 8,1 horas diarias, 5 días á semana. Amósase relativamente satisfeita coas súas condicións laborais, aínda que ten unha percepción moi negativa da situación en xeral que está a atravesar a profesión nestes tempos de crise económica.

Con respecto ao emprego de internet pódese comprobar que o seu uso está plenamente implantado entre os xornalistas galegos, xa que un 84,8% emprega a rede os sete días da semana.

COMPARACIÓN DO PERFIL DO XORNALISTA GALEGO (2011)				
CATEGORÍAS		Coexiados	Licenciados	Xornalistas galegos
Sexo		Homes: 57,80% Mulleres: 42,20%	Homes: 23,14% Mulleres: 76,85%	Homes: 41,18% Mulleres: 58,82%
Idade		Media: 43,9 anos (Homes: 46,7 / Mulleres: 40,2) Moda: 36 a 40 (Homes: 51 a 55 / Mulleres: 36 a 40)	Media: 26,65 anos (Homes: 26,92 / Mulleres: 26,56)	Non procede calcular a media
Nivel de estudios	Licenciados en Xornalismo	48%	66%	55,4%
	Licenciados en Xornalismo con máster	10%	31%	18,8%
	Outras licenciaturas	12%	-	7,2%
	Non licenciado	20%	-	11,8%
Demarcación		Santiago: 28,35% A Coruña: 16,71% Vigo: 13,42%	Santiago: 23% Fóra de Galicia: 17%	
Medios		Prensa: 25% Radio: 17% Televisión: 17% Gabinetes: 16%	Prensa: 15% Outros: 19% Gabinetes: 13% Televisión: 12%	
Salarios	Menos de 600€	1,77%	6,42%	3,36%
	De 600 a 1.199€	9,36%	19,45%	12,76%
	De 900 a 1.799€	23,53%	20,64%	21,82%
	Máis de 1.800 €	34,93%	11,47%	25,89%

	Non contesta	20,5%	42,66%	34,44%
Horas/día		8,2 h	8,07 h	
Calendario		5,16 días/semana	5,07 días/semana	
Contrato		Tempo completo: 60%	Tempo completo: 35%	
Desemprego		9,87%	32%	
Satisfacción laboral		6,12 (de 1 a 10)	5,11 (de 1 a 10)	
Satisfacción salarial		6 (de 1 a 10)	5,38 (de 1 a 10)	
Desexo de mudar de profesión		Si: 38%/ Non: 47%	Sí 45%/ Non 33%	
Liberdade lingüística		5,20 (de 1 a 10)	4,35 (de 1 a 10)	
Criterios de selección das informacións	Xornalísticos	40%	23%	33,3 %
	Políticos	19%	8%	14,4%
	Económicos	5%	11%	7,1%
Padeceron enfermidades relacionadas coa súa actividade laboral:		37%	31%	
Uso de internet		7 días á semana: 84% 5-6 veces semana: 11%	7 días á semana: 87%	

4.3.2. Análise en profundidade do xornalista galego

4.3.2.1. Sexo e idade

Tendo en conta o rexistro de Colexiados do CPXG e o censo de licenciados da Universidade de Santiago de Compostela, o número de mulleres xornalistas é de 1.186 e o de homes de 830 (total: 2.016). Son, por tanto, 356 mulleres máis. En termos porcentuais, estamos falando dun 58,82% de mulleres fronte a un 41,18% de varóns.

A globalidade apunta, pois, a tendencia reflectida na avaliación dos licenciados de que as mulleres son xa maioría na profesión, malia que o rexistro de Colexiados denote aínda unha primacía dos homes:

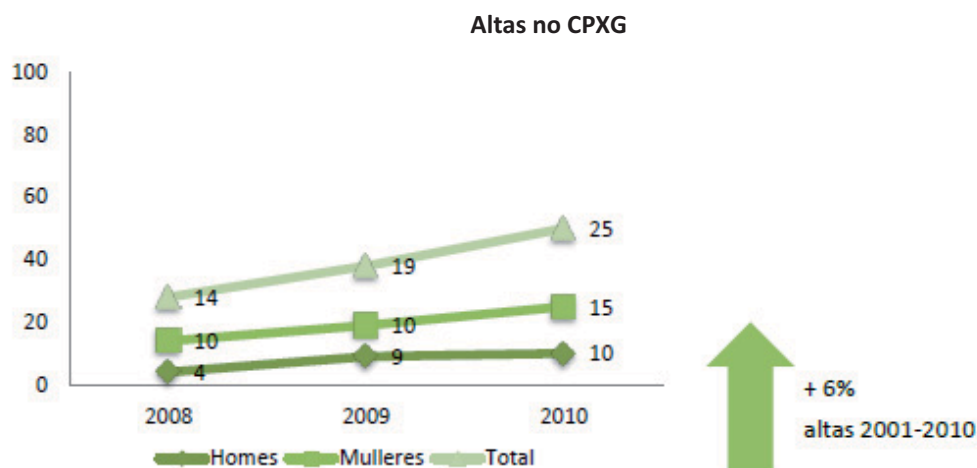
SEXO	Colexiados	Licenciados	Xornalista galego
Homes	606	224	830
Mulleres	442	744	1.186
TOTAL	1.048	968	2.016

Para a obtención da media de idade non procede a suma de mostras, posto que unha delas abrangue só unha franxa xeracional determinada, o que distorsionaría os resultados.

4.3.2.2. ¿Colexiado?

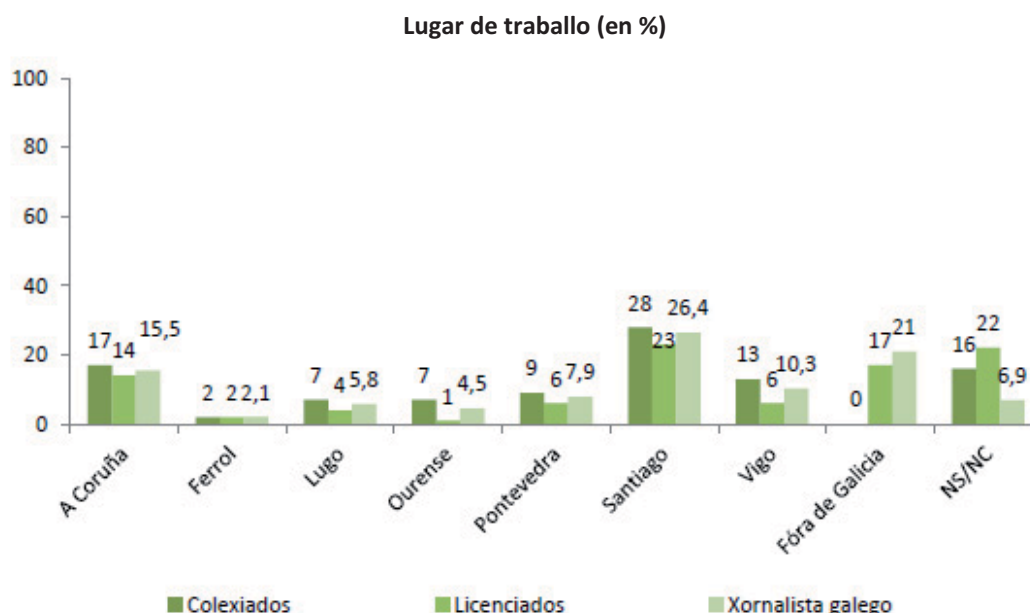
As novas xeracións de xornalistas non se Colexian unha vez rematada a carreira e iniciada a vida profesional. Dos licenciados na USC nos últimos dez anos o 94% dos graduados optaron por exercer a profesión sen Colexiarse e, en efecto, a porcentaxe de novos Colexiados nos últimos tres anos é sempre inferior ao 10% de titulados.

De media, só o 6% dos novos xornalistas se Colexaron, polo que non é posible falar dunha correlación entre o número de profesionais en activo e de altas no CPXG.

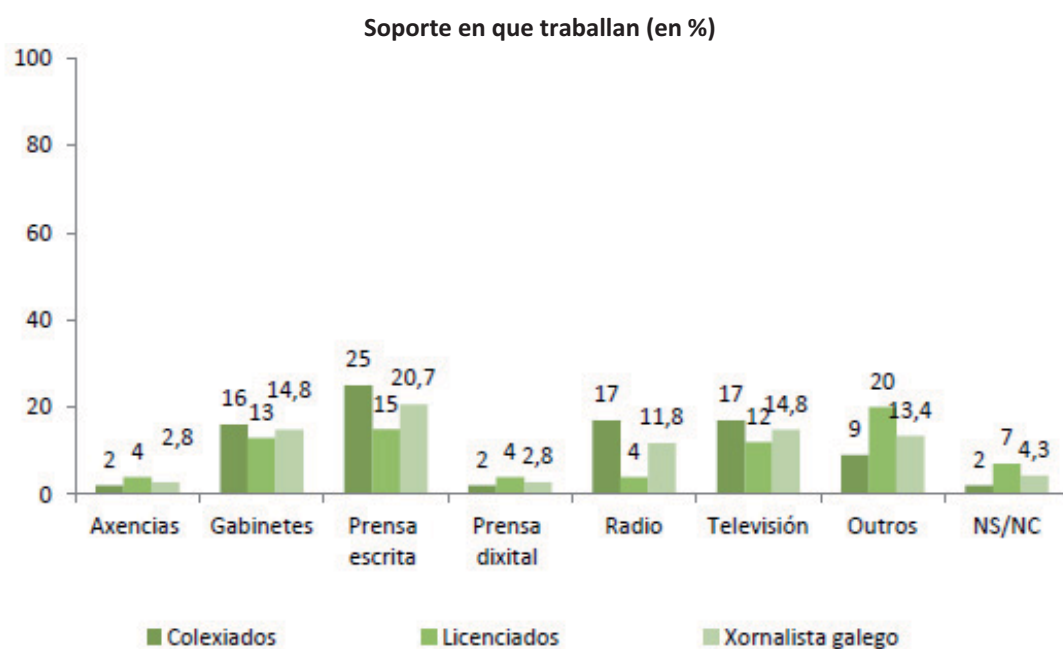
4.3.2.3. Demarcación

Un cuarto dos xornalistas galegos (26,4%) exerce a profesión na capital de Galicia, o que reflicte as tendencias apuntadas tanto no caso dos colexiados coma no dos licenciados. Con todo, o máis significativo neste cómputo global non é a orde porcentual de demarcacións extraída –similar ás outras análises–, senón que máis dun quinto dos xornalistas galegos (21%) traballan fóra de Galicia, sendo, de feito, esta porcentaxe superior á de calquera demarcación concreta, agás a de Santiago de Compostela:

4.3.2.4. Soporte

A maioría dos xornalistas galegos (20,7%) traballan na prensa escrita, situación que se repite tamén nas análises pormenorizadas acerca dos colexiados e dos licenciados. As seguintes opcións máis escollidas son a prensa escrita e os gabinetes, 14,8% en cada caso. O 13,4% traballa noutros medios, entre os que se inclúen as produtoras, as contornas web diferentes da prensa dixital, etc.

Atendendo ao xénero e aos soportes en que traballan, a seguinte táboa reflicte o reparto:

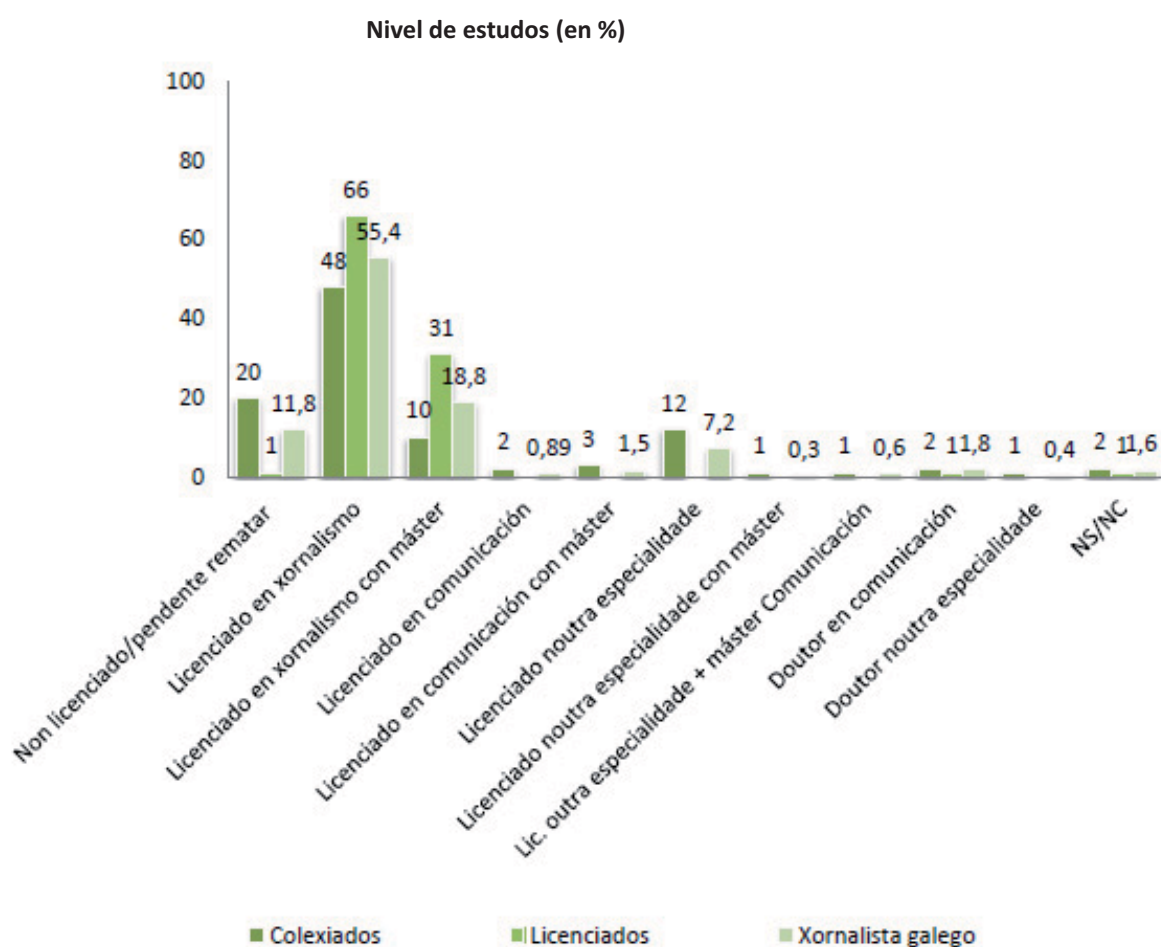
SOPORTE	Homes %	Mulleres %
Axencias	25,9	74,1
Gabinetes	36,2	63,7
Prensa dixital	51,7	48,3
Prensa escrita	45,5	53,9
Radio	39,1	60,9
Televisión	38,8	61,2

4.3.2.5. Nivel de estudos

O que noutras profesións sería impensable resulta aínda a día de hoxe unha realidade no exercicio do xornalismo en Galicia: un de cada dez profesionais (11,8%) non posúe ningún estudo universitario ou non rematou a carreira. Pero se a esta porcentaxe

engadimos que existen un 7,5% de profesionais en activo que están licenciados noutra disciplina diferente da Comunicación, resúltanos que case un quinto dos profesionais en activo en Galicia (19,3%) ou non están licenciados ou estano noutra carreira non ligada á contorna comunicativa.

Se somos estrictos no desempeño da actividade, como ocorre na maioría das disciplinas, sobre todo naquelas que contan cun Colexio Profesional, só as tres cuartas partes dos profesionais de Galicia son licenciados en Xornalismo (74,2%), o que evidencia que o restante 25,8% están exercendo de xornalista sen selo.

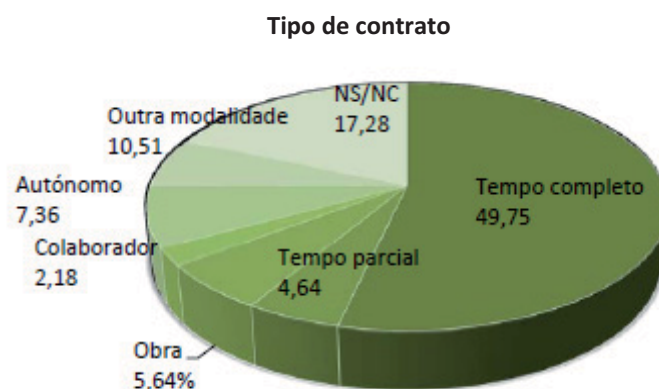
4.3.2.6. Contratos

No relativo ao tipo de contrato, a maioría dos xornalistas galegos confirma ter un contrato a tempo completo (49,75%), un 4,64% afirma telo a tempo parcial, outro 2,18% como colaborador, un 5,64% por obra e ata un 7,36% como autónomo.

Comparando o colectivo de colexiados no CPXG e os licenciados na Facultade de Ciencias da Comunicación da USC nos últimos dez anos pódese observar que en ambos os dous casos o contrato a tempo completo é o que predomina (60% nos colexiados, 35% dos licenciados), aínda que nunha porcentaxe moito máis elevada nos colexiados. Os autónomos teñen máis peso entre os colexiados (9%) que entre os licenciados (5%), pero entre estes últimos os contratos por obra teñen máis importancia (8%) que entre os primeiros (4%).

A maioría asegura que a actividade que desenvolve correspóndese coa actividade que figura no seu contrato de traballo (70,26%) fronte ao 9,59% que di realizar un traballo diferente ao que debería realizar segundo o estipulado cando foi contratado.

En xeral, se se comparan a porcentaxe de colexiados con contrato que se corresponde co traballo que desenvolven (76%) e os licenciados (62%), a porcentaxe de licenciados é menor, aínda que as porcentaxes de non correspondencia son practicamente idénticas (10% nos colexiados e 9% nos licenciados). Tamén no caso dos licenciados aumenta o número de enquisados que non contestan, o que está ligado ao maior número de parados que hai neste colectivo.

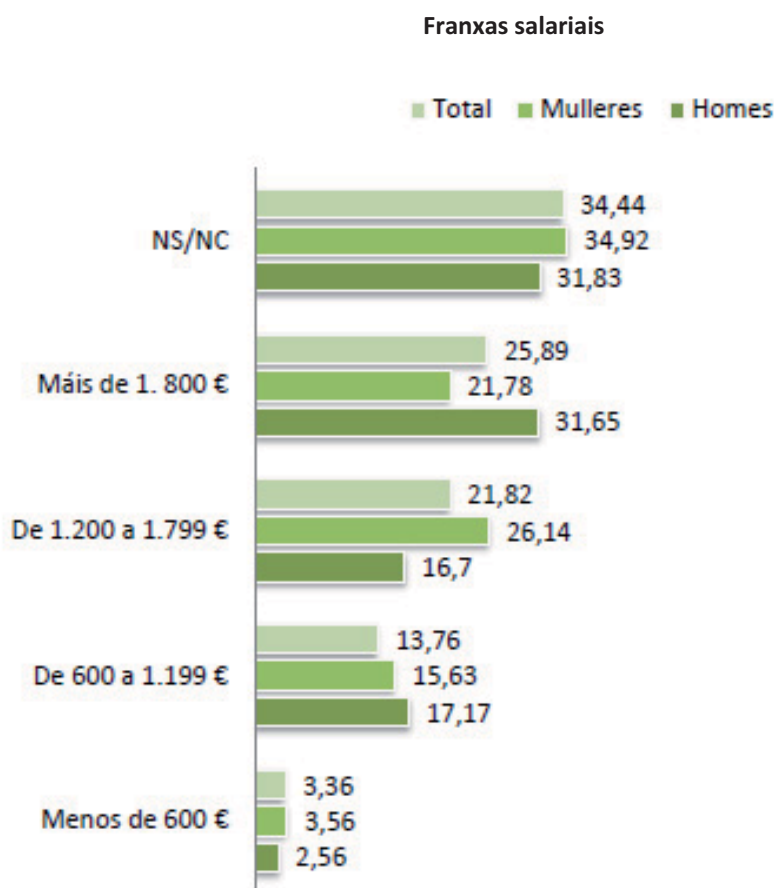

En canto ao salario, un xornalista galego cobra unha media de 1.595,97 euros brutos ao mes. A media salarial dos colexiados galegos ascende aos 1.780,68 euros brutos ao mes, mentres que os licenciados cobran unha media de 1.411,27 euros brutos. Unha explicación a esta discrepancia salarial atópase na diferenza de idade que hai entre ambos os dous colectivos, pois a maior idade dos membros do CPXG motiva que cobren complementos por antigüidade, que ocupen cargos directivos, etc.

Dentro dos colexiados, a franxa salarial máis alta é na que se atopan máis xornalistas, a de salarios superiores aos 1.800 euros (34,9%). Aínda que esta franxa resulta a

maioritaria tanto en homes como en mulleres, no caso deles representa o 40,5%, mentres que no delas a porcentaxe descende ata o 29%. A porcentaxe de colexiados que cobra menos de 600 euros ao mes representa o 1,77% do total.

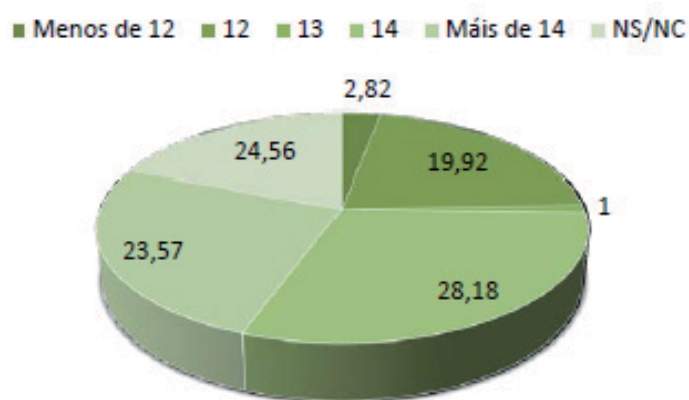
No caso dos licenciados, a franxa salarial máis alta tamén é a superior a 1.800 euros, pero nunha porcentaxe moito menor (12,94%), e o número de licenciados que cobran menos de 600 euros é maior, un 5,75%. No tocante á distribución de salarios por xéneros, a franxa salarial maioritaria entre os homes é a superior a 1.800 euros (18,96%), mentres que entre as mulleres é a que vai entre 900 e 1.199 euros (13,49%), un dato curioso tendo en conta que as mulleres representan a maioría das licenciadas polo que se podería esperar que acaparasen os postos con retribucións máis elevadas.

SALARIOS	Colexiados	Licenciados	Xornalistas
Menos de 600€	1,77	5,75	3,36
De 600 a 1.199€	9,36	21,58	13,76
De 1.200€ a 1.799€	23,53	19,42	21,82
Más de 1.800€	34,93	12,94	25,89
Non contesta (NS/NC + paro+ variable)	20,5	40,31	34,44
Media en euros	1.780,68	1.411,27	1.595,97

SALARIOS XORNALISTAS GALEGOS	Homes %	Mulleres %
Menos de 600€	2,56	3,56
De 600 a 1.199€	17,17	15,63
De 1.200€ a 1.799€	16,7	26,14
Máis de 1.800€	31,65	21,78
Non contesta (NS/NC + paro + variable)	31,83	34,92

En canto ao número de pagas ao ano, o 28,18% dos enquisados responderon ter 14, o 23,57% máis de 14, un 19,92% sinalou ter 12 pagas exactas e un 2,82 % ten menos de 12 pagas ao ano:

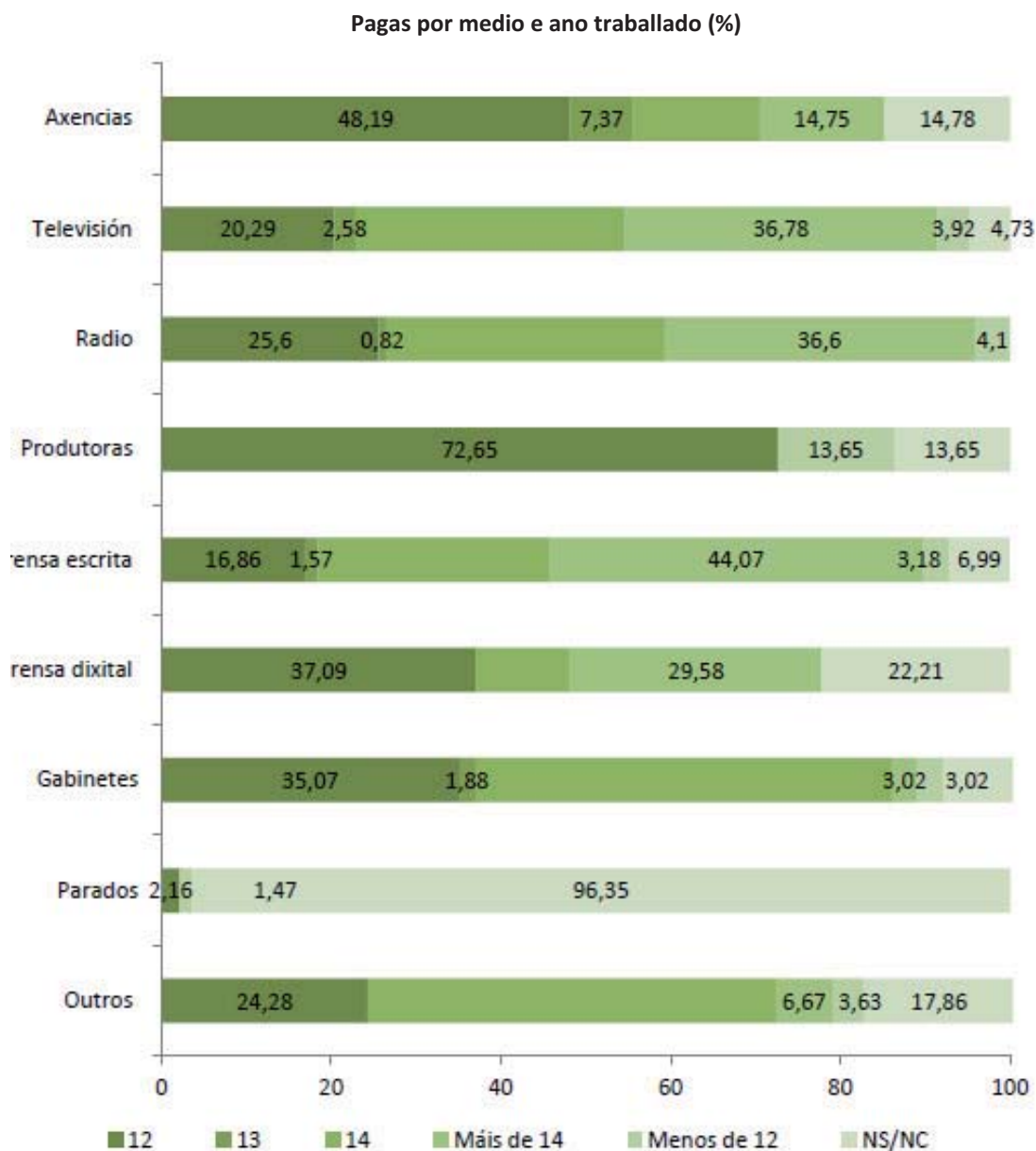

Se comparamos o número de pagas ao ano dos colexiados co de licenciados en Xornalismo na USC nas últimas dez promocións, obsérvase que os colexiados teñen un maior número de pagas ao ano (34,4% afirma ter máis de 14 e un 29% ter 14; fronte aos licenciados nos que un 8% sinala ter máis de 14 e un 27% 14; tamén é maior a porcentaxe de licenciados que cobran menos de 12 pagas -4%, fronte ao 2% dos colexiados-).

É nos gabinetes onde se rexistra o maior número de xornalistas (49,11%) que cobran 14 pagas anuais, seguidos polos que traballan noutros medios (48,12%). Na prensa escrita é onde hai un maior número de xornalistas que din cobrar máis de 14 pagas (44,07%), seguidos pola televisión (36,78%).

Comparando a situación dos licenciados e dos colexiados compróbase que no caso dos colexiados é nos gabinetes onde se rexistra o maior número de profesionais (52,4%) que cobran 14 pagas anuais, e igual sucede no caso dos licenciados aínda que nunha porcentaxe menor (44,4%). Na prensa dixital existe un terzo de colexiados (37,5%) que confirma recibir máis de 14 pagas anuais fronte a un 18,2% dos licenciados, mentres que a maioría de colexiados traballadores en prensa escrita que percibe máis de 14

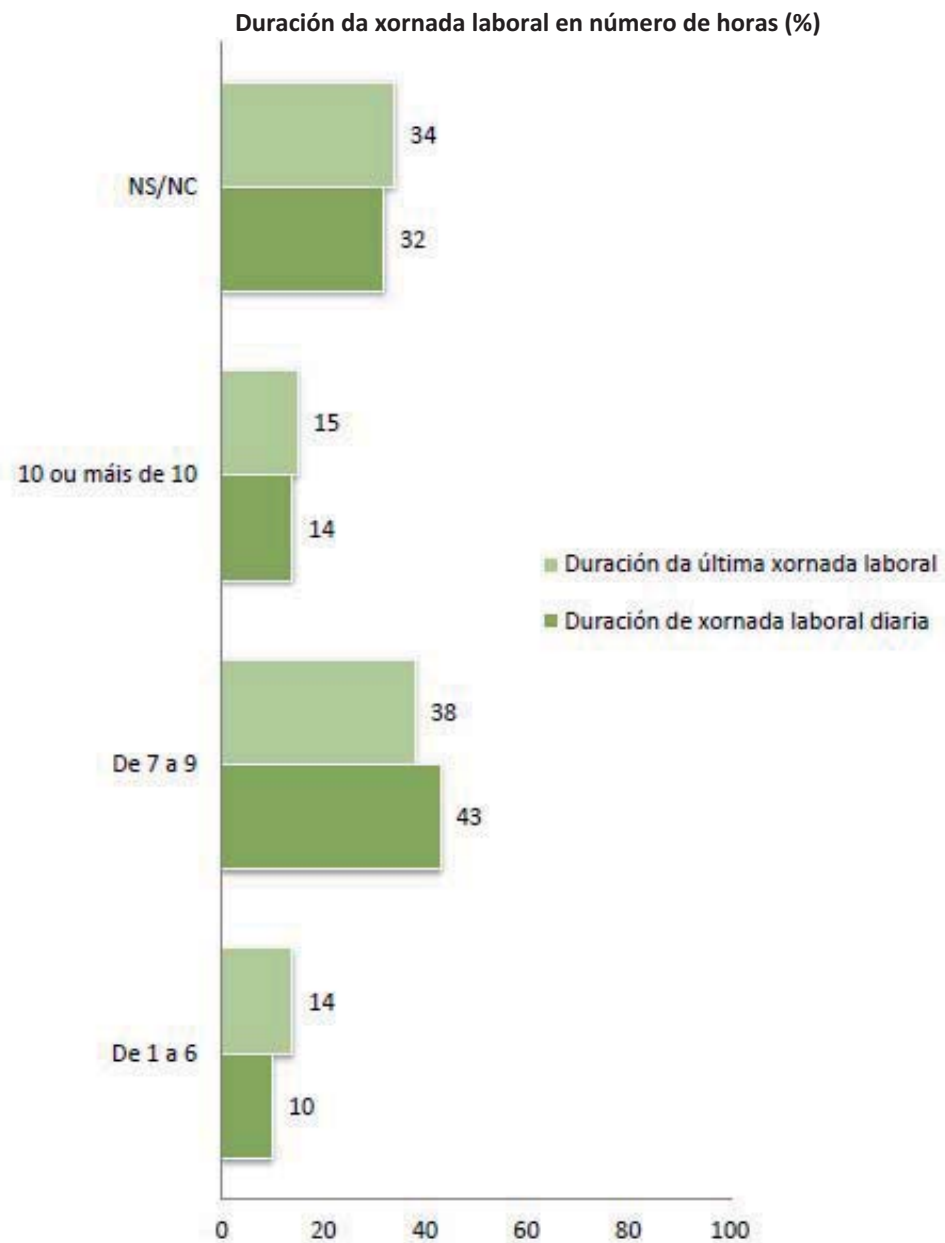
pagas ao ano (56,1%) redúcese a un 26,8% no caso dos licenciados. Nas axencias atópanse a maioría de licenciados que cobra só 12 pagas por ano traballado (63,6%) e no caso dos colexiados ocorre o mesmo, pero nunha porcentaxe menor, 37,5%.

4.3.7. Horarios

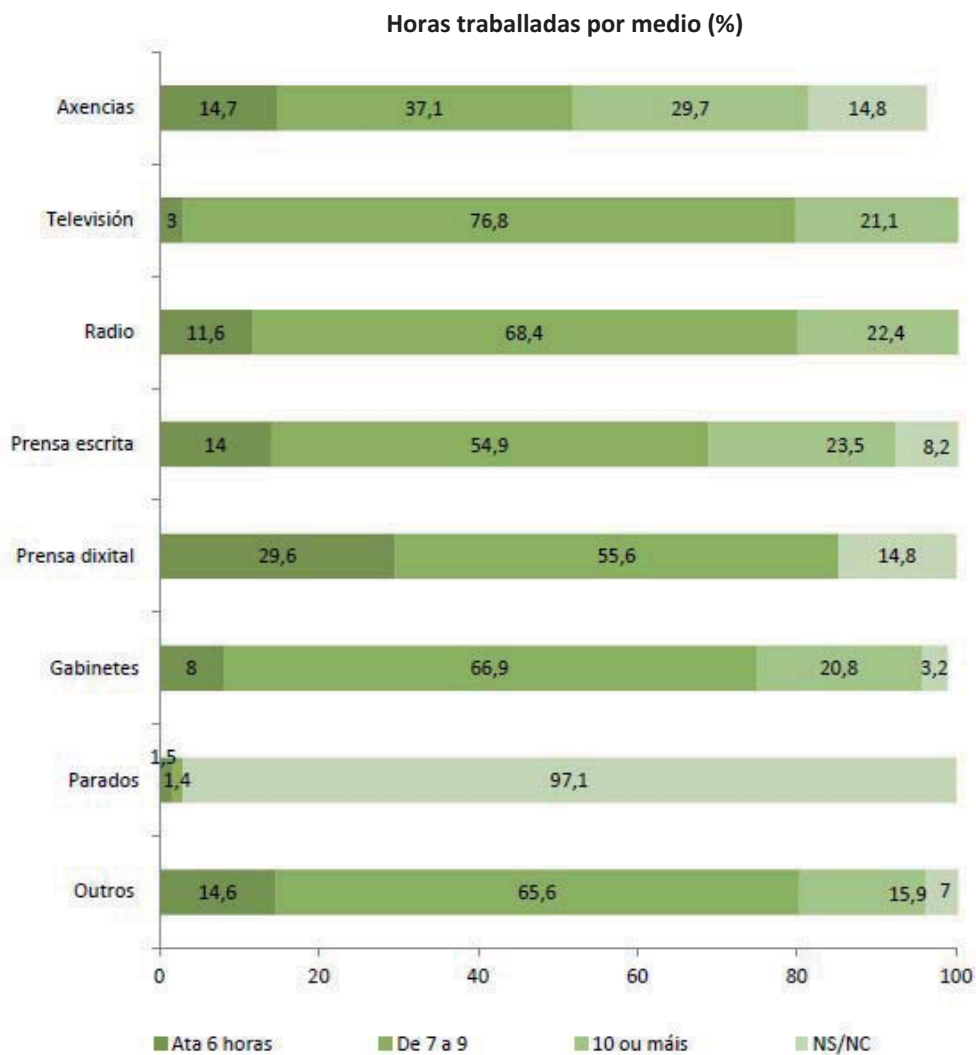
Os xornalistas galegos traballan de media 8,10 horas, sendo a media de 8,08 no caso dos licenciados en Xornalismo e de 8,13 no caso dos membros do Colexio de Xornalistas. A maior parte dos enquisados teñen xornadas laborais de 8 horas (24,67%) e á pregunta de cantas horas traballaron o día anterior a resposta maioritaria tamén é 8 horas cun 20,54% (logo dun 21,97% que non saben). Estes datos son moi similares

entre colexiados e licenciados, xa que en ambos os dous a xornada maioritaria é de 8 horas.

Ao cruzar os datos cos medios, resulta que é na televisión onde a maioría dos profesionais (49,2%) traballa 7 horas diarias, seguida pola radio (26,49%). Estes datos correspóndense en gran medida coas quendas de 7 horas da CRTVG. A maioría de xornalistas que traballan 8 horas diarias (41,73%) son de gabinetes, mentres que o 37,04% traballa en prensa dixital. Dos que traballan 14 horas, un 9,54% traballa na televisión (na quenda de fin de semana da TVG) e un 7,37% en axencias.

Comparando os datos das horas traballadas por medio dos colexiados e dos licenciados, obsérvase que a maioría dos licenciados que traballan 8 horas fano en radio (40%), os que traballan 9 en produtoras (66,7%) e os que traballan 10 son tamén da radio (30%). Entre os colexiados a maioría dos que traballan 9 horas traballan tamén en produtoras (66,7%), dos que traballan 8 fano en televisión (55,2%) e entre os que traballan 10 a maioría son empregados de prensa escrita (31,6%).

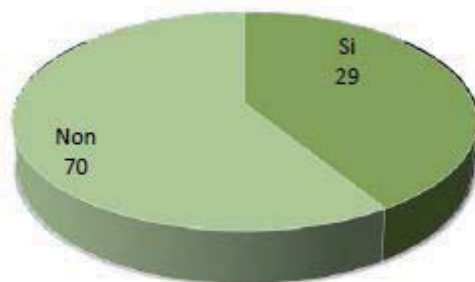

En canto aos días que traballan á semana, a media sitúase en 5,13 días, sostendo, precisamente, a maioría dos xornalistas (55,08%) que traballan 5 días á semana. Pola contra, cómpre subliñar que un 15,54% dos enquisados manifestou que traballa 6 días á semana e un 2,59% os 7 días. Neste caso tamén as diferenzas entre colexiados e licenciados son moi escasas, xa que a media de días traballados por semana no caso dos licenciados é de 5,07 e no dos colexiados 5,22. Tamén no caso dos colexiados o

60% afirma traballar 5 días á semana (a maior porcentaxe), e no caso dos licenciados a maioría (48%) tamén di traballar 5 días por semana.

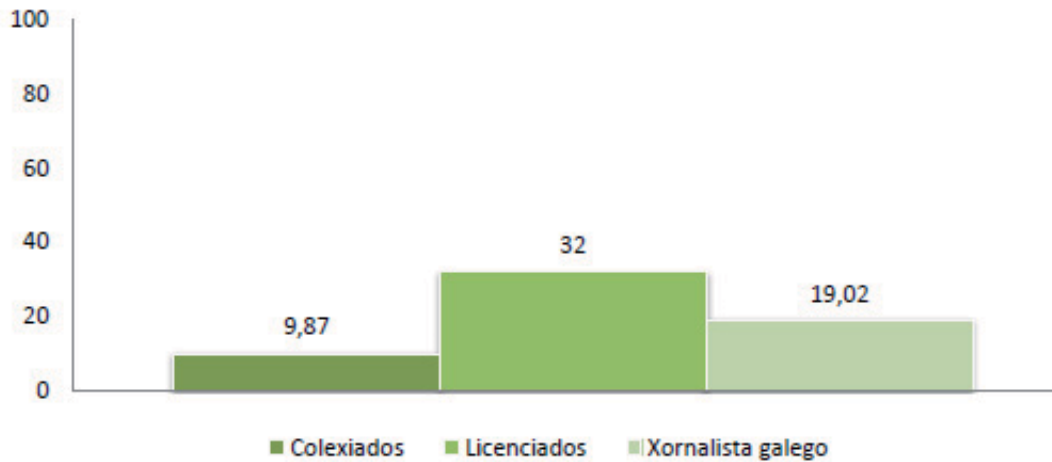
4.3.2.8. Paro

Un 19,02% dos xornalistas galegos atópanse no paro. Como viramos anteriormente case un 10% dos colexiados afirmaron atoparse actualmente no paro, un dato menor fronte ao 32% dos licenciados das últimas dez promocións que afirman estar desempregados neste momento. Esta porcentaxe aumenta ata o 41,3% se ampliamos o espazo temporal aos últimos cinco anos. Un 29% dos membros do Colexio estiveron nalgún momento no paro nos últimos cinco anos, mentres que o 59% dos licenciados tamén o estivo nalgún momento durante ese período. Dese 41,3% de xornalistas que estivo no paro nalgún momento dos últimos cinco anos, o 24,38% asegurou estar ou ter estado menos dun ano e o 8,87% entre 1 e 2 anos.

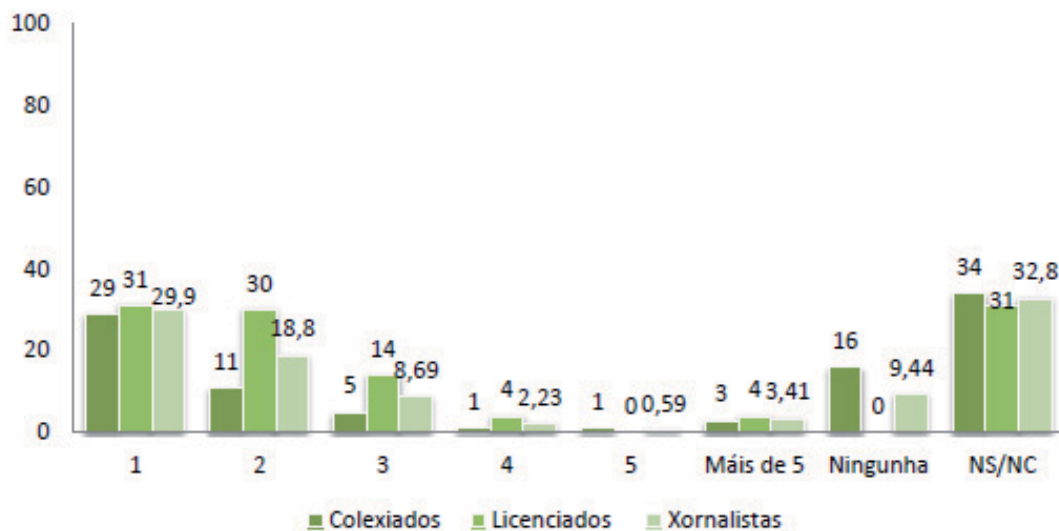
O 6,23% dos xornalistas afirma que nunca estivo parado. Pola contra o 0,59% dos enquisados estivo no paro cinco anos e un 66% non quixo responder esta cuestión. As porcentaxes entre licenciados e colexiados son moi similares, aínda que no caso dos licenciados son lixeiramente superiores, un 35% afirmou ter estado menos dun ano no paro fronte ao 17% dos colexiados, e un 13% ter estado entre 1 e 2 anos fronte ao 6% dos membros do Colexio.

Porcentaxe de parados (%)

En canto ao número de veces que estiveron no paro, un 29,82% estiveron unha vez, un 18,79% dúas veces, un 8,69 tres veces, un 2,23% catro veces e un 0,59% ata cinco veces. O 3,41% estiveron máis de cinco veces, o 9,44% non estivo ningunha e un 3,77% dos enquisados non respondeu esta pregunta. No caso dos licenciados o 31% estivo unha vez, un 30% dúas veces e un 14% tres veces e, no caso dos colexiados, un 29% estivo unha vez, un 11% estivo dúas veces e un 5% tres veces, polo que as ocasións no paro entre os licenciados son máis que entre os colexiados.

Nº ocasións no paro ao longo da vida laboral (%)

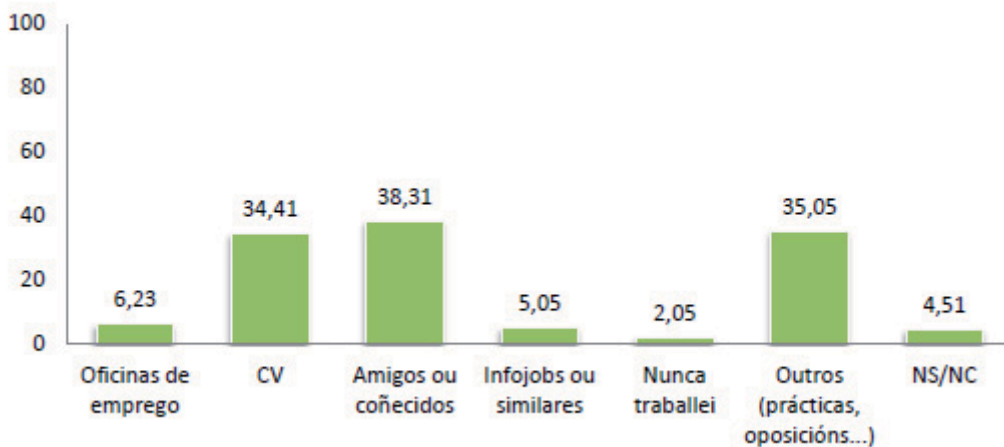

Tempo no paro nos últimos 5 anos (%)

No tocante á obtención de traballo, o 38,31% dos xornalistas que responderon a enquisa declarou que conseguiu traballo por medio de amigos ou coñecidos. En segundo lugar, atopamos un 35,05% de xornalistas que conseguiron traballo a través doutros métodos, na maior parte de casos foron contratados logo de facer prácticas na empresa. Un 34,41% conseguiu traballo logo de enviar o *curriculum vitae*, un 6,23% a través de oficinas de emprego e un 5,05 a través de Infojobs ou outros servizos similares. No caso dos licenciados a maior fonte para atopar emprego foi a través de amigos ou coñecidos (42%), seguido do 34% que o obtiveron logo de enviar o *curriculum*. Non entanto, entre os licenciados dos últimos dez anos a maioría atopou traballo porque foi contratado na empresa logo de facer prácticas (38%), un 35% logo do envío do *curriculum* e un 33% a través de amigos ou coñecidos.

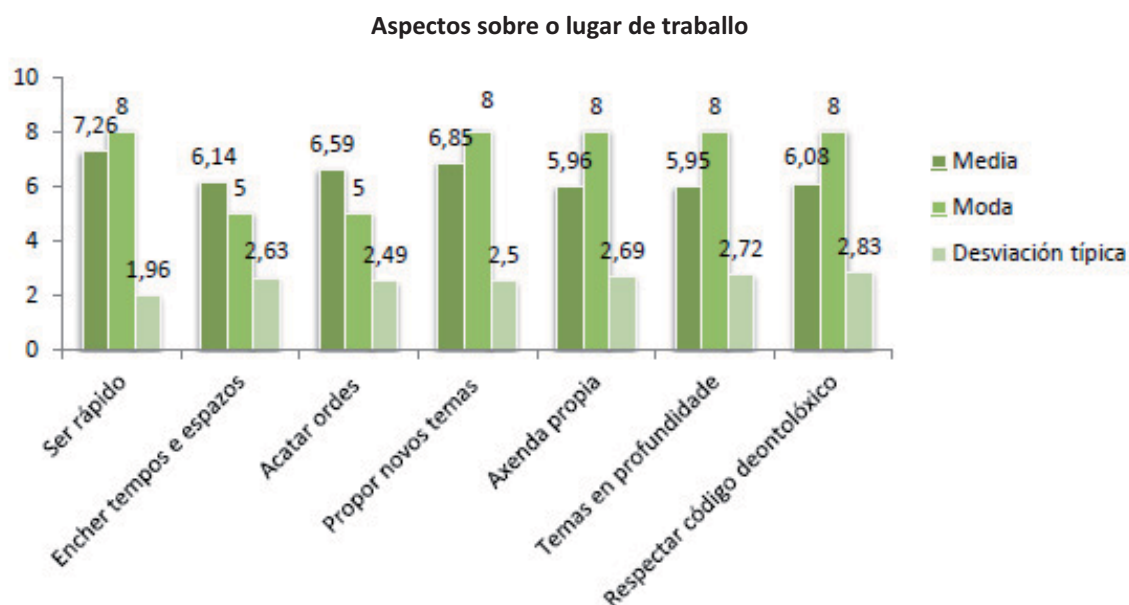
Métodos de obtención de traballo (%)

4.3.2.9. O lugar de traballo

Os xornalistas galegos que exercen a profesión en medios de comunicación consideran que o que máis se valora no seu lugar de traballo é a rapidez coa que desenvolven as súas tarefas (7,26 puntos). A este factor séguenlle de preto a capacidade de propoñer novos temas (6,85 puntos) e o acatamento de ordes (6,59 puntos). En cambio, o que os xefes teñen menos en conta segundo a opinión dos xornalistas é a análise en profundidade dos temas (5,95 puntos) e a facilidade para encher tempos e espazos (6,14 puntos).

Estes datos revelan que os xornalistas galegos consideran que para ser valorados no seu posto de traballo han de ser rápidos e acatar as ordes, o que deriva inevitablemente nun xornalismo apresurado en detrimento do traballo en profundidade, que non se valora apenas (5,95). Outros aspectos como a posesión dunha axenda de fontes propia ou o respecto do código deontolóxico sitúanse nunha posición intermedia: 5,96 puntos e 6,08 puntos respectivamente.

Aspectos sobre o lugar de traballo	Colexiados	Licenciados	Xornalistas
Media de valoración (1 mínimo/10 máximo)			
Ser rápido	7,1	7,5	7,26
Encher tempos e espazos	5,9	6,5	6,14
Acatar ordes	6,6	6,6	6,59

Propoñer novos temas	6,8	6,93	6,85
Axenda propia	6,3	5,5	5,96
Tratar temas en profundidade	6,5	5,5	5,95
Respectar código deontolóxico	6,2	5,63	6,08

4.3.2.10. As rutinas profesionais

Das cuestións máis importantes á hora de falar do traballo dos xornalistas é a relativa ao grao de liberdade que os profesionais da comunicación teñen en canto ao desenvolvemento do seu labor informativo. Desta forma débese analizar máis de preto en que condicións de autocensura e capacidade de elección fronte a diversos aspectos traballan hoxe en día os xornalistas galegos. As principais cuestións sobre as que se preguntou ao universo total de enquisados xiraban entorno ao grao de liberdade para seleccionar os temas sobre os que se informa, a lingua na que se fai, a necesidade de contraste das novas enviadas polos gabinetes de comunicación de organizacións e institucións que compoñen o espazo público sobre o que traballa o xornalista e a autocensura que os propios profesionais se aplicaban a si mesmos co propósito de respectar a liña editorial do medio para o que traballan.

No primeiro dos apartados, o que afecta á liberdade de elección de temas sobre os que informar, os xornalistas enquisados outorgaron unha puntuación media de case 6 puntos (5,88) que medía o grao de acordo ou desacordo coa afirmación suscitada. Neste caso o resultado amosa un certo acordo coa idea de que teñen unha liberdade relativa para decidir aquelas cuestión sobre as que van informar as audiencias, mais é certo que a porcentaxe non é totalmente positiva porque malia que as empresas de comunicación aproban neste apartado a valoración non acada nin sequera os sete puntos. Por separado, os licenciados outorgaban neste apartado un 5,56 de media e os colexiados un 6,1; no caso dos primeiros a moda estaría nos 7 puntos mentres que para os colexiados o dato permanecería en 8.

Se pasamos a valorar a liberdade dos xornalistas da comunidade para elixir a lingua na que deciden comunicar as súas informacións e dirixirse desta forma ás audiencias, a media descende ata o 4,85, amosando o desacordo dos profesionais galegos da comunicación con respecto a esta afirmación. Este feito proba que unha maioría deles ve como os seus superiores e as políticas de empresa determinan a lingua na que deben expresarse en público. A valoración máis seleccionada e que se converte, desta forma, na moda é a máis baixa, 1 punto. De forma similar votaban neste aspecto os

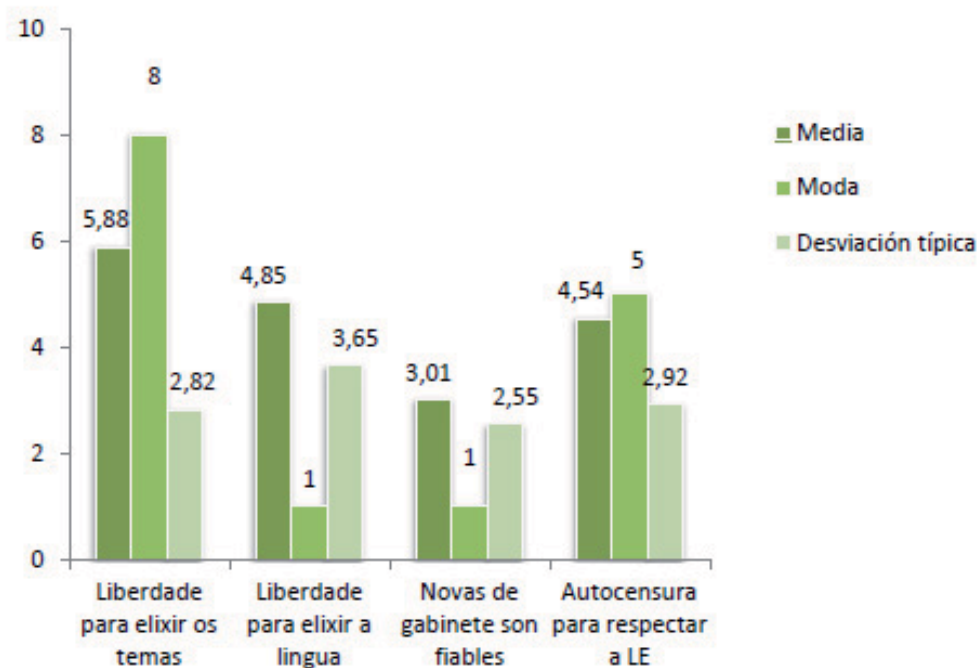
licenciados e os colexiados, en ambos os dous casos a moda tamén repetía a tendencia do 1, amosando un maioritario desacordo coa afirmación da liberdade lingüística. A media no caso dos licenciados non conseguía o aprobado quedando nos 4,35 puntos, mentres que para os colexiados ascendía case un punto ata os 5,2. Hai que sinalar que é moi posible que esta situación se dea porque moitos dos profesionais enquisados traballaban para a Compañía de Radio Televisión de Galicia tendo a obriga, neste caso, de elaborar as informacións en galego, polo que non se debería tanto a unha falta de liberdade real por imposición contra a vontade dos xornalistas.

No tocante ás novas que se envían ás diferentes redaccións dende os gabinetes de comunicación encontramos a maior coincidencia detectada nos tres apartados. No total a media sitúase nos 3,01 puntos, que confirman o acordo dos xornalistas coa idea de que todas as novas precisan de contraste e, sobre todo, as dos gabinetes, por tratarse neste último caso de fontes de información interesadas en colocar as súas novas nos diferentes medios de comunicación. A media dos licenciados sitúase nos 3,02 puntos case do mesmo xeito que nos colexiados (3 puntos).

Os niveis de autocensura son o ítem que xunto coa idea de contraste das informacións de gabinetes máis paralelo e equilibrado resulta nos tres niveis: total, licenciados e colexiados. Nos datos da suma de resultados a media, no momento de valorar a cuestión da censura á propia persoa para respectar a liña política e de pensamento do medio en cuestión, ronda os 5 puntos (4,54), mentres que a moda permanece nos 5 puntos.

Esta situación demostra que nos xornalistas galegos hai prácticas de autocensura para respectar as pautas marcadas polo medio no que traballan, cunha media de intensidade de case 5 sobre unha escala de 0 a 10.

Aspectos sobre as rutinas profesionais

Aspectos sobre as rutinas profesionais Media de valoración (1 mínimo/10 máximo)	Coexiados	Licenciados	Xornalistas
Liberdade para elixir os temas	6,1	5,56	5,88
Liberdade para elixir a lingua	5,2	4,35	4,85
Fiabilidade das informacións de gabinete	3	3,02	3,01
Autocensura para respectar a liña editorial	4,6	4,46	4,54

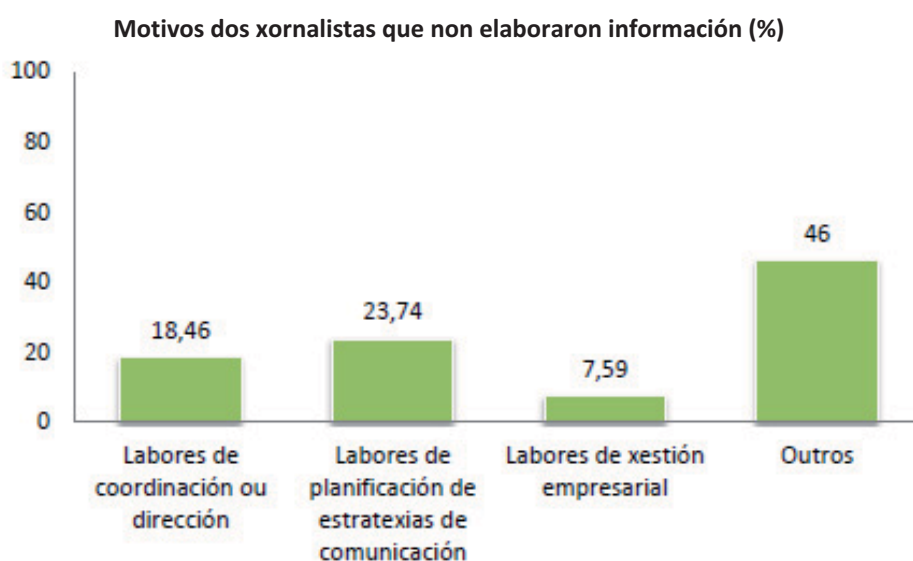
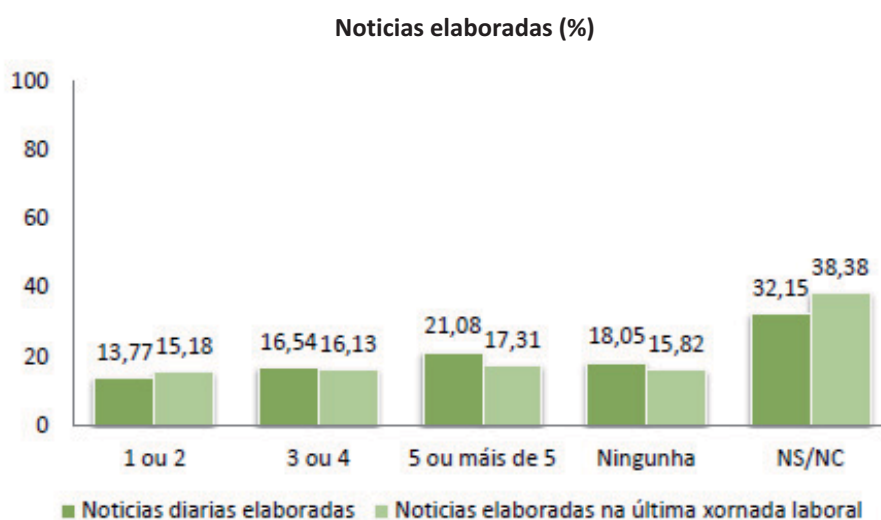
4.3.2.11. Tarefas e funcións

a) Noticias

Un 21,08% dos enquisados elabora 5 ou máis de 5 informacións diarias. Pola contra, o 18,05% dos xornalistas que responderon a enquisa non elabora ningunha información. O motivo que esgrimen os profesionais que non elaboran ningunha información a diario é principalmente que realizan labores de planificación de estratexias de comunicación (23,74%): un 18,46 % afirma dedicarse a tarefas de coordinación ou dirección e un 46% decantouse pola opción 'outros'.

Se se comparan os resultados das enquisas realizadas entre os membros do CPXG e os licenciados en Galicia nos últimos dez anos obsérvase que nos dous colectivos a

maioría elabora 5 ou máis de 5 noticias diarias, aínda que o número de licenciados que non elabora información é superior ao número de colexiados (21% fronte a 16%). No referente aos motivos polos que non elaboran información entre os licenciados predomina a opción de que realizan labores de planificación de comunicación (32%), mentres que entre os colexiados a resposta máis numerosa é que se dedican a labores de coordinación e dirección (46%).

No referente ao número de noticias elaboradas por cada medio é na radio onde se rexistra a maior porcentaxe de profesionais que elaboran 5 ou máis de 5 noticias diarias (55,54%), seguida polos xornalistas de prensa dixital (42,26%). Os medios nos que se elaboran menos información diarias, entre unha e dúas, son os gabinetes (30,69%) e a televisión (29,97%). En canto á non elaboración de información, o soporte no que é máis abundante é no apartado referente a outros medios, cun 48,12%.

Comparando os datos obtidos nas enquisas a licenciados e a colexiados os resultados indican que no caso dos licenciados, os que traballan en prensa dixital (54,6%) e en axencias (45,5%) son os que elaboran máis noticias ao día ao facer 5 ou máis de 5 maioritariamente. Os soportes nos que menos noticias se elaboran son a televisión (34,4%) e os gabinetes (22,3%). No caso dos colexiados o soporte no que se elaboran máis noticias ao día é tamén a radio cun 59,4% e no que menos de novo son os gabinetes, cun 36,5%.

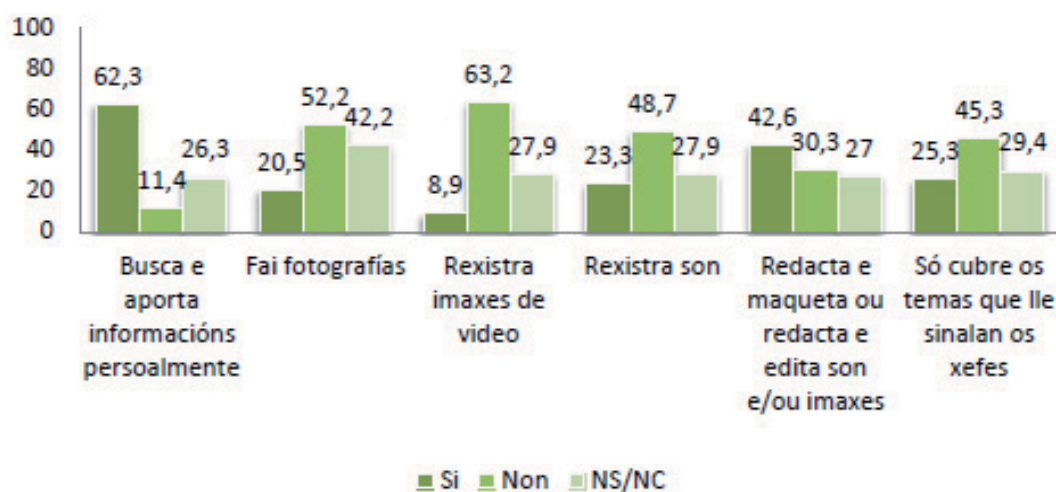
b) Xornada laboral

Nunha xornada laboral cotiá a maioría dos xornalistas galegos busca e aporta informacións persoalmente (62,3%), mentres que só o 11,4% non o fai con asiduidade. En canto á elaboración de fotografías, o 52,2% non as fai nunca, fronte a un 20,5% que si. Os datos aínda son máis rotundos ao preguntarlles aos profesionais galegos por se rexistran imaxes de vídeo no traballo, pois ata un 63,2% non as rexistra fronte a un escaso 8,9% que si o fai.

No relativo ao rexistro de son, practicamente a metade dos xornalistas (48,7%) non o fai, aínda que un 23,3% si. As tornas cambian ao preguntarlles aos profesionais por se maquetan ou editan, xa que o 42,6% afirma que realiza algunha destas accións a diario mentres que tres de cada dez xornalistas (30,3%) non o fai.

En último lugar, sobre se só elaboran informacións a partir de temas marcados polos seus xefes, o 45,3% afirma que aínda que cubra os temas sinalados polos superiores tamén atende outros temas que non lle viñeron marcados. Pola contra, ata un de cada catro xornalistas (25,3%) limita a súa actividade aos temas da axenda informativa marcada polos dirixentes do medio.

Nunha xornada laboral (%)

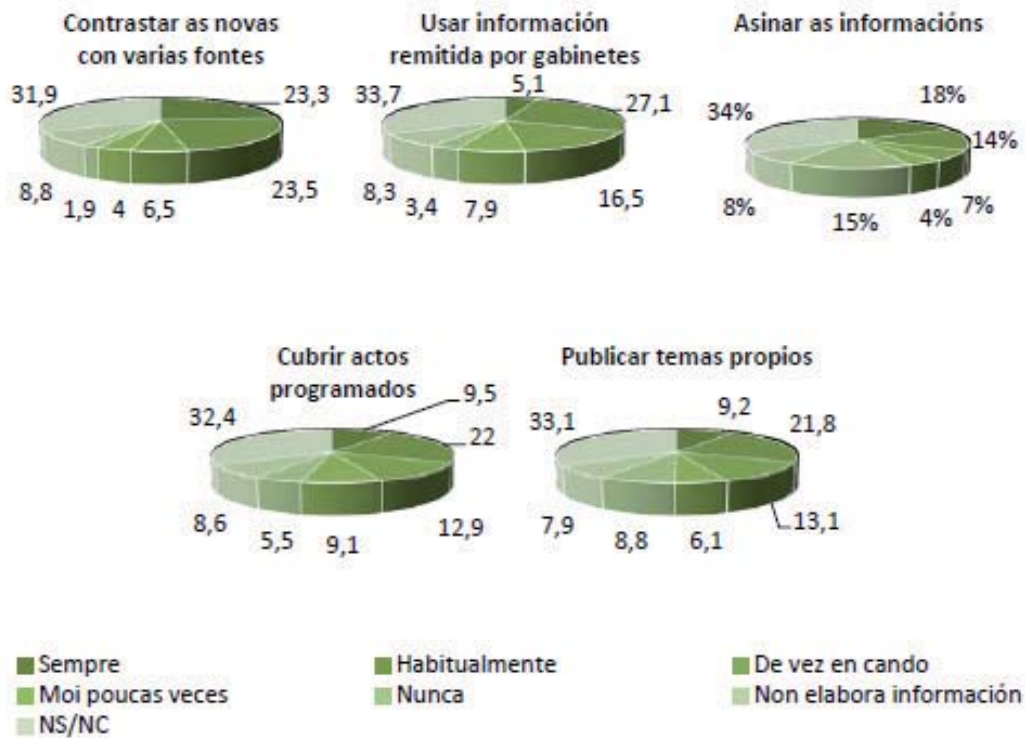

Contrastando estes datos cos sinalados anteriormente dos colexiados e dos licenciados, e tendo en conta que entre os segundos o número de profesionais que optaron pola opción NS/NC é maior porque tamén é maior o número de xornalistas que está no paro, atopámonos con que os licenciados (si, 9%, non, 50%) rexistran máis imaxes de vídeo que os colexiados (si, 9%, non, 72%), á vez que son claramente menos os profesionais que non fan fotos ou non maquetan ou editan entre os licenciados que entre os colexiados, 44% fronte ao 58% e 22% fronte ao 36% respectivamente.

Pola contra, é claramente superior o número de colexiados que polo xeral busca e aporta informacións persoalmente que o de licenciados, 70% uns, 51% os outros. No tocante ao rexistro de son e á cobertura exclusiva dos temas que lles sinalan os xefes ambos os dous grupos responderon de forma parecida.

Cabería destacar tamén, que o 15,2% dos xornalistas galegos non asina nunca as informacións que produce, principalmente empregados de gabinetes onde as informacións non van asinadas persoalmente, así como que un 8,8% non publica nunca temas de seu.

Prácticas e hábitos no desenvolvemento da profesión (%)

c) Criterios de selección informativa

A maioría dos xornalistas galegos que participaron na presente investigación optou pola opción NS/NC (45,2%) á hora de preguntarlles polos criterios que se seguen no seu medio para seleccionar as informacións que se publican, ben porque non traballan na actualidade, porque traballan en empresas alleas ao ámbito comunicativo ou ben porque preferiron non entrar nesta cuestión. Pola contra, un de cada tres profesionais (33,3%) defendeu que no seu medio se seleccionan as informacións aplicando criterios netamente xornalísticos, mentres que o 14,4% sinalou que no seu posto de traballo os criterios de selección informativa son de carácter político e un 7,1% sostivo que no seu son de tipo económico.

Crterios de seleccin das informacins que se publican nos medios (%)

Segundo os colexiados

Segundo os licenciados

Segundo os xornalistas

Ao ter en conta as porcentaxes extraídas da enquisa dos licenciados por unha banda e a dos colexiados pola outra, atopámonos con que no primeiro grupo a porcentaxe de xornalistas que cren que se seleccionan as informacins aplicando criterios económicos dobra a dos colexiados que teñen a mesma opinión, 11% fronte a 5%, mentres que as porcentaxes de colexiados que afirman que nas súas empresas se seleccionan os temas noticiosos atendendo a criterios políticos ou xornalísticos é maior, 19% e 40% respectivamente, que no caso dos licenciados, 8% e 23%.

d) Fontes

Igual que en apartados anteriores, nas cuestións que xiran en torno á relación entre o xornalista e as fontes informativas atopámonos con que a resposta que máis xornalistas escolleron á hora de responder as enquisas foi NS/NC, salvo no caso do

contacto coa fonte a través do teléfono, onde a opción habitualmente é a predominante (35,1%). Precisamente, é o teléfono a canle de contacto máis empregada polos profesionais galegos, posto que un 17,1% di empregalo sempre para contactar coas fontes. Despois do teléfono destacan os contactos vía correo electrónico ou de forma persoal, sendo os que os usan sempre o 11,6% e o 14,6% respectivamente.

As roldas de prensa e os actos programados son as canles de contacto menos empregadas polos xornalistas, posto que nestes casos a iniciativa é da fonte informativa, que é a que convoca os xornalistas para que asistan, de tal forma que as roldas de prensa son empregadas sempre polo 6,1% e habitualmente polo 20,8% dos profesionais galegos, e os actos programados por un 4,6% sempre e por un 22,7% habitualmente.

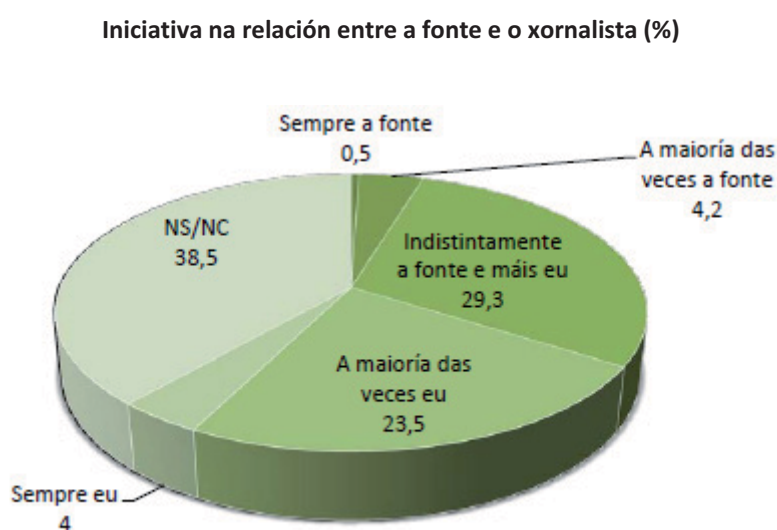
Un nivel de emprego semellante teñen os comunicados de prensa, que son unha vía de contacto máis cómoda tanto para a fonte como para o xornalista posto que non implica desprazamento, aínda que tamén é unha forma de contacto menos directa que non permite ao xornalista interrogar a fonte. Este tipo de contacto é empregado sempre polo 4,9% e habitualmente polo 22,7% dos xornalistas galegos.

O tipo de contacto menos empregado polos profesionais do ámbito comunicativo en Galicia é o que ofrecen as redes sociais, que só é empregado sempre polo 1,9% dos enquisados e habitualmente polo 9,8%, de tal forma que o 21,1% non emprega nunca esta vía para contactar coas fontes, o cal indica que aínda que os xornalistas empreguen as redes sociais no seu día a día persoal, desconfían á hora de empregalas no ámbito laboral. En último lugar habería que destacar que un de cada tres xornalistas (33,1%) nunca produce información sen manter algún tipo de contacto coas respectivas fontes, mentres que o 1,9% sempre o fai.

No tocante ás diferenzas entre colexiados e licenciados ao redor destes aspectos debemos sinalar que ambos os dous grupos amosan un comportamento semellante no establecemento dos diversos tipos de contacto, aínda que poderíamos destacar que os licenciados son máis propensos a empregar as redes sociais como ferramenta de contacto coas fontes: o 14% emprégaaas de vez en cando fronte ao 11% dos colexiados. Tamén resulta salientable que a porcentaxe de licenciados que non contacta nunca persoalmente coas súas fontes é superior á de colexiados, 5% fronte a 4%, mentres que a porcentaxe de colexiados que o fan sempre (21%) case cuadriplica a de

licenciados (6%). Atopariámonos, por tanto, ante unhas novas xeracións que prefiren contactar coas fontes por outras vías diferentes á persoal.

En último lugar, sobre quen leva a iniciativa na relación entre xornalistas e fontes, o 29,3% dos traballadores no ámbito comunicativo en Galicia afirma que a iniciativa a soen levar indistintamente eles ou as fontes, o 23,5% sostén que a maioría das veces son os propios profesionais quen a levan, fronte a un escaso 4,2% que di que as fontes informativas soen ser as que se dirixen aos xornalistas. Ademais, o 4% dos enquisados di levar sempre a iniciativa coas fontes e só un 0,5% confirma que cede sempre a iniciativa.

Se contrastamos esta cuestión entre o que responderon os membros do Colexio e os licenciados, atopámonos con que dentro dos segundos son máis os profesionais que cren que levan eles a iniciativa a maioría das veces (21%) que os que consideran que a iniciativa a levan indistintamente eles mesmos e as fontes (18%), mentres que no tocante aos colexiados o 29,3% considera que tanto fontes como xornalistas levan a iniciativa un número semellante de veces.

4.3.2.12. Uso de Internet

A maioría dos xornalistas galegos (84,8%) empregan internet todos os días da semana, o 5,6% seis días, e o 4,8% os cinco días que se corresponden cos días traballados de media á semana, e, precisamente, só o 4,2% dos enquisados di empregar internet exclusivamente no traballo, o 13,5% faino só na casa, na súa maioría xornalistas desempregados, e un 75% conéctase en ambos os dous lugares.

En canto aos dispositivos que empregan os xornalistas galegos para acceder a internet, os dous máis populares son o ordenador portátil (74,6%)⁶ e o persoal (71,6%). En cambio, os dispositivos móbiles non son empregados nin pola metade dos xornalistas (44,1% entre teléfonos e *smartphones*).

Sobre o uso de internet as principais diferenzas entre licenciados e colexiados non se dan tanto nos días á semana que se conectan, os 87% dos licenciados e o 84% dos colexiados conéctanse a diario, senón no lugar onde se conectan, xa que só o 11% dos membros do CPXG enquisados se conecta exclusivamente na casa, mentres que esta porcentaxe ascende ata o 24% no caso dos licenciados, en gran medida pola maior taxa de paro que se dá no segundo grupo, e nos dispositivos que empregan para conectarse, xa que os colexiados prefiren claramente o tradicional PC (83%) fronte ao portátil (69%), mentres que os licenciados empregan máis o ordenador portátil (89%) que o persoal (61%).

No relativo ás prácticas e hábitos no emprego de internet o que máis fan os xornalistas galegos é ler prensa *on-line*, xa que o 49,5% faino sempre e o 32,5% habitualmente, o que non quere dicir que non lean a prensa en papel, posto que ata o 36,7% dío facer sempre e o 29,6% habitualmente. A outra actividade que se leva a cabo a miúdo de xeito maioritario e que está estritamente ligada ao desenvolvemento do traballo diario é consultar a rede para documentar as pezas informativas, xa que sempre o fai o 23% e habitualmente o 37,1%.

O emprego das redes sociais aínda non está de todo arraigado na profesión, posto que un 14,4% dos xornalistas non as emprega nunca. Fronte a este dato atopámonos con que o 6,5% as emprega sempre, o 26,4% habitualmente e o 31,9% de cando en vez. As cifras que rexistran a consulta de confidenciais, de opinións de usuarios e o emprego do chat aínda son inferiores ao emprego das redes sociais. O 4,9% dos xornalistas le sempre confidenciais, o 22% faino de vez en cando e un 17,5% non o fai nunca. Un de cada dez (9,8%) ve opinións doutros usuarios na rede sempre, o 33% faino habitualmente e o 11% nunca. Os chats empréganos para comunicarse sempre o 6,5% dos profesionais, o 17,2% utilízaos habitualmente e ata un 32,8% non os emprega nunca.

¹ A suma de porcentaxes é superior a 100 porque se permitiu a resposta múltiple. O fenómeno da resposta múltiple reproducése sempre que se produce esta circunstancia.

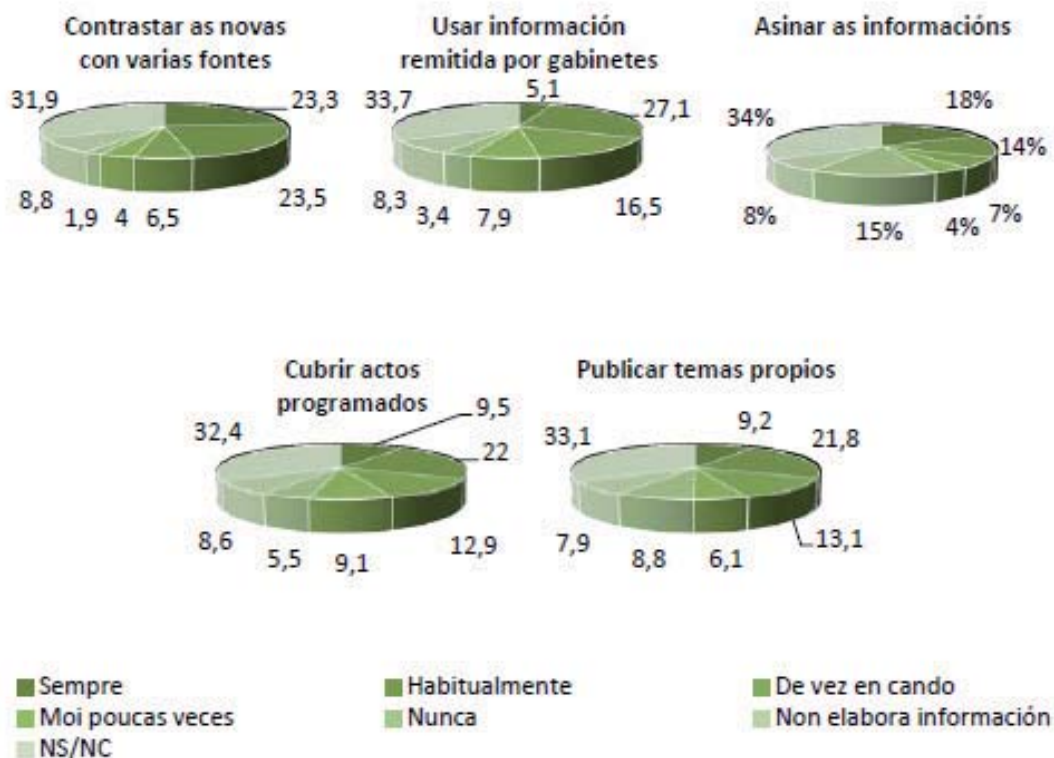
En último lugar, no relativo ao emprego de internet para escoitar a radio e/ou ver a televisión atopámonos o panorama máis escuro: un 40,9% dos enquisados non emprega nunca internet para ver a televisión e un 27,9% fai o propio coa radio. Pola contra, só o 2,6% ve sempre a televisión a través de internet e un 6,9% habitualmente, mentres que un 6,2% emprega sempre a rede para escoitar algún medio radiofónico e o 14,1% faino habitualmente.

Táboa resumo de prácticas e hábitos no consumo de internet (%)

PRÁCTICAS	Sempre	Habitualmente	De vez en cando	Moi poucas veces	Nunca	NS/NC
Ler prensa dixital	49,5	32,5	9,4	4	1,3	3,1
Escoitar a radio	6,2	14,1	24,1	24,1	27,9	3,4
Ver a televisión	2,6	6,9	18,0	27,5	40,9	4,2
Ler xornais en papel	36,7	29,6	12,5	8,3	7,0	5,5
Chatear	6,5	17,2	14,1	24,2	32,8	4,9
Confidenciais	4,9	22,0	21,2	24,8	17,5	9,4
Documentar as novas	23,0	37,1	12,2	3,4	3,6	20,5
Ver opinión usuarios	9,8	33,0	23,8	11,9	11,0	10,4
Redes sociais	6,5	26,4	31,9	11,3	9,2	14,4

No relativo a estas cuestións atopámonos con que os licenciados len sempre prensa *online* (51%) ou habitualmente (37%) fronte ao 48% dos colexiados que o fai sempre e o 30% que o fai habitualmente; escoitan a radio e ven a televisión con máis asiduidade por internet, empregan os chats con máis frecuencia, 12% sempre, 23% habitualmente, fronte ao escaso 3% de colexiados que o fai sempre e o 13% que realiza esta práctica habitualmente; e conéctanse máis ás redes sociais (sempre 42%, 30% habitualmente) que os colexiados (16% sempre, habitualmente o 33%), os cales usan máis a rede que os licenciados para ler xornais confidenciais, sempre ou habitualmente un de cada tres (31%) fronte ao 21% dos licenciados; e documentar as novas que producen, case dous terzos (64%) fano sempre ou habitualmente, mentres que nos licenciados a porcentaxe descende ao 55%.

Prácticas e hábitos no consumo de internet (%)

Con respecto á consulta de opinións doutros usuarios ambos os dous grupos se comportan de maneira semellante. En canto á lectura de prensa en papel, o 46% faíno sempre e o 28% habitualmente fronte ao 24% dos licenciados que le xornais impresos sempre e o 32% que realiza esta actividade habitualmente. Polo tanto podemos sinalar que os xornalistas canto máis novos son menos apegados teñen ás canles tradicionais de consumo de información e máis interesados están polo consumo da mesma a través de internet, así como pola comunicación xa sexa laboral ou persoal a través da rede. En canto ás posibilidades que ofrece internet como canle de contacto entre os xornalistas e os cidadáns, o 37,4% dos xornalistas galegos mantén algún tipo de contacto co público do seu medio a través da rede, fronte a un 36,3% que non. Dos que se comunican cos públicos a maioría faíno a través do correo electrónico (66,2%) ou das redes sociais (65,9%), sendo outras canles como os foros (14,3%) menos empregadas.

Debemos destacar que os licenciados manteñen un contacto coa audiencia do seu medio menor que estes, posto que o 33% si o mantén e outro 33% non, mentres que dos colexiados o 41% comunícase cos cidadáns e un 38% non. Ademais, tanto licenciados como colexiados empregan o correo electrónico como canle por igual (66%

uns, 67% outros), pero os licenciados, como consecuencia do seu maior emprego das redes sociais, úsanas como ferramentas comunicativa moito máis que os colexiados (79% fronte a 59%).

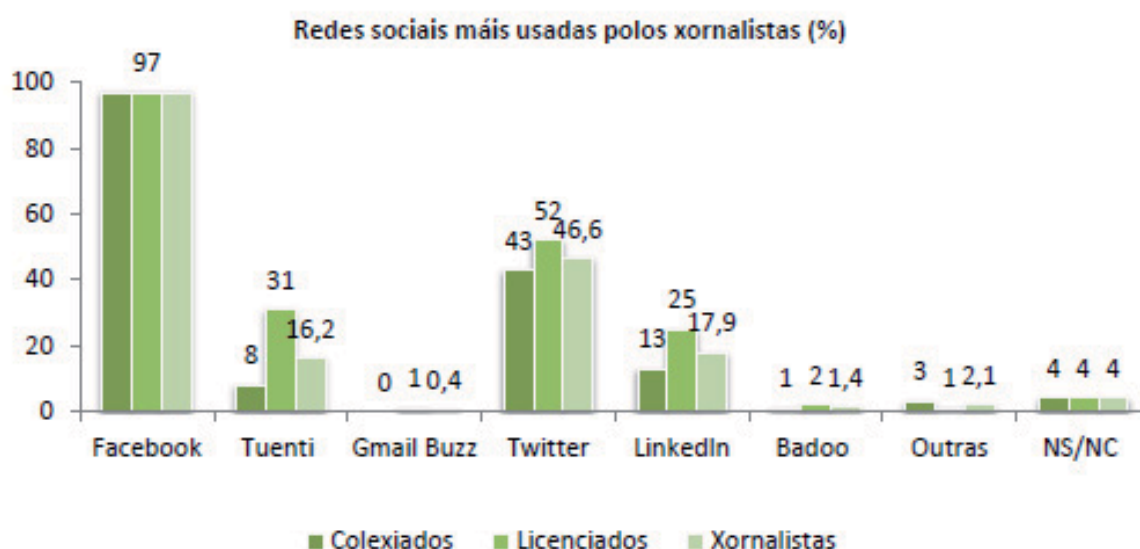
A maioría dos profesionais galegos cualifícanse con 7 puntos sobre 10 cando se lles pide que valoren o seu dominio das novas tecnoloxías. O 10,7% outórgase a si mesmo a máxima puntuación, un 10, e só o 3,3% se puntuaba por debaixo do 5, o cal vén a sinalar que aínda que os xornalistas da nosa comunidade non se consideran expertos nas novas tecnoloxías, si cren que se saben desenvolver nelas coa soltura suficiente para desenvolver o seu traballo diario. Os licenciados consideran que están mellor preparados para facer fronte ás novas tecnoloxías que os colexiados, cun perfil máis avellentado, de tal forma que o 29% dos licenciados autovalórase cun 8 (o 22% dos colexiados asígnase esta nota), o 12% cun 9 (10% dos colexiados) e o 5% cun 10 (fronte ao 2% dos colexiados).

Dominio das novas tecnoloxías (de 1 a 10 puntos)

Como consecuencia disto atopámonos con que o 73,1% dos xornalistas que responderon as enquisas sabe gravar e subir contidos a YouTube, o 95,8% sabe o que é un *link* e o 65,4% sabe o que é un *community manager* e cales son as súas funcións. Ademais, as redes sociais máis empregadas polos xornalistas galegos son Facebook (97%) e Twitter (46,6%), unha xa plenamente implantada no noso país e a outra aínda en plena expansión, seguidas de LinkedIn, (17,9%) ligada ao mercado laboral, e Tuenti (16,2%), que conta cun perfil de usuario máis novo que o resto de redes sociais de referencia.

Se analizamos estes mesmos datos diferenciando entre colexiados e licenciados atopámonos con que nin un só licenciado descoñece o que é un *link*, que o 77% sabe gravar e subir vídeos a YouTube (fronte ao 70% dos colexiados) e que un tres de cada catro (76%) sabe o que é un *community manager*, mentres que os colexiados que teñen coñecemento das súas funcións representan o 58% do total. Ademais a práctica totalidade dos colexiados e dos licenciados que empregan redes sociais teñen conta en Facebook (97% nos dous casos), pero as porcentaxes de licenciados que teñen conta en Twitter (52%), Tuenti (31%) e LinkedIn (25%) son superiores ás dos colexiados (46,6%, 8% e 13% respectivamente).

Todo isto remata por reflectirse na visión que os traballadores do ámbito comunicativo teñen do futuro laboral da profesión, encamiñado segundo eles cara ás novas tecnoloxías, de tal forma que o 65,7% dos enquisados considera que é nos contidos para a web onde hai máis futuro laboral para os xornalistas, seguido dos xornais *on-line* (51,7%) e dos gabinetes de comunicación (40,1%). Pola contra só un 8,1% cre que na prensa en papel hai futuro, un 11,8% considera que o hai na radio e un 13,9% na televisión.

Os licenciados amósanse máis confiados nos soportes relacionados coa rede: contidos web (71% fronte ao 62% dos colexiados), xornais *on-line* (53% fronte a 51%) e contidos para móbil (34% fronte a 23% dos membros do CPXG), mentres que os colexiados teñen unha mellor visión do futuro que lles deparan os medios tradicionais: prensa en papel (11% fronte ao 4% dos licenciados das últimas 10 promocións), radio (15% fronte a 7%) e televisión (16% fronte a 11%). Ademais chama a atención que haxa unha maior

porcentaxe de licenciados que cren que o futuro da profesión está nos gabinetes de comunicación (56%) que de colexiados (29%) e que os xornalistas galegos en xeral crean que hai máis futuro como traballador de gabinete que como director de comunicación (*dircom*): 40,1% fronte a 16,1%.

4.3.2.13. Crise

a) Salarios

Desde o comezo da crise económica foron moitas as empresas comunicativas galegas que puxeron en marcha medidas de axuste económico para reducir os seus gastos. Unha desas medidas que máis afecta os xornalistas galegos é a redución salarial. Segundo o 38% dos enquisados na súa empresa houbo reducións de salarios, fronte a un 37,5% case idéntico que nega que esta circunstancia tivese lugar. En canto á porcentaxe de reducións salariais, atopámonos con que de media afectaron o 5,4% do salario dos xornalistas, sendo o 5% a resposta máis sinalada polos xornalistas que participaron na enquisa, porcentaxe esta, que foi a que se lles aplicou ao salario dos funcionarios.

En relación con isto, ao preguntarlles aos xornalistas canto consideran que afecta a crise económica aos salarios na profesión, atopámonos con que de media consideran que a crise lles afecta nun 7,7 (sobre 10), sendo a resposta máis sinalada o 8 (23,7%) e concentrándose a maioría entre o 7 e o 10, chegando a optar pola máxima nota o 21,4% dos enquisados, mentres que só un 0,6% contestou que a crise afecta aos salarios minimamente (1).

En canto ás diferenzas rexistradas entre colexiados e licenciados atopámonos con que entre os primeiros son maioría os que afirman que nas súas empresas houbo reducións salariais (48% si, 33% non), mentres que entre os segundos se inverten as porcentaxes, representando os que consideran que si un 26% e os que afirman que non un 44%. Esta situación reflíctese tamén en que mentres que os colexiados que viron reducidos os seus salarios consideran que estes baixaron nun 7,1% de media, os licenciados que se atoparon na mesma situación afirman que a redución só afectou ao 2,9% do seu soldo. En último lugar, sobre se consideran que a crise afectou moito ou pouco aos salarios dos xornalistas, licenciados (7,78 de media) e colexiados (7,7 de media) responden de maneira semellante, aínda que cabe destacar que a opción máis escollida polos segundos foi o 8 (27%), mentres que polos primeiros foi o 10 (22%).

Observamos, polo tanto, que aínda que aos colexiados lles afectaron menos as reducións salariais teñen unha peor percepción sobre a cuestión que os colexiados.

b) EREs

Case dous de cada tres xornalistas galegos sostén que na súa empresa non se puxo en marcha durante os anos da crise un expediente de regulación de emprego (ERE), pola contra un 8,5% dos enquisados afirma que no seu centro de traballo si se produciu algún ERE durante estes últimos anos.

No relativo aos EREs, colexiados e licenciados non amosan diferenzas, movéndose esta cuestión en porcentaxes parecidas en ambos os dous grupos de profesionais: optan polo non o 67% dos colexiados e o 64% dos licenciados, e polo si o 11% dos colexiados e o 5% dos licenciados, sendo dentro destes últimos maior a porcentaxe de xornalistas que non responderon esta cuestión.

c) Cadros de persoal

De todas as medidas emprendidas polas empresas do ámbito comunicativo galego para reducir custes a máis temida é a redución dos cadros de persoal, medida de aforro drástica que o 32% dos profesionais galegos asegura se puxo en marcha nos seus centros de traballo, fronte a un 42,7% que afirma que na súa empresa non se deu ningunha redución do cadro de persoal estable. Estas porcentaxes cambian lixeiramente se en lugar de centrarnos no cadro de persoal estable das empresas analizamos a redución do número de colaboradores ou correspondentes das mesmas. O 34,3% dos enquisados sostén que esta redución de persoal tivo lugar na súa empresa, fronte ao 39,1% que o nega. Observamos, polo tanto, que os traballadores fixos e estables víronse menos afectados que os colaboradores ou correspondentes.

Se analizamos agora canto consideran os xornalistas galegos que afecta a crise económica, xa non só aos despedimentos senón á contratación de profesionais do ámbito comunicativo, atopámonos con que estes valoran de media que a crise lles afecta nun 8,9 (sobre 10), unha cifra perigosamente alta que amosa o pesimismo con que os xornalistas ven a situación do mercado laboral actual. A opción máis escollida polos enquisados foi precisamente a máxima puntuación, o 10, pois por ela optou case a metade dos xornalistas (47,9%), concentrándose a práctica totalidade das respostas entre o 8 e o 10, seleccionando a nota máis baixa, o 1, só o 1,2% dos enquisados.

En canto á redución de cadros de persoal e do número de colaboradores e correspondentes non se manifestan grandes diverxencias entre licenciados e colexiados, pero hai que destacar que os primeiros, moitos deles no paro na actualidade, teñen unha visión máis escura do mercado laboral, de tal forma que consideran que a crise lle afecta ao emprego nun 9,17 de media fronte ao 8,7 dos colexiados, á vez que máis da metade dos licenciados (52%) escolleu a máxima nota (10) á hora de valorar esta cuestión e só un 1% optou por unha nota inferior ao 6.

d) Recursos

No relativo aos recursos para a cobertura informativa, un de cada tres profesionais enquisados (34,9%) afirma que na súa empresa se viron reducidos os recursos cos que contan os profesionais para facer fronte á crise económica, pola contra un 38,6% considera que os recursos seguen sendo os mesmos que os que había antes da crise. En cambio, no que respecta ás medidas de aforro ligadas ao emprego de teléfono ou ao consumo de material, atopámonos con que o 38,8% dos xornalistas di que se puxeron en marcha este tipo de accións fronte ao 36,9% que sostén que non, o que nos permite afirmar que para as empresas resulta máis fácil emprender medidas de aforro nos gastos básicos antes que tocar os recursos para a cobertura informativa, os salarios ou os cadros de persoal.

Esta situación reflíctese en canto consideran os comunicadores galegos que afecta a crise aos recursos para a cobertura informativa, valorando que de media a crise económica incide neses recursos nun 6,9 (de 1 a 10), sendo 8 a opción máis escollida (21,4%), concentrándose a maior parte das respostas entre o 5 e o 8, aínda que ata o 11,2% dos enquisados lle outorgou a esta cuestión a máxima puntuación, mentres que a mínima, o 1, só foi escollida polo 1,8% dos mesmos.

Neste apartado, a diverxencia entre a opinión dos colexiados e a dos licenciados foi maior que nos apartados anteriores, posto que mentres hai unha maior porcentaxe de licenciados que cren que si houbo redución de recursos para a cobertura informativa (36%) e medidas de aforro en teléfono ou material (37%) fronte aos que non o cren (28% e 31% respectivamente), nos colexiados ocorre á inversa, a maioría considera que non houbo redución de recursos no tocante á cobertura informativa (46%) nin medidas de aforro en material ou teléfono (41%), fronte a un 34% e un 31% que o afirma. Isto reflíctese en que os colexiados consideran que de media a crise afecta aos recursos para a produción da información nun 6,7 (sobre 10), mentres que esta cifra ascende ata un 7,39 no caso dos xornalistas licenciados das dez últimas promocións da

USC, os cales á vez valoran cun 9 (11%) ou cun 10 (13%) esta cuestión en maior proporción que os colexiados (6% e 10% respectivamente).

e) Calidade de vida e das informacións

Como consecuencia deste panorama dos efectos da crise económica na profesión que vimos a debuxar, atopámonos en último lugar con canto consideran os profesionais galegos que lle afectou a crise á calidade das informacións que elaboran e a súa calidade persoal de vida. Os xornalistas enquisados consideran que a calidade das pezas informativas que producen se viu afectada nun 6,9 de media, mentres que a súa calidade de vida o fixo nun 7 de media.

No relativo á calidade das informacións, a resposta máis sinalada foi o 7 (17,2%), seguida pola máxima nota, o 10 (16,3%), e o 8 (15,7%), concentrándose a maioría entre o 5 e o xa nomeado 10, optando pola nota máis baixa, o 1, o 4,9% dos enquisados. En cambio, no tocante a canto lle afectou a crise á súa calidade de vida, a opción máis escollida polos xornalistas que responderon a enquisa foi a máxima puntuación, o 10 (19,5%), seguida polo 7 (16,5%) e o 8 (15,3%), concentrándose igual que no anterior caso a maioría de respostas entre o 5 e o 10.

En canto ás distintas opinións que manifestan colexiados e licenciados, atopámonos con que os segundos tamén nestes casos se amosan máis pesimistas que os primeiros, xa que valoran de media a incidencia da crise na calidade das informacións e na súa calidade de vida nun 7,24 en un 7,54 respectivamente, mentres que nos colexiados estas cifras descenden ata o 6,6 e o 6,7 en cada caso. Como consecuencia destas medias atopámonos con que a resposta máis seleccionada polos membros do CPXG tanto no relativo á calidade das informacións como á de vida é o 7 (18% e 19% respectivamente), mentres que nos licenciados é a máxima nota, o 10 (18% e 26% respectivamente), o que non fai máis que redundar no maior pesimismo dos xornalistas máis novos fronte ao que rexistran os colexiados, cun perfil de idade maior, o cal se debe en gran medida á maior taxa de paro entre os primeiros, así como ás vantaxes que o exercicio da profesión durante largo tempo trae consigo (pluses, acceso a cargos directivos, recoñecemento profesional, etc.).

Como afecta a crise

Táboas resumo de aspectos nos que os xornalistas consideran que afecta a crise

Afecta a crise a...	Coexiados	Licenciados	Xornalistas
Salarios	48%	26%	38,0%
EREs	11%	5%	8,5%
Cadro de persoal estable	34%	29%	32,0%
Redución colaboradores/correspondentes	36%	32%	34,3%
Recursos cobertura informativa	34%	36%	34,9%
Aforro en teléfono ou material	40%	37%	38,8%

Afecta a crise a...	Coexiados	Licenciados	Xornalistas
Media de valoración (1 mínimo/10 máximo)			
Salarios	7,7	7,78	7,7
Oferta emprego xornalistas	8,7	9,17	8,9
Recursos cobertura informativa	6,7	7,39	6,9
Calidade das informacións	6,6	7,24	6,9
Calidade de vida	6,7	7,54	7

4.3.2.14. A satisfacción persoal

Para coñecer o nivel de satisfacción dos traballadores da comunicación co seu emprego é preciso achegarse máis de preto a unha serie de ítems como a satisfacción salarial, as condicións laborais, o ambiente de traballo ou as perspectivas de futuro, para facer un bosquejo o máis aproximado que sexa posible á realidade laboral

xornalística en canto a grao de satisfacción. A primeira das cuestións relevantes, quizais unha das máis importantes no nivel global, é a cuestión salarial. A nota media coa que os enquisados valoraron a satisfacción coa retribución percibida polo seu traballo foi de 5,74 puntos sobre 10, estando a moda nos 7 puntos. Amósase, polo tanto, un nivel de agrado medio, nin excesivamente optimista nin pesimista.

A media de valoración ascende, seguindo as tendencias marcadas por licenciados e colexiados, cando se fala de actividade realizada. Polo xeral, o xornalista galego está conforme coa actividade realizada no seu posto de traballo, unhas tarefas que cualifica moi próximas aos 7 puntos de media (6,74), situándose a moda máis por enriba e acadando os 8 puntos. Este constitúe un dos ítems que reflicte maior amabilidade no conxunto: os licenciados avalíano cun 6,37 e os colexiados cun 7 exacto, razón que explica que moitos queiran conservar o emprego a pesar de estar afectados por un certo nivel negativo en salario ou perspectivas de futuro.

A situación actual constitúe a ollos dos xornalistas un panorama marcado pola inestabilidade e a desconfianza no futuro. A valoración media non alcanza neste apartado os 5 puntos, mantendo o suspenso en perspectivas de futuro cun 4,88. Licenciados e colexiados xa se amosaban pesimistas neste aspectos, así mentres que os primeiros cifraban as súas perspectivas nun 4,26, os segundo dábanlles o aprobado raspado cun 5,3, síntoma de que os colexiados xa están máis asentados na profesión e con postos de traballo que, aínda que susceptibles de ser sometidos a algún cambio, semellan máis estables que o mercado laboral ao que se enfrontan os licenciados máis recentes.

O clima laboral do centro de traballo no que transcorre o día a día dos profesionais galegos da comunicación é outra das características de mellor valoración. A media sitúase no 6,22 e a moda en 7 puntos. Os licenciados valoraban esta cuestión cun 6,4, unhas décimas por enriba da valoración media dos colexiados (6,1). A diferenza deste apartado, o recoñecemento profesional segue a ser un dos hándicaps do xornalismo. Os enquisados consideran que a valoración que os seus xefes fan do seu traballo e esforzo podería avaliarse cunha media de 5,68 puntos. A moda, non entanto, está nos 7 puntos e as valoracións de licenciados e colexiados no tocante a este ítem manteñen a tendencia xeral (5,37 e 5,9 puntos en cada caso).

As dúas últimas cuestións a analizar son a dos recursos a disposición dos propios traballadores nas redaccións dos medios de comunicación e a avaliación xeral da satisfacción coas condicións laborais baixo o amparo das cales desenvolven o seu

traballo diario. No primeiro dos casos, dedúcese que sen grandes puntuacións existe un nivel de satisfacción medio tirando cara ao positivo coas ferramentas que os xornalistas teñen ao seu alcance de forma cotiá, así o amosa o 6,36 de media e os 7 puntos de moda. Nesta liña están tamén as valoracións parciais aportadas por licenciados (6,3) e colexiados (6,4), con modas de 7 puntos en ambos os dous casos.

As condicións laborais son outro dos puntos de conflito. A puntuación media volve descender ata os 5,7 puntos. Neste aspecto os licenciados están por debaixo do total na súa valoración de 5,11 con moda de 6 puntos, mentres que á alza os colexiados se aproximan máis a esa cifra total cunha nota de 6,1 e un 7,5 de moda. Demóstrase outra vez que é maior a satisfacción coas condicións de traballo dos máis veteranos, sendo máis difícil de aceptar para os mozos que se enfrontan ao inicio a unhas condicións de emprego máis delicadas.

Neste aspecto comprobamos como as categorías mellor valoradas son as de actividade, clima laboral e medios ao dispor, mentres no caso contrario se sitúan as perspectivas de futuro, o recoñecemento e as condicións laborais e salariais. Esta situación é similar á de licenciados, onde os peores valores se localizaban nas perspectivas de futuro, nas condicións laborais, no recoñecemento e no salario. O mesmo paradigma se repite tamén no caso dos datos extraídos dos colexiados.

Satisfacción persoal dos xornalistas

Satisfacción persoal dos profesionais Media de valoración (1 mínimo/10 máximo)	Colexiados	Licenciados	Xornalistas
Salario	6	5,38	5,74
Actividade que realizan	7	6,37	6,74
Perspectivas de futuro	5,3	4,26	4,88
Clima laboral	6,1	6,4	6,22
Recoñecemento profesional	5,9	5,37	5,68
Medios ao dispor	6,4	6,3	6,36
Condicións laborais	6,1	5,11	5,7

Non podemos falar de resultados taxativos en ningún caso, son datos que amosan as tendencias que vimos de afirmar ata o de agora. Un nivel intermedio de satisfacción sen grandes variacións e con inclinación cara ao plano negativo se falamos en tempo futuro. Tamén é importante no total observar como se constrúe a satisfacción en

función dos diferentes medios de comunicación, para saber en cales se dan mellores condicións.

Seguindo a orde anterior comezaremos polos salarios. No tocante á satisfacción salarial os mellores resultados son para a televisión (7,48), seguida dos gabinetes (6,57) e o apartado 'outro' (6,48). Suspenden en condicións salariais as produtoras (4,08) e a prensa dixital (4,56 puntos); o resto mantéñense en niveis de aprobado. Comparativamente, para os colexiados os mellores salarios localizábanse tamén nas televisións (6,42), mentres que os peores datos os rexistraba a prensa dixital (5,29). Para os licenciados traballar na televisión implicaba mellores soldos (9), mentres que dedicarse á prensa escrita non compensaba economicamente (3,5).

Na actividade vemos como os valores son máis positivos, sendo no total os medios que máis animan a traballar nas súas redaccións a prensa dixital (7,78), pese ao golpe nos salarios, 'outros' con 7,6 puntos de media, gabinetes (7,41) e prensa escrita (7,28). No caso contrario, pero con ningunha valoración por debaixo do 5, están as produtoras (5,68), a radio (6,66), as axencias (6,93) e case ao mesmo nivel que estas últimas a televisión (6,95). Para os licenciados a mellor actividade son os gabinetes, prensa dixital e escrita e o apartado 'outro' (8 puntos en todos os casos), e a menos atractiva a radio (6).

Nas perspectivas de futuro os únicos aprobados localízanse nos gabinetes (6,33), que xunto coas axencias (5,96) e a radio (5,55), parecen constituírse como os lugares máis estables laboralmente de cara ao futuro. Peor sorte corren a televisión (3,17), as produtoras (3,33) e a prensa escrita (3,46). Se comparamos esta situación coa debuxada para licenciados e colexiados obtemos que para os licenciados os peores augurios son para a televisión e a prensa escrita, ambas as dúas cun punto, seguidas polas produtoras (3,33). Os colexiados amosan desconfianza nas produtoras (3,33), na televisión (4,67) e na prensa dixital (4,71).

O clima laboral parece frutífero para soportes coma axencias e gabinetes, con 7,54 e 7,69 puntos cada unha, mentres que suspenden neste apartado as televisións cun 3,41 de media. Para os licenciados o mellor ambiente de traballo atópase nos gabinetes (8,5) e o peor (1) tamén no eido televisivo. Os colexiados defenden a relevancia de compañeiros e situación de traballo nas axencias (7,75) e o máis negativo resérvano para as televisións con 5,09 puntos. Os medios nos que os traballadores da información se senten mellor valorados son os gabinetes (7,07) e aquel no que os xefes

menos valoran os esforzos, a radio con 5,62 puntos. Para os licenciados e colexiados os positivos son gabinetes e televisión (8 puntos cada un no caso dos licenciados) e axencias (6,71) para os colexiados; os peores para obter recoñecemento profesional: produtoras (5) para os colexiados e prensa dixital e radio (5 nos dous casos) para os licenciados.

No referente a medios ao dispor dos traballadores e condicións laborais podemos dicir que no primeiro caso os soportes con mellor dotación para os seus traballadores son os gabinetes con 7,58 puntos e os da opción 'outro' con 7,17. Os menos preparados para as tarefas diarias da información son axencias (5,78) e radio (5,75). En canto á comparación coa elección efectuado por colexiados e licenciados nas súas respectivas enquisas estamos ante gabinetes (8,5), prensa dixital e outros (7,13 e 7,28, respectivamente) como mellor valorados en recursos por licenciados e colexiados, e nesta mesma orde de licenciados e colexiados os de peor valoración son a radio (5) para os primeiros e as axencias (5,63 puntos) para os segundos.

Por último, ante as condicións laborais por soportes os campións serían 'outros' con 6,68 puntos, seguido de gabinetes (6,53) e televisión (6,37). Suspende neste apartado a prensa dixital cun 4,7 mentres o resto se mantén en valores próximos aos 5 puntos. Para os licenciados as mellores condicións laborais atópanse na televisión (6,66) e as peores na prensa dixital ou na radio (3 e 4, respectivamente). Os colexiados reservaban a súa felicitación para o apartado de 'outros' con 6,8 puntos, seguido de gabinetes con 6,55 e radio con 6,52 fronte a un panorama máis negativo para as condicións laborais como o que atopaban na prensa escrita (5,47), nas axencias (5,5) ou nas produtoras (5,67).

Valoración con maior porcentaxe de satisfacción segundo medios

SOPORTE	Co salario	Coa actividade	Perspectivas de futuro	Clima laboral	Recoñecemento profesional	Medios ao dispor	Condicións laborais
Axencias	5,22	6,93	5,96	7,54	6,42	5,78	5,92
Gabinetes	6,57	7,41	6,33	7,69	7,07	7,58	6,53
Prensa dixital	4,56	7,78	4,42	6,66	5,92	6,66	4,7
Prensa escrita	5,4	7,28	3,46	6,62	5,9	6,5	5,69
Radio	5,77	6,66	5,55	5,65	5,62	5,75	5,49
Televisión	7,48	6,95	3,17	3,41	6,51	6,32	6,37
Outro	7,08	8,44	5,45	8,46	7,2	8,2	7,48

Para facer máis sinxelas as comparacións futuras entre apartados e informes podemos analizar de seguido estes códigos de satisfacción en relación con cada soporte comparando exclusivamente as puntuación de 9 e 10, que amosarían a porcentaxe daqueles xornalistas totalmente satisfeitos en cada apartado. Para o caso dos salarios, os traballadores de televisión, gabinetes e os que están empregados noutros aspectos non directamente relacionados co traballo nas redaccións foron os que se amosaron máis enteiramente satisfeitos coas súas respectivas retribucións salariais:

Xornalistas plenamente satisfeitos cos seus salarios

Medios	9	10
Axencias	0	0
Gabinetes	7,79	3,98
Prensa dixital	0	0
Prensa escrita	1,18	0,59
Radio	2,54	2,54
Televisión	13,85	8,28
Outros	6,68	2,3

No tocante ás condicións laborais en xeral os empregados de axencias, prensa dixital e gabinetes non puntúan as súas condicións con ningún 9 ou 10. Os resultados máis positivos volven recaer en mans de gabinetes (7,38%) e noutros medios (11,54%):

Xornalistas plenamente satisfeitos coas condicións laborais

Medios	9	10
Axencias	0	0
Gabinetes	7,38	3,98
Prensa dixital	0	0
Prensa escrita	2,42	0,59
Radio	3,42	2,54
Televisión	5,7	3,04
Outros	11,54	0,78

Na satisfacción coa actividade realizada aumentan as porcentaxes, así case un 30% dos traballadores de axencias outorgaría un 9 nesta categoría, case un 12% dos de

gabinetes se atrevería cun 10, igual que o 19,65% dos empregados de produtoras ou o 10% de asalariados da radio e a televisión. Na prensa dixital un 18,48% daría un 9 e na prensa escrita a porcentaxe dos que darían un esa puntuación oscila na banda do 13%:

Xornalistas plenamente satisfeitos coa actividade que realizan

Medios	9	10
Axencias	28,6	0
Gabinetes	6,96	11,84
Prensa dixital	18,48	7,46
Prensa escrita	13,19	2,42
Radio	7,67	10,91
Televisión	10,83	10,48
Outros	7,49	11,84

As perspectivas de futuro eran o caldo de cultivo dos malos augurios e das percepcións máis negativas. Deste xeito, os traballadores de prensa dixital non outorgarían ningún 9 ou 10 neste apartado. Nos casos nos que si atopamos estas valoracións, as porcentaxes son moi baixas, destacando unicamente ese algo máis do 10% de traballadores de televisión que cualificaría as súas perspectivas de futuro como excelentes (9 puntos):

Xornalistas plenamente satisfeitos coas perspectivas de futuro laboral

Medios	9	10
Axencias	3,73	0
Gabinetes	5,49	5,81
Prensa dixital	0	0
Prensa escrita	1,18	0
Radio	1,71	4,25
Televisión	10,12	1,77
Outros	5,47	4,25

Máis notorias volven ser as porcentaxes cando a categoría avaliada é a do clima laboral, pois neste caso un 22,21% de empregados en axencias daría un 10 ao seu ambiente de traballo, mentres que se rexistran porcentaxes altas de algo máis do 15% para as dúas puntuacións no ámbito dos gabinetes de comunicación. A prensa dixital despunta neste apartado cun 14,84% que votaría polo 9 e un 11% que apostaría polo máximo, os 10 puntos.

Xornalistas plenamente satisfeitos co clima laboral da súa empresa

Medios	9	10
Axencias	0	22,21
Gabinetes	15,44	15,4
Prensa dixital	14,84	11,09
Prensa escrita	5,6	3,83
Radio	3,42	11,62
Televisión	8,67	3,93
Outros	10,02	12,15

Cando nos achegamos ao apartado de recursos as porcentaxes volven minguar de forma salientable e nos casos onde se rexistran son de carácter baixo. O 7,46% dos que traballan en prensa dixital estarían dispostos a avaliar os recursos dispoñibles cun 9 e o 7,38% daríalles un 10:

Xornalistas plenamente satisfeitos cos medios dos que dispoñen para desenvolver o seu traballo

Medios	9	10
Axencias	0	0
Gabinetes	9	7,9
Prensa dixital	7,46	7,38
Prensa escrita	4,58	3,98
Radio	1,71	6,64
Televisión	2,16	0,89
Outros	10,95	3,47

En canto ao recoñecemento profesional, destaca sobre os demais o 16,39% de xornalistas empregados en gabinetes que valoraría o recoñecemento do seu esforzo no seu centro de traballo cun 9 e un 6,26% cun 10.

Xornalistas plenamente satisfeitos co seu recoñecemento profesional

Medios	9	10
Axencias	0	0
Gabinetes	16,39	6,23
Prensa dixital	7,38	0
Prensa escrita	4,42	0,59
Radio	3,42	5,81
Televisión	7,39	2,15
Outros	9,30	8,38

4.3.2.15. O último ano

Nos casos de licenciados e colexiados xa apuntabamos que a tendencia se confirmaba e os resultados se manteñen en termos de ecuanimidade, sen grandes satisfaccións ou decepcións, cunha viraxe a resultados negativos en aspectos de considerable importancia como salarios, condicións laborais ou perspectivas de futuro. As porcentaxes vinculadas ao abandono da profesión e á idea de mudar de empresa durante o último ano mantéñense nos totais bastante equilibradas entre os que contestan en afirmativo e os que, pola contra, o fan en negativo. Así, un 40,87% dos enquisados recoñece que pensou en abandonar a profesión nos últimos meses fronte a un 41,26% que non considerou esta opción. Vemos como os que pensaron en deixar atrás o eido da comunicación e os que non se manteñen na porcentaxe do 41%. A comparación resulta lixeiramente variable se comparamos estas porcentaxes totais coas obtidas para o caso particular de licenciados e colexiados. No apartado de abandono da profesión un 45% dos licenciados tomara en serio esta posibilidade fronte a un 33% que non o tivo en conta, para o caso dos colexiados case o 40% pensaron en deixar atrás o xornalismo (38%) mentres que a metade afirmaron querer seguir exercendo a profesión (47%).

No referente a mudar de empresa un 38,05% manifestou que pensara en cambiar de empresa no último ano fronte a un 36,98% que respondeu negativamente esta pregunta. Neste apartado destaca o 41% de licenciados que dixeron estar de acordo con buscar outras opcións no mercado laboral fronte a un 46% de colexiados que recoñeceron non ter a intención de mudar de empresa. As porcentaxes menores estarían no 24% de licenciados que non pensou en mudar de empresa fronte ao 36% de colexiados que si o cavilou. Maior é, por tanto, en ambos os dous casos o número de licenciados que pensou en abandonar o xornalismo e o seu emprego actual fronte aos colexiados que parecen amosarse máis conformes coa situación.

Dos xornalistas que responderon algunha das enquisas o 6% sostivo que foi discriminado no seu posto de traballo polo seu xénero, fronte a un 62,4% que non padeceu este tipo de discriminación e un 31,5% que preferiu non responder a pregunta.

Táboa resumo de discriminación no traballo

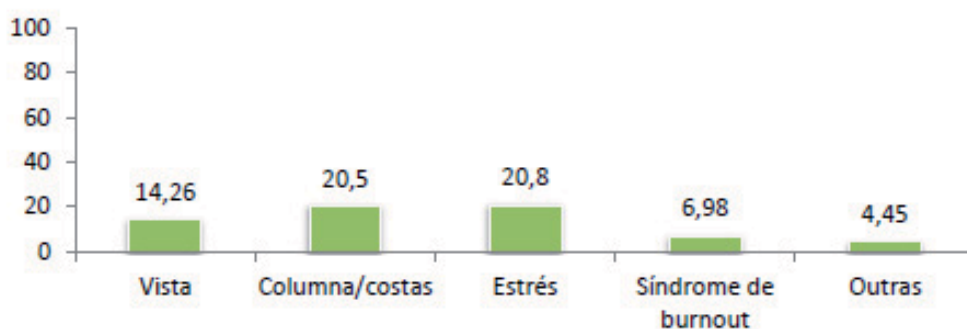
¿Sufriu algún tipo de discriminación no seu traballo?	Colexiados %	Licenciados %	Xornalistas %
Si	8	14	6
Non	76	53	62,4
NS/NC	16	33	31,5

No tocante ás doenzas vinculadas ao desenvolvemento do traballo diario, catro de cada dez xornalistas recoñeceron non padecer ningunha enfermidade que puidesen relacionar coa súa tarefa de xornalistas (44,31%). Un 34,54% de enquisados considerou a súa saúde afectada por causa do seu emprego e un 21,15% non deron resposta a esta pregunta. Neste senso, tanto licenciados coma colexiados consideraron que non padecían enfermidades por mor do seu emprego no ámbito da comunicación (39% e 48%, respectivamente), mais nos casos onde a resposta foi afirmativa son maiores os afectados colexiados (37%) que os licenciados (31%); de feito os primeiros atópanse por enriba da porcentaxe total e os licenciados por debaixo. Cómpre sinalar que o 30% de licenciados non responderon esta pregunta fronte ao 15% de colexiados, feito que se podería explicar polo índice de paro rexistrado entre os enquisados licenciados.

De entre aqueles que afirmaron estar afectados por algún tipo de doenza foron maioría os que destacaron o estrés (58,87%). Tamén preto de seis de cada dez responderon que as enfermidades que máis lles afectan son as relacionadas coas columna (57,82%), seguidas polos problemas de visión ocasionados polas horas empregadas diante das pantallas de ordenador (40,46%). Un 20,1% dos entrevistados respondeu estar baixo os efectos da chamada “síndrome do queimado”, ao tempo que un 11,67% afirmou padecer doenzas doutro tipo diferente ás sinaladas.

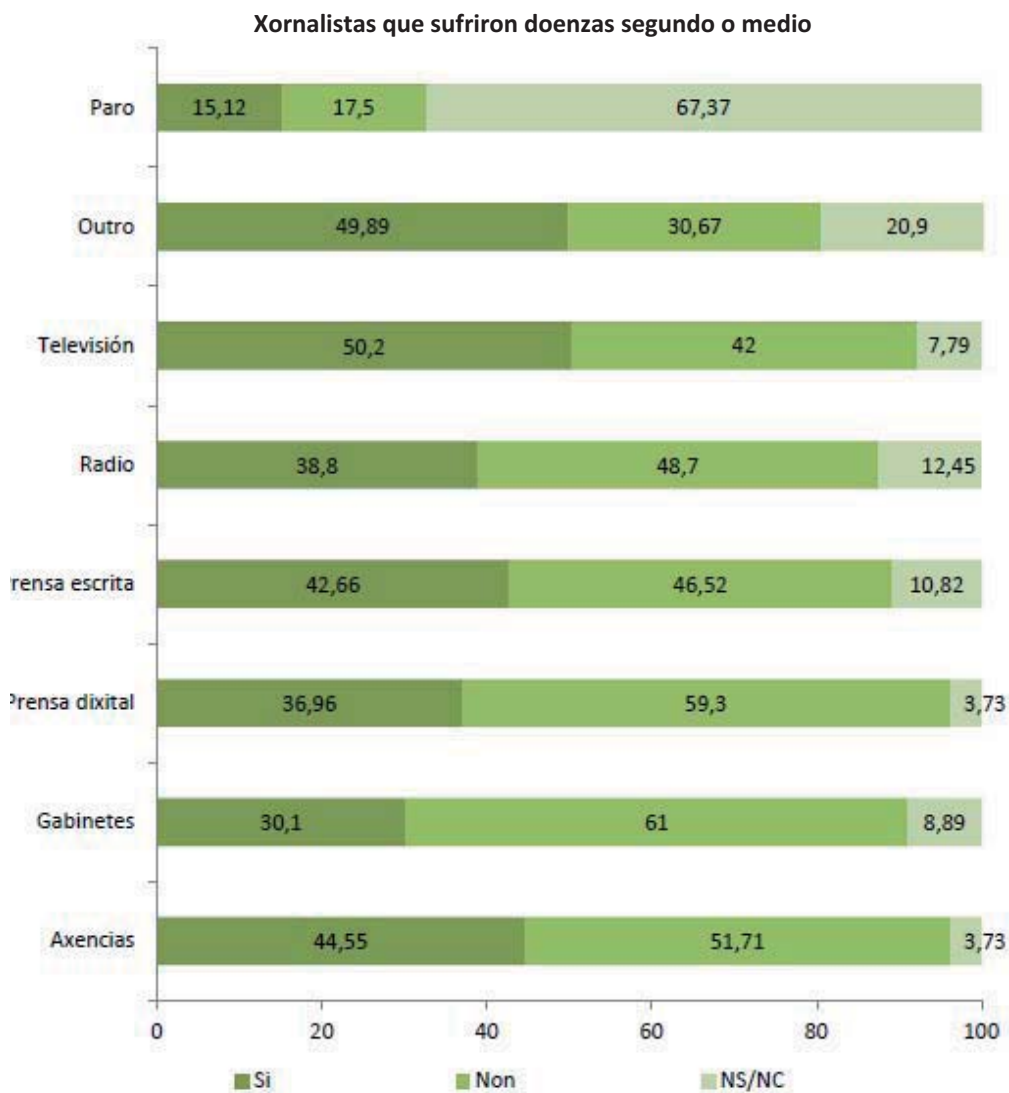
Se analizamos máis polo miúdo os resultados de doenzas relacionadas co soporte no que traballan os xornalistas atopamos que a maioría dos que din que sufriron algún tipo de complicación coa saúde referida ó exercicio da profesión traballan en televisión (50,2%), axencias (44,55%) e prensa escrita (42,66%).

Tipos de doenzas que declaran os xornalistas (%)

O maior número de licenciados que aseguran ter padecido doenzas relacionadas co exercicio da profesión xornalística tamén refieren que traballan na prensa escrita (43,9%) e, no caso dos colexiados, na televisión (61,2%); a estes medios séguenos o apartado 'outro' nos licenciados e tamén nos colexiados, con porcentaxes de 42,6% e 53,3% respectivamente. A terceira posición na clasificación de licenciados é para a televisión co 43,9% de persoas que dixeron padecer algunha doenza, mentres que este posto no ámbito dos colexiados é para a prensa dixital (50%).

Os soportes con menores porcentaxes de entrevistados que aseguran teren sido afectados por enfermidades como estrés, columna, vista ou algunha outra son personal empregado en prensa dixital, televisión, gabinetes e radio (18,2%, 34,4%, 27,8% e 30%, respectivamente) na opción de licenciados, mentres que os mesmos postos para o caso da selección de colexiados son para axencias (25%) e gabinetes (31,7).

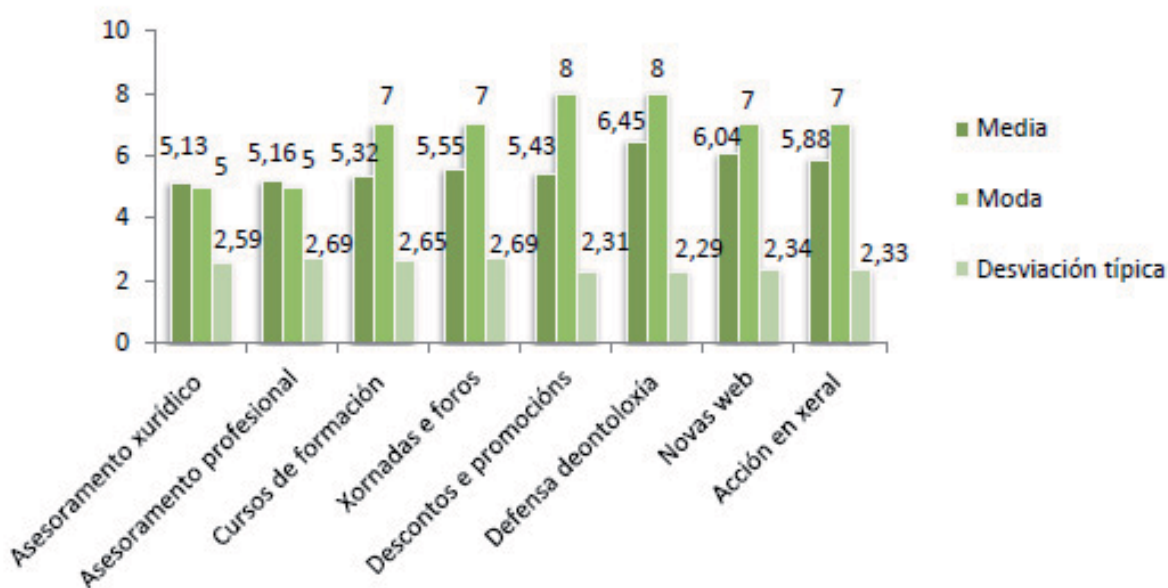

4.3.2.16. Sobre o Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia (CPXG)

Á hora de establecer a valoración realizada polo conxunto de enquisados sobre o labor e as diferentes actividades ofertadas desde o Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia (CPXG) para todos os seus colexiados, o primeiro que chamaba a atención tanto no caso de colexiados como no elaborado para o caso de licenciados é a elevada porcentaxe que recibía o apartado de 'non sabe/non contesta'. O 97% dos licenciados colexiados evitaba avaliar o asesoramento xurídico e o profesional fronte a un 63% e un 58% de colexiados que non daban contestación a estes apartados, o 96% dos licenciados elimina a puntuación dos cursos de formación fronte a un 39% de colexiados que non quere cualificar este apartado.

Igual acontece para as xornadas e foros organizadas desde o organismo, onde se absteñen un 96% de licenciados e un 40% de colexiados. Nos descontos e tarifas promocionais un 96% de licenciados e un 36% de colexiados non contestan e sobre as informacións publicadas na web corporativa omiten a valoración un 96% de licenciados e un 23% de colexiados. Como se pode observar, aínda que son porcentaxes significativas de abstención, as máis importantes concéntranse no eido dos máis mozos, que evitan mesmo valorar a acción en xeral do Colexio de Xornalistas nun 96% e un 95% non ofrece a súa opinión sobre a defensa da deontoloxía.

Nivel de satisfacción dos colexiados co CPXG

Satisfacción dos Colexiados Media de valoración (1 mínimo/10 máximo)	Colexiados	Licenciados Colexiados	Xornalistas
Asesoramento xurídico	5,86	4,14	5,13
Asesoramento profesional	5,7	4,38	5,16
Cursos de formación	5,55	5	5,32
Xornadas e foros	5,8	5,2	5,55
Descontos e promocións	6,15	4,4	5,43
Defensa da deontoloxía	6,92	5,79	6,45
Novas na web	6,84	4,9	6,04
Acción en xeral	6,14	5,5	5,88
Utilidade	-	5,14	-
Sei para que serve	-	5,24	-

En termos xerais, a maioría daqueles enquisados que precisaron a súa valoración, estiman máis positivamente factores como a defensa deontolóxica realizada polo Colexio á que outorgan a puntuación máis elevada do conxunto de propostas (6,45 puntos); séguena en valor positivo as novas da web (6,04), a acción en xeral (5,88 puntos) e a organización de xornadas de participación e foros (5,55). No lado contrario da balanza de puntuacións estarían cuestións como o asesoramento xurídico, que ostenta a peor valoración con 5,13 puntos, o asesoramento profesional (5,16), os cursos de formación propostos (5,32 puntos) e os descontos e promocións (5,43). A estimación media de ningún destes ítems acada os 7 puntos, quedando só unha delas por enriba do 6.

Se comparamos estes resultados cos obtidos para licenciados e Colexiados unha das cousas que máis chama a atención é que os chamados licenciados teñen tendencia a valorar á baixa, sendo polo xeral máis altas as puntuacións facilitadas polos Colexiados. Así, por exemplo, mentres que na avaliación xeral todos os apartados se atopaban na valoración media por encima dos 5 puntos, os licenciados suspendían o asesoramento xurídico, o profesional, os descontos e promocións e as novas da web con 4,14; 4,38; 4,4 e 4,9, respectivamente. A súa valoración máis alta recibíaa a defensa da deontoloxía con 5,79 puntos de media, seguida doutras cuestións como os cursos (5), as xornadas e foros (5,2) e a acción en xeral (5,5).

Os Colexiados non outorgan ningún suspenso ao Colexio en ningún dos apartados propostos para avaliación. As puntuacións máis baixas son para os cursos de formación con 5,55 puntos, seguido do asesoramento profesional cun 5,7, as xornadas e foros con 5,8 puntos e o asesoramento xurídico cun 5,86. A máxima puntuación dos

colexiados é a defensa da deontoloxía, que obtén un 6,92 de media, seguida por cuestións como as novas da web (6,84), as tarifas promocionais e descontos (6,15) e a acción en xeral (6,14).

Os aspectos que se valoran máis negativamente son os asesoramentos xurídico e profesional, á vez que o maior índice de aceptación o obtén a defensa da deontoloxía, mantendo a maior parte dos enquisados unha valoración media da acción xeral do Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia que oscila en valores intermedios conseguindo nos tres casos (total, licenciados e colexiados) o aprobado.

4.4. Visión de Xénero: Colexiadas e licenciadas

As diferenzas detectadas en informes anteriores sobre as actitudes e as condicións laborais dos e das xornalistas galegas aconsellan facer unha breve parada nas cifras que se obteñen ao separar as respostas de homes e mulleres nas tres investigacións que se presentan neste Informe, de modo que sirvan de referencia de como está a situación profesional desde unha perspectiva de xénero.

4.4.1. Apartado de xénero: A colexiada galega

O maior número de altas de mulleres no CPXG, a chegada á xubilación de xeracións de profesionais na súa maior parte homes, así como a presenza maioritaria das estudantes nas facultades de Xornalismo de todo o estado permítennos aventurar que a actual cifra de repartición de sexos entre as e os xornalistas colexiados (57,8% homes e 42,2% mulleres) tenderá primeiro a igualarse e, logo, volver desequilibrarse, pero nesta ocasión a favor do xénero feminino.

As mulleres tampouco escapan do avellentamento dos colexiados galegos, de tal forma que a súa idade media que se situaba en 33 anos no 2002, hoxe en día é de 40,2 anos, aínda que segue sendo claramente máis baixa que a dos seus compañeiros do xénero masculino, que é de 46,7 anos.

No relativo aos medios onde traballan, as colexiadas son maioría nas axencias (62,5%), na categoría 'outros' (56,7%), nos gabinetes de comunicación -cuarto sector en número de colexiados empregados (54%)- e nas televisións -terceiro sector en canto ao número de traballadores (53,7%)-. Pola contra, son minoría na prensa dixital (25%) e nos dous soportes máis tradicionais, a prensa escrita (38,8%) e a radio (40,6%). No aspecto negativo, as mulleres tamén son máis numerosas que os homes noutro grupo, o dos parados, posto que mentres a taxa de paro masculino dos colexiados é dun 7,8%, a de paro feminino ascende ata o 12,11%, máis de dous puntos por riba da media, que non chega ao 10%.

Con respecto aos salarios rexístrase unha certa igualdade entre homes e mulleres, aínda que é na franxa salarial máis alta, a de máis de 1.800€ brutos ao mes, onde se enmarcan máis homes (o 58,87% do total de colexiados que manifestaron o seu salario cobra máis de 1.800€) que mulleres (o 41,04% das colexiadas que dixo o seu soldo cobra máis de 1.800€ brutos). Isto débese principalmente a que ao ser os homes maioría nos tramos da escala de idade máis elevados cobran máis extras ligados á

antigüidade no posto. Cabería destacar, ademais, que un 2,84% dos homes cobran menos de 600€ brutos ao mes, mentres que nesta mesma circunstancia só se atopa o 2,24% das mulleres que declararon canto cobraban.

Tendo en conta os datos sobre discriminación de xénero, precisando que ao preguntarlle aos enquisados pola mesma esta non se circunscibía á discriminación machista senón que se interrogaba sobre calquera tipo de discriminación sexista, dos colexiados enquisados, o 76% asegurou que non sufriu ningún tipo de discriminación sexista no seu traballo, fronte a un 8% que afirmou que si foi vítima; mentres que, por outro lado, un 26% dos colexiados sostivo que tivo constancia dalgún caso de discriminación sexista, xa fose no seu o noutro centro de traballo, fronte ao 57% maioritario que non coñeceu ningún. Ao cruzar os datos de ambas as dúas variables, atopámonos con que dos colexiados que sufriron algún tipo de discriminación por motivo do seu sexo, o 90,6% coñece outros casos á parte do seu propio.

Táboa resumo da situación laboral das colexiadas galegas

	Homes	Mulleres
Sexo	57,8%	42,2%
Idade	Media: 46,7 anos Moda: 51 a 55 anos (21,8%)	Media: 40,2 anos Moda: 36 a 40 anos(27,7%)
Medios		
Axencias	37,5%	62,5%
Gabinetes	46%	54%
Prensa dixital	75%	25%
Prensa escrita	60,2%	38,8%
Radio	59,4%	40,6%
Televisión	46,3%	53,7%
Outros	39,4%	60,6%
Paro	Taxa: 9,87% Distribución entre sexos: 45%	Taxa: 9,87% Distribución entre sexos: 55%
Salarios (% sobre os colexiados que indicaron o seu salario)		
Menos de 600€	2,84%	2,24%
De 600 a 1.199€	12,76%	14,18%
De 1.200 a 1.799€	25,53%	42,54%
Máis de 1.800€	58,87%	41,04%

Discriminación de xénero	Sufriu discriminación por sexo		
	Si	Non	NS/NC
	8	76	16
	Coñece algún caso de discriminación por sexo		
	Si	Non	NS/NC
	26	57	15

4.4.2. Apartado de xénero: A licenciada galega

entres que no Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia os homes aínda seguen sendo maioría fronte ás mulleres (57,8% eles e 42,8% elas), entre os licenciados en Xornalismo pola USC nas últimas dez promocións (2001-2010), a situación é diferente, pois as mulleres son tres de cada catro xornalistas que conforman este colectivo (76,85%), mentres que os homes non chegan a representar nin un de cada catro (23,14), certificando desta forma que a profesión xornalística está comezando a ser exercida na súa maior parte por mulleres, polo que nun futuro próximo elas serán maioría xa non só nas facultades, senón tamén no total de profesionais en activo.

En canto á idade, non se rexistra practicamente ningunha diferenza entre homes e mulleres, xa que a idade media deles é de 26,92 anos mentres que a delas é de 26,56, o cal se debe a que homes e mulleres comezan e rematan a carreira coa mesma idade. No relativo aos medios onde traballan os xornalistas licenciados nas dez últimas promocións pola USC, atopámonos con que as mulleres son maioría en todos os soportes e medios, como consecuencia da súa supremacía na distribución de sexos nas aulas, aínda que é nas axencias (90,9%) e nas cadeas de radio (90%) onde as mulleres acadan unha maior porcentaxe fronte aos homes, mentres que na televisión (71,9% son mulleres fronte a 28,1% de homes) e na prensa escrita (75,6% elas, 24,4% eles) os homes son máis numerosos, malia que as mulleres practicamente os tripliquen.

No que respecta ao salario si que constatamos diferenzas entre homes e mulleres, posto que a franxa onde se sitúan máis homes é a que corresponde a aqueles xornalistas que cobran máis de 1.800€ (18,96%), mentres que só un 11,47% das mulleres xornalistas se sitúan nesta posición. A maioría delas, o 42,66%, enmárcanse na franxa salarial que vai dos 900 aos 1.199€. Nesta mesma liña, a franxa salarial máis baixa, a que se corresponde cos salarios inferiores aos 600€ ao mes, é seleccionada polo 6,42% das mulleres e o 3,45% dos homes, aínda que é certo que na franxa

sucesiva, a que vai dos 600 aos 899€, se inclúen o 12,07% dos homes e só o 5,96% das mulleres.

É dicir, as mulleres concéntranse na franxa de salario máis baixa (menos de 600€) e nas medias-altas (de 1.200 a 1.799€), mentres que os homes teñen na súa maioría soldos altos (máis de 1.800€) ou medio-baixos (de 600 a 1.199€). Dos homes que están no paro non souberon dicir o seu salario ou non quixeron responder esta cuestión o 32,75% do total de xornalistas do xénero masculino, mentres que un 42,66% das mulleres se atopou nas mesmas circunstancias. Á luz destes datos podemos observar que aínda que as mulleres sexan maioría entre as promocións máis novas e non sexan discriminadas á hora de ser contratadas, os homes seguen a cobrar mellores salarios que elas.

En último lugar, a respecto do problema da discriminación sexista, o 53% dos licenciados negou ter sufrido algún tipo de discriminación -non só sexista- no seu traballo, mentres que un 14% afirmou que si fora vítima da discriminación no seu traballo. Dos que padeceron algún tipo de discriminación, o 3% denuncia que foi de índole sexista, mentres que un 43% descarta que a situación de discriminación á que se viron sometidos fora deste tipo e un 54% opta por non responder a cuestión.

Táboa resumo das condicións laborais das licenciadas

		Homes	Mulleres
Sexo		23,14%	76,85%
Idade Media (anos)		26,92	26,56
Medios	Axencias	9,1%	90,9%
	Gabinetes	22,2%	77,77%
	Prensa dixital	18,2%	81,8%
	Prensa escrita	24,4%	75,6%
	Radio	10%	90%
	Televisión	28,1%	71,9%
	Outros	18,5%	79,6%
Paro (distribución entre sexos)		23,3%	76,7%
Salarios	Menos de 600€	3,45%	6,42%
	De 600 a 899€	12,07%	5,96%
	De 900 a 1.199€	17,94%	13,49%
	De 1.200 a 1.499€	8,62%	10,55%
	De 1.500 a 1.799€	6,89%	10,09%
	Máis de 1.800€	18,96%	11,47%

Discriminación de xénero	¿Sufriu discriminación sexista no seu traballo?	
	Si	6
	¿Foi de tipo sexista?	
	Si	3
	Non	43
	NS/NC	54
Non	53	
NS/NC	33	

4.4.3. Apartado de xénero: A xornalista galega

O rotundo maior peso das mulleres fronte aos homes entre os licenciados das dez últimas promocións de Xornalismo da USC fai que estas sexan maioría no total do universo que estamos a analizar e que viría a reflectir a imaxe dos xornalistas galegos en xeral, de tal forma que as xornalistas representan o 58,8% do total, mentres que os xornalistas supoñen o 41,2%. Estas cifras desequilibraríanse aínda máis nos anos vindeiros ao irse incorporando á profesión novas xeracións de licenciados onde as mulleres representan ata o 75% do total nas aulas.

En canto á distribución de sexos en función dos diferentes soportes, atopámonos con que as mulleres son maioría en todos eles salvo na prensa dixital (51,7% dos homes, fronte ao 48,3% das mulleres). O 74,1% dos profesionais de axencias son mulleres, tamén o 63,7% dos de gabinetes, o 61,2% dos de televisión e o 60,9% dos de radio. No medio onde o equilibrio entre sexos é maior é a prensa escrita, posto que os xornalistas que traballan neste medio son nun 45,5% homes e nun 53,9% mulleres.

No que respecta aos salarios, as mulleres aínda que sexan maioría na profesión, cobran menos que os homes, posto que hai unha maior porcentaxe de mulleres nas franxas salariais máis baixas (soldos inferiores aos 900€) que de homes, aínda que as diferenzas son estreitas, pois o 8,65% dos homes e o 9,94% das mulleres se atopan nesta situación; á vez que unha maior porcentaxe de homes, case un de cada tres (o 31,65%) cobra máis de 1.800 euros mentres que a porcentaxe de mulleres que gozan de soldos superiores a esta cifra é do 21,78%, dez puntos inferior ao dos seus compañeiros.

Ademais as mulleres tamén son maioría nos tramos salariais medio-altos, os que van dos 1.200 aos 1.799€, (o 26,14% dos salarios delas circunscríbense a esta franxa, fronte

ao 16,7% deles). Polo tanto, podemos observar que as mulleres aínda teñen máis complicado acadar os maiores salarios dentro de profesión malia que xa comezan a acceder a eles, o cal se reflicte en que hai unha maior porcentaxe de mulleres que cobran soldos pertencentes ás franxas salariais directamente anteriores á máxima.

En último lugar, sobre a discriminación de tipo sexista, atopámonos con que o 6% dos profesionais galegos sostiveron que padeceron persoalmente discriminación por mor do seu sexo, fronte ao 62,4% que o nega e un 31,5% que prefire non responder esta cuestión. Atopámonos, polo tanto, con que a discriminación sexista é minoritaria no ámbito comunicativo pero segue existindo.

Táboa resumo das condicións laborais das xornalistas

		Homes	Mulleres
Sexo		41,2%	58,8%
Medios	Axencias	25,9%	74,1%
	Gabinetes	36,2%	63,7%
	Prensa dixital	51,7%	48,3%
	Prensa escrita	45,5%	53,9%
	Radio	39,1%	60,9%
	Televisión	38,8%	61,2%
Paro		Distribución entre sexos: 41,18%	Distribución entre sexos: 58,82%
Salarios	Menos de 600€	2,56%	3,56%
	De 600 a 1.199€	17,17%	15,63%
	De 1.200 a 1.799€	17,7%	26,14%
	Máis de 1.800€	31,65%	21,78%
Discriminación de xénero		Si: 6% Non: 62,4% NS/NC: 31,5%	

Táboa comparativa entre colexiadas, licenciadas e xornalistas

		Colexiadas	Licenciadas	Xornalistas galegas
Sexo		42,2% do total de colexiados	76,85% do total de licenciados	58,8% do total de xornalistas
Idade		Media: 40,2 anos Moda: 36 a 40 anos (27,7%)	Media: 26,56 anos	Non procede a súa obtención
Medios	Axencias	62,5%	90,9%	74,1%
	Gabinetes	54%	77,77%	63,7%
	Prensa dixital	25%	81,8%	48,3%
	Prensa escrita	38,8%	75,6%	53,9%
	Radio	40,6%	90%	60,9%
	Televisión	53,7%	71,9%	61,34%
Paro		Taxa: 9,87% Distribución entre sexos: 55%	Taxa: 32% Distribución entre sexos: 76,7%	Taxa: 19,02% Distribución entre sexos: 58,82%
Salarios	Menos de 600€	1,58%	6,42%	3,56%
	De 600 a 1.199€	10%	19,45%	15,63%
	De 1.200 a 1.799€	30%	20,64%	26,14%
	Máis de 1.800€	28,95%	11,47%	21,78%
Discriminación xénero	Si	8%	3%	6%
	Non	76%	43%	62,4%
	NS/ NC	16%	54%	31,5%

4.5. Resumo de conclusións

4.5.1. Conclusións do Informe de Colexiados

Atendendo ao sexo e á idade

O 57,8% dos colexiados galegos son homes, fronte ao 42,2% de mulleres. A media de idade dos varóns sitúase en 46,7 anos e a das mulleres en 40,2, unha tónica que reproduce a tendencia do anterior estudo de 2009: 54,7% de homes e 45,3% de mulleres.

Por tramos de idade é a franxa dos 36 aos 40 anos onde se concentra a maioría de colexiados (20%). A maioría de mulleres (27,7%) teñen entre 36 e 40 anos e os homes (21,8%) entre 51 e 55, o que evidencia certo envellecemento masculino da profesión en Galicia.

Atendendo á demarcación de traballo

Santiago de Compostela é a cidade galega onde traballan máis colexiados (28%) por ser tamén o centro xeopolítico da comunidade. A Coruña e Vigo acadan o segundo e o terceiro posto respectivamente, mentres que Ourense e Ferrol son as cidades onde menos xornalistas colexiados exercen a profesión.

Atendendo ao soporte

Os soportes tradicionais dan traballo a gran parte dos colexiados galegos. De feito, un cuarto deles (25%) traballa na prensa escrita, un 17% na radio e outros tantos na televisión. Os novos medios dixitais só ocupan ao 2% dos profesionais, o que aínda evidencia unha primacía dos soportes tradicionais sobre estes, igual que ocorre, salvando as distancias, no caso dos gabinetes de comunicación, onde tamén exercen a profesión o 16% dos xornalistas colexiados.

Con todo, a hexemonía da prensa escrita tende a reducirse, posto que no anterior estudo de 2009 figura que traballaban nela o 30,6% dos profesionais en activo, mentres que no resto de esferas non se aprecian diferenzas salientables. Tamén cabe destacar que na prensa dixital só afirma traballar o 2% dos enquisados.

De igual xeito, tampouco existen diverxencias destacables entre o número de homes e de mulleres que traballan en cada soporte, unicamente que no caso da prensa escrita o número de homes duplica o de mulleres e nas axencias ocorre xusto o contrario.

Atendendo á formación

Aínda existe un 20% de colexiados que non posúe titulación universitaria, o que supón unha importante carencia para a profesión. En consonancia, só seis de cada dez dos profesionais en activo (58%) son licenciados en Xornalismo e só o 2% acadaron o grao de doutor en Comunicación.

A radio é o medio onde a maioría dos traballadores colexiados (59,4%) non son licenciados en Xornalismo e incluso un cuarto dos traballadores (23,5%) non posúen titulación universitaria algunha.

Atendendo á contratación e á remuneración

Tres quintos dos colexiados (60%) teñen contrato a tempo completo no lugar en que traballan, un 3% traballa a tempo parcial, o 4% son colaboradores e o 9% autónomos. Ademais, as tres cuartas partes (76%) desempeñan o traballo para o que foron contratadas segundo se estipula no seu contrato.

A media salarial dos colexiados é de case 1.800 euros brutos ao mes, pero os homes seguen cobrando máis que as mulleres (o 40,5% de varóns supera os 1.800 euros fronte ao 29% de mulleres) porque eles cobran máis extras ligadas á antigüidade. Fronte a isto, tan só o 1,77% dos colexiados confirma unha situación de precariedade laboral, ao ser o seu salario bruto inferior aos 600 euros.

Máis dun terzo dos xornalistas colexiados perciben máis de 14 pagas ao ano (34,4%) e algo menos dun terzo (29%) 14 exactas. Con todo, constátanse situacións coma as das axencias onde ningún profesional recibe dúas pagas extraordinarias por ano traballado, aínda que a tónica xeral confirma que o 34,4% dos colexiados galegos cobra máis de 14 pagas por ano de traballo.

Atendendo aos días e horas traballados

A xornada laboral do colexiado galego é de 8,13 horas diarias, aínda que o 22% asegura traballar un máximo de sete horas ao día. É na televisión onde a maioría dos membros do CPXG (55,2%) traballan oito horas diarias, mentres que os que máis horas traballan –máis de dez- son empregados de prensa escrita (17,3%) e de gabinetes de comunicación (1,6%).

A media de días semanais traballados é de 5,2, malia que case un quinto dos enquisados (18%) traballa seis días á semana.

Atendendo ao paro na profesión

O 10% dos colexiados galegos están desempregados actualmente, aínda que ata un 29% estivo parado cando menos unha vez durante os últimos cinco anos. O número de parados aumentou progresivamente desde 2002, cando había un 3,96% de colexiados en paro, ata 2009 (6,2%) e 2011 (9,87%). Durante a totalidade da vida laboral, un terzo dos colexiados (29%) asegura que estivo no paro unha soa vez, mentres que un 16% confirma que nunca quedou sen emprego. Ademais as tres cuartas partes dos colexiados galegos (74%) coñecen algún compañeiro que está parado na actualidade froito da repercusión da crise económica no sector.

En canto aos sistemas máis habituais para a busca de traballo, a maioría (42%) conseguiu traballo a través de amigos ou coñecidos do ámbito de traballo, mentres que a terceira parte (34%) fíxoo mediante envío de *curriculum vitae* ás empresas.

Atendendo ao lugar de traballo e ás rutinas profesionais

Os factores mellor valorados polos xefes no posto de traballo resultan ser a rapidez para a execución das tarefas e a capacidade para propoñer novos temas, mentres que o menos estimado é o tratamento en profundidade dos asuntos e a facilidade para encher tempos e espazos.

Un cuarto dos colexiados galegos (23%) asegura non ter liberdade de elección dos temas sobre os que prepara información, senón que lle veñen impostos desde os mandos, o que provoca que sitúe a súa liberdade informativa en pouco máis de 6 puntos sobre 10. Ocorre algo semellante coa cuestión lingüística, pois tamén un cuarto dos colexiados que responderon a enquisa (25%) confirma que non ten capacidade de decisión sobre a lingua que empregar á hora de redactar os contidos.

No tocante ao nivel de autocensura, son maioría (39%) os que confesan que habitualmente non aplican este procedemento no seu traballo cotián, aínda que só o 17% afirma que a autocensura non lles afecta en absoluto.

Atendendo ás tarefas e funcións

Existe un 35% de colexiados que non considera necesario contrastar as informacións procedentes dos gabinetes de comunicación, o que supón certa decadencia do exercicio da profesión no que respecta ao contraste de fontes. Os resultados apuntan un correcto funcionamento dos mecanismos de produción informativa entre fonte e xornalistas, o que deriva nunha alto nivel de elaboración de informacións. Neste

sentido, máis dun cuarto dos colexiados consultados (26%) fai cinco noticias ao día como mínimo, sobre todo traballadores de radio e prensa escrita.

Ao longo dunha xornada laboral habitual o 70% dos colexiados busca e aporta informacións persoalmente e un 46% redacta e maqueta ou redacta e edita son e/ou imaxes, debuxando así a figura dun profesional activo que persegue a información e que é capaz de desenvolverse no campo técnico. Non entanto, a maioría non rexistra imaxes de vídeo (só o 9% o fai fronte ao 72% que non) nin fai fotografías (23% fronte 58%) nin tampouco rexistra son (29% si, 52% non), o cal pon en dúbida a importancia que desde os medios galegos se lle dá á integración multimedia e aos contidos apoiados en diversos soportes.

Atendendo ás rutinas no exercicio da profesión

A maioría dos colexiados que participaron na investigación sostén que contrasta as novas que elabora con varias fontes sempre (30%) ou habitualmente (28%), fronte a un minoritario 3% que nunca contrasta as informacións que produce. Fronte a isto un 27% dos colexiados emprega información remitida por gabinetes de comunicación habitualmente, un 19% de vez en cando e un 7% sempre, mentres que un 9% afirma que nunca emprega este tipo de información. Pódese observar así que, aínda que o contraste das noticias sexa a pauta a seguir na profesión, as informacións remitidas polos gabinetes son tamén pezas fundamentais para a produción informativa. En canto á cobertura de actos programados, o 28% dos enquisados sostén que sempre acode a eles, mentres que o 7% sostén que nunca lle dá cobertura a este tipo de eventos.

O 23% dos colexiados asina sempre as informacións que elabora e o 16% faino habitualmente, aínda que un 17% dos profesionais non asina nunca as pezas informativas que elabora (a maioría traballadores de gabinetes de comunicación). No relativo á publicación de temas propios, o 25% dos colexiados sostén que habitualmente son publicados no seu medio temas elaborados orixinalmente por eles mesmos, o 14% afirma que de vez en cando se produce esta circunstancia e un 12% afirma que sempre publica temas propios, fronte a un 11% que di non publicalos nunca. O tipos de contacto entre xornalistas e fontes máis estendido é o contacto persoal a través de teléfono ou mail e, de feito, o 21% dos enquisados asegura contactar persoalmente coas súas fontes sempre e o 33% habitualmente. En cambio, as redes sociais seguen a ser pouco empregadas á hora de manter algún tipo de contacto profesional coas fontes: un 27% dos enquisados non as emprega nunca, mentres que só un 3% as usa sempre e un 11% habitualmente.

Os contactos entre fontes e xornalistas a través de roldas de prensa, actos programados e comunicados, todos estes casos onde a fonte leva a iniciativa, móvense en porcentaxes similares. O 7%, o 5% e o 5% di contactar sempre coas fontes a través de roldas, actos e comunicados respectivamente, o 25%, o 27% e o 28% asegura facelo habitualmente e o 11%, o 8% e o 10% sostén que nunca se produce contacto a través de roldas, actos e comunicados. En calquera caso, o 41% dos colexiados declara que nunca elaboran información sen contactar previamente coas fontes.

Os colexiados sosteñen que polo xeral a iniciativa na relación que se establece entre fontes e xornalistas lévana indistintamente as dúas partes (36%) ou sobre todo o propio xornalista (25%), fronte a un 4% que afirma que a maioría das veces a iniciativa a leva a fonte. Deste xeito, os profesionais prefiren buscar a ser buscados aínda que non manifesten inconveniente en que sexa a fonte quen contacte con eles e non ao revés.

O panorama reflicte, pois, a figura dun colexiado que prefire contactar coa fonte directamente en lugar de establecer contacto a través de roldas de prensa e actos programados, que emprega o correo electrónico pero que non se fía das redes sociais e que procura contactar coas fontes antes de elaborar as informacións.

Os criterios de selección das pezas informativas que se publican nos medios responden a intereses xornalísticos ligados ao valor da información (40%) fronte a intereses de tipo político (19%) e económico (5%), que xogan tamén un importante papel no funcionamento das empresas comunicativas e que poden chegar a actuar como condicionantes de selección. Tamén destaca que ata o 36% dos colexiados optaron por non responder esta cuestión.

Atendendo ao uso de internet

Un 84% dos membros do CPXG enquisados conéctase todos os días a internet, debuxando un panorama de total implantación da rede no quefacer diario dos colexiados. Os que empregan internet son maioría (80%), tanto na casa como no traballo, e conéctanse primordialmente a través de ordenador persoal (83%) e portátil (69%), aínda que o uso dos teléfonos (26%) e dos smartphone (21%) tamén comeza a estenderse.

Os enquisados consideran que de media o seu dominio das novas tecnoloxías ascende a 6,89 puntos (nunha escala de 1 a 10). En consecuencia, o 70% asegura que sabe

gravar e subir contidos a YouTube, case todos saben o que é un *link* (95%) e o 58% coñece as tarefas que desempeña un *community manager*.

A maioría de enquisados emprega internet para ler prensa dixital sempre (48%) ou habitualmente (30%), o cal non impide que a maioría deles tamén lea xornais en papel sempre (46%) ou habitualmente (28%); porén, a consulta de confidentiais está menos estendida, xa que só o 4% dos enquisados sostén que o fai sempre e un 27% habitualmente. Pola contra, o número de colexiados que emprega a rede para escoitar a radio ou ver a televisión é moito menor: 33% e 48% en cada caso.

Dentro da profesión está estendido o hábito de empregar internet para documentar as novas realizadas, xa que o 24% dos enquisados afirma facelo sempre e un 40% habitualmente. Non entanto, a consulta de opinións de usuarios conta con menos aceptación, posto que só o 10% o fai sempre e o 34% como norma habitual. Por outra banda, a maioría dos colexiados non emprega nunca internet para chatear (48%), aínda que as redes sociais son utilizadas con asiduidade pola maioría, o 16% conéctase sempre e un 33% habitualmente, mentres que un 21% sostén non facelo nunca. As máis empregadas son Facebook (ata o 97% de colexiados que empregan redes sociais teñen conta en Facebook) e Twitter, que se atopa aínda en proceso de expansión en España.

Así as cousas, o 41% dos colexiados declara que ten algún tipo de contacto coa súa audiencia a través de internet, fronte ao 38% que nega a existencia destes contactos a través da rede. Dos que o fan, a maioría opta polo correo electrónico (67%) e as redes sociais (59%), que tamén son as ferramentas máis empregadas no manexo de internet para efectuar relacións de contacto.

Atendendo ao impacto da crise económica na profesión

Case a metade dos colexiados (48%) afirma que na súa empresa houbo redución salarial e que afectou de media un 7,1 sobre 10 á contía total dos salarios. Pero, ademais, ao preguntarlles sobre como cren que afecta a crise aos seus soldos, consideran que de media afecta nun 7,7. A situación aínda torna máis escura cando se lles pregunta aos colexiados por como consideran que afecta a crise económica á oferta de emprego para xornalistas, posto que de media responderon que afecta nun 8,7, sendo a máxima puntuación -o 10- a resposta máis seleccionada.

Un 11% dos enquisados afirmou que durante a crise económica se puxeron en marcha expedientes de regulación de emprego (ERE) nas súas empresas, fronte a un 67% que nega que se tomasen estas medidas e un 22% que preferiu non responder. O 34% dos colexiados sostén que na súa empresa houbo redución do cadro de persoal estable e un 36% declarou que se produciu unha redución do número de colaboradores ou correspondentes cos que contaban as súas empresas. Esta redución de persoal nas empresas comunicativas galegas afectou de media un 17,3% dos cadros de persoal de cada centro de traballo.

A crise económica aínda incidiu máis nos recursos dos que dispoñen os colexiados para desenvolver o seu labor diario. En efecto, o 46% sostén que nas súas empresas non houbo redución de recursos para a cobertura informativa, malia que o 34% salienta que si se produciu esta redución. As porcentaxes aumentan cando se lles pregunta aos colexiados por medidas de aforro en teléfono ou material, posto que o 41% responde que estas medidas non se puxeron en marcha na súa empresa, mentres que o 40% sostén que si. Ademais os colexiados consideran que a crise afectou nun 6,7 de media aos recursos que as empresas lle facilitan para exercer a profesión.

Como consecuencia dos problemas rexistrados cos salarios, os recursos e sobre todo coa oferta de emprego, os colexiados consideran que as súas vidas e a calidade das informacións que elaboran se viron afectadas pola crise económica, aínda que en menor medida que os descritores precedentes, de tal forma que consideran que a súa calidade de vida se viu afectada un 6,7 de media e a calidade das informacións que producen nun 6,6.

En canto ás expectativas de futuro laboral

En canto ao futuro laboral que os enquisados auguran para os xornalistas, a maioría considera que é no campo dos contidos web onde máis emprego pode haber no futuro (62%), así como nos xornais dixitais (51%) e nos contidos para móbil (23%), ligando desta forma o futuro da profesión co desenvolvemento tecnolóxico e considerando internet non como unha ameaza senón como unha oportunidade. En canto ao resto de soportes os enquisados salientan as posibilidades de xerar emprego que poden proporcionar os gabinetes de comunicación (29%).

Atendendo á satisfacción persoal dos xornalistas

Co que máis satisfeitos se mostran os colexiados é coa actividade profesional que realizan, sendo valorada esta de media cun 7, e cos medios que teñen os seu dispor,

6,4 de media. Pola contra, amósanse preocupados polo seu futuro laboral (5,3) e descontentos co recoñecemento profesional do seu traballo (5,9). En canto ao salario, as súas condicións laborais e o clima que se respira no seu posto de traballo, amósanse moderadamente conformes, valorando de media cada destes aspectos cun 6, un 6,1 e un 6,1 respectivamente.

Os colexiados que mellor valoran as súas condicións laborais son os que traballan en empresas ou institucións englobadas na categoría 'outros' (docentes e profesionais que non traballan no ámbito comunicativo), en gabinetes de comunicación e en radio, valorando de media ditas condicións cun 6,68, un 6,55 e un 6,52 respectivamente. En cambio, os traballadores de prensa escrita e axencias outorgan de media un 5,47 e un 5,5 as súas condicións laborais. No referente ao salario os máis desconformes son os que traballan na prensa dixital (5,29), mentres que os empregados en televisións e radios amósanse medianamente satisfeitos cos seus salarios (6,42 e 6,31 en cada caso). Os que mellor valoran de media a actividade que realizan son os traballadores de prensa dixital (7,63) e os que peor os da prensa escrita (6,77). Pola contra, os traballadores de prensa dixital son os máis pesimistas no relativo ao seu futuro laboral, valorándoo de media cun 4,71.

As empresas peor valoradas en canto ao clima laboral son as de prensa escrita (5,66) e as televisivas (5,09). Ademais, os traballadores de televisión son xunto cos das axencias os que se amosan máis desconformes cos medios cos que contan para desenvolver o seu traballo, valorando de media esta cuestión cun 5,84 e un 5,63 respectivamente. Son tamén os colexiados que traballan en axencias os que cren que gozan dun maior recoñecemento profesional (6,71), fronte aos enquisados empregados en prensa escrita e televisión, que son os máis negativos ao considerar que o seu traballo non se valora como é debido nun 5,47 de media en ambos casos. Con todo, e malia o pesimismo xeneralizado, tan só un terzo dos colexiados enquisados (33%) sentiu gañas de cambiar de empresa e o 38% gañas de abandonar a profesión no último ano.

Atendendo á discriminación sexista

Aínda que o 76% dos colexiados enquisados non sufriu ningún tipo de discriminación sexista no seu traballo, existe un 26% que coñece algún caso de discriminación por cuestión de sexo na súa ou noutra empresa. Das persoas que sufriron algún tipo de discriminación por sexo (e que representan o 8% do total de colexiados enquisados), o 90% coñece outros casos de discriminación sexista.

Atendendo ás doenzas relacionadas coa actividade profesional

O 37% dos colexiados que participaron na presente investigación afirma que sufriu algún tipo de doenza no último ano relacionada co seu traballo. O 22% di que sufriu doenzas de columna ou costas, o 21,5% padeceu estrés e o 14,7% rexistrou problemas de vista. Por medios é nas televisións onde se rexistra o maior número de colexiados que sinalan ter padecido doenzas.

Atendendo á satisfacción dos colexiados co CPXG

A actividade en xeral do CPXG recibe de media un 6,14. O máis valorado son a defensa que fai o Colexio da deontoloxía (6,92), as novas que publica na web (6,84) e os descontos e tarifas promocionais que supón colexiarse (6,15).

Pola contra, os cursos de formación (5,55), as xornadas e os foros (5,8), o asesoramento profesional (5,7) e o xurídico (5,86) son as accións do Colexio peor valoradas. Ás primeiras críticaselles a súa escasa descentralización e ás segundas que non sexan máis activas. A pesar de todo, os colexiados consideran importante que exista o CPXG e rexeitan taxativamente que o Colexio non valga para nada (2,62) e que non saiban para que serve (2,83).

4.5.2 Conclusións do Informe dos licenciados

Atendendo ao sexo e á idade

Do total dos 968 licenciados enquisados para este proxecto o 76,85% son mulleres fronte ao 23,14% de homes. A media de idade xeral dos licenciados galegos en Xornalismo sitúase nos 26,65 anos. No caso das mulleres nos 26,56, unhas décimas por debaixo da media, xusto ao contrario que nos homes, onde a idade media atópase por enriba da xeral, nos 26,92 anos. A franxa maioritaria de idade en ambos os dous sexos é a que vai dos 26 aos 30 anos; cómpre sinalar neste caso que ao tratarse de licenciados en promocións que van do 2001 ao 2010 as súas idades estarían entre os 31 e os 22 anos.

Atendendo á demarcación de traballo

Santiago de Compostela segue a ser a cidade con maior porcentaxe de xornalistas traballando nas súas rúas, concretamente o 23% dos licenciados din estar empregados na demarcación compostelá.

A Santiago séguena A Coruña (14%), Vigo (6%) e Pontevedra (6%). O resto das principais cidades galegas ostenta porcentaxes máis baixas: Lugo o 4%, Ferrol o 2% e Ourense o 1%. Chama a atención neste apartado a elevada porcentaxe de licenciados que está empregado fóra da comunidade galega, o 17% .

Atendendo ao soporte

O 31% de licenciados traballa en medios tradicionais. Máis polo miúdo podemos concluír que o 15% desempeña as súas tarefas informativas na prensa escrita, o 12% en televisión e un 4% na radio. Os gabinetes concentran o 13% dos licenciados, acadando desta forma un peso importante no conxunto, mentres que as axencias acollen un 4%.

Dentro dos denominados novos soportes atopamos un 4% de licenciados en prensa dixital e un 20% que recoñece traballar en soportes diferentes a todos os anteriormente propostos. Se comparamos esta situación coa rexistrada no estudo sobre a inserción de licenciados realizado pola USC no ano 2002, podemos observar unha redución moi salientable dos empregados en medios tradicionais, incluídos os gabinetes. No 2002 os licenciados en prensa escrita eran o 33,8%, en televisión o 25,4% e na radio o 8,8%, mentres que nos gabinetes representaban o 21,8%. Mantense sen modificacións a cifra dos empregados en prensa dixital (4%) e obsérvase un ascenso nos licenciados en axencias (do 2,1% ao 4% no 2011).

Atendendo á formación

Ao estar ante un estudo realizado a licenciados, todos posúen a titulación en Xornalismo. Un 66% teñen exclusivamente a carreira mentres que un 31% recoñece estar en posesión da titulación e dun título de máster e un 1% é doutor en Comunicación.

Por soportes, na prensa escrita, na radio e na televisión os licenciados en Xornalismo representan o 85,4%, 80% e 75%, respectivamente. No resto de soportes (axencias, gabinetes e prensa dixital) os licenciados en Xornalismo sitúanse por riba do 60% e no apartado 'outros' representan o 46,3%. No caso dos que ostentan a licenciatura e un máster, en medios como axencias, prensa dixital, produtoras e gabinetes son máis do 30% en todos os casos. Na prensa escrita son un 14,6%, na radio un 10% e na televisión un de cada catro (25%), pola contra en 'outros' a modalidade de titulación e máster representa o 50%. Os doutores son minoría en todos os soportes, tendo porcentaxes

de representatividade en gabinetes (2,8%) e noutros medios (3,7%), neste último caso principalmente vinculados ás esferas académicas e investigadoras.

Atendendo á contratación e á remuneración

O 35% dos licenciados recoñeceu ter contrato a tempo completo, fronte a un 7% de licenciados con contrato a tempo parcial. Un 8% firmou un contrato de obra e un 5% declárase autónomo ou *freelance*; os que teñen un contrato de colaborador son unicamente o 1%. Resulta preocupante que a porcentaxe daqueles que traballan sen o amparo dun contrato laboral sexan a porcentaxe máis representativa, por detrás do tempo completo, cun 12% de licenciados que declaran estar nesta situación. Un 62% afirma que existe correspondencia entre a actividade que realizan e aquela que figura no seu contrato de traballo, fronte a un 9% que recoñece que se encarga de tarefas distintas daquelas polas que foran contratados.

O salario medio dos licenciados sitúase nos 1.411,27 euros brutos ao mes, sendo a franxa salarial de máis de 1.800 euros a que obtén maior porcentaxe de representación (12,94%). Os homes son maioría (18,96%) dentro dos licenciados que perciben máis de 1.800 euros mensuais fronte a un 11,47% de mulleres. O salario máis habitual para elas si sitúa entre os 900 e os 1.199 euros (13,49% de mulleres), aínda que nesta franxa tamén son maioría os seus compañeiros varóns.

No que respecta ás pagas, un 27% recibe 14 pagas ao ano e unha porcentaxe similar 12. Un 8% recibe máis de 14 pagas, tan só un 1% cobran 13 e un 4% reciben menos de 12 pagas por ano traballado. Por soportes, os gabinetes son os medios nos que a maioría (44%) percibe 14 pagas ao ano.

Na banda oposta sitúase a prensa dixital onde só o 9% recibe 14 pagas, non obstante, neste soporte o 18,2% recibe máis de 14 pagas -unicamente superado pola prensa escrita (26,8%) e a televisión (18,8%)-. Nas axencias o 63,6% non ten ningunha paga extraordinaria, seguidas pola prensa dixital onde a porcentaxe de licenciados que só cobra 12 pagas por ano é do 54,5%.

Atendendo aos días e horas traballados

A media de horas de traballo diarias dos licenciados é de 8,07. Un 17% deles contestou que traballaba 8 horas ao día, seguidos dos que dixeron traballar 9 horas (14%), 7 horas (12%) e 10 horas diarias (9%) e, ademais, os datos son equivalentes se os comparamos cos resultados obtidos ante a pregunta de cantas horas traballaron o día

anterior a modo de exemplo. As porcentaxes máis altas sitúanse entre as 7 e as 10 horas. No referente aos días, o habitual (48%) é que os licenciados traballen cinco días á semana, un 12% traballa seis días e só un 2% os sete días da semana. A media de días traballados correspóndese con estes datos e sitúase nos 5,07 días semanais.

No repaso das horas traballadas por medio de comunicación obsérvase que na radio o 40% dos licenciados traballa 8 horas diarias seguido pola prensa dixital co 36,4%. Nas produtoras case un 70% traballa 9 horas (66,7%), nas axencias un 45,5% e nos gabinetes un 30,6%. Na radio o 30% dos licenciados traballa 10 horas e na televisión un 9,4% recoñeceu traballar máis de 14 horas diarias.

A porcentaxe de casos que responderon traballar 14 horas ao día sitúa os seus días de traballo nas quendas de fin de semana e, polo tanto, os seus días de tarefas correspóndese con sábados e domingos. Un 80,4% dos que din traballar 8 horas fano tamén 5 días á semana.

Atendendo ao paro na profesión

O 32% dos licenciados galegos das dez últimas promocións están desempregado, aínda que o 59% estivo parado cando menos unha vez nos últimos cinco anos. O número de parados aumentou significativamente desde 2002, cando había un 15,2% de licenciados en paro. Durante os últimos cinco anos un terzo dos colexiados (31%) asegura que estivo no paro unha soa vez e un 30% que estivo soamente dúas veces. Ademais as tres cuartas partes (76%) coñecen algún compañeiro que está parado na actualidade froito da repercusión da crise económica no sector.

En canto aos sistemas máis habituais para a busca de traballo, a maioría (38%) conseguiu traballo porque foron contratados no lugar no que realizaron as prácticas, un 35% obtivo o emprego mediante o envío de *curriculum vitae* ás empresas e outro 33% conseguíuno a través de amigos ou coñecidos do ámbito de traballo.

Atendendo ao lugar de traballo e ás rutinas profesionais

A respecto das habilidades mellor valoradas no centro de traballo, os licenciados consideran que os xefes prefiren xornalistas que sexan rápidos, o que converte á rapidez no ítem mellor valorado cunha media de 7,47 puntos sobre 10. Propoñer novos temas, acatar ordes e encher con eficacia tempos e espazos son os outros códigos mellor valorados.

Pola contra, nas redaccións non se aprecia en exceso, segundo os datos aportados polos licenciados, nin posuír unha axenda de fontes propia nin respectar o código deontolóxico, dous factores que poden chegar a privar o xornalismo actual de valor engadido e ética na realización das informacións que posteriormente serán dadas a coñecer ás audiencias.

En canto ao grao de liberdade para elixir os temas sobre os que informan e a lingua na que o fan, os licenciados consideran que malia que teñen certa liberdade para elixir as informacións, tamén en moitos casos deben respectar as indicacións dos xefes sobre os temas seleccionados, feito que explica que puntúen este apartado cunha media de 5,56 puntos sobre 10. Peor sorte corre a lingua, pois a media é de 4,35 puntos, o que demostra que os licenciados están en desacordo coa afirmación de que posúen a liberdade suficiente para elixir o idioma no que informan os seus públicos. A maioría está de acordo en que as novas dos gabinetes precisan de contraste antes de ser publicadas e unha maioría tamén considera moi escaso o seu grao de autocensura, o que amosaría, polo menos neste apartado, uns resultados máis optimistas.

Atendendo ás tarefas e funcións

Na produción de informacións, un 14% dos licenciados enquisados para este traballo recoñeceu elaborar 5 ou máis pezas informativas ao día, sendo esta situación máis patente nos medios dixitais (onde se da esta circunstancia no 54,6% dos casos), as axencias (45,5%) e na prensa escrita (41,5%). Na televisión un 40,7% elaboran entre 3 e 4 novas ao día, unha situación parella á rexistrada nos gabinetes de comunicación.

Dentro dos licenciados que responderon que non elaboraban ningunha as razóns esgrimidas foron por planificación de estratexias de comunicación (32%), o desenvolvemento de tarefas de coordinación e dirección (22%) e en outras razóns diferentes ás dúas previas situouse o 61%. Na televisión o 34,4% elabora 1 ou 2 noticias diarias e nos gabinetes o 22,3%. Nas produtoras o 66,7% afirmou non elaborar ningunha peza diaria, feito que se explica pola realización nestas empresas de reportaxes de longa duración que raramente son de frecuencia diaria.

Nunha xornada laboral o 51% dos enquisados busca e aporta informacións persoalmente fronte a un 9% que non o fai. Un 44% non fai fotografías e outro 44% tampouco rexistra son, mais a porcentaxe dos que si fan fotografías (17%) é maior que o dos que rexistran son (15%). Tan só un 9% rexistra imaxes de vídeo. Un 38% dedica a

súa xornada laboral á maquetación e edición e outro 38% recoñece que só cubre os temas indicados polos xefes.

Atendendo ás rutinas no exercicio da profesión

O 14% dos enquisados sempre contrasta as pezas informativas que elabora con varias fontes, un 17% faino habitualmente e tan só un 1% non o fai nunca. No relativo ao emprego das informacións remitidas por gabinetes, un 22% emprégaaas de forma habitual fronte a un 2% que o fai sempre ou nunca e a un 12% que as utiliza para as súas novas de vez en cando.

En canto á sinatura das informacións, un 11% dixeron asinar sempre, un 12% con carácter habitual e outro 12% nunca. Os actos programados por diferentes entidades do espazo público son cubertos maioritariamente de forma habitual por un 14%, unha porcentaxe similar a ese 17% de enquisados que recoñece publicar temas propios con asiduidade.

No referente aos criterios empregados para seleccionar a información nas súas respectivas redaccións, o 23% dos licenciados respondeu que a natureza deses criterios era xornalística. Un 11% afirmou que no seu lugar de traballo predominaban os criterios de corte económico á hora de elixir que información entraba na axenda diaria, mentres que a motivación política á hora de seleccionar uns temas fronte a outros representa o 8%.

Nada hai máis importante para un xornalista que as súas fontes e é conveniente ver como ten lugar ese contacto con elas. Nos casos de contacto persoal e directo coa fonte un 18% dos licenciados respondeu que esta situación se producía habitualmente, como habitual era o contacto a través de roldas de prensa (14%) ou actos programados (16%). O contacto telefónico coa fonte é habitual no 30% dos casos e se produce sempre no 13% das situacións. O contacto vía correo electrónico é habitual para o 22% dos enquisados e prodúcese desta forma de vez en cando no 13% dos momentos.

As redes sociais son menos habituais como ferramenta de contacto coa fonte informativa, así para o 14% esta forma de contacto se produce moi poucas veces ou de vez en cando. Máis constantes son os comunicados de prensa como mecanismo de relación entre fontes e medios, un 15% recoñece que esa forma de contacto é habitual e outro 15% que se realiza de vez en cando. Nos casos onde non hai contacto coa fonte,

o 23% responderon que isto non se produce nunca e un 12% moi poucas veces, xa que o habitual é que o xornalista entre en contacto coa fonte co obxectivo de verificar as informacións.

Así, relacionado co anterior un 21% dos licenciados que traballan en medios responderon que o normal é que a iniciativa na relación que manteñen coas fontes sexa indistinta, unhas veces hai máis insistencia pola parte deles e outras é a fonte quen ten máis interese. Un 21% considera que a maioría das veces son eles os que levan a iniciativa fronte a un 3% que afirmou que sempre son eles os que a levan. Un 5% di que a maioría das veces a iniciativa a leva a fonte e un 1% que é a fonte quen a leva.

Atendendo ao uso de internet

Case un 90% dos licenciados se conecta a Internet os sete días da semana (87%), a totalidade deles concéntrase entre os 5 e os 7 días. Os dispositivos preferidos á hora de conectarse á rede seguen sendo os ordenadores cunha especial relevancia dos portátiles (89%) seguidos dos ordenadores persoais ou de mesa. Obsérvase un aumento importante da elección de dispositivos móbiles (teléfonos e *smartphones*), quedando menos representados (2%) modalidades máis recentes coma os *tablets*.

O lugar de conexión preferido segue sendo unha combinación entre o traballo e o fogar particular (68%) fronte aos que din navegar pola internet só no traballo (4%) ou só na casa (24%). Un 49,5% dos licenciados emprega Internet para ler prensa *on line*, mentres que outros usos habituais da rede son a consulta da versión dixital dos xornais con cabeceira en papel, a escoita radiofónica, a documentación de novas, a consulta das opinións dos usuarios e as redes sociais. Pola contra, ver a televisión na rede, ler confidentiais ou chatear son tarefas que non se fan a miúdo.

Vemos como aumenta o consumo nas redes sociais, de xeito que o 97% dos licenciados asegura ter unha conta en Facebook, sendo esta rede a preferida polos enquisados, seguida por Twitter (52%), Tuenti (31%) ou LinkedIn (25%), mentres que outras como Badoo ou Gmail Buzz non acadan tanta relevancia.

Un 33% afirma ter contacto coa audiencia do seu medio a través de internet fronte a outro 33% que afirma que non. Este contacto, cando ten lugar, prodúcese maioritariamente a través de redes sociais e correo electrónico, fundamentalmente,

quedando máis relegadas as fontes tradicionais de contacto como o teléfono ou a carta. Outras novas modalidades como chats e foros non teñen tanta relevancia.

Atendendo ao impacto da crise económica na profesión

Concretando máis especificamente as opinións dos licenciados sobre como afecta a crise a distintos factores podemos comprobar que o 26% deles considera que na súa empresa houbo algunha redución de salarios fronte a un 44% que opina que non detectou esta tendencia. Din que a crise afecta uns 7,78 puntos sobre 10 ás condicións salariais e os que responderon que tivo lugar unha redución de salarios na súa empresa consideran que esta baixada foi de case un 3% de media (2,93%).

Unha das medidas máis habituais levadas a cabo polas empresas no contexto actual económico para reducir perdas e ter como garante algún beneficio económico é a realización encuberta ou non de expedientes de regulación de emprego, máis coñecidos como ERE; neste aspecto o 5% dos licenciados tiña coñecemento de que esta situación se tivese producido na súa empresa fronte a un 64% que contestou que non e un 31% que non responde.

Outra das opcións ante a crise das empresas de comunicación, e non só destas, é a redución do cadro de persoal. Un 38% dos licenciados contestou que non se reduciu o cadro de persoal estable e un 29% que si, malia que a situación equilibrase ao falar de colaboradores ou correspondentes (35% non e 32% si). En como afecta a crise á oferta de emprego para xornalistas a valoración foi de 9,17 sobre 10.

Un 36% considera que se reduciu o número de recursos de que dispoñen para traballar fronte a un 28% que considera que non. Neste apartado os licenciados consideran que a crise afecta á disposición de recursos nuns 7,35 puntos. En canto ás medidas en teléfono e material, o 37% considera que si se produciron e un 31% que non.

O último apartado é o relativo a calidade de vida e das informacións. Os licenciados enquisados responderon que no referente a como afecta a crise á calidade das informacións este aspecto era considerablemente elevado, situándose a media nos 7,24 puntos, malia que consideran que a crise afecta algo máis á súa calidade de vida, cunha media de 7,54 sobre 10 puntos.

En canto ás expectativas de futuro laboral

As expectativas de futuro revelan un especial optimismo en todo o vinculado a novas tecnoloxías da web e dos móbiles. Así, un 71% dos licenciados considera que a mellor garantía de futuro estaría nas empresas de contidos web. Os gabinetes seguen amosando certa confianza, pois un 56% os recoñece como boa e estable alternativa laboral. Unha porcentaxe similar deposita a súa fe laboral no novos xornais con edición unicamente dixital, consumibles exclusivamente a través da rede (53%) e un de cada tres licenciados considera que as empresas dedicadas á elaboración de contidos e aplicacións para móbiles tamén se deben ter en conta de cara ao futuro (34%). Na banda máis pesimista atópanse os medios tradicionais, a televisión é a que recibe mellores expectativas (11%), seguida pola radio (7%) e, en último lugar, a prensa escrita (4%).

Atendendo á satisfacción persoal dos xornalistas

Cando medimos a satisfacción persoal dos licenciados que atoparon un posto de traballo vinculado á carreira de Xornalismo cursada atopamos que os ítems con mellor puntuación sobre o total de 10 son o clima laboral da empresa en cuestión (6,4 puntos), a actividade realizada (6,37) e os medios a disposición dos traballadores (6,3). Obteñen puntuacións poucas décimas por enriba do 5 a retribución salarial (5,38), o recoñecemento profesional do traballo por parte dos superiores (5,37) e as condicións laborais en xeral (5,11). O suspenso sitúase nas perspectivas laborais de futuro, puntuadas de media polos licenciados cun 4,26. Como se observa ningún dos valores supera os 7 puntos de media.

Por soportes, os traballadores amósanse conformes con salarios de gabinetes e televisión, mantendo un aprobado raspado as axencias, a prensa escrita e a radio, suspendendo neste apartado a prensa dixital. No caso das perspectivas de futuro, unicamente gabinetes e radio se sitúan como os medios de maior estabilidade laboral de cara ao futuro, pois o resto amosan unha tendencia máis pesimista.

No que respecta a condicións laborais en xeral por soporte, radio e prensa dixital non conseguen pasar o nivel mínimo do 5 que si aproban en diferentes niveis televisión, axencias, gabinetes e prensa escrita. En canto á satisfacción coa actividade realizada as medias manteñen valores máis positivos e en ascenso neste caso, os empregados de gabinetes, prensa dixital e escrita son nos máis conformes co traballo que efectúan no seu día a día, seguidos polos de axencias e televisión, produtoras e radio.

No clima laboral obsérvase unha importante diferenza entre o medio con mellores resultados (8,5 puntos), gabinetes, e o medio cos peores datos, a televisión (1 punto). Prensa dixital e radio conseguen o aprobado (5 puntos) no recoñecemento do traballo, pero convértese ao mesmo tempo nos dous medios nos que menos se valora a actividade realizada. Nos medios a disposición dos traballadores, só os gabinetes conseguen un 8,5, o resto de medios sitúanse na franxa dos 5 aos 7 puntos. Mantense, pois, un nivel de satisfacción intermedio cun certo conformismo no presente e unha desconfianza no que deparará o futuro á profesión. Isto garda relación co feito de que no último ano un 45% de licenciados pensase en abandonar a profesión e un 41% considerase a posibilidade de mudar de empresa.

Atendendo á discriminación sexista

Son maioría os que recoñeceron non ter sufrido ningún tipo de discriminación no seu emprego (53%). Do 14% que responderon afirmativamente esta cuestión, un 3% padeceu discriminación de tipo sexista fronte ao 43% que recoñeceu ter estado afectado por discriminacións doutra tipoloxía diferente á sexista.

Un 42% dos licenciados enquisados que responderon a esta cuestión afirmou que non tivo coñecemento de casos de discriminación no seu medio ou noutro, fronte a un 27% que declarou saber da existencia de situacións desta natureza en soportes alleos ou no seu mesmo.

Atendendo ás doenzas relacionadas coa actividade profesional

Un 31% declarouse afectado dalgunha forma polo desempeño do seu labor de xornalista. No plano das doenzas vinculadas ao desenvolvemento da actividade laboral un de cada catro licenciados xornalistas respondeu que non padece ningunha enfermidade cuxa causa estea no seu traballo diario (39%).

As doenzas máis comúns que sofren os licenciados son o estrés (19,7%), problemas de columna (18,34%) e de vista (13,66%). Un 8,27% están afectados pola síndrome do *burnout*, os queimados polo seu traballo, e un 1,43% padece enfermidades doutro tipo non especificadas.

Por medios, os soportes que concentran as maiores porcentaxes de afectados son as axencias, as produtoras e a prensa escrita. No caso contrario, con maior porcentaxe de xornalistas sans estarían a prensa dixital, a televisión e os gabinetes.

Atendendo á satisfacción dos colexiados co CPXG

No relativo á valoración do Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia (CPXG), cabe destacar que un 85% dos licenciados non está colexiado e un 55% non ten pensado colexiarse no futuro, mentres que un 24% podería considerar esta opción. As razóns maioritarias para explicar esa non afiliación son: que non traballan e por tanto non exercen a profesión (23%), que o colexio non ten utilidade (19%), e que as cotas son caras (8%).

Entre os licenciados que están colexiados estableceuse unha valoración de diferentes aspectos do Colexio. A acción en xeral é avaliada con 5,5 puntos sobre 10; o Colexio aproba en cuestións como a defensa da deontoloxía (5,79), información sobre a institución (5,24), xornadas e foros (5,2), utilidade (5,14) e cursos de formación (5).

En cambio, os ítems peor valorados son: novas da web (4,9), descontos e tarifas promocionais (4,4), asesoramento profesional (4,38) e asesoramento xurídico (4,14). Debido á elevada abstención entre os licenciados membros do Colexio á hora de responder as preguntas relacionadas con el, estes datos non son representativos, unicamente sinalan a tendencia.

4.5.3. Conclusións do Informe dos xornalistas galegos

Atendendo ao sexo

As mulleres xa son maioría no ámbito laboral comunicativo, posto que representan o 58,82% do universo de estudo fronte ao 41,18% dos homes. E a propósito dos datos recollidos entre os licenciados das dez últimas promocións en Xornalismo pola USC e do maior número de mulleres nas facultades de Xornalismo, a porcentaxe de mulleres xornalistas non fará nada máis que aumentar co paso do tempo.

Atendendo á demarcación de traballo

A cidade onde traballa unha maior porcentaxe de xornalistas galegos é Santiago de Compostela (26,4%), capital da comunidade autónoma, e principal foco informativo. En segunda posición aparece a opción fóra de Galicia (21%), o cal amosa que un de cada cinco xornalistas galegos traballa fóra da comunidade autónoma. Volvendo a Galicia, na Coruña traballan o 15,5% dos xornalistas e en Vigo o 10,3%, mentres que nas outras cidades galegas, Pontevedra, Lugo, Ourense e Ferrol exercen a profesión o 7,9%, o 5,8%, o 4,5% e o 2,1% respectivamente.

Atendendo ao soporte

No relativo aos medios nos que traballan os xornalistas galegos, atopámonos con que a prensa segue a ser o soporte que máis xornalistas emprega, posto que nel traballan o 20,7% dos xornalistas. Séguenlle os gabinetes de comunicación (14,8%), a televisión (14,8%) e a radio (11,8%). Pola contra, na prensa dixital só traballa o 2,8% dos profesionais do ámbito comunicativo galego, as axencias empregan tamén outro 2,8% e as produtoras un 0,9%. Hoxe en día os medios dixitais aínda non son unha gran fonte laboral para os xornalistas galegos, que seguen a traballar nos medios tradicionais e nos gabinetes de comunicación.

Atendendo á formación

O 55,4% dos xornalistas galegos conta co título de licenciado en Xornalismo, ademais outro 18,8% cursou algún máster tras rematar a carreira e un 1,8% chegou a acadar o título de doutor. Dentro tamén do ámbito comunicativo, os licenciados en Comunicación Audiovisual con ou sen máster representan o 2,39% do total de profesionais que exercen de xornalistas en Galicia. Pola contra, a porcentaxe de profesionais que non contan con ningún tipo de titulación universitaria sitúase no 11,8%, á vez que os licenciados en carreiras non pertencentes ao ámbito comunicativo representan o 8,5% do total.

Atendendo á contratación e á remuneración

A maioría dos xornalistas galegos conta cun contrato laboral a tempo completo (49,75%), un 7,36% exerce como autónomo, un 5,64% traballa por obra, un 4,64% a tempo parcial e un 2,18% como colaborador. Ademais o 10,51% di que o seu contrato non se corresponde con ningunha destas modalidades e o 17,28% non respondeu esta cuestión, ben porque se atopa no paro na actualidade ou ben porque non quixo sinalar con que tipo de contrato conta. O que os contratos estipulan no referente ás tarefas e funcións que teñen que desenvolver os xornalistas correspóndese coa súa realidade diaria segundo o 70,26%, mentres que un de cada dez profesionais (9,59%) asegura que o seu contrato laboral e o conxunto de prácticas que realiza a diario no seu traballo non se corresponden.

Os salarios dos xornalistas galegos sitúanse de media en torno aos 1.595,97€, sendo a franxa máis alta, a que se corresponde cos salarios superiores aos 1.800€, a que máis xornalistas aglutina, o 25,89%. A pirámide salarial amosa unha estrutura crecente, posto que a maior porcentaxe de xornalistas se concentra nos tramos máis altos,

mentres que no máis baixo (menos de 600€ mensuais) se atopa o 3,36% dos profesionais galegos. Amais un 34,44% dos xornalistas non respondeu esta cuestión.

No tocante ao número de pagas anuais, a maioría dos xornalistas ten 14 (28,18%) ou máis de 14 (23,57%), mentres que un escaso 2,82% ten menos de 12. O 13,65% ten menos de 12 pagas anuais, mentres que nos xornais teñen máis de 14 pagas case a metade dos profesionais (o 44,07%).

Atendendo aos días e horas traballados

Os xornalistas galegos traballan de media 8,19 horas ao día, traballando a maioría deles 8 horas xustas (24,67%), 7 o 17,9% e 9 ou 10 o 21,23%. En canto aos días, os profesionais traballan 5,13 días á semana de media, a maioría (55,08%) cinco días xustos e o 15,54% seis días. Un 2,59% dos xornalistas galegos asegura traballar sete días á semana, mentres que un 2,18% só traballa dous, aínda que por norma xeral exercen na quenda intensiva de fin de semana.

Atendendo ao paro na profesión

Un 19,02% dos xornalistas galegos atópase actualmente no paro e un terzo (29%) atopouse parado algunha vez nos últimos cinco anos. O 24,38% dos xornalistas galegos estivo desempregado menos dun ano durante os últimos cinco e o 8,87% entre un e dous anos.

En canto ao número de veces que estiveron no paro ao longo da súa vida laboral, o 29,81% dos enquisados estivo unha vez, o 18,79% dúas e un 9,44% nunca estivo desempregado. Ademais a maioría atoparon emprego por amigos ou coñecidos (38,31%), por prácticas ou oposicións (35,05%) ou tras enviar currículo (34,1%). Pola contra, o 6,23% atopouno grazas ás oficinas de emprego e un 2,05% non traballou nunca.

Atendendo ao lugar de traballo e ás rutinas profesionais

Os xornalistas galegos consideran que de media o que máis se valora no seu lugar de traballo é que sexan rápidos (7,26 sobre 10), que propoñan novos temas (6,85) e que saiban acatar as ordes que lle dan os seus superiores (6,59). En cambio, cren que traballar os temas en profundidade (5,95) e empregar unha axenda de fontes propia (5,96) é o que menos se valora.

Por outra banda, os xornalistas galegos enquisados valoran de media cun 5,88 o grao de liberdade co que contan para elixir os temas sobre os que informan, unha cifra que descende ao 4,85 cando se lles pregunta polo seu nivel de liberdade á hora de escoller o idioma no que elaboran as informacións. Ademais, consideran que as notas que mandan os gabinetes de comunicación necesitan ser contrastadas, posto que puntúan cun 3,01 o non contraste das mesmas. En último lugar, consideran que se autocensuran nun 4,54 sobre 10, polo que estaríamos ante uns profesionais que desconfían dos gabinetes e que ás veces se autocensuran para axustarse á liña editorial do seu medio.

Atendendo ás tarefas e funcións

Un de cada cinco xornalistas elabora cinco ou máis de cinco pezas informativas ao día (21,08%), o 16,54% tres ou catro e o 18,05% ningunha. Dos xornalistas que aseguraron non producir ningunha información ao día, o 23,74% argumentou que se encarga de labores de planificación de estratexias de comunicación e o 18,46%, labores de coordinación ou dirección. Ademais un 46% marcou a opción outros, alegando que é docente ou que non traballa no campo da comunicación.

En canto aos medios, é na radio onde máis noticias se elaboran, o 55,54% dos xornalistas empregados en medios radiofónicos produce cinco ou máis de cinco noticias diarias, mentres que é nas produtoras onde menos se elaboran, posto que o 47,03% dos seus traballadores non elabora nin unha peza informativa ao día.

No relativo ao resto de tarefas que desenvolven nunha xornada laboral habitual, o 62,3% dos xornalistas asegura buscar e aportar informacións persoalmente e o 42,6% maquetar ou editar, á vez que un de cada catro profesionais (25,3%) só cubre os temas que lles sinalan os xefes, fronte ao 45,3% que lle dá cabida no fluxo informativo a outras cuestións. Por outra banda, o 20,5% dos profesionais galegos fai fotografías, fronte ao 52,2% que non as fai habitualmente, un 23,3% rexistra son e un 8,9% rexistra imaxes de vídeo.

Atendendo ás rutinas no exercicio da profesión

A maioría dos xornalistas galegos contrasta as novas con varias fontes sempre (23,3%) ou habitualmente (23,5%), fronte a un mínimo 1,9% que non o fai nunca. Estas porcentaxes baixan ao preguntarlles aos xornalistas por outros hábitos profesionais, posto que só un 5,1% emprega sempre información remitida por gabinetes e un 27,1% habitualmente, mentres que un 3,4% non o fai nunca; ademais un 9,5% cubre sempre

actos programados, un 22% faíno habitualmente e un 5,5% nunca. No tocante á sinatura das informacións, o 18% dos xornalistas enquisados asínaas sempre e o 14% habitualmente, pero ata un 15% non o fai nunca. Por último, un de cada dez profesionais (9,2%) publica sempre temas propios, un 21,8% de forma habitual, un 13,1% de cando en vez e un 8,8% nunca.

No tocante aos criterios que se empregan nos seus respectivos medios para seleccionar a información que se publica, un 45,2% dos xornalistas preferiu non contestar, un 33,3% sinalou que respondían a intereses xornalísticos, un 14,4% sostivo que eran de natureza política e un 7,1% que eran económicos.

Os tipos de contacto máis habituais coas fontes son os que se producen a través de teléfono (sempre, 17,1%, habitualmente, 35,1%) e correo electrónico (sempre, 11,6%, habitualmente, 28,5%) así como os que teñen lugar persoalmente e que son empregados sempre polo 14,6% dos xornalistas e habitualmente polo 26,6%. Por outro lado, as porcentaxes de xornalistas que se comunican coas súas fontes a través de roldas de prensa, actos programados e comunicados difundidos por gabinetes de comunicación, todos eles tipos de contacto nos que é a fonte a que leva a iniciativa, son bastante semellantes, xa que o 6,1% dos xornalistas contacta coas súas fontes sempre a través de roldas de prensa, un 20,8% faíno habitualmente e un 9,9% nunca. Un 4,6% emprega sempre actos programados, un 22,7% con asiduidade mentres que un 6,8% non o fai nunca. En canto aos comunicados de prensa, son empregados sempre para contactar coas fontes polo 4,9% dos xornalistas, habitualmente polo 22,7% e nunca polo 7,6%.

A porcentaxe de xornalistas que sempre elabora as informacións sen contactar coas fontes é mínima (0,9%), mentres que un 33,1% nunca produce pezas informativas sen consultar antes algunha fonte. En canto ao emprego de redes sociais como ferramenta de contacto coas fontes, atopámonos con que é unha práctica pouco estendida na profesión, posto que só a practica sempre o 1,9% dos xornalistas e habitualmente un 9,8%, fronte a un 21,1% que non as emprega nunca para estas cuestións e un 18,7% que o fai moi poucas veces. En último lugar sobre quen leva a iniciativa na relación entre xornalistas e fontes, a maioría (un 29,3%) considera que esta recae indistintamente nas fontes e neles mesmos, porén un 23,5% asegura que a iniciativa a levan habitualmente os xornalistas fronte a un 4,2% que considera que as fontes a levan máis a miúdo.

Atendendo ao uso de internet

A gran maioría dos xornalistas enquisados (84,8%) asegurou conectarse a internet os sete días da semana. Ademais o 74,6% dos xornalistas enquisados emprega ordenadores portátiles para acceder a internet e un similar 71,6% emprega ordenadores persoais, mentres que o 22,4% emprega o teléfono móbil e o 21,7% o *smartphone*. En canto ao lugar onde se conectan, o 75% dos enquisados emprega internet tanto no traballo como na casa, o 13,5%, na súa maioría xornalistas parados, só na casa e o 4,2% só no traballo.

No tocante ás prácticas e hábitos dos xornalistas no que ao consumo de internet se refire, atopámonos con que a maioría emprega a rede para ler xornais dixitais (o 49,5% faino sempre, 32,5 habitualmente), para ler xornais con cabeceira en papel (36,7% sempre, 29,9% habitualmente) e para documentar as novas que elaboran (23% sempre, 37,1% habitualmente). Outras prácticas cunha importante acollida entre os profesionais galegos son a consulta de opinións doutros usuarios de internet (o 9,8% realiza esta actividade sempre, o 33% habitualmente), ler xornais confidenciais (4,9% sempre, 22% habitualmente) e conectarse ás redes sociais, actividade que levan a cabo o 6,5% dos xornalistas sempre, o 26,4% habitualmente e un 31,9% de cando en vez. Dos que son usuarios dalgunha rede social o 97% ten perfil en Facebook, o 46,6% ten conta en Twitter, un 17,9% emprega LinkedIn e un 16,2% ten un perfil en Tuenti, rede social empregada maioritariamente pola xente máis nova. Por outra banda, atopámonos con que unha maioría clara de xornalistas non chatea nunca (32,8%) ou case nunca (24,2%) fronte a un 6,5% que o fai sempre e un 17,2% que emprega algún chat habitualmente.

Sobre se os xornalistas empregan internet para ver a televisión ou para escoitar a radio atopámonos con que na súa maioría non o fan. Só o 2,6% emprega sempre internet para ver contidos televisivos e un 6,9% faino habitualmente, á vez que un 6,2% dos xornalistas escoita algunha cadea de radio a través de internet sempre e un 14,1% habitualmente, mentres que o 40,9% dos profesionais enquisados non usa nunca internet para ver a televisión e un 27,9% non escoita nunca a radio *on line*.

Agora sobre se os xornalistas galegos empregan internet para comunicarse cos cidadáns, atopámonos con que o 37,4% si o fai e o 36,3% non. Dos xornalistas que si contactan coa súa audiencia a través da rede o 66,2% emprega o correo electrónico e o 65,9% as redes sociais.

Ademais, os xornalistas galegos consideran que teñen un dominio das novas tecnoloxías adecuado, valorándose a maioría deles con notas que van do 5 ao 9, sendo a máis empregada o 7 (27,2%) e autoavaliándose coa máxima nota, o 10, o 3,7% dos xornalistas, á vez que ningún xornalista puntuou o seu dominio das novas tecnoloxías cun 1 ou cun 2. Isto reflíctese en que o 73,1% dos profesionais que responderon a enquisa di saber gravar e subir contidos a Youtube, o 95,8% sabe o que é un hipervínculo e o 65,4% coñece as funcións que leva a cabo un *community manager*.

Atendendo ao impacto da crise económica na profesión

Dos xornalistas que participaron na investigación o 38% sostivo que na súa empresa houbo reducións salariais, fronte a un 37,5% que negou que esta circunstancia se producise no seu centro de traballo. Os xornalistas que traballan en empresas onde tiveron lugar reducións de soldos, afirmaron que afectaron de media o 5,4% do salario, sendo o 5% a resposta máis sinalada. A este respecto os xornalistas galegos consideran que a crise lles afectou aos salarios que se pagan na profesión nun 7,7 de media.

En canto á posta en marcha de EREs por parte das empresas comunicativas galegas, o 8,5% dos enquisados declarou que na súa empresa se produciu un ERE, aínda que un 65,7% negou que na súa empresa se emprendese esta medida.

No relativo ás reducións de cadro de persoal estable, o 32% dos xornalistas considerou que na súa empresa se reduciu persoal. Esta cifra torna lixeiramente cando se lles pregunta aos xornalistas polos correspondentes ou colaboradores das empresas, posto que o 34,3% afirma que na súa empresa se optou por reducir o número destes traballadores, fronte a un 39,1% que di que na súa non se produciu tal circunstancia. A carón do negro panorama dos despedimentos atopámonos un aínda máis escuro, o das contratacións, posto que os profesionais consideran que de media a crise lle afectou á oferta de emprego para xornalistas nun 8,9, sendo a máxima puntuación, o 10, a máis respondida.

No tocante aos recursos para a cobertura informativa, o 34,9% dos xornalistas declarou que na súa empresa se viron reducidos. Pola contra, ao abordar a existencia de medidas de aforro en teléfono ou material cambian as tornas, posto que os profesionais que sosteñen que no seu centro de traballo se levaron a cabo representan o 38,8% do total, fronte ao 36,9% que respondeu que non. Ademais, os xornalistas enquisados consideran que os recursos para a cobertura informativa se ven afectados de media pola crise nun 6,9, sendo o 8 a opción máis sinalada, co cal podemos

observar que primeiro se opta por levar a cabo medidas de aforro nos gastos básicos, reducir recursos e incluso salarios antes de por en marcha EREs e despedir persoal.

En último lugar, sobre se a crise afectou á calidade das informacións que producen, os xornalistas galegos consideran que de media estas se viron afectadas nun 6,9, sendo o 7 a nota que máis xornalistas escolleron. Estas cifras aumentan ao preguntarlles aos xornalistas directamente en canto lle afecta a crise á súa calidade de vida, xa que de media consideran que se ve prexudicada nun 7, sendo o 10, a máxima nota, a puntuación pola que se decantaron máis enquisados.

En canto ás expectativas de futuro laboral

Os xornalistas galegos que responderon a enquisa consideran que o futuro laboral da profesión pasa polas novas tecnoloxías, xa que na súa opinión é nos contidos para a web (65,7%), nos xornais dixitais (51,7%) e, en menor medida, na produción de contidos para os móbiles (27,5%) onde poderían estar empregados máis xornalistas no futuro. Ademais, catro de cada dez (o 40,1%) considera que os gabinetes serán unha fonte de emprego fundamental, mentres que só un 8,1% ve posibilidades de futuro laboral na prensa en papel, un 11,8% na radio e un 13,9% na televisión.

Atendendo á satisfacción persoal dos xornalistas

Cando medimos a satisfacción persoal dos xornalistas atopamos notas dentro do aprobado pero que en ningún caso chegan ao 7. O ítem que obtén a mellor valoración é o que se refire á satisfacción coa actividade realizada (6,74), seguido polos medios a disposición dos traballadores (6,36) e polo clima laboral da empresa en cuestión (6,22 puntos). De seguido atópanse a satisfacción coa retribución salarial (5,74) e o recoñecemento profesional do traballo por parte dos superiores (5,68). O suspenso sitúase na pregunta referida ás perspectivas laborais de futuro, puntuada de media cun 4,88. As condicións laborais en xeral valóranse cun 5,7.

Das valoracións extraídas dos traballadores dos diferentes medios compróbase que os que traballan en gabinetes son os máis satisfeitos. No que respecta ás condicións laborais en xeral por soporte, a maior satisfacción amósana os traballadores noutros medios, cun 6,68 sobre 10. Os que menos, cun suspenso, os de prensa dixital cun 4,7. Os máis satisfeitos coa actividade que realizan son de novo os traballadores de prensa dixital cun 7,78 e co recoñecemento profesional que reciben os máis satisfeitos son os traballadores de gabinetes cun 7,07.

No clima laboral obsérvase unha importante diferenza entre o medio con mellores resultados (7,69 puntos), gabinetes, e o medio cos peores datos, a televisión (3,41 puntos). O resto dos medios obteñen tamén notas entre o 5 e o 7. Non entanto, os xornalistas televisivos son os máis satisfeitos co seu salario (7,48 puntos), suspendendo na súa valoración os das produtoras cun 4,08. En canto á valoración das perspectivas de futuro os máis optimistas son os traballadores de gabinetes, puntuando cun 6,33, e os que menos os de produtoras (3,33) e os de prensa escrita (3,46).

Atendendo á discriminación sexista

No que respecta á discriminación de tipo sexista, o 6% dos xornalistas enquisados sostiveron que a padeceron no seu lugar de traballo, fronte a un 62,4% que asegura que non a sufriu. Ata un 31,5% dos xornalistas enquisados optou por non responder a esta cuestión, ben porque non traballou durante o último ano ou ben porque preferiu non entrar a valorar este aspecto.

Atendendo ás doenzas relacionadas coa actividade profesional

O 34,54% dos xornalistas galegos asegurou que padeceu algún tipo de enfermidade como consecuencia directa do exercicio da profesión. En canto ao tipo de enfermidades que padeceron, atopámonos con que as máis comúns son o estrés (58,87%) e as dores físicas ligadas á columna e ás costas (57,82%), seguidas polos problemas de vista, que afectaron catro de cada dez xornalistas que sufriron algunha enfermidade como consecuencia do seu traballo diario (40,46%). Ademais, dous de cada dez (o 20,1%) padecen o síndrome de *burnout* e o 11,67% outro tipo de enfermidades.

En último lugar, ao analizar que xornalistas sufriron algún tipo de enfermidade ligada á profesión en función dos medios para os que traballan, podemos observar que son os profesionais empregados en cadeas de televisión os que máis sufriron este tipo de problemas de saúde (50,2%), mentres que os traballadores de gabinetes e de empresas de prensa dixital son os que menos viron afectada a súa saúde por mor do desenvolvemento da profesión, o 30,1% e o 36,96% en cada caso.

Atendendo á satisfacción dos colexiados co CPXG

No relativo á valoración do Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia (CPXG), un 85% dos licenciados non está colexiado e un 55% non ten pensado colexiarse no futuro. Estes datos mostran o escaso atractivo que presenta o Colexio para a nova xeración de xornalistas. A acción en xeral do CPXG é avaliada con 5,88 puntos sobre 10. A maior

puntuación recíbena a defensa da deontoloxía (6,45) e as novas da web (6,04). As xornadas e foros (5,55), os descontos e tarifas promocionais (5,43), e os cursos de formación (5,32) obteñen un aprobado escaso, mentres que as peores valoracións son para o asesoramento profesional (5,16) e o asesoramento xurídico (5,13).

5. OS ESTUDIANTES DE COMUNICACIÓN EN PRÁCTICAS

5. Os estudantes de Comunicación en prácticas

As prácticas dos estudantes universitarios en empresas son unha constante nas relacións entre a universidade e o tecido produtivo de todas as sociedades modernas. A nova ordenación en créditos ECTS mesmo prevé que se incentiven estas dinámicas de inmersión dos estudantes nas contornas laborais. No xornalismo, as prácticas sempre foron obxecto de debate: necesarias, si, pero ás veces con usos diferentes á súa intención de axudar a formarse. A inestabilidade do emprego e a precariedade das condicións fan que as prácticas sexan vistas moitas veces con sospeita desde algunhas organizacións profesionais. O problema non está tanto en que se fagan as prácticas, senón en que condicións se desenvolven porque se trata dun sector precario e de acceso non regularizado.

Desde o CPXG fíxose unha recolla de datos nas tres Universidades de Galicia que ofertan estudos de Comunicación: A Coruña, que imparte Comunicación Audiovisual na cidade herculina; Santiago de Compostela que oferta os graos de Xornalismo e de Comunicación Audiovisual; e a de Vigo que ten no campus de Pontevedra o grao de Comunicación Audiovisual e mais o de Publicidade e Relacións Públicas.

5.1. USC: prácticas nos cursos 2008-2009 e 2009-2010

5.1.1 Curso 2008-2009. Licenciatura en Xornalismo

Período novembro 2008-abril 2009				
ENTIDADE	Nº PRAZAS OFERTADAS	Nº ALUMNOS EN PRÁCTICAS	CONTÍA DA BOLSA/MES	PROBA DE SELECCIÓN
A Mesa pola Normalización Lingüística	2	2	230	NON
Axencia Galega de Noticias	2	2	210,35	NON
Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia	1	1	190	NON
Concello de Ames	2	2	250	SI

CRTVG	20	20	228	SI
EGANET	1	1	200	NON
El País	1	1	300	NON
Europa Press	2	2	200	NON
Galicia Hoxe	3	3	300	NON
La Voz de Galicia	3	3	190	SI
Localia TV Santiago	1	0	190	NON
Radio Municipal de Ames	1	1	250	SI
Radio Obradoiro	1	1	300	NON
S. A. para o desenvolvemento comarcal de Galicia	1	0	325	NON
Santiago Siete	1	1	200	SI
Sar Comunicaci3ns XXI	2	2	200	SI
Seminario Galego de Educaci3n para a Paz	1	0	200	NON

Per3odo maio-outubro 2009				
ENTIDADE	Nº PRAZAS OFERTADAS	Nº ALUMNOS EN PRÁCTICAS	CONTÍA DA BOLSA/MES	PROBA DE SELECCI3N
A Mesa pola Normalizaci3n Lingüística	1	0	230	NON
Axencia Galega de Noticias	2	1	210,35	NON
Concello de Ames	2	1	250	SI
CRTVG	20	6	228	SI
EGANET	1	0	200	SI
El País	2	2	300	SI

Movemento polos Dereitos Cívís	1	0	190	NON
Radio Municipal de Ames	1	0	250	SI
Santiago Siete	1	0	200	SI
Sar Comunicaci3ns XXI	2	0	200	SI
Seminario Galego de Educaci3n para a Paz	1	0	200	NON

Per3odo xullo-setembro 2009				
ENTIDADE	Nº PRAZAS OFERTADAS	Nº ALUMNOS EN PRÁCTICAS	CONTÍA DA BOLSA/MES	PROBA DE SELECCI3N
A Nosa Terra (xullo e setembro)	2	2	380	SI
Atlántico Diario	10	1	380	NON
Axencia Galega de Noticias	2	1	380	NON
Bolanda Edici3ns e M3rketing	1	1	500	SI
Concello de Ames	1	1	380	SI
Concello de Ourense	2	2	400	SI
Cope	9	8	380	SI
CRTVG	10	10	380	NON
Depor Sport	2	1	380	SI
Diario AS	2	2	380	SI
Diario de Arousa	3	1	380	NON
Diario de Ferrol	3	3	380	NON
Diario de Pontevedra	10	0	380	SI
DXT Campe3n	2	0	380	NON
El Ideal Gallego	3	2	380	NON
El Pa3s (xullo e agosto)	1	1	600	SI

El Progreso	10	1	380	SI
Europa Press	2	2	380	NON
Faro de Vigo	29	13	500	NON
Faro de Vigo Media	1	0	500	NON
FM Publicidade	1	0	400	NON
Galicia Hoxe	4	4	500	NON
La Opinión de A Coruña	4	1	380	NON
La Región	8	0	380	NON
La Voz de Galicia	47	6	400	SI
Localia TV Santiago	1	1	380	SI
Movemento polos Dereitos Cívís	1	0	380	NON
Páxinas Galegas	1	1	380	SI
Radio Arzúa	1	0	380	NON
Radio As Pontes	1	0	380	NON
Radio Fene	1	1	380	NON
Radio Galicia – Cadena SER	2	2	380	SI
Radio Municipal de Ames	1	0	380	SI
Radio Redondela	1	1	380	NON
Radio Voz	8	3	400	SI
Sar Comunicaci3ns XXI	2	1	380	SI
TV da Mancomunidade do Salnés	3	1	450	SI
Xornal de Galicia	16	6	380	SI
Xunta de Galicia	11	11	500	NON

5.1.2. Curso 2009-2010. Licenciatura en Xornalismo

Período novembro 2009-abril 2010

ENTIDADE	Nº PRAZAS OFERTADAS	Nº ALUMNOS EN PRÁCTICAS	CONTÍA DA BOLSA/MES	PROBA DE SELECCIÓN
Axencia Galega de Noticias	3	3	210,35	NON
Concello de Ames	2	1	190	SI
CRTVG	24	22	228	SI
El País	2	2	300	SI
Europa Press	1	1	190	NON

Período maio-outubro 2010

ENTIDADE	Nº PRAZAS OFERTADAS	Nº ALUMNOS EN PRÁCTICAS	CONTÍA DA BOLSA/MES	PROBA DE SELECCIÓN
Clúster Audiovisual Galego	1	0	190	SI
Concello de Ames	2	1	190	SI
CRTVG	20	3	228	SI
EGANET	1	0	190	NON
El País	2	2	300	SI
Europa Press	1	1	190	NON
Localia TV Santiago	1	1	190	NON
Movemento polos Dereitos Cívís	1	0	190	SI
Radio Municipal de Ames	1	0	190	SI
Sar Comunicaci3ns XXI	1	0	200	SI
VTelevisi3n	1	1	190	SI
La Voz de Galicia	2	2	190	SI
La Voz de Galicia – Edici3n dixital	1	1	190	SI
Movemento polos Dereitos Cívís	1	1	190	NON
Radio Municipal de Ames	2	2	190	SI
Radio Voz	1	1	190	SI
Seminario Galego de Educaci3n para a Paz	1	1	190	SI

Período xullo-setembro 2010				
ENTIDADE	Nº PRAZAS OFERTADAS	Nº ALUMNOS EN PRÁCTICAS	CONTÍA DA BOLSA/MES	PROBA DE SELECCIÓN
Adolfo Domínguez	1	0	380	SI
Atlántico Diario	8	0	380	SI
Axencia Galega de Noticias	3	3	380	SI
Bolanda Edicións e Márketing (xullo)	1	1	400	SI
Concello de Ames	1	1	380	SI
Concello de Ourense	2	1	400	SI
Concello de Sanxenxo	1	0	380	NON
Cope	4	3	391	SI
CRTVG	6		380	SI
Diario AS	1	1	380	SI
Diario de Pontevedra	10	1	380	SI
EGANET	1	1	380	NON
El País	1	1	600	SI
El Progreso	10	4	380	NON
Europa Press	1	1	380	NON
Faro de Vigo	28	20	500	NON
Faro de Vigo Media	1	1	500	NON
FM Publicidade (xullo e agosto)	1	1	380	NON
Galicia Hoxe	4	4	500	NON
Gerencia de Medios	1	1	420	SI
Iniciativa de Medios, S.L.	2	2		

La Opinión de A Coruña	4	2	450	NON
La Región	8	0	380	NON
La Voz de Galicia	47	12	400	SI
Localia TV	2	2	380	SI
Movemento polos Dereitos Cívís	1	0	380	SI
Mr. Misto Films	1	1	380	SI
Páxinas Galegas	2	0	380	SI
Radio Galicia – Cadena SER	2	2	380	SI
Radio Municipal de Ames	1	1	380	SI
Radio Redondela	1	0	380	NON
Radio Voz	7	4	400	SI
TV da Mancomunidade do Salnés	4	1	450	SI
VTelevisión	5	2	400	SI
Xornal de Galicia	12	6	380	SI
Xunta de Galicia	14	14	520	NON

5.1.3 Curso 2008-2009. Licenciatura en Comunicación Audiovisual

Período novembro 2008 - abril 2009				
ENTIDADE	Nº PRAZAS OFERTADAS	Nº ALUMNOS EN PRÁCTICAS	CONTÍA DA BOLSA/MES	PROBA DE SELECCIÓN
CRTVG	2	1	228	NON
La Voz de Galicia	1	0	190	SI
Localia TV Santiago	1	1	190	NON
Radio Ames	1	0	250	SI
Radio Voz	1	1	190	SI

Santiago de Compostela Film Commission	1	0	200	NON
--	---	---	-----	-----

Período maio – outubro 2009

ENTIDADE	Nº PRAZAS OFERTADAS	Nº ALUMNOS EN PRÁCTICAS	CONTÍA DA BOLSA/MES	PROBA DE SELECCIÓN
CRTVG	2	0	228	NON
Localia TV	1	0	190	SI
Radio Ames	1	0	190	SI
Radio Voz	1	0	250	SI
Santiago de Compostela Film Commission	1	0	200	NON
Seminario Galego de Educación para a Paz	1	0	200	NON

Período xullo – setembro 2009

ENTIDADE	Nº PRAZAS OFERTADAS	Nº ALUMNOS EN PRÁCTICAS	CONTÍA DA BOLSA/MES	PROBA DE SELECCIÓN
Radio Municipal de Ames	1	0	380	SI
CRTVG	2	2	380	NON
Faro de Vigo Media	1	0	500	NON
Localia TV Santiago	1	1	380	SI
Mara Producións	1	1	380	SI
Massvisual Servicios Plenos	2	2	400	SI
Mr. Misto Films	2	2	380	SI
Santiago de Compostela Film Commission	1	1	400	NON
La Opinión de A Coruña	1	0	380	NON

Sar Comunicaci3ns XXI	1	1	380	SI
Xunta de Galicia	2	2	500	NON
La Voz de Galicia	7	1	400	SI
Radio Voz	3	2	400	SI
COPE	1	1	380	SI
Telemi3o	1	1	380	NON

5.1.4 Curso 209-2010. Licenciatura en Comunicaci3n Audiovisual

Per3odo novembro 2009 - abril 2010				
ENTIDADE	Nº PRAZAS OFERTADAS	Nº ALUMNOS EN PRÁCTICAS	CONTÍA DA BOLSA/MES	PROBA DE SELECCI3N
CRTVG	4	4	228	NON
Localia TV	1	1	190	SI
SAGA TV	1	1	190	NON
Santiago de Compostela Film Commission	1	1	200	NON
Sar Comunicaci3ns XXI	1	1	200	SI
ZENIT TV	3	1	190	SI

Per3odo maio – outubro 2010				
ENTIDADE	Nº PRAZAS OFERTADAS	Nº ALUMNOS EN PRÁCTICAS	CONTÍA DA BOLSA/MES	PROBA DE SELECCI3N
CRTVG	2	2	228	NON
Localia TV	1	0	190	SI
Radio Ames	1	0	190	SI

Santiago de Compostela Film Commission	1	0	200	NON
Theseus Films	1	1	250	SI

Período xullo – setembro 2010				
ENTIDADE	Nº PRAZAS OFERTADAS	Nº ALUMNOS EN PRÁCTICAS	CONTÍA DA BOLSA/MES	PROBA DE SELECCIÓN
COPE	1	1	391	SI
CRTVG	2	2	380	NON
EMUGA	1	1	380	NON
La Sexta	1	1	380	SI
La Voz de Galicia - Fotoxornalismo	4	1	400	SI
Localia TV	2	2	380	SI
Mr. Misto Films	1	1	380	SI
Radio Arzúa	1	1	380	NON
Radio Municipal de Ames	1	1	380	SI
Radio Voz	3	0	400	SI
Santiago de Compostela Film Commission	1	1	400	NON
Sar Comunicaci3ns XXI	1	1	380	SI
Tv do Salnés	2	2	450	SI
VTelevisi3n	10	4	400	SI
Xunta de Galicia	2	2	520	NON

5.2. UVigo: prácticas nos cursos 2009-2010 e 2010-2011

5.2.1 Curso 2009-2010. Licenciatura en Publicidade e Relacións Públicas

Período setembro 2009 - setembro 2010				
Tipo de empresa	Remuneradas		Non remuneradas	
	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres
Axencia de Comunicación	1	1		
Axencia de Publicidade				1
Axencia Publ. e Comunicación		2		
Audiovisual		1		
Comunicación		4		
Prensa	3	19		
Produtoras Audiovisuais	2	1		
Radio		2		
Publicidade		3	1	
Televisión		2	1	
Servizos de información		1		
Outras	4	20	4	8

5.2.2 Curso 2010-2011. Licenciatura en Publicidade e Relacións Públicas

Período setembro 2010 - xullo 2011				
Tipo de empresa	Remuneradas		Non remuneradas	
	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres
Axencia de Publicidade		1		
Audiovisual	1	1		
Comunicación	1	1		
Creatividade		1		
Editoriais		1		
Prensa	1	8		
Produtoras Audiovisuais	1	1		

Publicidade e medios		2		
Revista-Informe		1		
Rotulación		1		
Teatro			1	
Televisión		1	2	
Outras	6	10	1	13

5.2.3 Curso 2010-2011. Licenciatura en Comunicación Audiovisual

Período setembro 2010 - xullo 2011				
Tipo de empresa	Remuneradas		Non remuneradas	
	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres
Axencia de Publicidade			1	2
Audiovisual		2		
Comunicación	1	1		
Creatividade		1		
Editoriais		1		
Prensa	2	9		
Produtoras Tv				3
Radio		1		1
Radio-Tv				1
Televisión	2	3		
Outras		2	4	8

5.3. UDC: prácticas nos anos 2009 e 2010

6 meses durante o 2009				
ENTIDADE	Nº PRAZAS OFERTADAS	Nº ALUMNOS EN PRÁCTICAS	CONTÍA DA BOLSA/MES	PROBA DE SELECCIÓN

CRTVG	4	4	380	NON
-------	---	---	-----	-----

Verán do 2010 (3 meses)				
ENTIDADE	Nº PRAZAS OFERTADAS	Nº ALUMNOS EN PRÁCTICAS	CONTÍA DA BOLSA/MES	PROBA DE SELECCIÓN
CRTVG	1	1	380	NON
Radio Voz	1	1	400	SI
La Voz de Galicia	3	3	400	SI
V Televisión	3	3	400	SI

5.4. FEUGA: Datos xerais de prácticas nos anos 2009 e 2010

2009			
TITULACIÓN	Nº BOLSAS	DURACIÓN MEDIA EN MESES	REMUNERACIÓN MEDIA EN EUROS
Licenciado en Xornalismo	40	6,83	700,50
Licenciado en Comunicación Audiovisual	17	6,88	686,47

2010			
TITULACIÓN	Nº BOLSAS	DURACIÓN MEDIA EN MESES	REMUNERACIÓN MEDIA EN EUROS
Licenciado en Xornalismo	42	5,95	676,19
Licenciado en Comunicación Audiovisual	24	4,71	702,50

6. A CRISE DO JORNALISMO NAS NOVAS DOS MEDIOS

6. A crise do xornalismo nas novas dos medios

As novas sobre o impacto da crise no xornalismo galego seleccionadas entre as que publicaron a prensa de Galicia e España clasificáronse por ano e por tema e agrupáronse nas seguintes categorías temáticas:

7. Situación e problemas do xornalismo
8. Situación xeral dos medios
9. Situación laboral dos xornalistas
10. Peches de medios
11. Despedimentos na profesión
12. Folgas na profesión

Cuantitativamente, existe un incremento anual de impactos en prensa que retratan as dificultades da profesión. Así, mentres que no 2007, apenas atopamos unha referencia a un caso de despedimentos de dúas traballadoras do xornal ourensán *La Región*, a partir do ano 2008, o número de noticias relacionado con calquera destas categorías ascende a 33; a 55, en 2009 e baixa a 27 en 2010. As noticias recollidas permítenos debuxar a paisaxe do que aconteceu en Galicia por canto á profesión nos últimos tres anos; comprobar como cambiaron as cousas desde 2007, cando aínda gozabamos dunha situación económica de estabilidade e a palabra 'crise' aínda non aparecera no panorama económico nin mediático.

DATA	XORNAL	TEMÁTICA	TITULAR	ENLACE
2007				
22-01-2007	<i>Xornal de Galicia</i>	Despedimentos na profesión	"O Sindicato de Xornalistas denuncia o despedido de dúas traballadoras de 'La Región'"	http://www.xornal.com/artigo/2007/01/22/comunicacion/o-sindicato-de-xornalistas-denuncia-o-despido-de-duas-traballadoras-de-la-region/2007012217280700000.html
2008				
03-01-2008	<i>Abc</i>	Situación e problemas do xornalismo	"Se cierra el año más mortífero para la prensa en los últimos tres lustros"	http://www.abc.es/hemeroteca/historico-03-01-2008/abc/TVyRadio/se-cierra-el-a%C3%B1o-mas-mortifero-para-la-prensa-en-los-ultimos-tres-lustros_1641530787468.html
22-02-2008	<i>Xornal de Galicia</i>	Situación e problemas do xornalismo	"El Sindicato de Periodistas pide ayudas al Gobierno"	http://www.xornal.com/artigo/2009/02/24/comunicacion/el-sindicato-de-periodistas-pide-ayudas-al-gobierno/2009022400470700230.html
01-03-2008	<i>El Correo Gallego</i>	Situación xeral dos medios	"'Trueiro', nuevo periódico gratuito trimestral dedicado al mundo de la pesca deportiva con difusión en Galicia"	http://www.elcorreogallego.es/deportes/polideportivo/ecg/trueiro-nuevo-periodico-gratuito-trimestral-dedicado-mundo-pesca-deportiva-difusion-galicia/idEdicion-2008-03-01/idNoticia-271266/
26-03-2008	<i>El Correo Gallego</i>	Despedimentos na profesión	"El SXG emprende medidas legales contra 'A Nosa Terra' por tres despidos que la empresa niega"	http://www.elcorreogallego.es/gente-y-comunicacion/ecg/sxg-emprende-medidas-legales-nosa-terra-tres-despidos-empresa-niega/idEdicion-2008-03-26/idNoticia-280482/
27-03-2008	<i>El País</i>	Despedimentos na profesión	"Un sindicato denuncia tres despidos en 'A Nosa Terra'"	http://www.elpais.com/articulo/Galicia/sindicato/denuncia/despidos/Nosa/Terra/elpepiatgal/20080327elppgal_16/Tes
31-03-2008	<i>Galicia Hoxe</i>	Despedimentos na profesión	"'A Nosa Terra' recoñece a 'improcedencia dos despedimentos' de tres traballadoras"	http://www.galiciahoxe.com/hemeroteca-web/gh/nosa-terra-reconoce-improcedencia-dos-despedimentos-tres-traballadoras/idEdicion-2008-03-31/idNoticia-282283/
14-04-2008	<i>El Correo Gallego</i>	Situación laboral dos xornalistas	"La Xunta estudiará si vincular sus ayudas a la prensa a frenar la precariedad"	http://www.elcorreogallego.es/gente-y-comunicacion/ecg/xunta-estudiara-vincular-sus-ayudas-prensa-frenar-precariedad/idEdicion-2008-04-14/idNoticia-288130/
18-04-2008	<i>El Correo Gallego</i>	Situación laboral dos xornalistas	"La 'Cope' alega que el despedido de una periodista en Compostela obedece a 'criterios empresariales'"	http://www.elcorreogallego.es/santiago/ecg/cope-alega-despido-periodista-compostela-obedece-criterios-empresariales/idEdicion-2008-04-18/idNoticia-289977/

19-04-2008	<i>El Correo Gallego</i>	Despedimentos na profesión	“La periodista despedida de la 'Cope' dice que la situación es 'surrealista'”	http://www.elcorreogallego.es/gente-y-comunicacion/ecg/periodista-despedida-cope-dice-situacion-es-surrealista/idEdicion-2008-04-19/idNoticia-290310/
23-04-2008	<i>El Correo Gallego</i>	Despedimentos na profesión	“El BNG se solidariza con la periodista despedida por la 'COPE'”	http://www.elcorreogallego.es/galicia/ecg/bng-solidariza-periodista-despedida-cope/idEdicion-2008-04-23/idNoticia-292052/
29-05-2008	<i>Xornal de Galicia</i>	Situación e problemas do xornalismo	“Os xornalistas galegos critican a mala situación financeira de 'La Región'”	http://www.xornal.com/artigo/2008/05/29/comunicacion/os-xornalistas-galegos-critican-a-mala-situacion-financieira-de-la-region/2008052919403800000.html
13-08-2008	<i>El Mundo</i>	Despedimentos na profesión	“Declaran nulo el despido de la Cope a una periodista por ser homosexual”	http://www.elmundo.es/elmundo/2008/08/13/comunicacion/1218628579.html
14-08-2008	<i>Galicia Hoxe</i>	Despedimentos na profesión	“A 'COPE' pecha con 100.000 € o despedimento dunha traballadora”	http://www.galiciahoxe.com/comunicacion/gh/cope-pecha-100-000-despedimento-dunha-traballadora/idEdicion-2008-08-14/idNoticia-332711/
01-09-2008	<i>El Mundo</i>	Situación xeral dos medios de comunicación	“El gratuito 'Metro' estudia reducir cabeceras”	http://www.elmundo.es/elmundo/2008/09/01/comunicacion/1220289183.html
10-10-2008	<i>Galicia Hoxe</i>	Situación laboral dos xornalistas	“A FAPE cre que a crise repercute no xornalismo”	http://www.galiciahoxe.com/comunicacion/gh/fape-cre-cri-se-repercute-no-xornalismo/idEdicion-2008-10-10/idNoticia-351639/
11-10-2008	<i>Xornal .com</i>	Situación laboral dos xornalistas	“Magis Iglesias denuncia la situación laboral de los periodistas ante la crisis”	http://www.xornal.com/artigo/2008/10/11/comunicacion/magis-iglesias-denuncia-la-situacion-laboral-de-los-periodistas-ante-la-cri-sis/2008101113021500000.html
30-10-2008	<i>Xornal de Galicia</i>	Situación e problemas do xornalismo	“La crisis de los periódicos no empaña el éxito de la comunicación en Galicia”	http://www.xornal.com/artigo/2008/10/30/comunicacion/la-cri-sis-de-los-periodicos-no-empana-el-exito-de-la-comunicacion-en-galicia/2008103019070900000.html
01-11-2008	<i>Galicia Hoxe</i>	Situación xeral dos medios	“Os medios dixitais soportarán mellor a minguada publicidade”	http://www.galiciahoxe.com/comunicacion/gh/medios-dixitais-soportaran-mellor-mingua-da-publicidade/idEdicion-2008-11-01/idNoticia-359861/
03-11-2008	<i>El Correo Gallego</i>	Despedimentos dentro da profesión	“Luis Rial rechaza la jubilación anunciada por la 'Radio Galega'”	http://www.elcorreogallego.es/gente-y-comunicacion/ecg/luis-rial-rechaza-jubilacion-anunciada-radio-galega/idEdicion-2008-11-03/idNoticia-360736/

05-11-2008	<i>El Correo Gallego</i>	Situación laboral dos xornalistas	“Los periodistas alertan de que la ‘precariedad’ en la profesión se agravará debido a la crisis”	http://www.elcorreogallego.es/gente-y-comunicacion/ecg/periodistas-alertan-precariedad-profesion-agravara-debido-crisis/idEdicion-2008-11-05/idNoticia-361471/
13-11-2008	<i>Xornal de Galicia</i>	Peches de medios	“Prisa cierra 'Localia', presente en todas las grandes ciudades de Galicia”	http://www.xornal.com/artigo/2008/11/13/comunicacion/prisa-cierra-localia-presente-en-todas-las-grandes-ciudades-de-galicia/2008111320122900000.html
14-11-2008	<i>Xornal de Galicia</i>	Peches de medios	“Las emisoras de 'Localia Galicia' podrían eludir el cierre de su cadena”	http://www.xornal.com/artigo/2008/11/14/comunicacion/las-emisoras-de-localia-galicia-podrian-eludir-el-cierre-de-su-cadena/2008111408273100000.html
20-11-2008	<i>Xornal de Galicia</i>	Situación laboral dos xornalistas	“Más de mil periodistas despedidos en menos de tres meses en España”	http://www.xornal.com/artigo/2008/11/20/comunicacion/mas-de-mil-periodistas-despedidos-en-menos-de-tres-meses-en-espana/2008112008014600000.html
20-11-2008	<i>El Confidencial .com</i>	Situación laboral dos xornalistas	“Crisis en los medios: más de mil periodistas despedidos en menos de 90 días”	http://www.elconfidencial.com/cache/2008/11/20/comunicacion_70_crisis_medios_periodistas_despedidos_menos.html
22-11-2008	<i>Galicia Hoxe</i>	Situación laboral dos xornalistas	“Uns 2.000 xornalistas irán á rúa pola crise”	http://www.galiciahoxe.com/comunicacion/gh/uns-2-000-xornalistas-iran-rua-pola-crise/idEdicion-2008-11-22/idNoticia-367725/
27-11-2008	<i>Galicia Hoxe</i>	Situación laboral dos xornalistas	“Preocupación polo despedimento do persoal de ADN en Galicia”	http://www.galiciahoxe.com/comunicacion/gh/preocupacion-polo-despedimento-do-persoal-adn-galicia/idEdicion-2008-11-27/idNoticia-369411/
03-12-2008	<i>El Mundo</i>	Despedimentos na profesión	“Vocento presenta un ERE que afecta al 40% de la plantilla del 'Qué!’”	http://www.elmundo.es/elmundo/2008/12/03/comunicacion/1228302761.html
08-12-2008	<i>El Mundo</i>	Situación xeral dos medios de comunicación	“En plena crisis... nace un diario en Galicia”	http://www.elmundo.es/elmundo/2008/12/05/comunicacion/1228498033.html
09-12-2008	<i>El Correo Gallego</i>	Situación xeral dos medios	“‘Xornal de Galicia’ ya se vende hoy en los kioscos”	http://www.elcorreogallego.es/gente-y-comunicacion/ecg/xornal-galicia-vende-hoy-kioscos/idEdicion-2008-12-09/idNoticia-373846/
19-12-2008	<i>Xornal de Galicia</i>	Situación laboral dos xornalistas	“Tres mil periodistas podrían ser despedidos en 2009”	http://www.xornal.com/artigo/2008/12/19/comunicacion/tres-mil-periodistas-

				podrian-ser-despidos-en-2009/2008121916553300000.html
19-12-2008	<i>La Voz de Galicia</i>	Situación laboral dos xornalistas	“El 58% de los directores de periódicos piensa que la crisis obligará a despedir a redactores”	http://www.lavozdeg Galicia.es/sociedad/2008/12/19/00031229703304202816490.htm?utm_source=buscavoz&utm_medium=buscavoz
19-12-2008	<i>La Razón</i>	Situación laboral dos xornalistas	“3000 periodistas podrían perder su empleo en 2009 según la APM”	http://larazon.es/noticia/3-000-periodistas-podrian-perder-su-empleo-en-2009-segun-la-apm
19-12-2008	<i>El Mundo</i>	Situación laboral dos xornalistas	“La crisis manda al paro a 3.000 periodistas”	http://www.elmundo.es/elmundo/2008/12/19/comunicacion/1229701545.html
2009				
08-01-2009	<i>El Mundo</i>	Peches de medios	“Planeta decide cerrar ADN.es”	http://www.elmundo.es/elmundo/2009/01/08/comunicacion/1231419878.html
15-01-2009	<i>El Mundo</i>	Situación laboral dos xornalistas	“Hasta 3000 periodistas despedidos en los últimos tres meses”	http://www.elmundo.es/elmundo/2009/01/15/comunicacion/1232040363.html
16-01-2009	<i>Galicia Hoxe</i>	Situación laboral dos xornalistas	“Magis Iglesias alerta da perda de postos nos medios”	http://www.galiciahoxe.com/hemeroteca-web/gh/magis-iglesias-alerta-da-perda-postos-medios/idEdicion-2009-01-16/idNoticia-384871/
18-01-2009	<i>Galicia Hoxe</i>	Situación laboral dos xornalistas	“Uns 3000 xornalistas perderon o seu emprego nos últimos meses”	http://www.galiciahoxe.com/hemeroteca-web/gh/uns-3-000-xornalistas-perderon-seu-emplego-ultimos-meses/idEdicion-2009-01-18/idNoticia-385940/
20-01-2009	<i>Galicia Hoxe</i>	Folgas na profesión	“Concentración de xornalistas en Madrid ante a perda de emprego”	http://www.galiciahoxe.com/hemeroteca-web/gh/concentracion-xornalistas-madrid-perda-emplego/idEdicion-2009-01-20/idNoticia-386501/
29-01-2009	<i>Xornal de Galicia</i>	Peches de medios	“La crisis obliga al cierre del diario gratuito Metro”	http://www.xornal.com/artigo/2009/01/29/comunicacion/la-crisis-obliga-al-cierre-del-diario-gratuito-metro/2009012918434700000.html
30-01-2009	<i>Xornal de Galicia</i>	Peches de medios	“El periódico gratuito ‘Metro’ echa el cierre tras ocho años en España”	http://www.xornal.com/artigo/2009/01/30/comunicacion/el-periodico-gratuito-metro-echa-el-cierre-tras-ochos-anos-en-espana/2009013001115300250.html
02-02-2009	<i>El Mundo</i>	Situación laboral dos xornalistas	“Los periodistas no saldrán 'indemnes' de la crisis, dice RSF”	http://www.elmundo.es/elmundo/2009/02/02/comunicacion/1233603321.html
04-02-2009	<i>El Mundo</i>	Situación xeral dos medios	“Los gratuitos piden apoyo para evitar el cierre de más cabeceras”	http://www.elmundo.es/elmundo/2009/02/04/comunicacion/1233740019.html
06-02-2009	<i>Xornal de Galicia</i>	Peches de medios	“Metro estima en 5 millones de euros los costes por el cierre en España”	http://www.xornal.com/artigo/2009/02/06/comunicacion/metro-estima-en-5-millones-de-euros-los-costes-por-el-cierre-en-espana/2009020600561800080.html
14-02-2009	<i>233grados.com</i>	Folgas na profesión	“Otros 5000 periodistas podrían perder su trabajo”	http://www.233grados.com/blog/2009/02/marcha.html
14-02-2009	<i>El Mundo</i>	Situación laboral	“Más de 5.000 periodistas	http://www.elmundo.es/elmundo/2009

		dos xornalistas	pueden irse al paro este año por la crisis”	/02/14/comunicacion/1234620452.html
14-02-2009	La Razón	Situación laboral dos xornalistas	“Unos 5000 periodistas podrían perder su puesto de trabajo en los próximos meses por la crisis”	http://larazon.es/noticia/unos-5-000-periodistas-podrian-perder-su-puesto-de-trabajo-en-los-proximos-meses-por-la-crisis
15-02-2009	El País	Situación laboral dos xornalistas	“La crisis pone en peligro el puesto de 5.000 periodistas”	http://www.elpais.com/articulo/sociedad/crisis/pone/peligro/puesto/5000/periodistas/elpepisoc/20090215elpepisoc3/Tes
16-02-2009	Soitu.es	Folgas na profesión	“Periodistas en crisis”	http://www.soitu.es/soitu/2009/02/16/sociedadcableada/1234784342_227477.html
11-03-2009	Soitu.es	Despedimentos na profesión	“SXG denuncia despidos en el 63% de los medios gallegos pese a que no cayó la publicidad”	http://www.soitu.es/soitu/2009/03/11/info/1236767193_215472.html
12-03-2009	La Razón	Situación laboral dos xornalistas	“Un total de 1858 periodistas han perdido su puesto en los últimos ocho meses”	http://larazon.es/noticia/un-total-de-1-858-periodistas-han-perdido-su-puesto-en-los-ultimos-ocho-meses
13-03-2009	El Mundo	Situación laboral dos xornalistas	“En sólo ocho meses 1.858 periodistas han perdido su puesto de trabajo”	http://www.elmundo.es/elmundo/2009/03/13/comunicacion/1236939817.html
16-03-2009	Soitu.es	Situación laboral dos xornalistas	“Dos mil periodistas despedidos”	http://www.soitu.es/soitu/2009/03/16/sociedadcableada/1237215387_225908.html
18-03-2009	El Correo Gallego	Situación laboral dos xornalistas	“Unos 100 periodistas podrían perder el empleo en la Xunta”	http://www.elcorreogallego.es/galicia/ecg/100-periodistas-podrian-perder-empleo-xunta/idEdicion-2009-03-18/idNoticia-407374/
19-03-2009	Soitu.es	Situación e problemas do xornalismo	“2008, el peor año de los medios”	http://www.soitu.es/soitu/2009/03/19/sociedadcableada/1237462214_089593.html
30-03-2009	El Mundo	Situación laboral dos xornalistas	“5.000 periodistas se verán 'afectados' por la crisis”	http://www.elmundo.es/elmundo/2009/03/30/comunicacion/1238420632.html
15-04-2009	El Correo Gallego	Situación e problemas do xornalismo	“FAPE también reclama ayudas para la prensa”	http://www.elcorreogallego.es/gente-y-comunicacion/ecg/fape-tambien-reclama-ayudas-prensa/idEdicion-2009-04-15/idNoticia-416435/
01-05-2009	El Correo Gallego	Situación laboral dos xornalistas	“El Sindicato de Periodistas denuncia el aumento de despidos y la baja temporalidad de los contratos”	http://www.elcorreogallego.es/gente-y-comunicacion/ecg/sindicato-periodistas-denuncia-aumento-despidos-baja-temporalidad-contratos/idEdicion-2009-05-01/idNoticia-422333/
29-05-2009	El Correo Gallego	Situación laboral dos xornalistas	“A Xunta estudia vincular axudas ós medios con emprego estable”	http://www.elcorreogallego.es/gente-y-comunicacion/ecg/xunta-estudia-vincular-axudas-medios-emplego-estable/idEdicion-2009-05-29/idNoticia-431750/
12-06-2009	Abc	Situación laboral dos xornalistas	“Unos 50.000 periodistas perdieron su empleo en el último año, según APLI”	http://www.abc.es/hemeroteca/historico-12-06-2009/abc/Medios Redes/unos-50000-periodistas-perdieron-su-empleo-en-el-

				ultimo-a%C3%B1o-segun-apli_921694097332.html
15-06-2009	Abc	Situación laboral dos xornalistas	“La crisis llega a las asociaciones de periodistas, que suben las cuotas “	http://www.abc.es/hemeroteca/historico-15-06-2009/abc/Medios Redes/la-crisis-llega-a-las-asociaciones-de-periodistas-que-suben-las-cuotas_921748430403.html
07-07-2009	Galicia Hoxe	Situación laboral dos xornalistas	“Xornalistas advirten de que os despedimentos enterran o oficio”	http://www.galiciahoxe.com/hemeroteca-web/gh/xornalistas-advirten-despedimentos-enterran-oficio/idEdicion-2009-07-07/idNoticia-445927/
07-07-2009	El Mundo	Despedimentos na profesión	“El gratuito 'Qué!' pretende prescindir de otros 18 trabajadores”	http://www.elmundo.es/elmundo/2009/07/07/comunicacion/1246993908.html
26-08-09		Despedimentos na profesión	“Tercera concentración de protesta en 'Faro de Vigo’”	http://www.mcshuibhne.com/es/2009/08/26/tercera-concentracion-de-protesta-en-faro-de-vigo/
15-07-2009	El Correo Gallego	Situación e problemas do xornalismo	“Varias asociaciones de periodistas piden ayudas al Gobierno”	http://www.elcorreogallego.es/gente-y-comunicacion/ecg/varias-asociaciones-periodistas-piden-ayudas-gobierno/idEdicion-2009-07-15/idNoticia-448522/
28-10-2009	El Correo Gallego	Despedimentos na profesión	“El TSXG declara improcedente el despido de Luis Rial de la CRTVG”	http://www.elcorreogallego.es/gente-y-comunicacion/ecg/tsxg-declara-improcedente-despido-luis-rial-crtvg/idEdicion-2009-10-28/idNoticia-481579/
03-11-2009	El Correo Gallego	Despedimentos na profesión	“La CRTVG readmite al periodista Luis Rial”	http://www.elcorreogallego.es/gente-y-comunicacion/ecg/crtvg-readmite-periodista-luis-rial/idEdicion-2009-11-03/idNoticia-483472/
03-11-2009	El Mundo	Folgas na profesión	“Protesta de los periodistas contra los recortes y la mano de obra 'gratuita’”	http://www.elmundo.es/elmundo/2009/11/03/comunicacion/1257262537.html
04-11-2009	El Mundo	Folgas na profesión	“Periodistas de todo el mundo saldrán a la calle contra la precariedad”	http://www.elmundo.es/elmundo/2009/11/04/comunicacion/1257335138.html
05-11-2009	Abc	Folgas na profesión	“Periodistas de todo el mundo se manifestarán este jueves contra la precariedad”	http://www.abc.es/hemeroteca/historico-05-11-2009/abc/Medios Redes/periodistas-de-todo-el-mundo-se-manifestaran-este-jueves-contra-la-precariedad_1131215628318.html
06-11-2009	La Voz de Galicia	Despedimentos na profesión	“Galicia registra 240 despidos de periodistas durante octubre”	http://www.lavozdeg Galicia.es/sociedad/2009/11/06/00031257529962080789151.htm?utm_source=buscavoz&utm_medium=buscavoz
06-11-2009	233grados	Despedimentos na profesión	“Seis despidos en '20minutos.es’”	http://www.233grados.com/blog/2009/11/seis-despidos-en-20minutos.es.html
06-11-2009	Abc	Situación laboral dos xornalistas	“Más de 5.000 periodistas, en las listas del INEM”	http://www.abc.es/hemeroteca/historico-06-11-2009/abc/Medios Redes/mas-de-5000-periodistas-en-las-listas-del-inem_1131252456337.html
08-11-2009	Galicia Hoxe	Situación laboral	“Aumentan a 5.155 os	http://www.galiciahoxe.com/hemerote

		dos xornalistas	xornalistas que se atopan no paro”	ca-web/gh/aumentan-5-155-xornalistas-atopan-no-paro/idEdicion-2009-11-08/idNoticia-485325/
10-11-2009	<i>El Mundo</i>	Situación laboral dos xornalistas	“Aumentan a más de 5.000 los periodistas que se encuentran en el paro”	http://www.elmundo.es/elmundo/2009/11/06/comunicacion/1257509910.html
10-11-2009	<i>233grados.com</i>	Despedimentos na profesión	“‘La Región’ de Orense abre un ERE para despedir a 35 trabajadores”	http://www.233grados.com/blog/2009/11/ere-la-region.html
14-11-2009	<i>La Voz de Galicia</i>	Situación e problemas do xornalismo	“La mitad de los periodistas desarrollan su labor informativa en condiciones de precariedad”	http://www.lavozdeg Galicia.es/santiago/2009/11/14/0003_8106299.htm?utm_source=buscavoz&utm_medium=buscavoz
16-11-2009	<i>Xornal de Galicia</i>	Situación e problemas do xornalismo	“El Sindicato de Xornalistas denuncia las ayudas a la prensa en Galicia”	http://www.xornal.com/artigo/2009/05/07/sociedad/comunicacion/sindicato-xornalistas-denuncia-ayudas-prensa-galicia/2009050702193569649.html
19-11-2009	<i>233grados.com</i>	Situación laboral dos xornalistas	“La Voz de Galicia recorta salarios en lugar de empleos”	http://www.233grados.com/blog/2009/11/voz-de-galicia.html
24-11-2009	<i>Xornal de Galicia</i>	Situación laboral dos xornalistas	“Hay 5.155 periodistas en paro, casi dos mil más que el año pasado”	http://www.xornal.com/artigo/2009/11/06/sociedad/comunicacion/155-periodistas-paro-casi-mil-mas-ano-pasado/2009110612510542612.html
11-12-2009	<i>El Correo Gallego</i>	Situación e problemas do xornalismo	“El paro, preocupación fundamental del sector”	http://www.elcorreogallego.es/tema-del-dia/ecg/empresas-nacen-crisis-duran/idEdicion-2009-12-14/idNoticia-496791/
11-12-2009	<i>La Voz de Galicia</i>	Situación e problemas do xornalismo	“El mayor ataque a la libertad de expresión es la precariedad”	http://www.lavozdeg Galicia.es/ourense/2009/12/11/0003_8163170.htm?utm_source=buscavoz&utm_medium=buscavoz
11-12-2009	<i>Galicia Hoxe</i>	Situación e problemas do xornalismo	“Preocupación no xornalismo pola perda de independencia”	http://www.galiciahoxe.com/hemeroteca-web/gh/preocupacion-no-xornalismo-pola-perda-independencia/idEdicion-2009-12-11/idNoticia-496081/
17-12-2009	<i>El Mundo</i>	Situación laboral dos xornalistas	“En 2010 se destruirá el 10% del empleo en los medios de comunicación”	http://www.elmundo.es/elmundo/2009/12/17/comunicacion/1261071523.html
28-12-2009	<i>233grados</i>	Situación laboral dos xornalistas	“Otro año para olvidar”	http://www.233grados.com/blog/2009/12/m%C3%A1s-cierres-y-despidos-en-2008.html
31-12-2009	<i>La Voz de Galicia</i>	Situación laboral dos xornalistas	“Galicia es la sexta comunidad con más periodistas en paro, un total de 210”	http://www.lavozdeg Galicia.es/sociedad/2009/12/31/0003_8201022.htm?utm_source=buscavoz&utm_medium=buscavoz
31-12-2009	<i>El Correo Gallego</i>	Situación laboral dos xornalistas	“Galicia es la sexta comunidad con más periodistas en el paro”	http://www.elcorreogallego.es/gente-y-comunicacion/ecg/galicia-es-sexta-comunidad-periodistas-paro/idEdicion-2009-12-31/idNoticia-501716/
2010				
02-01-2010	<i>Galicia Hoxe</i>	Situación laboral	“Rematou o 2009 con 210	http://www.galiciahoxe.com/hemerote

		dos xornalistas	xornalistas sen traballo”	ca-web/gh/rematou-2009-210-periodistas-sen-traballo/idEdicion-2010-01-02/idNoticia-502076/
08-01-2010	<i>Xornal de Galicia</i>	Situación laboral dos xornalistas	“El año 2009 se despide con el 10% de los periodistas gallegos en paro”	http://www.xornal.com/artigo/2009/12/30/sociedad/comunicacion/ano-despide-periodistas-gallegos-paro/2009123018335400159.html
16-01-2010	<i>El Mundo</i>	Situación laboral dos xornalistas	“Más de 3.200 periodistas han perdido su trabajo en un año”	http://www.elmundo.es/elmundo/2010/01/16/comunicacion/1263656362.html
12-02-2010	<i>Abc</i>	Problemas e desafíos aos que teñen que facer fronte os xornalistas	“2009, el año más 'letal' para la prensa ”	http://www.abc.es/hemeroteca/historico-12-02-2010/abc/Medios_Redes/2009-el-a%C3%B1o-mas-letal-para-la-prensa_1133741680216.html
05-04-2010	<i>Abc</i>	Situación laboral dos xornalistas	“¿Cuál es el salario medio de un periodista español?”	http://www.abc.es/hemeroteca/historico-05-04-2010/abc/Medios_Redes/cual-es-el-salario-medio-de-un-periodista-espa%C3%B1ol_124662086202.html
06-04-2010	<i>El Correo Gallego</i>	Situación e problemas do xornalismo	“APM: los periodistas ganan 35.000 euros de media”	http://www.elcorreogallego.es/gente-y-comunicacion/ecg/apm-periodistas-ganan-35-000-euros-media/idEdicion-2010-04-06/idNoticia-533073/
06-04-2010	<i>Galicia Hoxe</i>	Situación e problemas do xornalismo	“Cantos cartos cobran os xornalistas?”	http://www.galiciahoxe.com/hemeroteca-web/gh/cantos-cartos-cobran-xornalistas/idEdicion-2010-04-06/idNoticia-533200/
03-05-2010	<i>Abc</i>	Situación laboral dos xornalistas	“Casi 3.500 periodistas perdieron su trabajo desde noviembre de 2008”	http://www.abc.es/hemeroteca/historico-03-05-2010/abc/Medios_Redes/casi-3500-periodistas-perdieron-su-trabajo-desde-noviembre-de-2008_140119273365.html
24-07-2010	<i>El Mundo</i>	Situación xeral dos medios	“‘ABC’ se convierte en un periódico semigratuito con tendencia a gratuito”	http://www.elmundo.es/elmundo/2010/07/23/comunicacion/1279919144.html
30-05-2010	<i>La Voz</i>	Situación xeral dos medios	“Nace ‘V Televisión’”	http://www.lavozdegalicia.es/genteytelevision/2010/05/30/0003_8516768.htm
27-07-2010	<i>El País</i>	Peches de medios	“‘Vieiros’, primer medio digital en gallego, cierra tras 15 años”	http://www.elpais.com/articulo/Galicia/Vieiros/primer/medio/digital/gallego/cierra/anos/elpepiatgal/20100727elppgal_7/Tes
30-08-2010	<i>Xornal de Galicia</i>	Peches de medios	“Esquerda Unida apoia ao persoal de A Peneira”	http://www.xornal.com/artigo/2010/08/24/comunicacion/esquerda-unida-apoia-persoal-peneira/2010082423003403599.html
03-09-2010	<i>Galicia Hoxe</i>	Situación e problemas do xornalismo	“As axudas ós medios galegos baixan un 40%”	http://www.galiciahoxe.com/hemeroteca-web/gh/as-axudas-medios-galegos-baixan-un-40/idEdicion-2010-09-03/idNoticia-585862/
08-09-2010	<i>El Correo Gallego</i>	Situación e problemas do xornalismo	“La FAPE, inquieta por los contratos de becarios”	http://www.elcorreogallego.es/tendencias/ecg/fape-inquieta-contratos-becarios/idEdicion-2010-09-08/idNoticia-587590/
20-09-2010	<i>Galicia Hoxe</i>	Folgas na profesión	“Chamamento á folga dos xornalistas o 28 deste mes”	http://www.galiciahoxe.com/hemeroteca-web/gh/chamamento-folga-dos-

				xornalistas-28-deste-mes/idEdicion-2010-09-20/idNoticia-591812/
30-09-2010	<i>El Correo Gallego</i>	Situación e problemas do xornalismo	“Los piquetes impiden que 3 diarios salgan a las calles el 29-S”	http://www.elcorreogallego.es/galicia/ecg/piquetes-impiden-3-diarios-salgan-calles-29/idEdicion-2010-09-30/idNoticia-595159/
01-10-2010	<i>Galicia Hoxe</i>	Peches de medios	“O peche de A Nosa Terra xa estaba previsto en xullo”	http://www.galiciahoxe.com/hemeroteca-web/gh/peche-nosa-terra-xa-estaba-previsto-xullo/idEdicion-2010-10-01/idNoticia-595489/
07-10-2010	<i>Galicia Hoxe</i>	Peches de medios	“Traballadores de A Nosa Terra péchanse en Xornal de Galicia”	http://www.galiciahoxe.com/hemeroteca-web/gh/traballadores-nosa-terra-pechase-xornal-galicia/idEdicion-2010-10-07/idNoticia-597338/
14-10-2010	<i>Xornal de Galicia</i>	Situación laboral dos xornalistas	“El año 2010 terminará con cerca de 10.000 periodistas en el paro”	http://www.xornal.com/artigo/2010/10/05/comunicacion/ano-terminara-cerca-000-periodistas-paro/2010100500234702628.html
21-10-2010	<i>Xornal de Galicia</i>	Situación e problemas do xornalismo	“Los empleados de ‘La Voz’ denuncian el intento del diario de ‘recortar salarios y derechos’”	http://www.xornal.com/artigo/2010/10/07/comunicacion/empleados-voz-denuncian-intento-periodico-recortar-salarios-derechos/2010100700212703922.html
10-11-2010	<i>El Mundo</i>	Situación laboral dos xornalistas	“Un 33% de los editores de prensa gratuita han reducido sus plantillas”	http://www.elmundo.es/elmundo/2010/11/10/comunicacion/1289393874.html
29-11-2010	<i>Galicia Hoxe</i>	Peches de medios	“A Nosa Terra busca colaboradores gratuítos”	http://www.galiciahoxe.com/hemeroteca-web/gh/nosa-terra-busca-colaboradores-gratuitos/idEdicion-2010-11-29/idNoticia-615673/
30-11-2010	<i>El Mundo</i>	Situación xeral dos medios	"La CRTVG reestructura sus delegaciones y cierra las sedes de Ferrol y Burela"	http://www.elmundo.es/elmundo/2010/11/30/galicia/1291148714.html
11-12-2010	<i>El Correo Gallego</i>	Situación e problemas do xornalismo	“Dos tercios de los periodistas han visto reducido su sueldo durante la crisis”	http://www.elcorreogallego.es/tendencias/ecg/dos-tercios-periodistas-han-visto-reducido-su-sueldo-crisis/idEdicion-2010-12-11/idNoticia-619737/
23-12-2010	<i>Galicia Hoxe</i>	Despedimentos na profesión	“Sangría nos medios”	http://www.galiciahoxe.com/hemeroteca-web/gh/sangria-medios/idEdicion-2010-12-23/idNoticia-623571/
25-12-2010	<i>Xornal de Galicia</i>	Situación laboral dos xornalistas	“Cerca del 25% de los periodistas perdieron su empleo debido a la crisis económica”	http://www.xornal.com/artigo/2010/12/15/comunicacion/cerca-periodistas-perdieron-empleo-debido-crisis-economica/2010121500295802677.html
27-12-2010	<i>El Correo Gallego</i>	Peches de medios	“Buenas noches y buena suerte”	http://www.elcorreogallego.es/galicia/ecg/buenas-noches-buena-suerte/idEdicion-2010-12-27/idNoticia-624290/
2011				
25-05-2011	<i>Prnoticias</i>	Situación laboral dos xornalistas	“Prejubilaciones y salidas incentivadas en La Voz de Galicia”	http://www.prnoticias.com/index.php/home/59-prensa-pr-/10067125-la-voz-de-galicia-aplicara-prejubilaciones-y-salidas-incentivadas-a-los-75-despidos

6.1. A crise a través da web do Colexio

Os cadros reflicten as novas relacionadas coa actividade xornalística nos anos 2009 e 2010 que foron publicadas na web do CPXG. A escolla de novas e os criterios de selección e cualificación foron desenvolvidos polo CPXG e aportados como contribución propia a este Informe⁷.

NOVAS RELACIONADAS COA CRISE NA WEB DO CPXG	
2009	
DATA	NOTICIA
12-01-2009	A asemblea de traballadores de <i>La Voz de Galicia</i> aproba redución salarial co compromiso da empresa de manter os postos de traballo
30-01-2009	Publican os seus últimos números as edicións españolas de Metro Internacional
14-01-2009	SXG denuncia despedimentos no <i>Qué!</i> e no <i>Diario de Pontevedra</i>
06-04-2009	SXG denuncia unha vaga de despedimentos que afectou polo menos a Europa Press, Radio Líder, <i>Qué!</i> Vigo, <i>Qué!</i> A Coruña, <i>Diario de Pontevedra</i> , <i>Ser Coruña</i> e <i>ADN</i>
10-06-2009	Diario <i>20 Minutos</i> anuncia o peche de oito das súas quince delegacións, entre elas as da Coruña e Vigo, para transformalas en correspondencias
01-07-2009	<i>Qué!</i> pecha a súa delegación de Vigo, a única que lle quedaba en Galicia
07-07-2009	<i>Faro de Vigo</i> despide oito traballadoras das seccións de Peche, Devolución e Central, unha delas delegada sindical, cinco das cales tivera que readmitir previamente por decisión xudicial
13-07-2009	Sindicato de Xornalistas de Galicia e CUT denuncian despedimento de dez traballadores de Vieiros-Acordar
17-09-2009	Persoal do <i>Diario de Pontevedra</i> concéntrase en protesta polo despedimento de sete compañeiros e acorda non realizar horas extras
09-10-2009	Multiprensa y Más pecha a delegación do <i>20 Minutos</i> na Coruña, onde só quedará un correspondente
20-10-2009	<i>La Región</i> presenta un Expediente de Regulación de Emprego para 35 traballadores
27-11-2009	CPXG mostra o seu apoio aos traballadores de <i>La Región</i> afectados polo ERE

⁷ Os criterios non teñen que ser necesariamente compartidos polo equipo de investigación da USC, especialmente os que refiren a novas sobre opinións persoais e as que teñen orixe nun comunicado de prensa e se publican na web sen contraste ou ampliación de fontes.

09-12-2009	ERE de <i>La Región</i> apróbase con acordo entre empresa, comité e sindicatos. Finalmente, afectará a 30 traballadores (26 con extincións e 4 con suspensións temporais)
14-12-2009	SXG critica o despedimento de máis de doce informadores e operarios de talleres do <i>Grupo El Correo Gallego</i> , a maioría de xeito improcedente
2010	
DATA	NOTICIA
06-07-2010	CIG denuncia que os empregados do xornal <i>A Nosa Terra</i> levan varios meses sen cobrar
25-07-2010	Ás 23:59, fecha definitivamente o xornal dixital <i>Vieiros</i>
10-08-2010	<i>A Peneira</i> comunica aos seus tres traballadores a rescisión do contrato tras seis meses sen cobrar os salarios nin as indemnizacións fixadas por lei
01-09-2010	<i>A Nosa Terra</i> desaparece e vólvese virtual despois de declarar suspensión de pagamentos
03-09-2010	Colexio de Xornalistas lamenta o peche do histórico <i>A Nosa Terra</i>
28-11-2010	SXG denuncia que <i>A Nosa Terra</i> busca nas redes sociais colaboradores gratis cando mantén importante débedas cos traballadores despedidos

NOVAS RELACIONADAS COAS CONDICIÓNS LABORAIS

2009	
DATA	NOTICIA
01-04-2009	EFE elimina o fixo mensual dos seus correspondentes, pasando a ser autónomos
26-05-2009	Xornalistas galegos protestan nas rodas de prensa vestindo camisetas contra a precariedade e os despedimentos, por iniciativa do SXG. A protesta contou co apoio do CPXG
18-06-2009	Cámara da TVG Santiago García González é cesado na cobertura do presidente da Xunta, decisión que conlevaba a redución de 700 euros de complementos salariais
17-07-2009	Colexio de Xornalistas presenta o <i>Estudo sobre a situación dos e das xornalistas en Galicia</i>
04-10-2009	Celébranse as primeiras eleccións sindicais no <i>Xornal de Galicia</i> , co resultado de 3 representantes do Sindicato de Xornalistas e 2 da CIG.
14-10-2009	Federación de Sindicatos de Xornalistas (FeSP) rexeita a proposta de

	reorganización das delegacións de EFE, que obrigaría a traballadores a trasladarse de residencia
15-10-2009	O xulgado do Social número 1 de Santiago obriga á CRTVG a restituír as condicións laborais do cámara Santiago García González, por estar baseada a modificación en “motivos ideolóxicos”. A 30 de Novembro, a sentenza seguía sen cumprirse
20-10-2009	Tres dos catro membros do Programa de Comunicación e Sensibilización Social do Plan Galego de I+D+i 2006-2010 son despedidos de modo improcedente, alegando baixo rendemento laboral e indisciplina
27-10-2009	TSXG declara improcedente o despedimento de Luis Rial da CRTVG e condena a compañía a readmitilo ou pagarlle 113.000 euros
05-11-2009	A Federación Internacional de Xornalistas (FIP-IFJ) convoca mobilizacións en todo o mundo co lema “A miña precariedade é a túa desinformación”
12-12-2009	A IX Asemblea de Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia fai un chamamento a Xunta, empresas e sindicatos a implicárense na defensa dos empregos en condicións laborais dignas
2010	
DATA	NOTICIA
22-01-2010	SXG denuncia que a Axencia Galega de Noticias pretende despedir tres dos traballadores mais veteranos de xeito improcedente
15-02-2010	CIG denuncia supostas ameazas da subdirectora de Contidos da Radio Galega, Rosa Sierra, a locutores e redactores. Vitalina Teresa Cuña Palencia, redactora, solicita amparo ao Comité de Empresa asegurando que nunca recibiu presións
18-02-2010	Radio Galega abre un proceso de información interna sobre as presuntas ameazas vertidas pola subdirectora de Contidos da Radio Galega Rosa Sierra, aínda que advirte que a denuncia da CIG “non recolle fielmente” o sucedido
12-04-2010	Xulgado do Social de Santiago condena á CRTVG a indemnizar por dano moral e restituír no seu anterior posto o cámara Josep Alonso Fortuny, ao consideralo represaliado por ser testemuña de Santiago García no seu xuízo contra o ente
01-05-2010	Sindicato de Xornalistas de Galicia instala unha mesa reivindicativa-informativa sobre as condicións laborais do xornalismo na Praza do Toural de Santiago

28-09-2010	SXG convoca folga en xornais e axencias no día anterior á Folga Xeral en todo o Estado. O sindicato cifra o paro no 60% en Xornal de Galicia, en torno ao 50% no <i>Diario de Ferrol</i> , 60% en Faro de Vigo, arredor do 50% na delegación galega de Europa Press, moi reducido en <i>La Región</i> de Ourense, e arredor dun 30% en <i>La Voz de Galicia</i>
06-10-2010	Segundo <i>Xornal</i> , o Comité de empresa da sede central de <i>La Voz de Galicia</i> denuncia o intento de aplicar "unha serie de recortes de dereitos e na masa salarial".

NOVAS RELACIONADAS COAS AXUDAS AOS MEDIOS, LEXISLACIÓN E POSTOS PÚBLICOS

2009	
DATA	NOTICIA
30-01-2009	Anxo Quintana, candidato do BNG á presidencia da Xunta de Galicia réunese co decano do CPXG, Xosé Manuel Pereiro para tratar a situación do xornalismo galego
18-03-2009	O Sindicato de Xornalistas de Galicia esixe ao novo goberno da Xunta unha categoría profesional para o cento de postos de traballo de xornalistas nos departamentos do Goberno Galego, evitando así a precariedade
11-04-2009	O CPXG presenta recurso contencioso administrativo polas irregularidades no proceso de contratación dunha praza de 'oficial de comunicación' na Deputación de Ourense
14-05-2009	Alfonso Cabaleiro é nomeado secretario xeral de Relacións cos Medios
02-06-2009	DOG publica a resolución pola que se aumentan en 900.000 euros as axudas económicas a publicacións periódicas escritas integramente en galego e en 2,5 millóns as destinadas a empresas xornalísticas e de radiodifusión
12-11-2009	Comité de Empresa de <i>La Región</i> réunese co alcalde de Ourense, Francisco Rodríguez, para reclamar o control sobre os cartos que dá á empresa mediante numerosos convenios de colaboración
20-11-2009	O Tribunal Superior de Xustiza de Galicia anula todas as concesións de TDT Local de Ferrol
20-11-2009	Decano do CPXG, Xosé Manuel Pereiro, réunese co secretario xeral do PSdG, Manuel Vázquez, para tratar a situación dos medios de comunicación e dos xornalistas en Galicia
30-11-2009	O Tribunal Superior de Xustiza de Galicia anula todas as concesións de

	TDT Local de Pontevedra
03-12-2009	A Lei Xeral da Comunicación Audiovisual é aprobada no Congreso
2010	
DATA	RESUMO DA INFORMACIÓN
27-02-2010	Sindicato CSIF denuncia que <i>La Voz de Galicia</i> recibiu da Xunta nos 3,4 millóns de euros en nove meses
28-03-2010	O SXG critica a FEGAMP e os concellos de Tui e Culleredo pola contratación de técnicos de comunicación sen cualificación nin experiencia
13-04-2010	O CPXG presenta un Informe sobre a convocatoria de prazas de comunicación en administracións e empresas públicas no que se denuncia que non se requiriu a titulación adecuada para convocatorias da Sociedade Anónima de Xestión do Plan Xacobeo, das deputacións de Lugo e Ourense e dos concellos de Tui e Culleredo
02-09-2010	Axudas ás publicacións periódicas en galego, publicadas no DOG, serán dun total de 400.00 euros, un 40% menos que en 2009
06-09-2010	Xornalistas e escritores galegos asinan o “Manifesto a prol dos medios en galego”, reivindicando a actuación das autoridades e da cidadanía para evitar que desaparezan
20-09-2010	A Secretaría Xeral de Medios publica a resolución para a concesión de axudas económicas a medios por 1.620.035€
14-11-2010	O Sindicato de Xornalistas denuncia que o Concello das Pontes contrata seis técnicos de comunicación sen pedir unha cualificación profesional mínima

NOVAS RELACIONADAS CO ENTE PÚBLICO CRTVG

2009	
DATA	NOTICIA
02-02-2009	Comeza a emitir a segunda canle da TVG
05-02-2009	CRTVG propón á Xunta Electoral Central un debate a tres. Finalmente, non se realizará por discrepancias entre os partidos
28-05-2009	Alfonso Sánchez Izquierdo é nomeado director da CRTVG
01-06-2009	Rosa Vilas Núñez é nomeada directora da TVG e Rosa Martínez Rivada da Radio Galega
02-06-2009	A nova dirección da TVG cancela a emisión prevista dunha reportaxe sobre as vacas tolas no programa <i>A caixa negra</i> . A reportaxe emitirase

	finalmente ante as críticas á cancelación
09-06-2009	O pleno do Parlamento de Galicia substitúe oito dos doce membros do Consello de Administración da CRTVG
12-06-2009	O Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia expresa a súa preocupación pola non emisión de 'A Caixa Negra'
23-08-2009	Consello de Contas certifica que o bipartito herdou CRTVG en creba técnica. PP alega que o goberno do PSdG-BNG contribuíu á situación
23-10-2009	O proxecto de presupostos da Xunta para o ano 2010 recorta un 6,9 % os orzamentos da CRTVG
04-11-2009	Alfonso Sánchez Izquierdo anuncia que se adía o proceso de oposicións na CRTVG
04-12-2009	<i>El País</i> afirma que Traballo sanciona a CRTVG por unha cesión ilegal de traballadores e dous casos de fraude de lei na contratación
2010	
DATA	RESUMO DA INFORMACIÓN
10-02-2010	Conselleiro de Presidencia, Alfonso Rueda, anuncia adiamento da reforma da CRTVG ata "despois" da Lei de Publicidade Institucional
11-02-2010	Nunha xuntanza do presidente da Xunta, Alberto Núñez Feijoo, co decano do CPXG e con membros do CPXG, Xosé Manuel Pereiro solicítalle ao presidente que cumpra a promesa de celeridade na reforma da CRTVG
24-02-2010	Os tres grupos parlamentarios acordan por unanimidade crear un relatorio antes de verán para reformar a lei da CRTVG. O CPXG felicítaos polo acordo
26-02-2010	Colectivo de empregados da CRTVG asegura que o proceso de oposicións no ente agocha en realidade "un ERE encuberto"
03-03-2010	A asemblea convocada polo Comité interempresas da CRTVG para informar do proceso de oposicións remata cos traballadores pedindo a dimisión dos seus representantes sindicais
08-03-2010	Comité interempresas da CRTVG nega que o proceso de consolidación de emprego na corporación esconda un 'ERE encuberto', como defenden 370 traballadores do ente público.
13-04-2010	Televisión de Galicia abre un expediente informativo tras unha agresión entre un produtor e un redactor.
05-05-2010	Representantes dos sindicatos CIG, UXT, USO e CC OO presentan na sala do social do Tribunal Superior de Xustiza de Galicia un escrito no

	que demandan a execución da Oferta Pública de Emprego en CRTVG.
31-05-2010	Parlamento constitúe formalmente o relatorio para reformar a Lei da Comisión de Radio Televisión de Galicia.
23-06-2010	Comité Interempresas da CRTVG denuncia que o ente pagou primas de ata 6.000 euros aos seus directivos.
01-07-2010	Ramón Villares, presidente do Consello da Cultura Galega, comparece no relatorio para a reforma da CRTVG.
01-07-2010	O xornalista da TVG Luís Menéndez denuncia a Galega ao considerar que Galegos no Mundo é unha idea rexistrada por el
09-07-2010	Xosé Manuel Olveira, <i>Pico</i> , presidente da Academia Galega do Audiovisual, comparece no relatorio para a reforma da CRTVG
13-07-2010	Alberto Vázquez Chiva, delegado da sección sindical da CUT na CRTVG, comparece no relatorio para a reforma do ente
15-07-2010	Xosé Manuel Pereiro, decano do Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia, comparece no relatorio para a reforma da CRTVG
20-07-2010	Alberto Núñez Feijóo recoñece no Parlamento que a metade do orzamento da visita do Papa vai destinada á cobertura dos actos pola TVG
29-07-2010	PSdeG e BNG bloquean a convocatoria das oposicións á CRTVG pola súa oposición a que os membros do tribunal sexan nomeados directamente pola dirección do ente
06-10-2010	A Audiencia Provincial da Coruña desestima a denuncia de plaxio contra a produtora do programa <i>O país dos pequenos</i> , emitido pola TVG
04-11-2010	Preséntanse o orzamento da CRTVG para o ano 2011, un 11,6 % inferior ao do ano anterior
21-11-2010	O Sindicato de Xornalistas de Galicia denuncia o que consideran privatización encuberta da CRTVG
01-12-2010	O CPXG expresa a súa preocupación polas consecuencias laborais da decisión da CRTVG de non renovar os contratos ás produtoras que viñan encargándose da cobertura informativa da televisión autonómica
14-12-2010	Ponse en marcha o proceso de convocatoria de oposicións para a provisión de 195 postos na CRTVG
15-12-2010	A CRTVG é condenada cunha multa por temeridade por "mala fe" á hora de litigar, cun "grave prexuízo" para a demandante
16-12-2010	Xosé Luis Barreiro Rivas, ex vicepresidente da Xunta, comparece no relatorio para a reforma da CRTVG
19-12-2010	O SXG denuncia que as 195 prazas da Oferta de Emprego Público da

	CRTVG son insuficientes
--	-------------------------

NOVAS RELACIONADAS COS ATAQUES AOS INFORMADORES E Á LIBERDADE DE EXPRESIÓN	
2009	
DATA	NOTICIA
04-01-2009	José Cendón e Colin Freeman son liberados en Somalia. O Colexio de Xornalistas felicítase pola noticia
18-02-2009	Consello de Informativos de Televisión Española presenta manifesto contra os bloques electorais para os comicios galegos e vascos
23-02-2009	CPXG denuncia infraccións á deontoloxía da información na campaña electoral galega con trabas á gravación de imaxes e emisión de vídeos facilitados polos partidos sen advertencia da súa orixe
08-04-2009	Colexio de Xornalistas reclama xustiza no sexto aniversario da morte de José Couso
16-05-2009	Sindicato de Xornalistas alerta que moitos informadores seguen sen ser libres para traballar en galego
04-06-2009	O cámara de Telecinco Ricardo Castro é agredido mentres gravaba os enfrontamentos entre traballadores do metal e policía en Vigo.
05-06-2009	CPXG condena agresión ao cámara Ricardo Castro
10-06-2009	Xunta de Goberno do CPXG pide cautela ás organizacións sindicais perante as críticas aos medios verquidas pola CIG nun comunicado sobre a folga do metal de Vigo
26-06-2009	Tribunal Supremo dá a razón a <i>Faro de Vigo</i> no recurso contra a concesión de licencias de radio pola Xunta en 1989
15-07-2009	Audiencia Nacional anula por terceira vez o procesamento dos militares que dispararon a Couso. O CPXG protesta ante esta decisión
08-09-2009	Policías nacionais impiden a entrada de dous xornalistas aos xulgados da Coruña. CPXG insta ao xuíz decano a facilitar o traballo dos informadores
17-09-2009	Celébrase xuízo de faltas contra unha fotógrafa do colectivo Gzvideos, que denuncia "persecución policial"
23-09-2009	Cinco xornalistas galegos de Agareso son retidos en Nicaragua por mor do peche da fronteira con Honduras.
18-10-2009	Xornalista da TVG é increpado por algunhas persoas na manifestación de Queremos Galego en Santiago de Compostela
20-10-2009	O CPXG rexeita publicamente as presións ao traballador da TVG na

	manifestación de Queremos Galego
01-11-2009	É lanzado un cocktail molotov contra a casa do columnista de <i>La Voz de Galicia</i> Roberto Blanco Valdés
11-11-2009	Persoas descoñecidas incendian uns pneumáticos fronte á casa do columnista de <i>La Voz de Galicia</i> Roberto Blanco Valdés
23-12-2009	<i>Cadena Ser</i> fai pública a sentenza do Xulgado do Penal nº 16 de Madrid que condena a Daniel Anido e Rodolfo Irago a penas de prisión e inhabilitación para o xornalismo por “revelación de segredos”
23-12-2009	Colexio de Xornalistas expresa a súa fonda preocupación pola sentenza contra periodistas da SER e solidarízase cos afectados
2010	
DATA	NOTICIA
28-01-2010	Estala un artefacto caseiro no garaxe da casa do columnista de <i>La Voz de Galicia</i> Roberto Blanco Valdés. O CPXG condena o “intento inadmisibile de tronzar a liberdade de opinión dunha persoa”
26-03-2010	Élle impedida a entrada a un repoteiro de <i>Xornal de Galicia</i> nunha xunta de accionistas do Banco Pastor. Un caso similar xa acontecera no 2008
29-03-2010	CPXG lamenta o veto do Banco Pastor a un traballador de <i>Xornal de Galicia</i>
03-05-2010	No Día Internacional da liberdade de prensa, o SXG denuncia que é unha utopía para a maioría dos xornalistas de Galicia
07-05-2010	José Anido e Rodolfo Irago reciben o Premio José Couso de Liberdade de Prensa
17-05-2010	SXG denuncia que moitos informadores non son libres de traballar en galego
21-05-2009	Pedraz procesa de novo aos tres militares de EEUU pola morte de Couso
11-06-2010	Xornalista da <i>Cadena Ser</i> Daniel Anido e Rodolfo Irago son absoltos pola Audiencia Provincial de Madrid do delito de revelación de segredos
18-06-2010	Colexio de Xornalistas expresa a súa satisfacción pola sentenza que absolve a Anido e Irago
01-07-2010	Colexio de Xornalistas rexeita a imposición dos bloques electorais nas televisións privadas, anunciada pola Comisión Constitucional para a reforma da Lei Orgánica do Réxime Electoral Xeral
24-07-2010	Segundo <i>El País</i> , un policía nacional ameaza a unha xornalista do diario de orixe andaluza por utilizar o galego
13-09-2010	FOP presenta en Santiago o proxecto de Lei Orgánica de Garantías do

	Dereito á Información da Cidadanía
15-10-2010	OCPXG mostra o seu malestar pola resposta irrespectuosa do secretario xeral do PSdeG, Manuel Vázquez, a unha pregunta sobre o decreto do carbón formulada por un xornalista da TVG
18-10-2010	Asembleas xerais extraordinarias das caixas galegas celébranse sen permitir o acceso aos xornalistas, contra a petición do decano do CPXG
03-11-2010	A Xunta de Goberno do CPXG lembra dereitos e deberes contemplados na Constitución Española ou no Código Deontolóxico do Xornalismo Galego con motivo dalgunhas queixas sobre o intento de silenciar voces críticas coa visita papal a Santiago
26-11-2010	A Xunta de Goberno do CPXG remite unha carta ao delegado do Goberno en Galicia, Antón Louro, expresando a súa preocupación polo trato recibido por algúns comunicadores por parte da policía nos días próximos á visita papal
15-12-2010	O Colexio de Xornalistas denuncia trato recibido por un fotógrafo do <i>El Correo Gallego</i> detido e expulsado de Marrocos cando viaxaba como turista

7. OS CONVENIOS. AS REGRAS DO XOGO

7. Os convenios. As regras do xogo

Os convenios colectivos son o marco regulador que define as marxes para as relacións contractuais entre as empresas e as/os traballadores. Son as regras do xogo, polo que é recomendable coñecelos para interpretar correctamente a situación laboral dos e das xornalistas galegas. O que sigue é a escolma dos convenios das principais empresas de comunicación de Galicia efectuada desde o CPXG para ser incorporada a este informe.

7.1. Xornada laboral

20 Minutos

1.620 horas anuais, que se poderán distribuír de maneira irregular entre os distintos días da semana, mensual ou anualmente, se así o decide a dirección. A xornada diaria non poderá ser inferior a 5 horas nin superior a 9.

ABC

2009: 35 horas semanais, nunha xornada semanal de 5 días de traballo, con 10 minutos de descanso diarios.

2010: 35 horas e 26 minutos semanais, nunha xornada semanal de 5 días de traballo, con 10 minutos de descanso diarios.

AGN

36 horas semanais de luns a domingo. 12 horas de descanso ininterrompido.

As

36 horas semanais como máximo.

Editorial La Capital

36 horas semanais de luns a domingo.

Compostela Visión

40 horas semanais.

Editorial Compostela

1.632 horas de traballo efectivo.

Cope

35 horas semanais, cunha xornada diaria inferior a 9 horas. 12 horas de descanso ininterrompido.

CRTVG

35 horas semanais en 5 días consecutivos.

EFE

40 horas semanais, distribuídas en 5 días a semana a razón de 8 horas diarias. Mantense a xornada de 33 horas semanais como xornada ordinaria a extinguir.

Faro de Vigo

A sinalada no artigo 71 da Ordenanza laboral de traballo en prensa (6 horas), co criterio semanal do Estatuto dos Traballadores.

Ferrolvisión

40 horas semanais de traballo efectivo.

Localia Coruña

40 horas semanais de traballo efectivo, distribuídas de luns a venres.

Localia Vigo

40 horas semanais máximas de traballo efectivo.

La Opinión de A Coruña

36 horas semanais, distribuídas de forma irregular de luns a domingo. A xornada mínima diaria non poderá ser inferior a 5 horas.

El País

35 horas semanais, que poderán distribuírse de maneira irregular entre os distintos días da semana, con acordo entre o dirección e o comité de empresa, non podendo exceder de 9 horas diarias en xornada diúrna o 8 en nocturna, cun descanso mínimo de 12 horas.

Prensa Diaria

1.620 horas distribuídas de maneira irregular de luns a domingo. A xornada mínima non pode ser inferior a 5 horas.

Prensa non diaria

36 horas semanais en inverno e 35 horas en xornada continuada desde o 1 de xuño ao 30 de setembro. A xornada máxima ordinaria será de 9 horas, tendo que existir ao menos 12 horas de descanso entre o final dunha xornada e o comezo da seguinte.

El Progreso

36 horas semanais de luns a sábado. A empresa fixa os horarios.

Radio Vigo

36 horas semanais distribuídas pola dirección segundo as necesidades do servizo.

RTVE

35 horas semanais.

Tele Lugo

1.824 horas distribuídas de forma irregular de luns a domingo. O calendario de traballo elaborárase mensualmente e notificarase aos/ás traballadores/as cunha semana de antelación. A empresa poderá establecer, de acordo coa representación dos traballadores, o límite de 9 horas diarias.

Unidad Editorial Información Deportiva

1.620 horas anuais para os traballadores de Marca e Marca.com, prestadas de luns a domingo.

Unión Radio

2009: 35 horas semanais e 1.561 horas en cómputo anual. Ningún traballador realizará máis de 8 horas de traballo ao día e entre a fin dunha xornada e o comezo da seguinte mediarán como mínimo 12 horas.

2010-2011: 35 horas semanais e 1.554 de cómputo anual. Ningún traballador realizará máis de 8 horas de traballo ao día e entre a fin dunha xornada e o comezo da seguinte mediarán como mínimo 12 horas.

La Voz de Galicia

36 horas semanais, distribuídas de maneira irregular entre os diferentes días da semana. A xornada ordinaria non poderá superar as 9 horas diarias, salvo pacto nese sentido, e respectarase o descanso mínimo de 12 horas. Os horarios serán fixados pola empresa.

Voz Audiovisual

1800 horas de traballo efectivo, cun promedio de 40 horas de traballo semanal, distribuídas de luns a venres. A empresa poderá realizar unha distribución irregular da xornada.

7.2. Descanso semanal

20 Minutos

2 días de descanso semanal. A empresa comprométese a facer todo o posíbel por que, ao menos unha vez ao mes, o descanso se disfrute en sábado e domingo.

ABC

2 días semanais agás para o persoal contratado a tempo parcial. Nos sectores que por necesidades produtivas teñen que traballar domingos, vai garantirse que o descanso do domingo vaia unido ao do sábado, de xeito que libren 2 de cada 4 fins de semana.

AGN

Os descansos establecidos pola lei.

As

Como norma xeral, 2 días de descanso ininterrompido que non teñen por que coincidir con sábados e domingos.

Editorial La Capital

Os descansos establecidos pola lei.

Compostela Visión

2 días semanais.

Cope

2 días ininterrompidos, preferibelmente sábado e domingo. O descanso pode acumularse no caso de que non se puidera disfrutar nun máximo de 14 días.

CRTVG

2 días de descanso consecutivo. Garántese o descanso de polo menos un domingo no cómputo de cada catro semanas.

EFE

4 días de descanso cada 14 días, a disfrutan ininterrompidamente como mínimo de 2 en 2 e preferentemente en sábado e domingo, salvo necesidades do servizo.

Faro de Vigo

O criterio semanal do Estatuto dos Traballadores.

Ferrolvisión

1,5 días ininterrompidos.

Localia Coruña

2 días consecutivos, que como regra xeral comprenderán sábado e domingo.

Localia Vigo

2 días ininterrompidos, a gozar preferibelmente no sábado e domingo.

La Opinión de A Coruña

7 días de descanso ao mes obrigatorios.

El País

2 días de descanso ininterrompidos como norma xeral, que coincidirán, sempre que sexa posíbel, en sábado e domingo.

Prensa Diaria

2 días semanais ininterrompidos.

Prensa non diaria

2 días de descanso consecutivos que, preferentemente serán sábados e domingos.

El Progreso

1,5 días ininterrompidos.

Radio Vigo

2 días ininterrompidos, que comprenderán como regra xeral o sábado e o domingo ou, no seu caso, a tarde do sábado, o domingo completo e a mañá do luns.

RTVE

2 días ininterrompidos que, como regra xeral, comprenderán o sábado e o domingo.

Tele Lugo

Rotativo de luns a domingo, ambos os dous inclusive. Preferibelmente gozase na fin de semana.

Unidad Editorial Información Deportiva

2 días.

Unión Radio

2 días ininterrompidos que como norma xeral comprenderán o día completo do sábado e o domingo.

La Voz de Galicia

A empresa comprométese, na medida do posíbel, a facilitar na organización do traballo a consecución dun segundo día de descanso nas delegacións.

Voz Audiovisual

48 horas ininterrompidas que como regra xeral comprenderán o sábado e o domingo.

7.3. Salario base pren

MEDIOS	2009	2010
20 Minutos		
<u>Redactor xefe</u>	24.432,00	25.482,58
<u>Xefe de sección</u>	22.905,00	23.889,92
<u>Redactor</u>	19.851,00	20.704,59
<u>Axudante</u>	12.725,00	13.272,17
ABC		
<u>Redactor xefe</u>	2.272,52€/mes	27.000,00
<u>Xefe de sección</u>	1.937,88€/mes	23.500,00
<u>Redactor</u>	2.059,89€/mes	20.500,00
<u>Axudante</u>	1.739,57€/mes	15.000,00
As		
<u>Redactor xefe</u>	24.744,00	24.991,50
<u>Xefe de sección</u>	22.907,70	23.136,75
<u>Redactor</u>	12.689 a 19.421,40	12.816,60 a 19.615,65
Editorial La Capital		
<u>Redactor xefe</u>	14.292,10	14.649,40
<u>Xefe de sección</u>	12.743,228 a 13.847,311	De 13.061,81 a 14.193,49
<u>Redactor</u>	12.936,497 a 13.105,086	De 13.259,91 a 13.432,71
<u>Auxiliar de redacción</u>	10.325,82	10.583,97
<u>Axudante</u>	De 11.294,709 a 12.084,480	De 11.577,08 a 12.386,59
<u>Documentalista</u>	De 11.294,709 a 12.084,480	De 11.577,08 a 12.386,59
<u>Infógrafo</u>	De 11.294,709 a 12.084,480	De 11.577,08 a 12.386,59
<u>Fotógrafo</u>	12.936,50	13.259,91
Editorial Compostela		
<u>Redactor xefe</u>	1.685,28€/mes	1.702,13€/mes
<u>Xefe de sección</u>	1.523,28€/mes	1.538,51€/mes
<u>Redactor</u>	1.233,02€/mes	1.245,35€/mes
<u>Axudante</u>	1.096,89€/mes	1.107,86€/mes
Faro de Vigo		
<u>Subdirector</u>	1.548,32€ /mes	1.570,77€ /mes
<u>Redactor xefe</u>	1.390,55€ /mes	1.410,71€ /mes
<u>Xefe de sección</u>	1.263,38€ /mes	1.281,70€ /mes
<u>Redactor</u>	1.099,21€ /mes	1.115,15€ /mes

<u>Axudante</u>	821,90 a 1.001,57€ /mes	833,82 a 1.016,09€ /mes
<u>Documentalista</u>	1.001,57€ /mes	1.016,09€ /mes
Unidad Editorial Información Deportiva		
<u>Redactor</u>	1.062,49€/mes	1.073,12€/mes
<u>Axudante de Redacción 3º Ano</u>	984,19€/mes	994,03€/mes
<u>Axudante de Redacción 2º Ano</u>	949,19€/mes	958,69€/mes
<u>Axudante de Redacción 1º Ano</u>	914,52€/mes	923,66€/mes
<u>Auxiliar de Redacción</u>	563,97€/mes	569,61€/mes
<u>Secretario Redacción</u>	827,34€/mes	835,61€/mes
La Opinión de A Coruña		
<u>Redactor jefe</u>	26.594,98	26.860,93
<u>Xefe de sección</u>	22.795,70	23.023,65
<u>Redactor</u>	15.197,13	15.349,10
El País		
<u>Redactor jefe</u>	94.788,86	95.736,74
<u>Xefe de sección</u>	87.579,36	88.455,15
<u>Redactor</u>	60.980,76	61.590,57
Prensa Diaria		
<u>Redactor jefe</u>	26.017,04	26.277,21
<u>Xefe de sección</u>	22.910,60	23.139,71
<u>Redactor</u>	20.331,21	20.534,52
<u>Auxiliar de redacción</u>	14.632,15	14.778,47
<u>Axudante</u>	17.409,90	17.584,00
<u>Documentalista</u>	20.331,21	20.534,52
<u>Infógrafo</u>	20.331,21	20.534,52
<u>Corrector</u>	20.331,21	20.534,52
<u>Redactor gráfico</u>	20.331,21	20.534,52
EFE		
<u>Redactor jefe</u>	3.115,00€/mes	3.146,15€/mes
<u>Xefe de sección</u>	2.573,32€/mes	2.599,05€/mes
<u>Xefe de área</u>	2.930,70€/mes	2.960,01€/mes
<u>Redactor</u>	2.213,69€/mes	2.235,83€/mes
<u>Axudante de redacción</u>	1.910,61€/mes	1.929,72€/mes
<u>Documentalista</u>	2.213,69€/mes	2.235,83€/mes
<u>Infógrafo</u>	2.128,65€/mes	2.149,94€/mes
<u>Corrector</u>	2.213,69€/mes	2.235,83€/mes
<u>Redactor gráfico</u>	2.213,69€/mes	2.235,83€/mes
Prensa non diaria		

<u>Redactor jefe</u>	22.108,71	22.771,97
<u>Xefe de sección</u>	20.280,78	20.889,20
<u>Redactor</u>	17.807,23	18.341,44
<u>Axudante</u>	15.176,52	15.631,82
<u>Documentalista</u>	16.903,01	17.410,11
<u>Corrector</u>	16.903,01	17.410,11
El Progreso		
<u>Redactor jefe</u>	21.111,16	21.322,27
<u>Xefe de sección</u>	19.189,80	19.381,70
<u>Redactor</u>	16.106,72	16.267,79
<u>Auxiliar de redacción</u>	12.647,04	12.773,51
<u>Axudante</u>	14.123,48	14.264,71
<u>Corrector</u>	13.836,62	13.974,99
<u>Redactor gráfico</u>	16.106,72	16.267,79
La Voz de Galicia		
Nivel I		
<u>Redactor jefe</u>	37.618,24	37.994,42
<u>Xefe de sección</u>	34.953,41	35.302,94
<u>Redactor</u>	31.641,85	31.958,26
<u>Axudante Redacción 1º</u>	29.875,67	30.174,43
<u>Axudante Redacción Preferente</u>	28.178,04	28.459,82
<u>Axudante Redacción</u>	26.302,19	26.565,21
Nivel II		
<u>Redactor jefe</u>	30.316,77	30.619,94
<u>Xefe de sección</u>	28.184,81	28.466,66
<u>Redactor</u>	25.535,78	25.791,14
<u>Axudante Redacción 1º</u>	24.122,17	24.363,39
<u>Axudante Redacción Preferente</u>	22.764,67	22.992,32
<u>Axudante Redacción</u>	21.263,64	21.476,28
Nivel III		
<u>Redactor jefe</u>	24.840,51	25.088,91
<u>Xefe de sección</u>	23.108,36	23.339,44
<u>Redactor</u>	20.955,76	21.165,31
<u>Axudante Redacción 1º</u>	19.807,76	20.005,84
<u>Axudante Redacción Preferente</u>	18.704,45	18.891,49
<u>Axudante Redacción</u>	17.484,53	17.659,37

7.4. Salario base radio

MEDIOS	2009	2010
Cope		
Xefe de programación	20.668,00	20.668,00
Redactor xefe	18.850,88	18.850,88
Redactor	16.760,16	16.760,16
Axudante de programación	16.290,56	16.290,56
Xefe de emisións	20.668,00	20.668,00
Técnico principal de control e son	17.951,20	17.951,20
Técnico superior de control e son	18.850,88	18.850,88
Locutor de primeira	17.951,20	17.951,20
Radio Vigo		
Xefe de programación GPII	19.606,18	19.802,24
Redactor xefe GPII	19.606,18	19.802,24
Redactor GPIII	16.432,52	16.596,85
Axudante de programación	19.606,18	19.802,24
Xefe de emisións GPII	16.432,52	16.596,85
Realizador GPIII	16.432,52	16.596,85
Técnico superior de control e son GPIII	16.432,52	16.596,85
Técnico de son GPIV	13.615,37	13.751,52
Locutor superior GPII	19.606,18	19.802,24
Unión Radio		
Xefe de programación	21.878,04 a 23.091,57	22.096,88 a 23.322,52
Redactor xefe	20.156,28 a 21.303,59	20.357,81 a 21.516,64
Redactor	17.303,95 a 19.664,78	17.477,04 a 19.861,50
Axudante de programación	15.979,52 a 16.841,11	16.139,30 a 17.009,51
Xefe de emisións	21.878,04 a 23.091,57	22.096,88 a 23.322,52
Realizador	20.156,28 a 21.303,59	20.357,81 a 21.516,64
Técnico superior de control e son	18.682,32 a 19.664,78	18.869,17 a 19.861,50
Técnico de son	17.303,95 a 18.223,04	17.477,04 a 18.405,28
Locutor superior	18.682,32 a 19.664,78	18.869,17 a 19.861,50

7.5. Salario base televisión

MEDIOS	2009	2010
Compostela Visión		
Xefe de produción / informativos GP1	19.086,72	19.277,59
Redactor GP2	13.963,44	14.103,08
Axudante de realización / técnico Imaxe e Son GP3	13.084,08	13.214,92
Auxiliar GP4	10.866,54	10.975,20
CRTVG		
Realizador, produtor, redactor	1.898,43	1.917,42
Locutor, documentalista, licenciados	1.764,84	1.782,49
Técnicos 1º	1.692,58	1.709,51
Técnico de control, reporteiro gráfico, cámara 1ª, diseñador gráfico	1.620,32	1.636,52
Técnicos son, iluminación, axudantes	1.550,95	1.566,46
Operador de cámara, auxiliares	1.481,56	1.496,38
Ferrolvisión		
Nivel I		
Grupo I (directores, xefes, coordinadores técnicos, de produción, de información)	10.458,55	10.542,22
Grupo II (realizador, redactor, produtor, infógrafo)	8.395,63	8.462,80
Grupo III (operador de cámara, axudantes, técnicos)	8.168,83	8.234,18
Nivel II		
Grupo I (directores, xefes, coordinadores técnicos, de produción, de información)	10.891,44	10.978,57
Grupo II (realizador, redactor, produtor, infógrafo)	8.849,23	8.920,03
Grupo III (operador de cámara, axudantes, técnicos)	8.395,63	8.462,80
Nivel III		
Grupo I (directores, xefes, coordinadores técnicos, de produción, de información)	12.483,07	12.582,94
Grupo II (realizador, redactor, produtor, infógrafo)	9.305,86	9.380,30
Grupo III (operador de cámara, axudantes, técnicos)	8.852,26	8.923,07
Localia Coruña		
Director, coordinador, xefes	19.388,75	19.582,64
Redactor, realizador, produtor e grafista	14.301,90	14.444,92
Cámara, axudante de realización	13.436,06	13.570,42
Localia Vigo		
Xefes, directores, redactor xefe	19.048,63	19.239,12

<u>Redactor, realizador, produtor</u>	13.961,78	14.101,40
<u>Cámara, axudante de realización, infógrafo, locutor, presentador</u>	13.095,94	13.226,90
<u>Axudante de redacción e produción</u>	11.039,55	11.149,94
RTVE		
Radio		
<u>Entre</u>	1.410,09	1.424,19
<u>e</u>	2.056,38	2.076,94
TV		
<u>Entre</u>	1.233,83	1.246,17
<u>e</u>	1.880,12	1.898,92
Tele Lugo		
<u>Xefes, directores, redactor xefe</u>	13.158,45	13.290,04
<u>Licenciados, redactor, realizador</u>	11.041,14	11.151,55
<u>Cámaras, técnicos, infógrafos, rexedor</u>	9.991,31	10.091,22
<u>Auxiliares, axudantes</u>	9.469,09	9.563,78
Voz Audiovisual		
<u>Auxiliares</u>	10.813,61	10.921,74
<u>Axudantes</u>	13.727,10	13.864,37
<u>Redactor, produtor, técnicos, operador de cámara/editor, lingüista</u>	16.420,72	16.584,93
<u>Xefes redacción, produción, son, iluminación, artístico</u>	18.670,24	18.856,94
<u>Directores</u>	24.344,48	24.587,92

7.6. Vacacións

20 Minutos

22 días laborábeis, sen computar os sábados, por ano natural. O persoal da área editorial desfrutará as vacacións preferentemente no mes de agosto, de existir cese da edición en papel. No caso de que non fora posíbel, desfrutarán polo menos 15 dos 22 días laborábeis de vacacións entre o 15 de xullo e o 15 de setembro. O persoal adscrito a publicacións de periodicidade superior ao mes desfrutará as vacacións preferentemente no mes de xullo. O resto do persoal desfrutará 15 días nos meses de xullo e agosto e os restantes 7 nos días fixados de común acordo entre o traballador e a empresa.

ABC

30 días naturais ininterrompidos a desfrutar en xullo, agosto ou setembro. O persoal fixará de común acordo a orde das vacacións.

AGN

30 días naturais por ano natural, dos que, polo menos quince, serán ininterrompidos e desfrutaranse preferentemente entre xuño e setembro.

As

22 días laborábeis, a desfrutar preferentemente entre xuño e outubro.

Editorial La Capital

31 días naturais de carácter rotatorio en cada sección. O persoal que non goce os días festivos asignados pola autoridade laboral terá dereito a 15 días adicionais de vacacións.

Compostela Visión

30 días naturais.

Editorial Compostela

31 días naturais. Os traballadores que desfruten as súas vacacións entre o 1 de outubro e o 31 de maio recibirán en compensación 120 euros de bolsa de vacacións.

Cope

24 días laborábeis de vacacións retribuídas, entendendo a existencia de 5 días laborábeis por semana. Poderán desfrutarse en calquera época do ano, con preferencia nos meses de verán.

CRTVG

23 días laborábeis divididos nun máximo de 3 fraccións. Os traballadores teñen dereito a collemas entre o 1 de xullo e o 30 de setembro e gozalas de maneira continuada, salvo pacto contrario.

EFE

1 mes de vacacións. Se se fracciona en 2 períodos, a suma será de 30 días naturais. Se se desfrutan dunha vez ininterrompidamente, a duración será de 30 ou 31 días naturais en función dos que teña o mes no que se inician.

Faro de Vigo

30 días naturais ininterrompidos, entre os meses de maio e outubro ambos incluídos.

Ferrolvisión

30 días naturais.

Localia Coruña

24 días laborábeis, podendo fraccionarse en dous períodos como máximo (cun período mínimo de cinco días laborábeis) garantindo sempre que un dos períodos vai gozarse nos meses de xuño, xullo, agosto ou setembro.

Localia Vigo

30 días naturais, podendo fraccionarse nun máximo de 3 períodos.

La Opinión de A Coruña

30 días naturais, que deberán gozarse entre o 1 de maio e o 30 de setembro. A empresa poderá fraccionar en dous períodos o desfrute das vacacións.

El País

24 días laborábeis, dos que 20 deberán gozarse de maneira ininterrompida.

Prensa Diaria

30 días naturais ininterrompidos, que deberán desfrutarse necesariamente entre o 1 de xullo e o 30 de setembro. Porén, as empresas poderán fraccionar as vacacións en 2 períodos, desfrutándose un, de polo menos 15 días naturais, nos meses indicados.

Prensa non diaria

24 días laborábeis, a desfrutar preferentemente entre os meses de xuño e setembro. Se por calquera causa a empresa dispón doutras datas para as vacacións, compensará ao persoal con 3 días máis.

El Progreso

30 días naturais ininterrompidos, entre os meses de maio e outubro. O traballador poderá fraccionar en dúas veces como máximo as vacacións.

Radio Vigo

30 días naturais, que poderán ser fraccionados en dous períodos, un dos cales será de, polo mínimo, 20 días naturais.

RTVE

24 días laborábeis (ou o equivalente se tivera unha xornada de menos de 5 días semanais), a desfrutar en calquera época do ano, preferentemente do 1 de xuño ao 30 de setembro; podendo fraccionarse a elección do traballador, sempre que un dos períodos sexa de polo menos o 50% do total das vacacións.

Tele Lugo

30 días naturais, que se gozarán, se as necesidades da empresa o permiten, entre os meses de xuño e setembro.

Unidad Editorial Información Deportiva

30 días naturais a desfrutar entre o 15 de xuño e o 30 de setembro. Por necesidades organizativas poderán fraccionarse en 2 quincenas.

Unión Radio

2009: 24 días laborábeis ininterrompidos, que como norma xeral se desfrutarán entre o 15 de xullo e o 15 de setembro. O persoal que non poda gozalas nese período por características da actividade, percibirá unha bolsa de vacacións de 713,06€. As vacacións non poderán fraccionarse salvo solicitude razoada.

2010: 25 días laborábeis ininterrompidos, que como norma xeral se desfrutarán entre o 15 de xullo e o 15 de setembro. O persoal que non poda gozalas nese período por características da actividade, percibirá unha bolsa de vacacións de 720,19€. As vacacións non poderán fraccionarse salvo solicitude razoada.

La Voz de Galicia

30 días naturais ininterrompidos. Os traballadores que non gocen das vacacións en xullo ou agosto percibirán unha compensación de entre 128,75 e 309,00€, dependendo do mes en que as teñan.

Voz Audiovisual

22 días laborábeis de vacacións retribuídas. Así mesmo, por regra xeral, non se traballarán os días 24 e 31 de decembro. As vacacións poderán fraccionarse en 2 períodos como máximo, cun período mínimo de 5 días laborábeis.

7.7. Permisos

20 Minutos

Previo aviso e con xustificación por algún dos seguintes motivos: casamento ou rexistro de parellas de feito; casamento de pais, fillos ou irmáns; nacemento de fillos; enfermidade grave, hospitalización ou falecemento de parentes até o segundo grao de consanguinidade; traslado de domicilio habitual, cumprimento de deber público; funcións sindicais; exames prenatais ou técnicas de preparación ao parto a realizar dentro da xornada de traballo; exames educativos xerais e de formación profesional; incendio da vivenda, inundación, enfermidade non grave de fillos menores ou persoas ao cargo e supostos similares.

ABC

Previo aviso e con xustificación por algún dos seguintes motivos: nacemento de fillos; asistencia a consulta médica; casamento de fillos, irmáns ou irmáns políticos, pais ou pais políticos, avós ou netos; bautizo de fillos; comuñón de fillos; enfermidade grave de pais, fillos, cónxugue, irmáns, netos, avós e pais políticos; exames por estudos; falecemento de pais, irmáns, cónxuxe, fillos, netos, pais políticos e avós; falecemento ou enfermidade grave de irmáns políticos e avós políticos; funerais de pais, cónxuxe, fillos, netos, irmáns, pais políticos, irmáns políticos, avós e avós políticos; nacemento de fillos ou operación cirúrxica grave de netos e irmáns políticos; operación cirúrxica de pais, cónxuxe, fillos, irmáns e pais políticos; traslado de domicilio ou lactancia. Establécense dous días de asuntos propios.

AGN

Polos motivos e tempo previstos no artigo 37.3 do Estatuto dos traballadores.

As

Por casamento; nacemento dun fillo; bautizo, comuñón ou casamento dun fillo; enfermidade grave ou falecemento de familiar até o segundo grao de consanguinidade ou afinidade; traslado de domicilio habitual; cumprimento de deber inescusábel de carácter público e persoal.

Editorial La Capital

Polos motivos e tempo previstos no artigo 37.3 do Estatuto dos traballadores. Ademais, no caso de casamento, nacemento de fillo, doenza grave ou falecemento de parentes até o segundo grao de afinidade, traslado de domicilio habitual, deber inescusábel de carácter público e persoal, funcións sindicais ou de representación do persoal ou realización de exames prenatais ou técnicas de preparación ao parto a realizar dentro da xornada de traballo. Poderase solicitar a acumulación á baixa por maternidade do permiso de lactancia.

Compostela Visión

Por casamento; nacemento de fillos; enfermidade grave ou pasamento de cónxuxe, fillos, pais e irmáns (incluso políticos); enfermidade grave de avós e netos, traslado de domicilio, funcións sindicais; parto; métodos de fecundación asistida; garda legal dun menor de 6 anos ou diminuído físico.

Editorial Compostela

Por casamento; nacemento dun fillo, enfermidade grave ou falecemento de parentes até segundo grao de consanguinidade ou afinidade; traslado de domicilio habitual; deber inescusábel de carácter público ou persoal; para realizar funcións sindicais ou de representación de persoal.

Cope

Por casamento; nacemento de fillo; falecemento accidente ou enfermidade grave, hospitalización ou intervención cirúrxica que precise repouso domiciliario do cónxuxe, fillo, pai ou nai dun ou outro cónxuxe, netos, avós ou irmáns (incluídos os políticos); traslado do domicilio habitual, deber inescusábel de carácter público ou persoal; dereitos educativos xerais e de formación profesional; parto; lactancia; motivos particulares; asistencia a consulta médica; renovación do permiso de condución, DNI ou pasaporte.

CRTVG

Casamento; nacemento dun fillo; enfermidade grave ou falecemento de parentes até o segundo grao de consanguinidade ou afinidade de calquera dos cónxuxes; hospitalización ou intervención cirúrxica que requira repouso domiciliario de parentes até o citado grao; traslado do domicilio habitual; cumprimento de deber inescusábel de carácter público e persoal; funcións sindicais ou de representación do persoal; parto; dereitos educativos xerais e de formación profesional; garda legal e coidado directo dun menor de oito anos ou discapacitado físico que non desempeñe outra actividade retributiva; sometemento a métodos de fecundación asistida; lactación dun fillo menor de nove meses; outras situacións extraordinarias non previstas, previa autorización da comisión paritaria.

EFE

Por casamento; nacemento do fillo ou adopción; casamento de pais, fillos ou irmáns; hospitalización de familiar do primeiro ou segundo grao de consanguinidade ou afinidade; falecemento de parentes até segundo grao de consanguinidade ou afinidade; traslado do domicilio habitual; cumprimento de deber inescusábel de carácter público e persoal; dereitos educativos xerais e da formación profesional; realización de exames prenatais e técnicas de preparación ao parto; asuntos propios.

Faro de Vigo

Por enfermidade grave ou parentes de até segundo grao de consanguinidade ou afinidade; falecemento de parentes de terceiro grao; traslado de domicilio; asuntos propios.

Ferrolvisión

Por casamento ou parella de feito; nacemento ou adopción de fillos; enfermidade grave ou falecemento de parentes até 3º grao de consanguinidade ou afinidade; traslado de domicilio habitual; deber inescusábel de carácter público e persoal; dereitos educativos xerais e de formación profesional; asuntos propios.

Localia Coruña

Por nacemento de fillos; enfermidade grave de familiar até segundo grao de consanguinidade ou afinidade; falecemento do cónxuxe ou parella; lactación dun fillo menor de nove meses;

dereitos educativos xerais e de formación profesional; consulta de especialidades médicas cando esta fora disposta polos facultativos da Seguranza Social; realización de exames prenatais e técnicas de preparación ao parto; casamento.

Localia Vigo

Por casamento o inscrición de parella de feito; nacemento de fillo; enfermidade grave ou falecemento de parentes até segundo grao de consanguinidade; traslado do domicilio habitual; deberes inescusábel de carácter público e persoal; asistencia ao médico por motivos de saúde ou indisposición; funcións sindicais ou de representación do persoal; exames prenatais e preparación ao parto; asuntos propios; lactación dun menor de 9 meses; acompañamento de fillos menores de 14 anos ao pediatra; garda legal dun familiar con discapacidade física, psíquica ou sensorial.

La Opinión de A Coruña

Por casamento; nacemento de fillo; enfermidade grave ou falecemento de parentes até o segundo grao de afinidade; dereitos educativos xerais e de formación profesional; traslado do domicilio habitual; deber inescusábel de carácter público e persoal; funcións sindicais ou de representación do persoal; exames prenatais e técnicas de preparación ao parto. Respecto ás parellas de feito, estarase ao considerado na lexislación vixente da Comunidade Autónoma.

El País

Por casamento, nacemento de fillos; casamento de pais, fillos ou irmáns; accidente ou enfermidade grave, hospitalización ou intervención cirúrxica que requira repouso domiciliario de parentes até o segundo grao de consanguinidade ou afinidade; falecemento de cónxuxe, pais, fillos, ou irmáns; cumprimento de deberes públicos, sindicais e asistencia obrigatoria a tribunais de xustiza; traslado do domicilio habitual; dereitos educativos xerais e de formación profesional; asuntos propios; asistencia a consulta de especialidades médicas; asistencia polo facultativo de medicina xeral cando a consulta non poda ser fora da xornada de traballo; asistencia a probas médicas ou chequeos; lactación.

Prensa Diaria

Por casamento; nacemento de fillo; falecemento, accidente ou enfermidade grave, hospitalización ou intervención cirúrxica que precise repouso domiciliario de parentes até o segundo grao de afinidade ou consanguinidade; dereitos educativos xerais e da formación profesional; traslado do domicilio habitual; cumprimento de deber inescusábel de carácter público e persoal; funcións sindicais ou de representación de persoal; exames prenatais e técnicas de preparación ao parto.

Prensa non diaria

Por casamento; falecemento ou enfermidade grave de pais, fillos e parentes até segundo grao de consanguinidade ou afinidade; cumprimento de deber inescusábel público e persoal; traslado de domicilio habitual; nacemento de fillo; asuntos propios.

El Progreso

Por casamento; falecemento de cónxuxe, fillo, pais ou avós; lactación dun fillo menor que 1 ano; acompañamento dos fillos menores de 8 anos ao especialista.

Radio Vigo

Por casamento ou unión de feito; casamento de pais, sogros, irmáns, fillos ou parentes de igual grao do cónxuxe; nacemento de fillo; enfermidade grave ou falecemento do cónxuxe, pai ou nai dun ou outro cónxuxe, netos, avós e irmáns; cambio do domicilio habitual; cumprimento de deber inescusábel público e persoal; dereitos educativos xerais e de formación profesional; parto; motivos particulares; lactación.

RTVE

Por casamento ou inscrición como parella de feito; falecemento do cónxuxe ou convivinte recoñecido, ascendentes consanguíneos ou afíns, descendentes ou irmáns; enfermidade grave do cónxuxe ou convivinte recoñecido, ascendentes ou fillos que convivan co solicitante; parto da esposa do traballador ou convivinte recoñecida; embarazo; cumprimento de deber público inescusábel e persoal; motivos particulares; dereitos educativos xerais e de formación profesional.

Tele Lugo

Por casamento; nacemento ou adopción de fillo; enfermidade grave ou falecemento de parentes até o segundo grao de consanguinidade; traslado do domicilio habitual; asuntos propios; cumprimento dun deber inescusábel de carácter públicos e persoas; funcións sindicais ou de representación do persoal; exames prenatais e técnicas de preparación ao parto; separación, divorcio ou nulidade matrimonial; cirurxía ambulatoria do cónxuxe ou parella de feito, fillos ou pais; consulta ao médico.

Unidad Editorial Información Deportiva

Por casamento ou establecemento como parella de feito; nacemento ou adopción; casamento de familiares até segundo grao de consanguinidade ou afinidade; enfermidade grave dun familiar de primeiro ou segundo grao de consanguinidade ou afinidade; morte dun familiar de primeiro ou segundo grao de consanguinidade ou afinidade; cumprimento de deberes políticos ou sindicais e asistencia obrigatoria a tribunais de xustiza; traslado do domicilio habitual; dereitos educativos xerais e da formación profesional; asuntos propios.

Unión Radio

Por casamento; nacemento ou adopción de fillo; enfermidade grave, hospitalización ou falecemento do cónxuxe ou parella de feito, fillo, pai ou nai, netos, avós e irmáns dun ou outro cónxuxe ou parella de feito; traslado do domicilio habitual; deber inescusábel de carácter público e persoal; exames prenatais e técnicas de preparación do parto; motivos particulares; asistencia a exames; lactación.

La Voz de Galicia

Por casamento; nacemento ou adopción de fillos; casamento de fillos ou irmáns; accidente, enfermidade grave, hospitalización ou intervención cirúrxica que precise repouso domiciliario de familiares até segundo grao de consanguinidade ou afinidade; falecemento de cónxuxe, parella, pais, fillos, irmáns, avós, cuñados, xenros, noras e pais políticos; cumprimento de deberes públicos, sindicais e asistencia obrigatoria a tribunais de xustiza; traslado de domicilio habitual; dereitos educativos xerais e de formación profesional; asistencia a consulta médica; lactación dun fillo menor de 9 meses.

Voz Audiovisual

Por nacemento ou adopción de fillo; casamento de familiares en primeiro grao de consanguinidade; enfermidade grave ou que requira hospitalización dun familiar en segundo grao de consanguinidade; falecemento de cónxuxe ou parella coa que conviva, pais, fillos, irmáns, avós, cuñados, xenros, noras e pais políticos; dereitos educativos xerais e de formación profesional; consulta de especialidades médicas disposta polos facultativos da Seguranza Social; asistencia ao facultativo de medicina xeral da Seguranza Social; lactación dun fillo menor de 9 meses.

7.8. Excedencias

20 Minutos

Se o traballador ten un mínimo dun ano de antigüidade pode solicitar unha excedencia voluntaria por un prazo non inferior a catro meses e non superior a cinco anos, sempre que transcorreran catro anos desde o final dunha excedencia anterior.

ABC

Pode solicitarse unha excedencia voluntaria por un ano, sempre que non se trate de obter esta para incorporarse a outro medio de comunicación dentro do territorio estatal, e se comunique o reingreso cun mes de antelación. O traballador en privación de liberdade quedará asimilado ao suposto de excedencia voluntaria, reingresando automaticamente na empresa se fose absolvido ou condenado a menos de 2 anos, tendo dereito preferente de reingreso por un período máximo de 5 anos e causando baixa na empresa despois deste.

AGN

Rexeranse polo artigo 46 do Estatuto dos Traballadores.

As

Rexeranse polo artigo 46 do Estatuto dos Traballadores.

Editorial La Capital

Rexeranse polo artigo 46 do Estatuto dos Traballadores.

Compostela Visión

De acordo co establecido polo Estatuto dos Traballadores e demais lexislación laboral aplicábel.

Cope

Se o traballador ten un mínimo dun ano de antigüidade pode solicitar unha excedencia voluntaria por un prazo non inferior a catro meses e non superior a cinco anos, sempre que transcorreran catro anos desde o final dunha excedencia anterior. O traballador terá dereito a un período de excedencia, non superior a 3 anos, para o coidado de cada fillo até os 8 anos, a contar desde a data de nacemento deste ou da solución xudicial ou administrativa. Dará lugar a excedencia forzosa o nomeamento ou elección para cargo representativo da administración pública ou político ou sindical non permanente e a privación de liberdade por delito ou falta cometido ao conducir unha unidade móbil ou outro vehículo designado pola empresa no desempeño de actividades do servizo.

CRTVG

O traballador cunha antigüidade de, polo menos, un ano como fixo, poderá solicitar unha excedencia voluntaria por un prazo non menor a 4 meses e non maior a 10 anos. Para acollerse a outra excedencia voluntaria, deberá cumprir un novo períodos de 3 anos de servizo activo. Dá lugar a excedencia especial o nomeamento como cargo público de carácter permanente e o coidado dun fillo ou filla cando se solicite excedencia por este motivo.

EFE

O traballador fixo cunha antigüidade de, polo menos, tres anos no cadro de persoal, poderá pasar á situación de excedencia voluntaria especial por períodos anuais completos cun máximo de 3 anos. Ese dereito dó poderá ser exercitado outra vez ese transcorreran, polo menos, 5 anos desde o final do anterior período de excedencia.

Localia Coruña

Poderá solicitar excedencia todo aquel traballador cunha antigüidade mínima dun ano, de acordo co artigo 46 do Estatuto dos Traballadores.

Localia Vigo

O traballador cunha antigüidade mínima dun ano, pode solicitar a excedencia por un prazo non menor a 2 anos e non superior a 5. Concédese a excedencia forzosa por designación ou elección para un cargo público.

La Opinión de A Coruña

O traballador cunha antigüidade de polo menos 1 ano na empresa ten dereito a solicitar a excedencia voluntaria por un período non menor a 1 ano nin maior a 5. Considérase a excedencia forzosa por nomeamento de cargo público.

El País

Nos termos e supostos aos que se refire o artigo 46 do Estatuto dos Traballadores. O feito de traballar ou colaborar para calquera outro medio de comunicación durante o período de excedencia suporá a renuncia ao dereito de reingreso en Diario El País, S.L.

Prensa Diaria

O traballador cunha antigüidade de polo menos 1 ano ten dereito a unha excedencia voluntaria por un prazo non menor a 4 meses e non maior a 5 anos. A excedencia forzosa concederase pola elección ou designación para un cargo público.

Prensa non diaria

O traballador cunha antigüidade de polo menos 1 ano ten dereito a unha excedencia voluntaria por un prazo non menor a 4 meses e non maior a 5 anos e o exercicio de funcións sindicais de ámbito provincial ou superior. A excedencia forzosa concederase pola elección ou designación para un cargo público.

Radio Vigo

O traballador cunha antigüidade de polo menos 1 ano na empresa ten dereito a solicitar a excedencia voluntaria por un período non menor a 1 ano nin maior a 5. Este dereito só poderá ser exercitado de novo se transcorreron 4 anos desde o final da anterior excedencia. Os traballadores terán dereito tamén a un período de excedencia non superior a 3 anos para o coidado de cada fillo, a contar desde a data de nacemento. Dará lugar a excedencia forzosa o nomeamento para un cargo público que imposibilite a asistencia ao traballo.

RTVE

Poderán solicitar excedencia voluntaria os traballadores cunha antigüidade de polo menos 1 ano, por prazo non inferior a 1 ano nin superior a 10. Dá lugar a excedencia especial o nomeamento para cargo público de carácter non permanente; a enfermidade do traballador; o nacemento, adopción de fillo ou coidado dun familiar e as funcións sindicais de ámbito provincial ou superior.

Tele Lugo

Poderá solicitarse a excedencia voluntaria por un período de entre 1 e 5 anos se o traballador ten unha antigüidade na empresa de polo menos un ano. Só se poderá solicitar unha segunda excedencia unha vez transcorridos catro anos desde a finalización da anterior.

Unidad Editorial Información Deportiva

Nos supostos que se contemplan no artigo 46 do Estatuto dos Traballadores. Non se poderá solicitar para prestar servizos de xornalismo deportivo en calquera medio de comunicación.

Unión Radio

O traballador cunha antigüidade de polo menos 1 ano na empresa pode solicitar unha excedencia por un prazo non menor de 4 meses nin superior a 5 anos. Só se poderá solicitar unha segunda excedencia unha vez transcorridos 4 anos desde o final da anterior. Recoñécense excedencias forzosas por coidado de fillos o familiares, designación de cargo público e exercicio de funcións sindicais de ámbito provincial o superior.

La Voz de Galicia

Poderá solicitarse a excedencia voluntaria por un período non menor a 4 meses nin superior a 5 anos se o traballador ten unha antigüidade na empresa de polo menos 1 ano. Só se poderá solicitar unha segunda excedencia unha vez transcorridos catro anos desde a finalización da anterior.

Voz Audiovisual

Poderá solicitar a excedencia todo traballador unha antigüidade mínima dun ano. A empresa informará ao comité de empresa das condicións de cada excedencia.

7.9. Quilometraxe

20 Minutos

0,19€/km.

AGN

24 pesetas/km [0,14€/km].

As

0,19€/km.

Editorial La Capital

0,17€/km.

Editorial Compostela

0,19€/km.

Cope

0,19€/km.

CRTVG

0,25€/km.

Efe

0,24€/km.

Faro de Vigo

0,23€/km.

Localia Coruña

0,21€/km.

Localia Vigo

0,17€/km.

La Opinión de A Coruña

0,21€/km.

El País

0,32€/km.

Prensa Diaria

0,21€/km.

Prensa non diaria

2009: 0,30€/km.

2010: 0,31€/km.

RTVE

0,20€/km.

Unidad Editorial Información Deportiva

0,29€/km.

Unión Radio

0,19€/km.

La Voz de Galicia

0,192€/km.

Voz Audiovisual

0,2065€/km.

7.10. Axudas de custo, pernocta e comidas

20 Minutos

O persoal que por motivos de xornada laboral, non poida acudir ao domicilio nas horas de comidas ten dereito a recibir na súa tarxeta electrónica de comida, 7,80€/día de traballo na dita xornada para o 2009. As recargas fanse mensualmente. Os gastos de manutención ocasionados polo desprazamento fóra da provincia de traballo abónanse, previa xustificación dos gastos de manutención, cun límite diario de:

Desprazamento con pernocta no territorio estatal: 53,34€

Desprazamento con pernocta no estranxeiro: 91,35€

Desprazamento sen pernocta no territorio estatal: 26,67€

Desprazamento sen pernocta no estranxeiro: 48,08€

ABC

Nos desprazamentos por razóns de servizo, o persoal vai desfrutar para gastos de pensión alimentaria, transporte e desprazamento dunha dieta diaria de 78,13€/día os 7 primeiros días e 66,11€/día os seguintes. Calquera outro gasto será abonado pola empresa, previa autorización e xustificación.

As

Compensarase os gasto mediante previa xustificación por parte do traballador.

Editorial Compostela

26,67€/día, de media axuda de custo. 53,34€ de axuda de custo completa, se non se pernocta.

Se se pernocta fóra da casa, a empresa cubrirá os gastos de estancia nun hotel de 3 estrelas.

Cope

25,70€/día se o desprazamento non inclúe pernocta ou non supera as 12 horas. 48,30€/día se inclúe pernocta ou supera as 12 horas. 75,60€ se se efectúa desprazamento fóra do territorio estatal.

CRTVG

15,03 euros por comida e cea en Galicia; 20,43€ en España, Portugal ou Andorra; entre 27,05 e 36,66€ noutros países. No caso de que os motivos de desprazamento o traballador tivera que facer noite fóra do seu domicilio, o gasto de aloxamento e almorzo correrá por conta da empresa, que xestionará a reserva nun hotel de 3 estrelas ou equivalente, ou, se non existir a posibilidade dun hotel de 3 estrelas, un de categoría superior. A indemnización por cada día que se faga noite será de 9,92€, ou de 43,57€ se as condicións fosen precarias (barcos, tendas de campaña, etc.)

Efe

48,68€ por dieta completa e 24,34€ por media dietas. No suposto de desprazamentos ao estranxeiro, a dieta por compensación terá como importe de referencia 60,85€/día.

Ferrolvisión

15€ por xantar ou cea; 30€ por pernocta.

Localia Coruña

15€/comida ou cea en Galicia, 20€ se é fóra de Galicia. 40€/aloxamento e almorzo.

Localia Vigo

9€ por media dieta; 20€ por dieta completa.

La Opinión de A Coruña

A empresa aboará os gastos ocasionados polo desprazamento, logo da xustificación por parte dos traballadores, atendendo ás normas internas da empresa.

El País

Aboaranse pola empresa a totalidade dos gastos ocasionados e xustificados.

Prensa Diaria

As empresas aboarán aos traballadores os gastos ocasionados polo desprazamento efectuado fóra do seu lugar habitual de traballo.

Prensa non diaria

2009: 19,54€ por comida; 84€ por aloxamento en España; 168€ por aloxamento no estranxeiro.

2010: 20,50€ por comida; 89€ por aloxamento en España; 176€ por aloxamento no estranxeiro.

RTVE

86€ de dieta nacional e 152€ de internacional. Sobre esta cantidade se calculan as contías dos gastos de aloxamento e almuerzo (40% do valor), xantar ou cea (25% do valor) e varios (10% do valor)

Unidad Editorial Información Deportiva

De 71,52 a 106,77€ en 2009 e de 72,09 a 107,62€ en 2010, segundo a duración en días da viaxe. Se a viaxe é internacional, entre 114,69 e 147,46€ no 2009 e entre 115,61 e 148,64 no 2010.

Unión Radio

2009: 31,70€ por unha comida principal e pernocta fóra do domicilio; 63,40€ por dúas comidas principais e pernocta fóra do domicilio. Se o desprazamento e fóra do estado, ademais dos gastos de viaxe, hospedaxe e almuerzo, aboarase a cantidade de 115,29€ para manutención.

2010: 32,02€ por unha comida principal e pernocta fóra do domicilio; 64,03€ por dúas comidas principais e pernocta fóra do domicilio. Se o desprazamento e fóra do estado, ademais dos gastos de viaxe, hospedaxe e almuerzo, aboarase a cantidade de 116,44€ para manutención.

La Voz de Galicia

Os gastos de desprazamentos por razón do servizo serán abonados pola empresa. O traballador xustificaraos coas correspondentes facturas e recibirá da empresa un adianto antes de comezar o desprazamento.

Voz Audiovisual

4€/almuerzo, 15€/xantar ou cea; 50€/aloxamento.

7.11. Xubilación

20 Minutos

Aos 65 anos, sempre que se teña cuberto o período mínimo de cotización e os demais requisitos esixidos pola Seguridade Social. No suposto de que non se teñan cuberto, a idade de xubilación será determinada segundo o tempo que falta até cubrir o período mínimo de carencia. A empresa, voluntariamente, pode ofrecer aos traballadores de 64 anos a posibilidade de pactar a súa xubilación a esa idade. De igual modo, empresa e traballador poderá pactar unha xubilación parcial.

As

Obrigatoria aos 65, sempre que se teña dereito a cobrar a prestación correspondente.

Editorial La Capital

Fíxase de forma obrigatoria no momento que o traballador cumpra os 65 anos.

Editorial Compostela

Os traballadores que, de mutuo acordo cao empresa se xubilen antes da idade regulamentaria (65 anos), negociarán coa mesma a compensación económica.

Cope

Fíxase como idade de xubilación obrigatoria para os traballadores os 65 anos, sempre e cando o traballador teña dereito á correspondente pensión. Establécense como incentivos á xubilación: Para os traballadores de até 63 anos de idade, o 100% do salario dos últimos 12 meses ou 12.020,24€, segundo que cantidade sexa maior; para os traballadores de até 64 anos de idade, o 75% do salario dos últimos 12 meses ou 9.015,18€, segundo que cantidade sexa maior; para os traballadores de 65 anos de idade, o 50% do salario dos últimos 12 meses ou 6.010,12€, segundo que cantidade sexa maior. No 2010, establécese un plano de prexubilacións voluntarias para os maiores de 56 anos, dentro do ERE suscrito o 20 de maio de 2010.

CRTVG

Aos 65 anos con carácter xeral, podendo o traballador continuar en activo se non tiver o tempo de cotización necesario para acceder á prestación de xubilación. Os traballadores poderán solicitar a xubilación parcial cando cumpran os requisitos regulados na normativa de aplicación.

Faro de Vigo

A xubilación será obrigatoria aos 65 anos, sempre e cando o traballador reúna un período mínimo de cotización que lle permita alcanzar o 80% da base reguladora. O persoal con 64 anos e 34 anos de servizo poderá ser requirido pola dirección para que solicite a xubilación.

Efe

Aos 65 anos, sempre que o traballador teña dereito a percibir pensión contributiva da Seguridade Social.

El País

A dirección da Empresa queda facultada para xubilar ao persoal a partir dos 65 anos, obrigándose a aboar como indemnización o importe correspondente a 12 mensualidades do salario ordinario e fixo. Excepcionalmente, os traballadores que legalmente poidan ter dereito a xubilarse con menos de 65 anos, poderán solicitar á empresa unha indemnización de entre 12 e 22 mensuralidade do salario ordinario e fixo.

Prensa non diaria

A efectos da xubilación aos 64, estarase no disposto na lexislación vixente. As empresas deberán admitir as solicitudes sobre xubilación parcial que fagan os traballadores e poderán impor a xubilación forzosa aos traballadores que cumbran os 65 anos.

El Progreso

Obrigatoria para o persoal que, con 65 anos cumpridos, teña cuberta a cotización necesaria para alcanzar o 100% da Base Reguladora a efectos da Seguridade Social. Concederase a xubilación parcial aos traballadores que o soliciten cando teñan cumpridos ao menos 61 anos ou a idade mínima exixíbel, se for superior a esta.

RTVE

Obrigatoria aos 65 anos, sempre que o traballador alcanzara o 100% da base reguladora. Os que soliciten a xubilación anticipada con 62, 63 ou 64 anos terán dereito a unha indemnización de 901,52€ por cada mes que lle falte para o cumprimento da idade de xubilación forzosa.

Tele Lugo

Obrigatoria aos 65 anos, sempre e cando se reúnan os requisitos legais mínimos para acceder a unha prestación de xubilación.

Unión Radio

Obrigatoria aos 65 anos, salvo que non se acreditaran cotizacións suficientes para acceder á pensión de xubilación, ou que houber pacto contrario entre o traballador e a empresa.

La Voz de Galicia

Establécense primas de xubilación para o persoal fixo na empresa a 1-1-1988.

7.12. Seguro de vida

As

2009: 41.220€ como máximo para o caso de falecemento ou invalidez en caso de accidente. O persoal que o acepte voluntariamente, pode ter cuberto o risco de morte ou invalidez absoluta e permanente por calquera causa, por 12.000€.

2010: 41.632€ como máximo para o caso de falecemento ou invalidez en caso de accidente. O persoal que o acepte voluntariamente, pode ter cuberto o risco de morte ou invalidez absoluta e permanente por calquera causa, por 12.120€.

Compostela Visión

24.000€ no caso de falecemento por accidente, 30.000€ no caso de invalidez permanente ou profesional por accidente.

Editorial Compostela

12.000€ no caso de morte ou invalidez absoluta por accidente, 6.000€ no caso de morte ou invalidez absoluta por causa natural.

Cope

27.346,05€ no caso dun traballador sen fillo; 33.055,67€ se o traballador ten 1 ou 2 fillos ou descendentes menores de 25 anos ou maiores desa idade se algún ou ambos son discapacitados e conviven co beneficiario; 43.573,38€ no caso de traballadores con 3 ou máis fillos ou descendentes menores de 25 anos ou maiores desa idade se algún ou ambos son discapacitados e conviven co beneficiario. No caso de accidente, pagarase o dobre do indicado ao/s beneficiario/s. Por cada fillo cunha discapacidade superior ao 33% engadirase unha contía de 6.000,06€. Os traballadores con pólizas en vigor ao 31 de decembro de 1981 por contías superiores a estas manterán as mesmas contías, sendo o pago da prima a cargo da empresa o 75% e o resto a cargo do traballador.

CRTVG

42.000€ por falecemento ou invalidez permanente para a profesión habitual. 54.000€ por falecemento por accidente ou invalidez permanente para calquera traballo. 78.131,57€ por invalidez permanente absoluta por accidente laboral. A empresa comprométese a contratar un seguro cunha indemnización adicional de 108.000€ nos supostos de morte ou invalidez total para os traballadores no suposto de actividade laboral en situacións de risco. A empresa comprométese a contratar un seguro para cubrir unha axuda económica de ata 1.300€/ano por traballador falecido para sufragar os estudos aos seus fillos, por un máximo de 10 anos.

Efe

42.070,85€ por falecemento ou incapacidade permanente absoluta. Existe tamén un seguro de accidentes cunha cobertura de 24.040,48€ por falecemento e 33.055,67€ por invalidez permanente absoluta. Ambos os dous seguros non son incompatíbeis, senón acumulábeis.

Faro de Vigo

Cobre o risco de morte por causas naturais ou de accidente e de invalidez por importe de 12.020,24€. A partir do ano 2010, o importe elévase aos 18.000€.

Ferrolvisión

25.000€ no caso de invalidez absoluta ou morte no suposto de accidente.

Localia Coruña

25.000€ no caso de invalidez absoluta ou morte no suposto de accidente.

Localia Vigo

25.000€ no caso de invalidez absoluta ou morte no suposto de accidente.

La Opinión de A Coruña

12.000€ por falecemento, invalidez permanente total ou absoluta, ou grande invalidez.

El País

40.000€ por falecemento ou invalidez permanente total. 80.000€ por invalidez permanente absoluta. 80.000€ se o falecemento é por causa dun accidente, e 12.000€ se é por causa dun accidente de circulación. O seguro de vida é para o persoal que o aceptara voluntariamente

El Progreso

20.000€ por falecemento ou incapacidade permanente absoluta. 40.000€ por falecemento se este for a causa dun accidente. No caso de incapacidade permanente total derivada de enfermidade común, o traballador recibirá unha indemnización consistente no importe dunha mensualidade, máis complemento de antigüidade, plus de convenio e plus nocturno; indemnización que se incrementará tantas veces como períodos completos de 5 anos de servizo excedan os 10 iniciais.

RTVE

60.101,22€ por falecemento ou incapacidade permanente, financiada por RTVE e os traballadores, cunha cota voluntaria de 60,11€/ano para o traballador.

Tele Lugo

18.000€ por invalidez permanente absoluta derivada de accidente de traballo ou falecemento derivado de accidente de traballo.

Unidad Editorial Información Deportiva

A empresa establecerá un seguro de vida.

Unión Radio

Para o persoal indefinido, a suma correspondente a dúas anualidades redondeadas ao millar de euros, integrada polo salario base e antigüidade e mais o complemento persoal (tamén os complementos salariais relativos ao traballo para os dados de alta antes de 1985 con menos de 49 anos nesa data), cun mínimo de 30.051 e un máximo de 60.101€. Para o persoal contratado

con carácter temporal, un importe único de 18.030€. O seguro cubre o risco de morte ou invalidez absoluta.

La Voz de Galicia

15.025,30€ en caso de falecemento, 30.050,61€ no caso de invalidez absoluta, total, permanente ou gran invalidez.

Voz Audiovisual

15.025,30€ en caso de falecemento por accidente, 30.050,60€ no caso de invalidez absoluta, total, permanente ou gran invalidez derivada do accidente.

7.13. Plano de pensións

Cope

Os traballadores poderán acollerse de maneira voluntaria ao plano de pensións da Cadena Cope, incrementando a empresa nunha terceira parte as achegas realizadas polos partícipes nunha cantidade que nunca poderá superar os 200 euros.

CRTVG

Establécese un plano de pensión para os traballadores fixos cunha achega mensual de 30,05€/traballador non actualizábeis.

Faro de Vigo

O persoal que ingresara na empresa con anterioridade á sinatura do Convenio Colectivo para 1995, terá dereito ao recoñecemento dunha pensión complementaria con cargo á empresa, se no momento de obter a pensión de xubilación ten 64 anos de idade e 20 anos como mínimo de servizo na empresa.

El País

A empresa fará unha achega anual a cada traballador que se adherira ao plano de pensións equivalente a un 0,30 do salario ordinario e fixo mensual máis antigüidade e prolongación de xornada que lle corresponda.

RTVE

Cunha achega establecida en tres niveis: un fixo (1% do salario base, financiado totalmente pola empresa) e dous variábeis, o primeiro con entre un 2 e un 3,5% do salario base financiado pola empresa e entre o 1 e o 2% financiado polo traballador; e o segundo, financiado, de maneira voluntaria, polo traballador en función do salario base e en porcentaxes enteiras.

7.14. Exemplar gratuíto

Faro de Vigo

Mesmo despois da xubilación e, en caso de falecemento, gozarao o cónxuxe sobrevivente.

7.15. Pagas extraordinarias

20 Minutos

- Paga de verán, efectiva antes do 20 de xuño
 - Paga de Nadal, efectiva antes do 20 de setembro
- Consisten no salario base máis o plus de convenio.

ABC

2009: 2 pagas extraordinarias, incrementadas coa plus de convenio:

- Paga de verán, abonada xunto coa paga ordinaria do mes de xuño.
- Paga de Nadal, abonada o primeiro día hábil posterior ao 15 de decembro de cada ano.

2010: 3 pagas extraordinarias, iguais ás pagas ordinarias:

- Paga de verán, abonada xunto coa paga ordinaria do mes de xuño.
- Paga de setembro, abonada xunto coa paga ordinaria do mes de setembro.
- Paga de Nadal, abonada o primeiro día hábil posterior ao 15 de decembro de cada ano.

AGN

Dúas pagas extraordinarias:

- Paga de verán, abonada no mes de xullo e constituída por todos os conceptos que o traballador teña recoñecidos no mes anterior á súa percepción, agás horas extraordinarias, complemento dominical e complemento de libre disposición.
- Paga de Nadal, abonada no mes de decembro e constituída polos mesmos conceptos que a paga de verán.

As

3 pagas extraordinarias: de Nadal (efectiva antes do 24 de decembro), verán (efectiva entre o 25 e o 30 de xuño), e marzo (efectiva entre o 25 e o 30 de xuño), cun importe equivalente a unha mensualidade do salario base. As dúas primeiras devengarán semestralmente, e a terceira anualmente

Editorial La Capital

3 pagas extraordinarias, de xuño, decembro e setembro, coa contía dunha mensualidade. As dúas primeiras faranse efectivas o 15 de xuño e 15 de setembro. A terceira ratearase co salario mensual.

Compostela Visión

3 pagas extraordinarias consistentes en 30 días de pagamento cada unha, a facerse efectivas na primeira quincena de marzo, xullo e decembro. A primeira terá devengo anual e as outras dúas, semestral.

Editorial Compostela

4 pagas extraordinarias: a 15 de marzo, de acordo co artigo 65 da ordenanza laboral de traballo en prensa; a 15 de xullo, unha mensualidade completa; a 15 de outubro, unha paga extra normal; a 15 de decembro, unha mensualidade completa. Para efectos de confección das pagas de 15 de marzo, 15 de xullo e 15 de decembro, soamente se computarán o salario base, complemento de convenio, antigüidade, nocturnidade, títulos e complemento de libre disposición.

Cope

3 pagas extraordinarias: de verán, Nadal e de patrón, a aboar non máis tarde do 30 de xuño, 28 de setembro e 21 de decembro, respectivamente. Consistirán no importe dunha mensualidade, os conceptos de salario base e plus de antigüidade-

CRTVG

3 pagas extraordinarias. Dúas a percibir coas nóminas de xuño e novembro, cadea unha de contía equivalente ao salario base máis, se é o caso, o complemento persoal de capacitación e permanencia laboral. A terceira é de vencemento anual, a percibir coa nómina do mes de decembro, con contía do 10% do salario base de catorce pagas.

Efe

3 pagas extraordinarias: de xuño (a abonar antes do día 30), decembro (antes do día 24) e febreiro (antes do 28). As dúas primeiras equivalen ao importe dun mes de salario máis os complementos permanentes, mentres que a terceira equivale ao 8% das retribucións percibidas durante o ano anterior, incluídas as outras dúas pagas extraordinarias e os complementos salariais, tanto permanentes como ocasionais.

Faro de Vigo

O disposto no artigo 62 da Ordenanza Laboral de Traballo en Prensa.

Ferrolvisión

3 pagas extraordinarias: de xuño, Nadal e marzo. Percibiranse o 15 do mes correspondente e o seu importe estará constituído polos conceptos fixos da nómina.

Localia Coruña

2 pagas extraordinarias, de xullo e Nadal, a percibir o 15 do mes correspondente e constituídas polos conceptos fixos da nómina.

Localia Vigo

2 pagas extraordinarias, a percibir os días 20 de xullo e decembro, aboadas en contía proporcional ao tempo traballado.

La Opinión de A Coruña

3 pagas extraordinarias: de febreiro, verán e Nadal; consistentes no salario base máis o complemento persoal para aqueles que o tiveran.

El País

4 pagas extraordinarias: de xuño, setembro, decembro e marzo, a percibir antes do 20 do mes correspondente e consistentes en 1/16 do salario ordinario e fixo anual, máis a antigüidade e prolongación de xornada que o traballador teña recoñecida no mes inmediatamente anterior á percepción.

Prensa Diaria

3 pagas extraordinarias: marzo, xuño e decembro, que incluírán o salario mínimo garantido e o complemento persoal de convenio.

Prensa non diaria

3 pagas extraordinarias: marzo, xuño e decembro, a abonar o día hábil anterior ao 15 do mes correspondente. Consistirán en 30 días do salario base.

El Progreso

3 pagas extraordinarias: xullo, decembro e outubro. A contía das dúas primeiras será dunha mensualidade de salario base, plus de convenio, antigüidade, plus de nocturnidade e plus de libre disposición. A paga de outubro ten carácter lineal, fixándose en 647,15€ para o ano 2009 para o persoal de xornada completa.

Radio Vigo

2 pagas extraordinarias, consistentes cada unha no importe dunha mensualidade do salario de convenio a facer efectivas no día laboral anterior ao 18 de xullo e ao 22 de decembro.

RTVE

3 pagas extraordinarias: de xullo (efectiva antes do día 1) e decembro (efectiva antes do 24), equivalentes, como mínimo, ao salario base e o complemento de antigüidade; e setembro, a facer efectiva coa nómina e equivalente ao salario base.

Tele Lugo

2 pagas extraordinarias.

Unidad Editorial Información Deportiva

2 pagas extraordinarias: de xuño e decembro, a percibir o 20 do mes correspondente e consistentes nunha mensualidade do salario bruto, excluídas as percepcións non salariais e o plus de peche.

Unión Radio

4 pagas extraordinarias: de verán, Nadal e abril, equivalentes a unha mensualidade do salario base, incrementado co importe correspondente a unha mensualidade da antigüidade, complemento persoal e complementos relativos ao traballo (devengando as dúas primeiras por semestres e a terceira anualmente) e unha paga de setembro, cun importe fixo de 975€ no 2009 e 1000€ no 2010.

La Voz de Galicia

4 pagas extraordinarias: De marzo, de xuño, de setembro e de Nadal, a percibir o 15 do mes correspondente e constituídas polo salario ordinario e fixo do traballador no mes anterior máis antigüidade, no seu caso

Voz Audiovisual

2 pagas extraordinarias: de xuño e de Nadal, a percibir o 15 do mes correspondente e constituídas polos conceptos fixos da nómina.

7.16. Participación en beneficios

ABC

2009: Paga de beneficios abonada xunto coa paga ordinaria de febreiro, calculándose do mesmo xeito que se facía até o 23 de decembro de 2005.

2010: No caso de que a diferenza do EBITDA do exercicio e o importe de dotacións para amortizacións e gastos financeiros sexa positiva, establécese unha paga de beneficios abonada xunto coa paga ordinaria de febreiro, cunha contía do 8% sobre a retribución anual que perciba o traballador, excluído o importe da paga de setembro e mais o se tivera percibido polo concepto de festivos.

AGN

Paga de beneficios abonada no mes de marzo e constituída polos mesmos conceptos que as pagas extraordinarias.

Editorial La Capital

8% das percepcións anuais que conformen as 12 mensualidades e as 3 pagas extraordinarias, rateándose co salario mensual.

Cope

A aboar antes do 28 de febreiro do ano seguinte ao devengo, corresponde aos servizos prestados desde o 1 de xaneiro ao 31 de decembro e consiste no importe dunha mensualidade, dos conceptos de salario base e plus de antigüidade.

Faro de Vigo

Segundo o establecido no artigo 65 da Ordenanza Laboral de Traballo en Prensa.

El Progreso

A aboar no mes de febreiro, consistindo nun 8% sobre o salario ordinario, antigüidade, nocturnidade, libre disposición e titulación percibido polo traballador nas 12 mensualidades do ano anterior e pagas extras de xullo e decembro.

RTVE

Coa paga do mes de marzo, en función do grao de obxectivos alcanzados no ano, cunha contía mínima que ía, en 2003, dos 1.647,73 aos 2.198,41€, dependendo da categoría.

Unidad Editorial Información Deportiva

A aboar o 20 de febreiro, equivalente a un 8% do salario bruto que o traballador devengara na anualidade anterior, excluídas as percepcións non salariais e o plus de peche.

7.17. Plus de antigüidade

20 Minutos

2 trienios e 2 quinquenios como máximo. Por cada trienio ou quinquenio vencido polos anos 2007 e 2008, 60€/mes. Para o 2009, 70€/mes por trienio ou quinquenio vencido.

ABC

2009: Consistente en 2 trienios do 5% e quinquenios sucesivos do 5%, tomando como base do cálculo o 116,66% do SMI. Comezarán a devengarse a partir do primeiro do mes seguinte a que se cumpran. No caso de excedencia forzosa, computaranse os anos que se estivo de baixa

como traballados, non contando se a excedencia é voluntaria. Aos 20, 30, 40 e 50 anos de permanencia na empresa, establécese un premio dunha mensuralidade.

2010: O plus de antigüidade do convenio anterior inclúese dentro do Complemento Retribución Consolidada.

AGN

Abonaráselle a todo o persoal, dos quadrienios e quinquenios sucesivos, a razón do 5% cada un, calculado sobre o salario base. A empresa concede un premio de permanencia dunha mensuralidade ao traballador que cumprise 20 anos na empresa, e doutra ao que cumprise 30 anos.

As

2 trienios e sucesivos quinquenios do 5% sobre o salario base.

Editorial La Capital

5% sobre o salario afecto a complementos a razón de catro trienios e sucesivos quinquenios até un máximo de 6.

Editorial Compostela

2 trienios do 5% e quinquenios sucesivos do 5%, calculado sobre o salario base correspondente a cada categoría, a devengarse a partir do primeiro día do mes seguinte.

Cope

2009: Un módulo de 71,99 euros brutos en cada unha das 16 pagas anuais por cada quinquenio de prestación na empresa até un máximo de 6 módulos, Para os traballadores que percibiran cantidades superiores por ese concepto antes da entrada en vigor do convenio de 1994, respectaráselles a contía asignada.

2010: Un módulo de 76,23 euros brutos en cada unha das 16 pagas anuais por cada quinquenio de prestación na empresa até un máximo de 6 módulos, Para os traballadores que percibiran cantidades superiores por ese concepto antes da entrada en vigor do convenio de 1994, respectaráselles a contía asignada.

CRTVG

5 bienios e posteriormente en quinquenios. Aboarase o 5% por cada bienio e o 8% por cada quinquenio, calculado sobre o salario base que o traballador tivera no momento do seu cumprimento. A acumulación de incrementos nunca poderá superar o 41% do salario base.

Efe

Trienios por valor de entre 41,62 e 73,57€, dependendo do nivel salarial e mentres non se alcance un acordo para que o complemento de antigüidade se calcule mediante unha porcentaxe do salario de nivel.

Faro de Vigo

Por importe dunha mensualidade, cada 10 anos, desde o momento en que se cumpran 20 anos de traballo na empresa.

La Opinión de A Coruña

Aumentos periódicos por cada quinquenio. A contía do primeiro será do 3% do salario bruto mínimo anual.

El País

2 trienios e sucesivos quinquenios cunha contía do 1,5 do salario ordinario e fixo, até chegar ao 9% (26 anos de servizo). A partir de aí, devengará 1 día de descanso o cumprimento de cada novo quinquenio.

Prensa Diaria

Quedou eliminado no 1º convenio.

El Progreso

Dos trienios ao 5% e quinquenios sucesivos ao 5%, calculados sobre o salario base e anos de servizo na empresa. Establécese un premio dunha mensualidade de salario real aos 20 anos de permanencia continuada na empresa, outra aos 30 e outra aos 40.

RTVE

Trienios sucesivos, cunha retribución de entre 110,31€ (para o nivel sete) e 146,87€ (para o nivel 1) no primeiro trienio. O 12º trienio, só contemplado para o nivel 1, ten un plus de 1174,97€. Este plus realizase en 14 pagas.

Unidad Editorial Información Deportiva

2 trienios do 5% e sucesivos quinquenios do 5%, a calcular sobre o salario base da categoría.

Unión Radio

2009: Aumentos periódicos de 72,85€/mes cada quinquenio. Premio de 1.420,51€ aos 25 anos e de 2.759,91€ aos 40.

2010: Aumentos periódicos de 73,83€/mes cada quinquenio. Premio de 1.434,72€ aos 25 anos e de 2.787,51€ aos 40.

La Voz de Galicia

2 trienios e cantos quinquenios sucesivos correspondan, aplicando o 0,58% por cada trienio ou quinquenio ao salario convenio colectivo e sumando á cantidade restante 2,6€ por cada módulo de antigüidade. A acumulación de incrementos por antigüidade non poderá, en ningún caso supor máis do 10% aos 5 anos, do 25% aos 15, do 40% aos 20 e do 60%, como máximo, aos 25 ou máis anos.

7.18. Plus de titulación

Editorial La Capital

51,46 euros mensuais, a aboarse só aos licenciados en ciencias da información con categoría de redactor titulado.

Editorial Compostela

Páctase a desaparición do complemento de titulación. Os traballadores que o viñan disfrutando percibirano baixo o epígrafe de gratificación de complemento persoal.

Prensa non diaria

49,06€/mes para os redactores.

El Progreso

80,03€ para o ano 2009.

Unidad Editorial Información Deportiva

78,13€/mes no 2009 78,75€/mes no 2010.

La Voz de Galicia

2.488,32€/ano.

7.19. Plus de libre disposición

AGN

35% sobre o salario base para aqueles traballadores que, previo pacto coa empresa, estea a libre disposición para cubrir as necesidades do servizo con carácter eventual.

As

Compensa tanto situación de dispoñibilidade como o tempo invertido.

Editorial La Capital

50% sobre o salario afecto a complementos, previo acordo entre o traballador e a empresa.

Editorial Compostela

35% do soldo base para subdirectores, redactores-xefe, xefes de sección e redactores que presten servizos en réxime de libre disposición.

Cope

2009: 203,82€ brutos en cada unha das 12 pagas ordinarias para os traballadores de emisoras.

2010: 216,17€ brutos en cada unha das 12 pagas ordinarias para os traballadores de emisoras.

CRTVG

7,5% do salario base mensual por cada semana sometida a dispoñibilidade. 30% do salario base mensual para quen estea suxeito a dispoñibilidade durante catro semanas continuadas.

Localia Vigo

Establécese unha bolsa de horas dispoñíbeis, cun máximo de 80 horas/ano. A este efecto, os traballadores percibirán un plus de 94,37€/mes no 2007, actualizándose en IPC real 2007 máis un para 2008 e IPC real 2008 máis un para 2009.

Prensa non diaria

Entre 32,32 e 81,48€/mes, dependendo da categoría.

El Progreso

35% sobre o salario base.

RTVE

Entre o 22 e o 30% da base salarial.

Tele Lugo

55,78€/mes.

Unidad Editorial Información Deportiva

A pactar entre a empresa e o traballador.

Unión Radio

2009: 187,05€/mes.

2010: 188,92€/mes.

La Voz de Galicia

Entre 1.686,88 e 3.956€/ano, segundo o nivel e a categoría.

7.20. Complemento de flexibilidade

20 Minutos

Compensarase con 20€/día en 2009 aos traballadores que realicen traballo nunha quenda distinta á previamente programada, sempre que non mediara un preaviso mínimo de 15 días.

ABC

2009: Os traballadores que, previo acordo coa Dirección, estean a disposición da empresa para modificar a súa quenda de traballo, recibirán un plus cunha contía mensual de 176,20€, incrementado na mesma porcentaxe que o plus de convenio.

2010: Non se recolle.

As

Non poderá ser superior ao 33% das retribucións brutas anuais do traballador.

Compostela Visión

Incorpórase o complemento de dispoñibilidade horaria, que variará de acordo co grupo profesional ao que pertenza a persoa traballadora.

CRTVG

6,25% do salario base mensual por cada semana sometida a flexibilidade. 25% do salario base mensual para quen estea suxeito a flexibilidade durante catro semanas continuadas.

Unidad Editorial Información Deportiva

Entre 37,45 e 889,90€/mes no 2009 e entre 37,75 e 897,02€/mes no 2010, dependendo da categoría.

Unión Radio

2009: 187,05€/mes.

2010: 188,92€/mes.

7.21. Plus de nocturnidade

20 Minutos

O persoal que realice xornada habitual e ordinaria entre as 22:00 e as 06:00, recibirá unha compensación de 4€/hora traballada en 2009.

ABC

2009: 25% da cantidade establecida para a categoría na táboa de salarios, para aqueles traballadores cuxa xornada laboral estea comprendida entre as 22:00 e as 6:00. Se o traballo realizado nesa xornada é superior a unha hora, abonarase exclusivamente sobre as horas traballadas, non tendo dereito ao plus se o traballado é menos dunha hora. Incrementa tamén as pagas extraordinarias.

2010: As horas traballadas entre as 22:00 e as 6:00 terán un incremento do 25% sobre o Salario Base fixado na táboa. Os traballadores que viñan percibindo dito concepto nas pagas extraordinarias manterán aquela condición, máis beneficiosa.

AGN

25% sobre o salario base.

As

10% do salario base para as persoas que realicen non menos de 3 horas entre as 22:00 e as 6.00. As persoas que voluntariamente renuncian á percepción de dito importe poderán gozar dunha redución de xornada de 15 minutos por cada 1,5 horas nocturnas.

Editorial La Capital

25% sobre o valor hora/salario base afecto a complementos, computable para as pagas extraordinarias, de beneficios, vacacións e permisos retribuídos.

Editorial Compostela

25% do salario base correspondente a xornada completa cando ao menos 4 horas da mesma se efectúen entre as 22:00 e as 6:00. Para os inferiores a esta duración é retribuído á prorrata do salario base diario.

Cope

25% sobre o valor da hora ordinaria do traballador para o traballo realizado entre as 22:00 e as 6:00.

CRTVG

25% do salario base sobre as horas realizadas entre as 22:00 e as 7:00. Se durante un mes completo se realiza un horario que comprenda en todo ou en parte horas nocturnas, 35% do salario base por cada hora realizada. Se durante un mes se realiza unha xornada que comprenda máis do 50% das horas en período nocturno, 35% da totalidade da xornada.

Efe

As horas comprendidas entre as 22:00 e a 1:00 retribuiranse cun incremento do 12,3% sobre o valor da hora correspondente ao salario de nivel do traballador; as comprendidas entre a 1:00 e as 7:00 retribuiranse cun incremento do 16,8%.

Faro de Vigo

20% do salario ordinario para os traballadores que de modo continuo ou periódico presten os seus servizos entre as 22 e as 6 horas. Percibirase na vacación anual regramentaria pola mesma cantidade que a acreditada no anterior mes de actividade.

Localia Vigo

35% de recargo sobre a hora ordinaria para as horas realizadas entre as 23:00 e as 7:00.

El País

Para o 2008, 486,30€/mes para aqueles traballadores que tiveran asignada a xornada laboral durante tres hora ou mais entre as 22:00 e as 6:00; 243,15€/mes para os que a xornada asignada comprendera máis de 2 horas nese período, pero menos de 3; 81,05€/mes se a xornada comprende 1 hora ou máis nese período pero menos de 2.

Prensa Diaria

Incremento do 22% sobre o salario mínimo de grupo para o traballo realizado entre as 22:00 e as 6:00.

El Progreso

25% sobre o salario base.

RTVE

25% do salario base para as horas traballadas entre as 22:00 e as 7:00.

Unidad Editorial Información Deportiva

Entre 37,22 e 150,93€/mes no 2009 e entre 37,52 e 152,14€/mes no 2010 para o persoal que realice traballos entre as 22:00 e as 6:00, dependendo da categoría.

La Voz de Galicia

Entre 1.200 e 3.009,44€/ano, dependendo da categoría e o nivel.

Voz Audiovisual

1,5€/hora de traballo realizada entre as 22:00 e as 6:00. Cando por motivos de produción estean desprazados fóra do centro de traballo, todos os traballadores terán dereito a recibir un plus de pernocta de 8€.

7.22. Plus de xornada partida

Editorial La Capital

1,2€ / día efectivo de traballo.

Efe

252,76€.

Prensa non diaria

8,20€/día en función de axuda de comida.

7.23. Plus de rúa

Editorial Compostela

43 euros mensuais por desenvolver ao menos a metade da xornada nas denominadas tarefas de rúa, rateándose na proporción correspondente para aquelas cuxa duración sexa inferior.

El Progreso

120,02€/mes no 2009.

La Voz de Galicia

2.049,12€/ano.

7.24. Plus por horas extraordinarias

20 Minutos

Se por razóns excepcionais, o exceso de xornada non puidera compensarse dentro do ano natural, abonaranse as horas traballadas por riba da mesma na última nómina do ano ao 1,25 do valor da hora ordinaria, calculada tomando como base o salario base do convenio.

ABC

2009: Todos os traballadores se comprometen a aceptar e realizar cantas horas extraordinarias sexan imprescindibles para a confección das publicacións diarias. En todo caso, deberán reducirse ao mínimo as horas extraordinarias. De acordo co convenio de 1980, as cantidades percibidas en concepto de “Diferenza a absorber” ou “Diferenza a absorber 8ª hora”, como consecuencia das accións para acomodar as xornadas por encima da legal de 6 horas ate a máxima de 42 horas semanais, seguirán absorbéndose a razón do 20% dos aumentos salariais até a total absorción.

2010: O traballo será realizado de forma xeral na xornada laboral, reducíndose ao máximo as horas extraordinarias. Neste tema, as partes remítense ao establecido no artigo 35 do Estatuto dos Traballadores.

AGN

Poderase pactar entre empresa e traballadores a retribución económica ou con descanso. Rexerase segundo o Estatuto dos Traballadores.

Cope

Serán compensadas preferentemente con libranzas. Neste caso, to traballador terá dereito a descansar as horas extraordinarias realizadas cun recargo económico dun 25% do valor da hora ordinaria. Dito descanso realizarase acumulando todas as horas extraordinarias pendentes, sexa coas vacacións anuais ou non, sempre que as necesidades do servizo o permitan.

CRTVG

De 14,95 a 25,08€ as horas extra diúrnas e de 17,08 a 28,67€ as nocturnas, en función da categoría profesional.

Efe

As horas extraordinarias até 2 diarias, realizadas por razóns de continuidade do servizo compensaranse con tempos equivalentes de descanso retribuído dentro do mes seguinte á súa realización. Se superaren este límite, compensaranse co aboamento dunha contía equivalente ao valor da hora ordinaria incrementado nun 50% ou, a decisión do traballador e se as necesidades do servizo o permiten, con tempo de descanso retribuído equivalente aos criterios de aboamento.

Faro de Vigo

Segundo a Orde do 1º de marzo de 1983 sobre cotización adicional á Seguranza Social por horas extraordinarias.

Ferrolvisión

45€ diarios, independentemente das horas traballadas e co límite máximo de 5 horas/día. Poderán compensarse tamén con día e medio de descanso.

Localia Coruña

Incremento do 50% do valor da hora ordinaria. O traballador poderá optar entre cobrar as horas extraordinarias ou compensalas con descansos de 1 hora e 15 minutos por hora traballada.

Localia Vigo

Equivalente ao prezo da hora ordinaria que corresponda á categoría do traballador. O abonamento, se se acorda así entre as partes, poderá ser compensado cunha hora de descanso por cada hora extraordinaria.

El País

Só se establece o aboamento para os técnicos, non para o persoal de redacción.

Prensa Diaria

Entre 8,15 e 20,08€/hora no 2009, dependendo da categoría.

Prensa non diaria

2009: Entre 9,72 e 20,68€/hora, dependendo da categoría. Poderán compensarse cun tempo de descanso de 1,25 horas/hora extra traballada, previo acordo entre o traballador e a Empresa.

2010: Entre 10,01 e 21,30€/hora, dependendo da categoría. Poderán compensarse cun tempo de descanso de 1,25 horas/hora extra traballada, previo acordo entre o traballador e a Empresa.

El Progreso

75% sobre o salario que corresponda a cada hora ordinaria, calculado segundo a forma Cálculo hora ordinaria = Soldo anual total (soldo base anual + antigüidade anual + pagas extraordinarias + plus convenio anual + se é o caso, plus nocturnidade anual) dividido entre o número de horas traballadas.

RTVE

Retribución variábel segundo a categoría e se son diúrnas (13,13€/hora para o nivel 7, 18,45€/hora para o nivel 1 no 2003) o nocturnas (15€/hora para o nivel 7; 21,06€/hora para o nivel 1 no 2003).

Tele Lugo

Compensaranse preferibelmente en descanso, segundo o que estea establecido na empresa ou se poida pactar no seu seo.

Unión Radio

75% de incremento sobre a hora normal de traballo ou compensación con períodos de descanso equivalente nos catro meses seguintes.

La Voz de Galicia

Aboaranse tomando como base a sexta parte do salario ordinario diario coa exclusión das pagas extraordinarias, e cun incremento do 75% as realizadas en días laborábeis e dun 150% as realizadas en días festivos.

Voz Audiovisual

As horas extras aboaranse de acordo coa seguinte formula: $VHE = [SBA/1800] * 1,50$, onde VHE é o valor da hora extra e SBA o salario bruto anual. As horas extras feitas nos domingos e festivos aplicaráselle a fórmula sobre o bruto diario do festivo: $VHE_{festivo} = [SBDía_{festivo} / 8] * 1,50$.

7.25. Plus festivos

20 Minutos

60€/domingo efectivamente traballado en 2009. Non terá este plus o persoal contratado para a quenda de fin de semana, que recibirá 60€/fin de semana traballado.

ABC

2009: Os festivos serán retribuídos como se se tratase de traballo en horas extraordinarias. No suposto de compensárense con descanso, compensarase con 2 días.

2010: Cando corresponda traballar en festivos, o traballo compensarase con 1,5 días de descanso. Nos supostos no que o día de descanso semanal coincida cun festivo, o traballador terá dereito a un día de descanso, a fixar entre o traballador e a empresa.

AGN

1,5 días de descanso/festivo traballado. Ao persoal a quen corresponda traballar nas festas oficiais, a empresa poderá elixir entre esta compensación ou a retribución económica. 10.000 pesetas/domingo traballado [60,10€/domingo traballado].

As

2009: ---

2010: 96€/mes para o persoal que traballe polo menos 2 días ao mes en fin de semana

Editorial La Capital

Consideraranse como abonábeis e non recuperábeis. A empresa poderá escoller entre compensar economicamente o persoal que lle corresponda traballar en festivos ou substituír esta compensación por unha de tempo por tempo.

Compostela Visión

1,5 días libres/festivo traballado.

Editorial Compostela

Compensarase o traballo nos festivos con 21 días de vacacións ou a parte proporcional se non traballasen todas as festividadeas.

Cope

O traballador que realice xornada laboral en domingos e festivos percibirá unha cantidade equivalente ao 30% do salario diario persoal, sen prexuízo do descanso correspondente.

Efe

Entre 50,80 e 89,59€ por cada domingo traballado, dependendo do nivel salarial e do número de horas da xornada. Os festivos retribuiranse entre 48,67 e 92,28 horas, de acordo aos mesmos criterios. Se o traballador presta servizo a xornada completa durante a fin de semana, percibirá un complemento de entre 53,73 e 101,89€, dependendo do nivel salarial e das horas traballadas.

Faro de Vigo

As cantidades cobradas por complemento funcional dominical increméntanse nun 1% durante o 2009 e nun 1.45% durante o 2010.

Ferrolvisión

45€/festivo traballado ou día e medio de descanso.

Localia Coruña

60€ ou 1,5 días de descanso por festivo traballado. Os días 25 de decembro e 1 de xaneiro serán considerados festivos especiais e compensados a razón de 120€/día.

Localia Vigo

Compensados con descanso ou economicamente ao ratio de 1,5. Os días 25 de decembro e 1 de xaneiro serán compensados con 2 días libres por día traballado.

La Opinión de A Coruña

Entre 46,13 e 64,25€ por cada día de traballo dominical, segundo a categoría e sempre que non se compensase con descanso.

El País

189€/domingo traballado. Ao persoal ao que lle corresponda traballar nas festas oficiais poderá aumentárselle o período de vacacións anuais regramentarias ou desfrutar dos días traballados noutras datas do ano na proporción de 2 días por festivo traballado.

Prensa Diaria

Entre 35,33 e 78,24€/domingo traballado no 2009, dependendo da categoría.

El Progreso

Incremento do 50% segundo o módulo: Salario mensual (Salario base, antigüidade, nocturnidade e plus de convenio) * 12 = x + 50%

RTVE

Retribución variábel segundo a categoría, oscilando desde os 17,99€/hora para o nivel 7 aos 25,30€/hora para o nivel 1. O traballo en sábado, domingo ou festivo que non sexa incluído na libre dispoñibilidade poderá ser tamén compensado con outro día de descanso en xornada laborábel.

Tele Lugo

Poden compensarse economicamente ou ser aumentados no período de vacacións a raíz de 1,5 días por festivo traballado, a decisión da empresa.

Unión Radio

2009: 119,28€/día ou descanso adicional de entre 1 e 5 días, dependendo do número de festivos traballados. A prestación de servizos con carácter permanente en fin de semana recibirá un plus adicional de 2.334,55€/ano.

2010: 120,47€/día ou descanso adicional de entre 1 e 5 días, dependendo do número de festivos traballados. A prestación de servizos con carácter permanente en fin de semana recibirá un plus adicional de 2.357,95€/ano.

La Voz de Galicia

144,5% do calor dun día laborábel por cada domingo traballado para os traballadores ingresados con posterioridade a 1986. Para os anteriores, mantense como condición máis beneficiosa o pasado plus dominical.

Voz Audiovisual

1,5 día de descanso por día festivo traballado, coa opción que se poderá solicitar que de dito día sexa compensado economicamente cunha retribución de 98 euros. Os días 24 (pola noite), 25 e 31 (pola noite) de decembro e 1 de xaneiro serán considerados festivos especiais e compensados con 120 euros. Os traballadores que desenvolvan a súa xornada en domingo percibirán unha retribución de 98 euros, o que non anula o dereito ao descanso semanal compensatorio de 1,5 días.

7.26. Plus transporte

20 Minutos

660€/ano para desprazamento ao centro de traballo en 2009, en 11 mensualidades. Non recibirá o plus o persoal que reciba un abono transporte ou compensación equivalente.

Editorial La Capital

650,82 €/ano para o persoal que preste os servizos no centro de traballo de Pocomaco. O persoal de peche e manipulación non percibirá esta compensación debido a que a empresa efectúa o transporte á hora de entrada e saída.

Cope

3,66€/día traballado para os traballadores de emisoras situadas en núcleos urbanos de máis de 400.000 habitantes cuxa quenda comece o acabe entre as 0:00 e as 06:30. Entre un 15% e un 25% do seu soldo base para o persoal trasladado forzosamente a prestar a súa función diariamente en instalacións enclavadas a máis de 3 kms do casco urbano da poboación onde estean situadas as instalacións da empresa, sempre que non se facilite vivenda nas ditas instalacións.

CRTVG

30,5€/mes.

Faro de Vigo

No 2009, 3,83 e 1,89€ por día de asistencia ao traballo e transporte. No 2010, 3,89 e 1,92€.

Localia Vigo

880€ en 11 mensualidades no 2009.

Unidad Editorial Información Deportiva

71,97€/mes no 2009; 72,55€/mes no 2010.

El País

A empresa asegurará o traslado dos traballadores en horario nocturno ao centro de traballo.

Prensa Diaria

As empresas proverán un medio de transporte a aqueles traballadores que deban realizar calquera tipo de desprazamento baixo a expresa indicación das empresas.

Prensa non diaria

2009: 56,40€/mes.

2010: 59,20€/mes.

Radio Vigo

990€/ano, a aboar durante os meses de traballo efectivo.

RTVE

No caso de que RTVE non facilite os medios de transporte para o desprazamento ás instalacións situadas fora do casco urbano, aboará, en concepto de transporte, a cantidade acordada pola Dirección e a Representación dos Traballadores (71,20€).

Unión Radio

2009: 6,73€/día para os empregados adscritos a emisoras cuxa quenda de traballo comece ou finalice entre as 0:00 e as 6:00.

2010: 6,80€/día para os empregados adscritos a emisoras cuxa quenda de traballo comece ou finalice entre as 0:00 e as 6:00.

La Voz de Galicia

12,02€/mes.

7.27. Plus casamento

20 Minutos

300€ en 2009 por contraer matrimonio civil ou relixioso ou inscrición como parella de feito.

Editorial Compostela

325€.

Cope

153,26€.

Prensa non diaria

2009: 239€.

2010: 251€.

El Progreso

183,31€

Unión Radio

2009: 293,21€.

2010: 293,21€.

La Voz de Galicia

350€.

7.28. Premio á natalidade

20 Minutos

400€/fillo nacido en 2009.

Editorial Compostela

225€/fillo.

Cope

130€ polo primeiro fillo, e unha cantidade incrementada en 50€ por cada un dos fillos seguintes.

Efe

216,51€/fillo.

La Opinión de A Coruña

150€/fillo. No caso de que o pai e a nai traballasen os dous na empresa, só un deles terá dereito a axuda.

Prensa non diaria

2009: 319€/fillo.

2010: 335€/fillo.

El Progreso

183,31€.

Unidad Editorial Información Deportiva

600€/fillo.

Unión Radio

2009: 293,21€/fillo.

2010: 293,21€/fillo.

La Voz de Galicia

500€/fillo.

7.29. Complemento por enfermidade ou accidente

20 Minutos

No caso de incapacidade temporal, até o 100% do salario ordinario mensual.

ABC

2009: Nos primeiros 20 días que estea enfermo por primeira vez nun ano natural, o traballador percibirá o 100% do seu salario real. Nas sucesivas baixas, percibirá nos 20 primeiros días a diferenza entre o 85% do seu salario real e a prestación económica que por Incapacidade temporal cubre a Seguranza Social. A partir do vixésimo día, recibirá a diferenza que exista entre o seu salario real e a prestación económica que por Incapacidade temporal cubre a Seguridade Social. O persoal accidentado recibirá a diferenza entre a prestación da compañía aseguradora e o importe do salario base, máis quinquenios, máis pluses de convenio, máis nocturnidade e o promedio que lle corresponda por cambio descanso domingo.

2010: No caso de baixa por incapacidade temporal derivada de continxencias comúns, até 100% da base de cotización do traballador. No suposto de enfermidade grave ou hospitalización prolongada, até 100% do salario real, previo informe do Servizo Médico de Empresa ou do Servizo Público de Saúde. En situación de baixa por incapacidade temporal derivada de accidente de traballo, até 100% do salario real, excluindo a retribución por festivos recoñecida dentro do complemento “ad personam”.

AGN

No caso de incapacidade temporal por causa dun accidente laboral, 100% da retribución. No caso de enfermidade común, 100% do salario a partir do vixésimo día desde o inicio da baixa.

As

Diferenza entre a prestación pública por dito concepto e o 100% do salario base e complementos persoais.

Editorial La Capital

A diferenza entre as remuneracións líquidas que perciba en activo e a prestación que lle corresponde da Seguranza Social durante o período que dure a incapacidade, aboándosele todos os aumentos como se estivera en activo.

Compostela Visión

Até o 100% da retribución do traballador, incluída a antigüidade e mais as pagas extraordinarias e complementos segundo o salario medio dos tres meses anteriores á baixa por incapacidade temporal.

Editorial Compostela

Até o 100% do salario mensual fixo, restada a prestación da Seguranza Social pola incapacidade laboral temporal.

Cope

100% dos emolumentos de carácter fixo, sen prexuízo dos beneficios que lle correspondan ao traballador da Seguridade Social, mentres a empresa teña a obriga de manter dado de alta ao traballador nesta.

CRTVG

Até 100% da retribución, incluído o complemento persoal de capacitación e permanencia laboral e as pagas extraordinarias e complementos correspondentes segundo o salario medio dos tres meses anteriores á data da baixa.

Efe

A diferenza entre a percepción por dito concepto da Seguridade Social e o 100% do salario.

Faro de Vigo

A diferenza entre a remuneración líquidas que percibe ben activo e as percepcións que lle corresponden da Seguridade Social.

Ferrolvisión

A diferenza entre o subsidio da Seguridade Social e o 100% do seu salario real.

Localia Coruña

Complemento ao subsidio da Seguridade Social até completar o seu salario real.

Localia Vigo

Complemento correspondente á Seguridade Social e Entidade Xestora que supoña o 100% da media da base de cotización nos 3 meses anteriores á baixa.

La Opinión de A Coruña

100% do salario real.

El País

Diferenza entre a prestación da Seguridade Social por dito concepto e o 100% do salario ordinario e fixo.

Prensa Diaria

100% do salario mínimo do grupo e o complemento persoal de convenio. Se por norma de rango superior se modificara a contía das prestacións da Administración Pública, as empresas poderán diminuír na mesma porcentaxe as prestacións.

Prensa non diaria

Diferenza entre o que perciba en tal situación e o 100% do salario convenio.

El Progreso

Diferenza entre a prestación da Seguridade Social por dito concepto e o 100% do salario mensual fixo e continuo.

Radio Vigo

100% do salario base e complementos persoais, resarcíndose a empresa coa parte que aboe a Seguridade Social.

RTVE

Diferenza entre a prestación da Seguridade Social e o 100% da retribución por xornada ordinaria, incluída antigüidade e pagas extraordinarias.

Tele Lugo

Diferenza entre a prestación da v Social ou Entidade Xestora por dito concepto e o 100% da retribución neta do traballador.

Unidad Editorial Información Deportiva

Diferenza entre a prestación por dito concepto da Seguridade Social e o 100% do salario bruto mensual ordinario.

La Voz de Galicia

Complemento ao subsidio da Seguridade Social até acadar o salario fixo líquido real.

Voz Audiovisual

Complemento ao subsidio da Seguridade Social até completar o salario real.

7.30. Axuda para o coidado da visión

20 Minutos

Axuda de 100€ en 2009 para reposición de lentes, lentillas ou intervención de cirurxía refractaria, a abonar unha única vez durante a vixencia do convenio previa presentación de factura.

Faro de Vigo

50% do custo de cristais ou lentes de contacto, até un importe máximo de 121,40€ no 2009 e 123,16€ no 2010.

Localia Coruña

Revisión ocular no centro médico sinalado pola empresa para o persoal que traballe en xornada nocturna ou postos que requiran a atención de aparatos dotados de pantalla.

El País

Todas as `persoas que traballen en videoterminais pasarán unha revisión oftalmolóxica anual.

Prensa non diaria

Os traballadores en postos con terminais de ordenadores, pantallas de gravación ou pantallas de vídeo pasarán unha revisión médica concibida para o posto que desempeñan.

El Progreso

Até 75€ anuais.

Unidad Editorial Información Deportiva

300€/ano para reposición de lentes, lentillas ou intervención de cirurxía refractaria.

La Voz de Galicia

Revisión ocular no centro médico sinalado pola empresa para o persoal que traballe en xornada nocturna ou postos que requiran a atención de aparatos dotados de pantalla.

7.31. Axuda minusvalía

ABC

Os custos de ensino e adaptación dos fillos con discapacidade psíquica serán atendidos pola empresa unha vez deducidas as asignacións de organismos oficiais, mutualidades, etc., e previa xustificación e aprobación.

RTVE

Fondo de Acción Social constituído polo 0,76% da conta de gastos 6.400 de retribucións básicas dos presupostos consolidados de RTVE para cada exercicio. Entre as actividades a financiar por este fondo están axudas para persoas con discapacidade psíquica ou física.

La Voz de Galicia

601€/ano para os familiares do traballador que convivan con el e ás súas expensas con capacidade mental ou física diminuída.

7.32. Axuda estudos

ABC

15.000€ anuais para iniciar, ampliar ou perfeccionar estudos relacionados coa actividade da empresa. No caso de non consumirse a totalidade dos fondos, as contías remanentes incrementarán as sucesivas, até un límite de 45.000€. Sempre que non se supere dita contía, a empresa concederá o 50% das matrículas establecidas para os estudos a realizar en Universidades, Institutos ou Centros de Formación Profesional. Se o alumno aproba todas as materias nas que se matriculou, en xuño ou setembro, a empresa concederalle o 100% das matrículas das cadeiras que vaia a realizar o seguinte ano. Ao rematar os estudos, e se aprobou ano por ano, reintegraráselle o 50% correspondente do primeiro ano. Esta axuda será aplicábel ao persoal fixo contratado a tempo completo ou parcial, sendo proporcional á xornada que realicen.

As

Establécese a posibilidade de concesión de bolsas para premiar os comportamentos excepcionais ou notorios no desempeño do traballo.

Cope

110,34€ brutos/ano por cada fillo desde os dous anos de idade na gardería ou cursando ensino obrigatorio, formación profesional ou bachalerato

CRTVG

Bolsa total de 24.000€, destinada aos traballadores con máis de seis meses de contrato con fillos cursando estudos regrados. Se o fillo ten recoñecida algunha discapacidade física, psíquica ou sensorial, computará como dous, percibindo o dobre.

Efe

A empresa vai establecer un fondo de 3.005,06€/ano con destino a axudas culturais e deportivas para todos os traballadores.

El País

62,42€/persoa anuais para actividades educativas, culturais, recreativas e deportivas.

RTVE

Fondo de Acción Social constituído polo 0,76% da conta de gastos 6400 de retribucións básicas dos presupostos consolidados de RTVE para cada exercicio. Entre as actividades a financiar por este fondo están bolsas de estudos para os traballadores e axudas ao estudo para fillos dos traballadores.

Unión Radio

30.652€/ano para todo o persoal en concepto de bolsas de estudo, a destinar preferentemente a quen realice estudos de interese para o perfeccionamento da súa actividade profesional.

7.33. Complemento de pantalla

CRTVG

20% nos casos no que a aparición en pantalla sexa habitual nun programa diario, a percibir en 11 pagas. 5% se se producen con periodicidade dunha vez á semana. Non darán dereito ao complemento as aparicións ocasionais.

7.34. Complemento de responsabilidade

As

Variábel en función da área de responsabilidade, importancia do servizo, etc.

Cope

De cantidade variábel en función da área de responsabilidade, importancia do servizo, etc.

CRTVG

Porcentaxe do salario base de entre o 15% e o 70%, en función da responsabilidade.

RTVE

Entre 195,77 e 1.044,20€ en 2003, repartidas en 14 pagas, por mando orgánico autorizado polo correspondente nomeamento, dependendo do cargo. Entre 132,12 e 1.134,52€ en 2003, repartidas en 14 pagas, por responsabilidade de complexidade cualificada que exceda a exixíbel na categoría profesional, dependendo da categoría e do nivel da responsabilidade.

Unidad Editorial Información Deportiva

20% dos conceptos salariais brutos dun redactor para quen ocupe o posto de Redactor Xefe; 10% para o Xefe de Sección e 5% para o coordinador.

Unión Radio

De cantidade variábel en función da área de responsabilidade, importancia do servizo, etc.

7.35. Complemento de condución

CRTVG

25% do salario base do nivel nove a percibir en 11 pagas. Os traballadores que realicen condución até 40% da xornada aboaráselles o 50% do valor mensual do complemento.

La Voz de Galicia

398,06€.

7.36. Complemento de instalacións especiais

RTVE

Para o persoal destinado no centro da Coruña, 10% do salario base.

7.37. Complemento de exclusividade

ABC

2009: 28,58% da cantidade establecida para a categoría nas táboas salariais, incluíndose os pluses de antigüidade e nocturnidade.

2010: Incluído no complemento “ad personam”, até que se pacte a súa extinción por acordo expreso co interesado, como consecuencia da desaparición da causa pola que se recoñeceu dito concepto.

As

Variábel en función do posto do traballo e das necesidades do servizo.

Unión Radio

Variábel en función do posto de traballo e as necesidades do servizo.

7.38. Complemento por programa

Unión Radio

En función do programa e a pactar co interesado.

8. BIBLIOGRAFÍA E FONTES CONSULTADAS

8. Bibliografía e fontes consultadas

Beam, R. A., Weaver, D. H. e Brownlee, B. J. (2009): "Changes in Professionalism of US Journalists in the Turbulent Twenty-first Century". *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 86, 2, 227-298.

Calvo, J. (dir.) (2008): *La Situación Sociolaboral de los Profesionales de la Comunicación en Andalucía*. Sevilla: Consejo Andaluz de Relaciones Laborales.

Calvo, L. (2005): "El Informe sobre la Situación Laboral y Profesional del Periodista Digital en Cataluña". *Mediatika*, 11, 171-183.

Canel, M^{aj}.; Rodríguez Andrés, R.; e Sánchez Aranda, J.J.: *Periodistas al descubierto. Hombres y mujeres en los medios de comunicación*. Madrid. CIS_Siglo XXI, 2000.

Cantalapiedra, M. J., Coca, C. e Bezunartea, O. (2000): "La situación profesional y laboral de los periodistas vascos". *Zer: Revista de Estudios de Comunicación*, 9. Bilbao: Facultad de Ciencias Sociales y de la Comunicación UPV.

Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia (2009): *Estudio sobre a situación dos e das xornalistas en Galicia*. Disponible en http://www.xornalistas.com/mediateca/publicacions/1248265191INFORME_XULLO09.pdf

De Mateo, R. (2009): "De la miseria del periodismo a la Torre de Babel de la información". *Actas del I Congreso Internacional Latina de Comunicación Social*, 2009. Universidad de La Laguna: La Laguna (Tenerife).

Del Moral, J. A. (2005): "El periodista digital vasco". *Mediatika*, 11, 199-209.

Farias, P. (dir.) et al. (2006): *Informe Anual de la Profesión Periodística 2006*. Madrid: Asociación de la Prensa de Madrid.

Farias, P. (dir.) et al. (2007): *Informe Anual de la Profesión Periodística 2007*. Madrid: Asociación de la Prensa de Madrid.

Farias, P. (dir.) et al. (2008): *Informe Anual de la Profesión Periodística 2008*. Madrid: Asociación de la Prensa de Madrid.

Farias, P. (dir.) et al. (2009): *Informe Anual de la Profesión Periodística 2009*. Madrid: Asociación de la Prensa de Madrid.

Farias, P. (dir.) et al. (2010): *Informe Anual de la Profesión Periodística 2010*. Madrid: Asociación de la Prensa de Madrid.

Farias, P. e Roses, S. (2009): "La crisis acelera el cambio del modelo informativo". *Estudios del Mensaje Periodístico*, 15, 15-32.

Fernández Areal, M. (2010): "Una profesión titulada 'Periodismo'". *Revista Latina de Comunicación Social*, 65. Disponible on line.

- García de Cortázar, M.; García de León, Mª A. (Coord.): Profesionales del periodismo. Hombres y mujeres en los medios de comunicación. Madrid: CIS-Siglo XXI, 2000.
- González, M. E. e Paniagua, F. J. (2008): "Las asociaciones de la prensa españolas, un modelo de organización profesional consolidado". Revista Latina de Comunicación Social, 63, 435-444. Disponible on line.
- Herrera, S. e Maciá, C. (2009): "¿Cómo hemos llegado a esto?" La percepción de los periodistas madrileños respecto a los problemas que más aquejan a la profesión". Actas del I Congreso Internacional Latina de Comunicación Social, 2009. Universidad de La Laguna: La Laguna (Tenerife).
- Labio, A. (2002): "La profesión periodística ante los intereses de la estructura informativa. Una aproximación al tema". Revista Latina de Comunicación Social, 46. Disponible on line.
- Larrañaga, J. (2009): "La crisis del modelo económico de la industria de los periódicos". Estudios del Mensaje Periodístico, 15, 61-80.
- López, X. e Túnñez, M. (2000): *Condições laborais e actitudes profesionais nos medios de comunicación*. Ponencia de comunicación. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega.
- Martín, R. M. e Amurrio, M. (2007): "Periodistas del medio audiovisual: formación y situación laboral". En Peñafiel, C. (coord.). Transformaciones de la radio y la televisión en Europa, 119-213. Bilbao: Universidad del País Vasco, Servicio de Publicaciones.
- Roses, S. (2009): "¿Crisis de confianza en los medios?". Actas del I Congreso Internacional Latina de Comunicación Social, 2009. Universidad de La Laguna: La Laguna (Tenerife).
- Roses, S. (2011). "Estructura salarial de los periodistas en España durante la crisis". Revista Latina de Comunicación Social, 66, 178-209. Universidad de Laguna: La Laguna (Tenerife).
- Suárez, J. C., Romero, L. R. e Almansa, A. (2009): "El periodista en el espejo. La profesión analizada por periodistas andaluces". Ámbitos, 18, 157-175.
- Tamarit, A. (2006): *Periodistas locales*. Madrid: Fragua.
- Túnñez, M. (1996): *Da teoría á práctica. Perfil do xornalista galego*. Santiago de Compostela: Edicións Lea.
- Túnñez, M. (Dir.) (2002): *A Situación Laboral dos Xornalistas Galegos*. Santiago de Compostela: Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia.
- Weaver, D. H. (2009): "US Journalism in the 21st Century-What future?" Journalism: Theory, Practice and Criticism, 10, 3, 396-397.